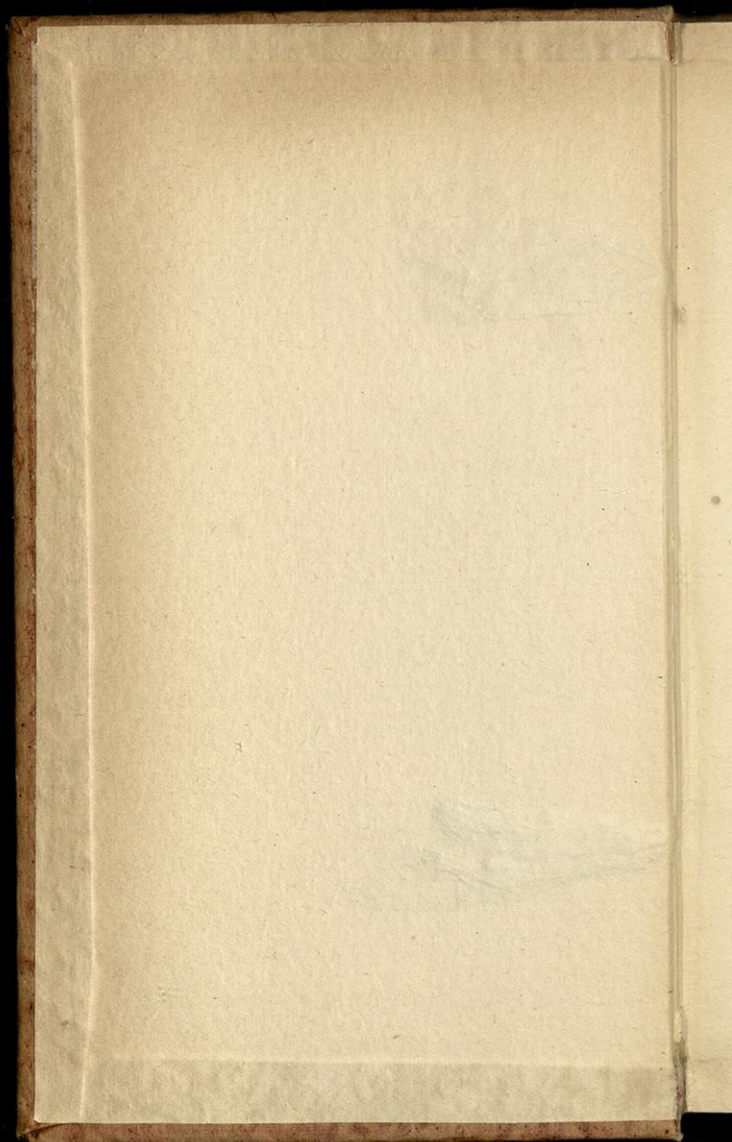
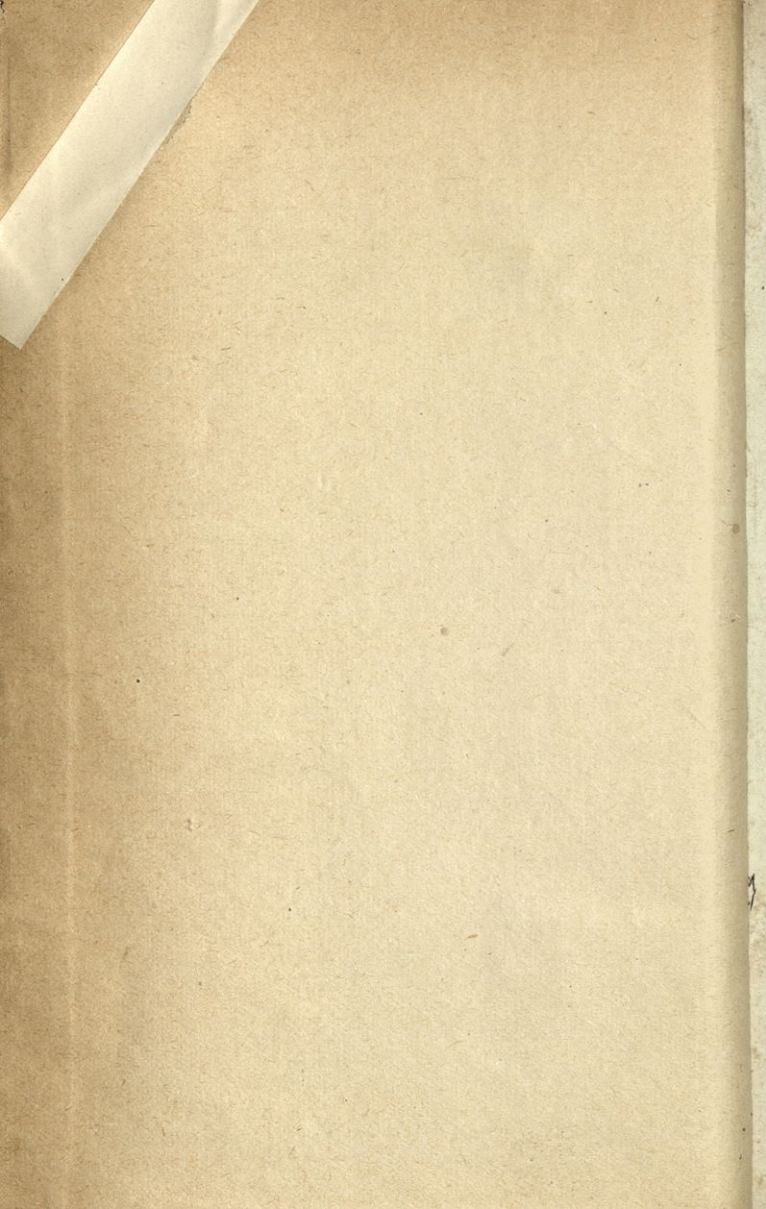


44825

11 & 11.





SVĚTO PIŠMO

ltare savése
okrajfhano.

II. in III. DEL.

SAVED FROM

THE WATER

OF THE

THE

BUKVE

Josvetove, Šodnikov, Rutine,
zhvetere Kraljev
in dvoje Kronifhke
okrajshane.



Na svetlo dal

Dr. Simon Hlanzhnik,

z. k. uzhenik dšefote thole.



V' LJUBLJANI.

natifnil Joshef Blasnik.



1841.

44825

V' natif teh bukev so milostljivi Firšt, Gospod Gospod

ANTON ALOJS,

Ljubljanski Škof dovolili 8. dan Velikiga travna 1840.



IN=03000 2397

PREDGOVOR.

Pretéklo léto je bil prvi del svetiga pisma, stare savése, okrajšhaniga, na svetlo dan; sdej pa naflédujeta drugi in trétji del v enim svesílu. Drugi del imá v sebi mnogotére sgodbe, ki jih popishejo bukve Josvetove, Sodnikov, Rutine, zhvetere kraljev in dvoje Kronishke. Leté bukve pa obséshejo zhase od Mojsefove smerti do Babilonske fushnosti. V tretjim délu so nar poprej nektére pergodbe is Danielovih bukev vséte, desiravno se té bukve preróshkim pershtévajo; ker je Daniel v svojih bukvah tudi sgodbe sapísal, ki so se

ravno ob zhasu súshnosti godíle. Druge svetopísmíske bukve so po tísti verísti sóstavljene, kakor se spólh tèrdi, de so se v njih nasnánjene sgodbe verístile. Bolj islózhno je letá verísta per posámesnih bukvah dokasana. — Esdra je shivel ob zhasu reshítve is Babilonske súshnosti; med njim pa in med Nehemijem, kateri je peljal poslédnji vlak is súshnosti, je shivéla Ester. Vfléd téh bukev se dobé sgódbe is Makabejskih bukev.

Poslédnjizh so Jobove, Tobijeve in Juditine bukve. Kar tizhe Jobove bukve, se sploh tèrdi, de je Job shivel ob tístim zhasu, ko so Israelzi v Egiptu bili; in de jih je Mojsef spísal, ker je hotel Israelze tolashiti; sakaj kakor je Job po nedólshno terpel, je móglo tudi tólikanj pravizhnih Israelzov v Egiptu sílno terpéti; s Jóbovim sglédam jih je tedej Mojsef k poterpeshlivosti spodbudevati hotel. Kar Tobijeve in Judi-

tine bukve sadéne, je sdolej nasná-
njeno.

Po vladílih, ki je bil prvi dél po
njih spisan, sta tudi napravljena drugi
in tretji del; de je pa bravzam bolj per-
lošno, sta v eno svesílo sdrushena.

V Ljubljani 16. Kimovza 1840.

une balise blanche, se abolej usant
nuno.

La vladib, de se bal nevi de po
uph spian, se tudi napsygnas drigi
in troji deli de se pa pravam holi per
loshno, flau uno avello shashan.

V. Ljubanin 10. Rimova 1880.

Josve.

I. Israelzi ob Jordanu.

Jos. 1, 1-18. 2, 1-24.

„**P**o smèrti Mojsefa, Gospodoviga hlapza, je Gospod govóril Josvetu, Nunovimu finu, . . in mu je rekel: „Mojsef, moj hlapiz, je umerl; vsdigni se in pojdi zhes ta Jordan, tí in vse ljudstvo s teboj v deshêlo, ktéro bom dal Israelovim otrokam. Vsak kràj, na ktériga bote s svojo nogó stopili, vam bom dal, kakor fim djal Mojsefu: Od pushave in Libanona do vélike réke Evfrata, vsa deshela Hetejev do vélikiga morja proti solnzhnimu sahódu, bodi vasfa okrajna. Nihzhe vam ne bo mogel soperstati, vse dni tvojiga shivljenja; kakor fim bil s Mojsefam, bom tudi s teboj; ne bom te sapustil, in ne odstópil od tebe. Bodi serzhan in krepik; kér tí bosh vadjáje med to ljudstvo deshelo rasedlil, ki fim jo njih ozhakam dati perségel. Bodi tedej serzhan in prav kerpik; ter dershi in spolnúj vso postavo, ktéro ti je Mojsef moj hlápiz osnani; ne stópi od njé ne na désno, ne na lévo; de

rasúmno ravnash, kar délash. Ne dèni bukev té postave od sebe: temuzh premishlúj v njih nozh in dan, in dèrshi in stóri vse, kar je v njih sapisaniga; po tem takim bosh prav in rasúmno ravnal. Glej! rezhem ti: Bodi serzhán, in krepik. Ne boj se, in ne bódi te strah, kér Gospod, tvoj Bog je s teboj povsod, kamer koli pojdesih.“

„In Josve je pervakam ljudstva ukasal, rekozh: „Idite po frédi shotorja, sapovéjte ljudstvu in rezíte: Perpravite si shivesha, kér v tréh dnéh pojdete zhes Jordan, in bote shli v last vsét deshelo, ktero vam bo dal Gospod, vash Bog.“

„Tudi Rubenovim mlajshem in Gadovim in polovizi rodú Manasoviga je rékel: „Spómnite se besedí, ki vam jih je Mojses... govoril, rekózh: Gospod, vash Bog, vam je dal pozhítik in vso deshelo (*na lévím brégu Jordana*). Vashe shené, otrozi in shivina naj ostanejo v desheli, ki vam jo je Mojses dal na letim kraji Jordana; ví pa idite oroshéni pred svojimi brati, vfi kar vas je mozhnih in vojskujte se sa-nje, dokler Gospod vashim bratom mirú ne da, kakor ga je tudi vam dal, in dokler tudi oní ne dobé v last deshéle, ktero jim bo dal Gospod, vash Bog. Po tém pa se verníte v deshelo svoje lastíne, in prebivajte v nji, ki vam jo je Mojses... dal, na letim kraji Jordana, proti solnzhnemu vs-hódu.“

„Šo odgovorili Josvetu, in djáli: „Vse, kar si nam sapovédal, bomo storili, in pojdemo, kamer nas bosh poslal. Kakor smo bili Mojsesu v vseh rezhéh pokorni, bomo tudi tebi pokorni; bodi le Gospod tvoj Bog s teboj, kakor je bil s Mojsesam. Kdor bo tvojim besédam sopergovóril, in

ne l
dal,
se v

oglé
in r
hab
kral
po
shel
Rah
pris
in f
kla:
védi
le, f
dali
ju j
ki f
njim
in l

sher
je G
obfl
serz
rud
ko f
ljan
Sh
naf
ne
spod

ne bo pokórin slédnjimu povelju, ktéro mu bosh dal, naj umerje. Tí pa bodi serzhan in moshko se vèdi.“

„Josve . . je tedej is Šetima skrivév poslal dva oglédnika, in jima je djal: „Idita in oglejta deshelo in mesto Jeriho.“ Grésta in prideta v hisho . . Rahabe, in sta per nji pozhivala. In je bilo povédano kralju Jerishkimu, in rezhenó: „Gléj! moshjé so po nozhi lesim prishli od Israelovih otrók, deshelo oglédat.“ Jerishki kralj je tedej poslal k Rahabi rekozh: „Perpelji ven moshé, ki so k tebi prishli, in v tvojo hisho stopíli, kér oglédniki so, in so prishli vso deshelo oglédat.“ In shena je rekla: „Šposnam, de so k meni prishli, tode nifim védila, od kod so; in v temí, ko so se vrata sapèrle, so tudi oní ven fhli, tode ne vem kam so se podali; idite hitro sa njimi, ter jih bote vjéli.“ Ona pa ju je na vèrh svoje hishe peljala in s lanénimi stebli, ki so ondi bili, pokrila. In ktéri so bili poslani, so sa njima fhli po poti, ktéra dersbí na brod Jordánski, in kader so bili odfhli, so hitro vrata sapèrli.“

„Una skrita she nísta bila sasपाला, in glej! shena gré gòri k njima in rezhe: „Vém, de vam je Gospod deshelo v last dal; sakaj strah naf je obshel savolj vas, in vřim prebivavzam semlje je serzé vpadlo. Šmo slifhali, de je Gospod vodó rudezhiga morjá posushil, de ste mogli zhes ití, ko ste fhli is Egipta; in kaj ste storili dvéma kraljama Amorejev, ki so bili na unim kraji Jordana, Šehonu in Ogu, ktéra ste umorili. In to slifhati, naf je strah obshel, in nam je serzé vpadlo, de fi ne upamo sopřti, kar ste lesim prishli; kér Gospod vašh Bog je Bog sgorej na nébu in sdolej na

semli. Torej mi persésita per Gospodu, de, kakor sim vama jest usmiljenje skasala, tudi vídva storita hišhi mojiga ozhéta; in dajta mi gotovo snamnje, de mi bota obvarvala ozhéta in mater, brate in sestré, in vse, kar je njih, in de nam bota shivljenje od smerti otéla. Šta ji odgovorila: „Najno shivljenje bodi saštavljeno sa val v smert, ako naf le ne isdásh; in ko nam Gospod deshelo v lašt da, ti bomo resnizhno usmiljenje skasáli.“

„Ona ju je tedej po vervi skos okno doli spuštila; sakaj njé hišha se je méstniga osidja dershala, in jima je rekla: „Idita gôri na goré, de vaji kjé ne frezhajo uni, ko nasaj pojdejo; ter se skrivájta ondi tri dní, dokler ni unih nasaj, in po tem idita svojo pot.“ Šta ji odgovorila: „Perségo, f ktéro si naji savésala, bova svesto dershala: ako bo takrat, ko bomo v deshelo prishli, letá rudezha vèrv v snamnje, in ako jo bosh na oknu perve-sala, skos ktéro si naji doli spuštila, in ako bosh svojiga ozhéta in mater, brate in vso svojo sorodovíno v svojo hišho vkùp spravila. Kdor bo pa skos vrata is tvoje hišhe fhèl, bo sam svoje smerti kriv; ne pa mí. Ako se bo pa kdo ktériga koli od njih, kateri bodo v tvoji hišhi, dotàknìl, naj pride njih krí nam nad glávo. Ako naji bosh isdala in letó govorjenje osnanila, bova prosta od té persége, f ktéro si naji savesala.“ In je odgovorila: „Kakor šta govorila, se sgôdi.“ Nató ju je spuštila in rudézho verv na okno obefila.“

„Oná šta pa gredé prishla na goré, in šta ondi trí dni ostala, doklér se niso vernili uni, ktéri so sa njima fhli; ker oní so ju po vfi poti iskali, in ju niso nafhli. Kader so tedej ti v mésto na-

saj
fhli
Jos
bilo
letó
od

vsd
do
ond
zov
vidi
hov
ví i
in r
sher
in f
niš
In J
bo
nam
ljud
in f

zhél
bod
Moj
njo
liko

saj prifhli, šta se oglédnika vernila, in s gore doli fhla; ter se prepeljala zhes Jordan, in prifhla do Josveta .. in šta mu vse povédala, kar se jima je bilo pergodilo; in šta rékla: „Gospod nam je vso letó deshelo v roke dal, in vsi njé prebivavzi so od stráha pobíti.“

II. Israelzi gredó zhes Jordan.

Jos. 3, 1 - 17. 4, 1 - 25.

„Josve je tedej po nozhi vstal in je shotorje vsdignil; ter so se is Šetíma podali in so prifhli do Jordana, on in vsi Israelovi otrozi, in so se ondi tri dni mudíli. Ko so leti pretekli, so oklizovavzi po frédi shotorja fhli in vpili: Ko bote vidili skrinjo savése Gospoda svojiga Boga, in duhovne Levjeviga rodú, jo nésti: se vsdignite tudi ví in pójdite sa njimi, ktéri pred vami gredó; in med vami in med skrinjo bodi prostor dva tavshent komolzov; de bote mogli od délezh viditi in sposnati, po ktéri póti vam je iti; kér poprej niste po nji hodili; in várite se bliso skrinje priti.“ In Josve je rekel ljudstvu: „Ozhíste se; sakaj jutri bo Gospod med vami zhudeshe delal.“ In duhovnam je djál: „Vsemité skrinjo savése, ter idite pred ljudstvom.“ Ter so povelje spolnili, so jo vséli in fhli pred njimi.“

„In Gospod je rekel Josvetu: „Danf bom sazhél tebe povifhevati pred vsm Israelam, ter bodo védili, de fim tudi s teboj, kakor fim bil s Mojsefam. Ti pa sapovéj duhovnam, ktéri skrinjo savése nesó, in jim rêzi: Kader bote nekoliko v vodo Jordana prifhli, postójte ondi.“ In

Josve je rékel Israelovim otrokam: „Pridite lešim in poslušajte besédo Gospóda svojiga Bogá.“ In je sopet djál: „Po tém bote sposnali, de je Gospod, shívi Bog, v frédi med vami, in de bo pred vašimi ozhmí Kananeje, Heteje, Heveje, Ferezeje, Gergeseje, Jebuseje in Amoreje pokonzhal. Gléjte! skrinja savése Gospoda vse semlje, pojde pred vami skos Jordan. Perpravite dvanajšt mósh smed Israelovih rodov, is slédnjiga rodú eniga. In kader bodo duhovni, ktéri skrinjo Gospóda Bogá vse semlje, nesó, s svojimi nogami v vódo Jordansko stopili, bo voda, ktéra je sdolej, odtekla in se posušila; una pa, ktéra od sgorej pride, se bo nakupízhila.“

„Ljudstvo se je tedej is svojih shotórov podalo, iti zhes Jordan; in duhovni, ki so skrinjo savése nesli, so pred njim shli. In ko so v Jordan stopili, in svoje nogé ob kraji vodé omozhili (Jordan pa je bil ob zhasu shétve svoj vodotok do verha napolnil): je voda, ki je doli tekla, na enim kraji obstala, in se je kakor hrib napéla od mesta, ki se Adom imenuje, do kraja Šartan; in voda, ki je sdolej bila, se je v morje pušhave (ktéro se sdej mertvo imenuje) odtékala, dè se je popólnima posušila. In ljudstvo je proti Jerihi shlo; duhovni pa, ki so skrinjo Gospodove savése nesli, so prepásani na suhi semlji v frédi Jordana stali, in vse ljudstvo je shlo po suhim vodotóku.“

„Kader so (*Israelzi*) zhes prishli, je Gospod rékel Josvetu: „Isvóli dvanajšt mósh, is slednjiga rodú eniga, in ukashi jim is fréde vodotóka Jordanskiga, kjér so nogé duhovnov stale, dvanajšt kamnov vséti; leté poloshite na kraj shotorja, kjér

ga bote nozroj postavili. In Josve je dvanajst mósh poklízal, ktére je smed Israelovih otrók sbral, is flédnjiga rodú eniga, ter jim je djál: „Idite pred skrinjo Gospoda svojiga Bogá na frédo Jordana, in pernêsi od ondod slednji na svoji rami en kámin, po shtevilu Israelovih otrók; de bo snamnje med vami; in ko val bodo valhi otrozi danf ali jutri vprashevali rekozh: Kaj poménijo leti kámni? jim odgovorite: Voda Jordanska je pred skrinjo Gospodove savése odjénjala, ko je skosnjo fhla; satórej so leti kamni v vezhni spomín Israelovih otrók tukej poloshêni.“

„Israelovi otrozi so tedej storili, kakor jim je bil Josve ukasal, in so pernefli is fréde vodotoka Jordanskiga dvanajst kamnov, kakor mu je Gospod sapovédal, po shtevilu Israelovih otrók, do kraja, kjér so shotorje postavili, in so jih tje poloshili. She drugih dvanajst kamnov je Josve na frédo vodotoka Jordanskiga poloshil, kjér so duhovni stali, ki so skrinjo savése nefli. In duhovni, ki so skrinjo nofli, so stali v frédi Jordana, doklér ni bilo vse spolnjeno, kar je Gospod ukasal Josvetu, govoriti ljudstvu, in kar mu je Mojsef rékel. In ljudstvo je hitélo, ter je zhes prishlo. In kader so bili vfi zhes prishli, je tudi skrinja Gospodova zhés fhla, in duhovni so fhli pred ljudstvam. Tudi Rubenovi in Gadovi mlajshi in pol Manasoviga rodú so fhli oroshêni pred Israelovimi otrozi, kakor jim je bil Mojsef ukasal; in shtirdefet tavshent bojakov je fhlo po svojih trumah in verstah, po planjavah in po polji Jerishkiga mésta.“

„Tisti dan je Gospod povishal Josveta pred vsim Israelam, de bi se ga bali, kakor so se bali

Mojsefa, ko je sŕhe shivel. In mu je rekel: „Ukaŕŕhi duhovnam, ki ŕŕkrinjo ŕavése neŕó, is Jordana ŕtopíti.“ In jim je ukáŕŕsal rekózh: Štopite is Jordana. In ko ŕo oní, kteri ŕo noŕŕli ŕkrinjo ŕavése Goŕpodove, ven ŕtopili, in po ŕuhim hoditi ŕazhéli, ŕe je voda v ŕvoj vodotok vernila, in je kakor poprej tekla. In ljuďŕŕŕvo je is Jordana ŕtopílo deŕŕŕti dan perviga méŕza, in ŕo ŕŕŕtorje poŕŕŕavili na jutrovi ŕtrani Jeriŕŕhkiga méŕŕa. Joŕŕve je tudi dvanajŕŕ kamnov, ki ŕo jih is vodotoka Jordanskiga vséli, v Galgali poŕŕŕavil, in je djal Israelovim otrokam: „Ko bodo vaŕŕhi otrozi danŕ ali jutri ŕvoje ozhete vpraŕŕhevali, in jim rekli: Kaj poménijo letí kamni? jih poduzhite in jim rezite: Po ŕuhim vodotóku je Israel zhes letá Jordan priŕŕhel; kér je Goŕpod vaŕŕ Bog njega vodó vprizho vaŕ poŕŕŕŕhil, dokler niŕŕe zhes priŕŕhli; kakor je poprej v rudezhim morji ŕtórŕl, kéro je poŕŕŕŕhil, dokler niŕŕmo zhes priŕŕhli; de vŕŕe ljuďŕŕŕva ŕémŕlje nar mozhnéji roko Goŕpodovo ŕpoŕŕnajo, in de ŕe tudi vŕŕeŕ bojité Goŕpóda ŕvojiga Bogá.“

III. Jeriŕŕhko méŕŕto raŕŕdjáno.

Jos. 5, 1-16. 6, 1-27.

Ko ŕe tedej Kananŕŕki kralji ŕliŕŕhali, de je Goŕpod pred Israelovimi otrózi Jordanko réko poŕŕŕŕhil, jim je ŕerzé popólnima vpádlo, kér ŕo ŕe báli prihóda Israelzov. „Tiŕŕti zhaŕ je Goŕpod rékel Joŕŕvetu: „Naređi ŕi kamnénih nóŕŕh, ter obréŕŕhi vdrugizh Israelove otroke.“ Je ŕtórŕl, kar je bil Goŕpod ukasal, in je obréŕŕsal Israelove otroke na hribu Haarálot. Drugo obréŕŕsovanje pa ŕe je

savolj téga sgodilo: Vse ljudstvo moshkiga spola, ktéro je is Egipta fhlo, in vfi bojaki, ktéri so v pushavi po dolgih ovínkih póti pomerli, so bili obrésani. Ljudstvo pa, ktéro je bilo v pushavo rojeno, je shtirdefet let na poti po filno shiroki pushavi neobrésano ostalo, dè so bili pokonzhani, ktéri niso slushali glasú Gospodoviga in ktérim je poprej perségel, de jim ne bo pokasal deshele, po ktéri se mléko in méd zedí. Otrozi letih so svoje ozhéte naméstili, in so bili od Josveta obrésani . . Po tem pa, kader so bili vfi obrésani, so na tistim kraji shotorili.. In Gospod je rékel Josvetu: „Danf sim vam odvsel Egiptovsko nezhaft.“ In imé tistiga kraja je bilo imenovano Galgala.. In Israelovi otrozi so v Galgali ostali, in so Velíkonozh obhajali shtirnajsti dan méfza (*Nisan*) svezhér na Jerishkih planjávah, in naslédnji dan so jédli od sadú semlje, oprésnike in povojeno sernje tistiga léta. Mana pa je nehala, kader so bili od sadu semlje jédli, in Israelovi mlajshi vezh niso tiste jedí vshivali, temuzh so jédli od sadú Kananske deshele tistiga léta.“

„Ko je pa Josve bil na polji Jerishkiga mésta, je svoje ozhí vsdignil in je vídil moshá sebi nasproti štati, ktéri je nag mezh dershal; in je do njega shel, ter je djal: „Ali si nash, ali od sovrashnikov?“ In ta je odgovoril: Nifim, temuzh vikshi sim Gospodove vojske, in ravno pridem.“ Josve se je na tlà vergel, ter je molil, in djal: „Kaj ukashe moj Gospod svojimu hlapzu?“ Je rékel: „Isúj svoje zhévlje s svojih nóg; kér kràj, ki na njem stojish, je svét.“ In Josve je storil, kakor mu je bilo rezhenó.“

„Mésto Jeriho pa je bilo saperto in sadélano is strahú pred Israelovimi otrozi, in nihzhe ni smél ne noter, ne ven. In Gospod je rékel Josvetu: „Glej! tebi v roké dam Jeriho, in njega kralja, in vse bojake. Idite okoli mésta vfi bojaki enkrat na dan; takó storíte shéft dni. Sédmi dan pa naj vsamejo duhovni trobén-te, f którimi se ob Švétim létu tróbi, in naj gredó pred skrinjo savése; ter pojdite sedimkrat okoli mésta in duhovni naj trobijo f trobéntami. Ko se bo pa dalji in mozhnéji glaf saflifhal, in vam v ufhéfah sabuzhal, naj vse ljudstvo kolikor je mózhi savpije, ter bo sidovje mésta raspadlo do tál, in flédnji pojde va-nj na tistim kraji, kjér bo stal.“

„Josve je tedej duhovne fklizal, in jim je rékel: „Vsemite skrinjo savése, in sédim drugih duhovnov naj vsame sédim trobént Švétiga léta, ter naj gré pred skrinjo Gospódovo.“ Tudi ljudstvu je djál: „Pojdite in hodite oroshéni okoli mésta, in idite pred skrinjo Gospodovo.“

„In ko je Josve isgovoril, je jélo sédim duhovnov f sedmérimi trobéntami pred skrinjo savése Gospodove trobíti; in vsa oroshéna vojska je fhla sprédej; drugo ljudstvo je fhlo vfléd skrinje in trobén-te so po vfi póti buzhále.“

„Josve je bil pa ljudstvu velíl, rekozh: „Ne vpíte in ne dajte se flifhati, in besédize ne govorite, dè pride dan, ko vam porezhem: Vpíte, in krizhaj-te.“ Škrinja Gospodova je tedej enkrat na dan okoli mésta fhla, ter se je v fhotorje vernila, in ondi oštala. In Josve je sa jutra vflal, ter so duhovni Gospodovo fskrinjo vséli, in sédim smed njih sédim trobént, f którimi se je ob Švétim lé-

tu trobilo; ter so pred skrinjo Gospodovo fhli in trobili, in oroshéno ljudstvo je pred njimi fhlo, druga mnoshiza pa je skrinjo naslédvala, in trobén-te so buzhale. In drugi dan so spét enkrat okoli fhli, ter se v fhotorje vernili. Tako so fhéšt dni délali.“

„Sédmi dan pa so vstali ob pervim sôru, ter so sédimkrat fhli okoli mésta, kakor je bilo na-povédano. In ko so duhovni ob sédmim obhódu f trobéntami satrobili, je djal Josve všimu Israe-lu: „Vpite, kér Gospod vam je mésto v last dal; in letó mésto bodi s všim, kar je v njem, vro-teno Gospodu; sama Rahab . . naj shiva ostane, s všimi, ktéri so v njé hifhi; kér je oglédnike fkrila, ki smo jih bili poslali. Vi pa se varite, kej prepovédaniga dotaknite se, de se kakiga pre-stópa ne sadolshité, in de ne bo vse fhotorje Isra-elzov pod gréham in nadlégovano. Kar bo pa koli slatá in frebrá, bronzhénih posód in shelé-sa, naj se Gospodu daruje, ter f-hráni v njega saklád. Ko je tedej vse ljudstvo vpilo, in ko so trobén-te satrobile, in ko je njih glaf in trobe-nje v ufhéfh mnoshize sabuzhalo, se je sidovje sdajzi poderlo, in slednji je gori v mésto shel na tistim kraji, ktérimu je bil nasproti. Ter so v last dobili mésto, in so vse pobili, kar je bilo v njem, moshé in shené, otroke in stáre. Tudi vole, in ovze, in osle so s mezhem pomorili.“

„Dvéma moshama pa, ktéra sta bila posla-na ogledovat, je rékel Josve: „Idita v hifho she-ne . . . (*Rahabe*), in perpelita ven njó in vse, kar je njeniga, kakor sta ji f perségo obljubila.“

„In mladénzha sta noter fhla, in Rahab, in nje starfhe, tudi njé brate, in vse njé orod-

je, in sorodovino (*shlahto*) ven speljala, in svunej shotorja Israelskiga popuštala. Mésto pa, in vse, kar je bilo v njem, so poshgali; rasun slatá in frebrá, in bronzhenih posód, in shelésa, ktéro vse je bilo v Gospodov saklad posvezhenó. Rahab . . pa in hišho njeniga ozhéta s vřim kar je iméla je Josve v shivljenji ohranil, in so v řrédi Israela prebivali . . ., kér je oglednike skri-la, ki jih je bil (*Josve*) poslal Jeriho ogledovat. Tisti zhař je Josve saperřégel, rekozh: „Gorjé pred Gospodam njemu, kdor bo Jeriřhko mésto postavil in řosidal. Naj njega sidanje perzhne ř sgu-bo svojiga pervorojeniga, in ř sgubo svojiga narmlajiga řinú naj on vrata postavi.“

„Gospod je bil tedej s Josvetam, in njegovo imé je po vři deshéli sařlovélo.“

IV. Ahan kamnjan.

Jos. 7. 1-26. 8, 30-35.

„Israelovi otrozi so pa sapóved preřtopili, in ři od vroteniga perlaštili. Sakaj Ahan, řin Karmitor, ki je bil Zabdijev, ki je bil Zaretov od rodú Judoviga je nekej od saperřége vsél; in Gospod se je rasřerdil nad Israelovimi otrôzi.“

„Josve je s Jerihe móřh poslal proti Haju, ktéro sravin Betavna na jútrenji řrani Betelřkiga méřta leřhí, ter řim je rékel: „Idite gori in ogléjte deshelo.“ řo povelje řpolnili, in Haj oglédali. Ter so nasaj priřhli, in mu rekli: „Ni tréba vřimu řjudřtvu gori řti, temuzh le dva ali tri tavřhent mosh naj řih gré in méřto pokonzhá; pokaj ři se ři vse řjudřtvo soper zlo malo řovrash-

nikov v némar trudílo? Tri tavshent bojakov je tedej gori fhlo. Tode leti so prezej sbesháli, in so bili od mósh mesta Haj otepeni in shést in trideset jih je padlo; in sovrashniki so jih podili od vrat do Šabarima, in vsdol beshézhe pobiljali; in serzé ljudstva se je sbalo, in kakor voda raspuštílo.“

„Josve je pa svoje oblazhilo pretergal, ter se na semljo pred skrinjo Gospodovo vergel, in do vézhera (*leshal*), on in starashini Israelovi, ter so svoje glavé s pepelam potrésli, in Josve je rékel: „Oh Gospod Bog! sakaj si letó ljudstvo zhes vódo Jordansko peljal, de bi nas Amorejem v roke dal, in pogúbil? Oh! de bi bili na unim kraji Jordana ostali, kakor smo mislili. Gospod, Bog moj! kaj mi je storiti, ko vidim Israela pred sovrashniki béshati? Kananeji in vsi prebivavzi semlje bodo flishali, se sternili, ter nas obdali, in nashe imé s semlje pobrisali; in kaj bo s tvojim velikim iménam?“ In Gospod je rékel Josvetu: „Vstani, kaj leshish s svojim obrasam na semlji? Israel se je pregréshil, in je moja savéso rastergal; so vséli od vroteniga, so ukradli in legali, in med svoje oródje skrili. Israel ne bo mogel pred sovrashniki obstati, temuzh béshal bo pred njimi; kér je s saperfégo ognjushén; ne bom s vami, doklér ne pokonzhate njega, ktéri je kriv leté hudobije. Vstani, ozhishi ljudstvo ter jim rêzi: Ozhishite se sa jutri, kér tó pravi Gospod Israelov Bog: Saperféga je med teboj, Israel! no bosh mogel obstati pred svojimi sovrashniki, dokler ne bo potrebljen smed val on, ki se je s to hudobijo ognjufil. Torej pridite jutri lesim fleherni

po svojih rodéh; in ród, ktériga koli bo sadélo, naj perstopi po svojih rodovínah, in rodovine po hishah, in hishe po moshéh. In kdor koli bo té pregréhe kriv sposnan, bódi s vřim svojim premoshenjem vréd s ognjem šoshgan, kér je savésó Gospodovo rastergal, in hudobijo štoril v Israelu.“

„Josve je tedej sjutrej vřtal, in je Israelze po njih rodovih pred se vsél, in Judatov rod je bil sadét. Ko je bil letá po rodovinah perřtópil, je bila Zaretova rodovina sadéta. In ko je bila tudi ta po hishah perřtopíla, je bila Zabdijeva sadéta; in ko je sleherne moshé té hishe svěřřtil, je najdel Ahana fina Karmitoviga, ki je bil Zabdijov, ki je bil Zaretov od Judatoviga rodú. In Josve je djal Ahanu: „řin moj! daj zhařř Gospodu Israelovimu Bogú; řposnaj in pověj mi, kaj ři řtoril; ne řkrivaj?“ Ahan je odgovoril Josvetu in je rékel: „Reřnizřno jeřř řim greřřhil soper Gospoda Israeloviga Bogá, ter řim tó in tó řtoril. Kér řim vidil med ropam prav dober rudezh plajřř, in dvé řto fiklov řrebrá, in méro slatá pétdeřet fiklov, in kér řim do téga řheljé imel, řim vsél in v řrédi řvojiga řhótora pod řémljo řkril, in řrebró ř perřřjo řagérnil.“

„Josve je tedej řlushabnike pošřlal; ter řo tekli v njegov řhotor in řo vse na řiřřim kraji řkrito nařřhli, s řrébram vréd. In řo řiřřo řs řhótóra vséřli, in do řosveta in do vřřih Israelovih otrók perneřřli, in pred řospóda vergřli. In Josve je s vřřim Israelam vréd vsél Ahana . . in řrebró, plajřř in méro slatá tudi njegove řinove in řzhéře, njegove ofře in ovze, tudi zéli njegov řhótora in vse premoshenje, in řo řih peljali v dolino Ahor. In

ondi je rékel Josve: „Kér fi naf v nadlogo perpravil, tudi tebe Bog danf v nadlogo spravi.“ In vsi Israelzi so ga kamnjali, in vse kar je imel, je bilo s ognjem foshgano.“

„In nad njim so veliko grobljo kamnja vkup snešli . . . ter je bil serd Gospodov od njih odvernjen. In imé tiftiga kraja je bilo imenovano dolina Ahor (*nadlôga*) . . .“ Po boshjim povelji je shel Josve vdrugizh nad kralja in mésto Haj, in sgodilo se jim je, kakor Jerishkimu mestu in kralju. Le shivino in drugi rôp so Israelzi med seboj rasdelili, kakor jim je bil Gospod ukasal.

„Po tém je Josve Gospódu Israelovimu Bogu altar postavil na gori Hebalfski; kakor je bil Mojsef . . . Israelovim otrókam ukasal, in altar je bil is neobdélanih kamnov, ki se jih sheléso ni dotaknilo, in je daroval na njem shgavnih daróv Gospódu, in je pernêfel tudi hvalnih. In je sapisal v kamne drugo postavo Mojsefovo, ktéro je bil vprízho Israelovih otrók spisal. Vse ljudstvo pa, in starashini, vojvodi in sodniki so na obêh stranéh shrinje stali pred duhovni, ktéri so skrinjo savése Gospodove nosili; tudi ptuji in rojaki. Pól jih je bilo na Garizimfski, in pol na gori Hebalfski, kakor je bil Mojsef . . . ukasal. Na pervo je Josve Israelfko ljudstvo blagoslovil. Po tem pa je bral vse blagre in gorje, in vse kar je bilo v bukvah postave sapisaniga. On ni nizh v nemar spuflil, kar je bil Mojsef ukasal, temuzh vse je raslagal Israelfski mnoshizi, shenam in otrokam, ptujzam in selákam.“

V. Israelzi goljfani.

Jos. 9, 1 - 26.

„Ko so letó slishali vsi kralji na unim kraji Jordana proti sahódu, ktéri so na gorah, in na planim, ob morji, in na brégu velikiga morjá prebivali; tudi uni, ki so sravin Libana stanovali . . . so se sternili, de bi se eniga serza in ene misli soper Josveta in Israelze vojskovali.“

„Ti pa, ki so v Gabaonu stanovali, ko so slishali vse, kar je Josve méstama Jerihi in Haju storil: so si svijázhe smislili, ter so jedí vséli seboj, in starih shakljev oflam naloshili, tudi sterganih in popravljenih vinskih mehov; in so pray stare zhevlje, ktéri so v snamnje starosti s saplatami obshiti bili obuli, in stare oblazhila oblékli; tudi kruhi, ki so jih sa breshno seboj vséli, so bili terdí, in na kosze sdrobljeni; in so do Josveta shli, ki je takrat v shotorji sravin Galgale prebival, ter so rekli njemu in vsmu Israelu: „Is daljne deshele pridemo, in shelimò s vami savése storiti.“ In Israelski moshjé so jim odgovorili in djali: „Ko bi pa ví bili is deshele, ktéra nam gré v delèsh?“ Šo odgovorili Josvetu: „Tvoji hlapzi smo.“ Jim je rekel Josve: „Kdo ste pa ví, in od kod ste prishli?“ Šo odgovorili: „Mí tvoji hlapzi smo prav is daljne deshele prishli v iménu Gospoda tvojiga Boga. Kér slishali smo slavo njegove mogózhnosti; vse, kar je na Egiptovskim storil, in dvéma Amorejskima kraljama, ki so bili na unim kraji Jordana; Šehonu Hesebonskimu kralju, in Ogu kralju Basan-skimu, kteri je bil v Astarotu. In starashini in vsi prebivavzi nashe deshèle so nam rekli: Vsemite

seboj jedí na letó filno dolgo pót; idite jim napro-
ti, in rezite: Vafhi hlapzi smo, naredite s nami
savéso. Gléjte, leté kruhe smo gorké seboj vséli,
ko smo se is svojih hišh vsdignili, iti do vas, sdej
so se posufhili, in so od velike starosti sdobljeni.
Vinski mehóvi so bili noví, ko smo jih napolni-
li, sdej so stergani in pózhjeni; oblazhila s ktéri-
mi smo oblézheni, in zhevlji, ki jih na nogah imá-
mo, so od filno dolgiga póta snósheni, in skorej
vsi prederti. Oní so tedej jedí od njih vséli, in
niso uft Gospodovih sa svét vprashali. In Josve
je s njimi mír narédil, in obljubil po storjeni sa-
vési, de ne bodo umorjeni; tudi pervaki mno-
shize so jim perségli.“

„Zhes tri dni pa po storjeni savési, so své-
dili, de bliso stanujejo, in de bodo med njimi. In
Israelovi otrôzi so shotórje vsdignili in so tretji dan
v njih mésta prishli, kterih iména so leté: Gaba-
on, Kafira, Berot in Karjatjearím. In jih niso
pobili, kér so jim bili pervaki mnoshize v iménu
Gospoda Israeloviga Bogá perségli. Vsa mnoshiza
je tedej soper pervake mermrala. Šo jim pa od-
govorili: „V iménu Gospoda Israeloviga Bogá smo
jim perségli, in torej se jih ne smémo dotakniti.
Tode letó jim bomo storili. Naj se szer shiví ohra-
nijo, de se boshji serd zhes nas ne obudí, ako
perségo prelómimo; tode oní naj le s to pogójo
shivé, de bodo vsi mnoshizi potrebni drevá seka-
li, in vodó nosili.“

„In kader so bili letó isgovorili, je Josve po-
klizal Gabaonjáne, in jim je djal: „Sakaj ste nas hotli
goljfatí, ko ste rekli: Šilno delezhi od vas prebi-
vamo; in ste v frédi med nami? Pod kletvijo bote

tedej, in ven in ven bodo vašhi rojáci drevá sekali in vodó nosili v hišho mojiga Bogá.‘ So odgovorili: „Nam, tvojim hlapzam je bilo rezhenó, de je Gospod tvoj Bog Mojsefu . . obljubil, vso de-shelo vam v last dati, in vse njé prebivavze pokonzhati. Grosno smo se tedej bali, ter smo od strahú pred vami skerbéli si shivljenje ohraniti, in smo ta svét snajdli. Sdej smo pa v tvojih rokah; stóri s nami kakor se ti dobro sdí ino prav.‘ Josve je tedej stóril, kakor je bil rekel, in jih je otél is róke Israelovih otrók.“

VI. Josve premaga petére kralje.

Jos. 10, 1 - 15.

„Ko je Adonisedek Jerusalemski kralj slišhal, de je Josve Haj v last dobíl in rasdjál . . in de so Gabaonjáni k Israelu beshali in s njim savéso naredili, se je filno bal. Kér Gabaon je bilo veliko mésto in smed kraljevih, in vézhi kot Haj, in vsi njega bojaki so bili filno možní.“ Adonisedek je tedej zhvetérim sosédnjim kraljem sporózhil: „Pridite gorí k meni, in pomagajte, de Gabaon v last dobimó, kér se je s Josvetam in s Israelovimi otrozi sternílo. Peteri kralji so se tedej sbráli in gorí shli s svojimi trúmami vréd; ter so okóli Gabaona shotorje postavili, in ga oblégli.“

„Prebivavzi oblésheniga mésta Gabaonskiga pa so poslali do Josveta, ki je ta zhas v shotorji sra-vin Galgale stanoval, in so mu rekli: „Ne odtégni svojih rók, de bi ne pomagal svojim hlapzam; idi hitro gorí, in réshi nas, in pomagaj; kér vsi Amorejski kralji, ki na gorah prebivajo, so nad

nal prifhli.‘ In Josve je gori fhel od Galgale, in s njim vfa vojska bojakov, filno mozhnih mósh. In Gospod je rékel Josvetu: ‚Ne boj se jih; kér tebi v roké fim jih dal; nebedin smed njih ti ne bo môgel soperftati.‘ Josve je tedej zélo nózh od Galgale gori hodil, in nanáglima nad-nje planil; in Gospód jih je f straham navdál pred Israelam; in Josve jih je veliko pobíl sravin Gabaona, in jih podíl po póti, ki v Bethoron ders hí, ter jih je pobíjal do Aseka in Mazedá. In ko so pred Israelovimi otrozi beshali, in doli fhi od Bethorona, je Gospod velike kamne s néba nadnje poslal do Aseka, in veliko vezh jih je bilo, ki so jih kamni tózhe pobili, kakor unih, ki so jih Israelovi otrozi s mezhem pomorili.“

„Tiftikrat je Josve Gospódu govoril, ob dnévu, ko je Gospod Amoreje Israelovim otrókam (*premagati*) dal, in jim je rékel: ‚Šolnze ne gáni se snad Gabaona, in méfiz ne snad Ajalanfke doline.‘ Ter šta solnze in méfiz obftala, dè se je ljudftvo mafhevalo nad svojimi sovrashniki . . Šolnze je tedej na frédi néba oftalo, in zéli dan ni hitélo sa-iti. Ne poprėj, ne potlej ni bilo takó dolgiga dnéva, ko je Gospód befédo zhlovekovo flufhal, in se vojskoval sa Israela. In Josve se je s vřim Israelam v Galgalo vernil v řhotorje.“

VII. Rasdéla Kanánfke deshele.

Jos. 14, 3 - 13. 19, 49. 50.

Josve se je dolgo zhařa bojeval s naródi Kananfke deshele, je premagal trideset kraljev in eniga, in je sadnjizh deshelo rasdélil med Israelo-

ve rodóve. „Dvéma rodovama Rubenovimu in Gadovimu, in polovizi Manasoviga rodú je bil Mojsef lastíno dal shé na unim kraji Jordana. Levi-jev rod ni nizh deshele prejél med svojimi brati; namésti njih so pa otrozi Joshefovi, Manase in Efrajm v dva roda rasdeljeni nastopili; in Levitje niso drugiga déla v desheli dobili, kakor 48 mést, de so v njih prebivali, in njih okrájne, kjér so shivino in svojo drobnizo redíli.“

„Tudi Judovi mlajshi so perstopili k Josvetu v Galgali, in Kaleb Jefonov . . fin mu je rékel: „Vésh kaj je Gospód Mojsefu, boshjimu mo-shu od mene in tebe v Kadesbarni govoril. Šhtir-deset lét fim bil štar, ko me je Mojsef, Gospodov hlapiz is Kadesbarne poslal, deshelo oglédát, in fim mu povédal, kar se mi je réš sdélo. Moji bratje pa, ktéri so bili s menoj gori shli, so ljudstvu serzhnost jemáli; jest pa fim se vender Gospoda svojiga Boga dershal. In Mojsef je tisti dan perségel, rekózh: Semlja, ki jo je tvoja noga obhodila, bo tvoja in tvojih otrók lastína vékoma; kér si se Gospóda svojiga Bogá dershal. Gospod mi je tedej shivlje-nje ohranil, kakor mi je obljubil do danashnjiga dné. Pet in shtir-deset lét je, kar je Gospód to be-sédo Mojsefu govoril, ko je Israel po pufhavi ho-dil; danš fim pét in ofim-deset lét štar; tako ter-din, kakor fim bil tisti zhas, ko fim bil na ogled poslan; mozh je she od tistih mal doslé v meni ostala, de fim dober sa vojsko in sa pot. Daj mi tedej letó gôro, ktéro mi je Gospod obljubil pri-zho tebe; kjér so Enakeji, in velike pa obsidane mésta; zhe bo kjé Gospod s menoj, in zhe jih bom

mo
gaje
elo
dal
satém
na
shodov
gov
dov
kor
jih
ga
vas
ljub
last
piz
shit
vam
Bog
se n
jiga
blag

mogel pokonzhati, kakor mi je obljubil.“ In Josve ga je blogoslovil, in mu dal Hebron v lastino.“

„Kader je bila rasdela semlje konzhana, in je slehern ród dobil, kar ga je sadelo, so Israelovi mlajshi Josvetu . . v sredi med seboj v lastino dali, po Gospodovim povelji, mésto Tamnat Šaraa, sa ktéro je sam profil, na gori Efrajmski.“

Tudi mésta satékalisha je Josve odlózhil; na tém kraji Jordana mésta: Kedes, Sihem in Hebron; na unim kraji pa Bosor, Ramot in Gavlon. Šnidni fhotor so postavili v mestu Šílo.

VIII. Škerbljivost Israelzov.

Jos. 22, 1-34.

„Tífti zhaš je poklizal Josve Rubenove in Gadove mlajšhe in od pol rodú Manasoviga, ter jim je govóril: „Vse šte storili, kar vam je Mojsef, Gospódov hlapiz sapovédal; tudi meni šte bili v vřim pokorni, in dolgo zhafa, do danashnjiga dné niste svojih bratov sapušili, in šte se povelja Gospóda svojiga Bogá dershali. Kér je tedej Gospod vašh Bog vašhim bratam mir in pokoj dodélil, kakor je obljubil: se vernite in idite nasaj na svoj dom in v lastno deshelo, ki vam jo je Mojsef Gospódov hlapiz dal na unim kraji Jordana; tode škerbno dershte in v djanji spolnujte sapoved in postavo, ki vam jo je Mojsef . . nasnánil; de Gospoda svojiga Bogá ljubite, po vřih njegovih potih hodite, de se njega dershte, in njemu flushite is vřiga svojiga serza, in is vse svoje dushe. In Josve jih je blogoslovil in odpravil . .

„Rubenovi in Gadovi mlajshi in pol Mana-

šoviga rodú so se vernili in prezh podali od Israelovih otrók is (*mésta*) Šilo . . ter so šhli na Galaafhko . . In ko so bili do grízhev ob Jordanu prishli . . so sravin Jordana filno velik altar postavili. Ko so pa Israelovi otrozi letó flishali in porfnizhnih osnanovavzih svédili, de so Rubenovi in Gadovi mlajšhi in pol Manasoviga rodú v desheli Kananski na grizhih poleg Jordana, Israelovim otrokam nasproti, altar postavili: so se vfi v Šilu sofhli, de bi gôri šhli in se s njimi vojskovali.“

„Med tém so pa poslali do njih na Galaafhko Fineesa, Eleazarjeviga finú, vélikiga duhovna, in deset pervakov s njim, od vsakiga rodú eniga. In ko so letí do mlajšhev Rubenovih, Gadovih in pol rodú Manasoviga v Galaafhko deshelo prishli, so jim rekli: „Letó vam sporozhí vse ljudstvo Gospodovo: Kólika pregréha je to? Sakaj ste Gospóda Israeloviga Bogá sapuštili, kér ste gréshni altar postavili, in od njega flushbe odstopili? Ali ni dosti, de ste v Belfegoru grešhili, in de je she dan danafhnji madesh leté hudobiye nad nami, in veliko smed ljudstva jih je padlo. Ví danf Gospóda sapuštité, in jutri bo njegova jésa po vſim Israelu udárila. Zhe ménite, de je semlja vashe lastíne nezhiſta, preselite se v deshêlo, kjér je ſhotor Gospodov in prebivajte med nami; le od Gospóda in od nafhe drushbe ne odstopite, in ne postavljajte drugiga, mémo altarja Gospoda nashiga Bogá. Ali ni Ahan, Zaretov fin, sapoved Gospodovo prelomil, in je po tém njegova jésa vse Israelovo ljudstvo sadéla. In on je bil sam; in Bog hotel, de bi se bil le on v svoji hudobii pogúbil.“

„Mlajšhi Rubenovi, Gadovi in pol Manasovi-

ga
bili
in C
in t
letá
naj
stori
róve
liko
rekó
s Go
mi,
danf
nobe
bi v
viga
bilo
bi s
v pr
doví
imar
pern
nash
jim
altar
ne v
nje
jo, c
píli;
nih
Bog
flan

ga rodú so pervakam Israelloviga ljudstva, ki so bili do njih poslani, odgovorili: „Narmozhnéji Bog in Gospod, narmozhnéji Bog in Gospod sam vé, in tudi Israel védi; ako smo is kake gréshne misli letá altar postavili, naj nas on vezh ne varuje, in naj nas sdajzi kasnúje; in ako smo s letó mislijo storili, de bi na-nj shgavne, klávne in hvalne daróve pokládali, naj nas sam prime in sódi. Šmo veliko bolj mislili, se pogovarjali in djali: Kdej porekó vashti mlajshi nashim otrokam.: Kaj imate s Gospodam Israelovim Bogam? Med nami in vami, Rubenovi in Gadovi mlájshi! je Gospod Jordansko réko sa pokrajno postavil; in torej nimate nobeniga déla s Gospodam. In per ti perloshnosti bi vashti mlajshi nashe otroke od strahú Gospodoviga odverniti utegnili. Šmo tedej mislili, de bi bilo bolje, ter smo djali: Postavimo altar, ne de bi shgavnih, ali klavnih darov pernashati, temuzh v prizhevanje med nami in vami, med nasho rodovíno in vasho, de bomo Gospodu flushili, in de imamo pravizo, shgavne, klavne in hvalne darove pernashati, in de ne porekó kdej vashti mlajshi nashim otrokam: Nimate déla s Gospodam. Ako jim kej takiga rekó, jim bodo odgovorili: Gléjte! altar Gospodov, ki so ga nashti ozhétje postavili, ne v shgavne in klavne darove, temuzh v prizhevanje med nami in vami. Nizh menj, ko to hudobi-jo, de bi se od Gospóda verníli in s njegove póti stopíli; de bi si altar v daritev shgavnih, klavnih in hvalnih darov narejali memo altarja Gospóda svojiga Bogá, ki je pred njegovim shotóram postavljen.“

„Duhoven Finees in pervaki smed Israela poslani, ki so s njim bili, to flishti, so bili poto-

lasheni, in so beséde Rubenovih in Gadovih mlajšhev in pol Manasoviga rodú radi saflifhali; in duhoven Finees, Eleazarjev fin jim je rékel: Sdej vémo, de je Gospód s nami, kér ste zhísti leté pregréhe, in ste Israelove mlajšhe is roke Gospodove otéli.“

„In se je vernil f pervaki . . do Israelovih mlajšhev, ter jim je sporózhil. In to je bilo vřim vřhézh, ki so flifhali. Israelovi mlajšhi pa so Boga hvalili, in niso vezh rekli, de hozhejo nadnje iti, ter se vojskovati in njih lařtno semljo potrébiti. In Rubenovi in Gadovi mlajšhi, so altar, ki so ga postavili, imenovali „Nafha prizha, de je Gospod edini, pravi Bog.“

IX. Josvetovi poslédnji ogóvori, in smert.

Jos. 23, 1-16. 24, 1-33.

„Kader je bilo veliko zhařa preteklo, in je bil Gospod mir dal Israelu, in mu vse naróde krog in krog podvergel; in ko je bil Josve shéřtar in filno perlétin: je on vef Israel, řtarejšhine in pervake, vojvode in oblařtnike sklizal, in jim govoril: „Jeřřřim se postaral, in řřim filno perlétin. Vidite vse, kar je Gospod vařřh Bog řřim naródam krog in krog řřóřil, in kakó se je on řřam řřa vařř bojeval. In kér řřam je řřdej řřadljáje řřřo řřeshelo od řřutrajne řřřaní řřordana do řřřelikiga řřorja řřasdelil, in kér je řřhe řřřeliko řřaródořř ořřřalo: řřo řřřo řřřo řřřh Bog řřřře řřřřopil, in řřřřed řřřřh řřřřh potrébil, ter řřote řřemljo v řřřřř dobili, kakor řřam je obljubil. Le řřřřřhni řřodite, in řřřřřbno

dershíte vse, kar je v bukvah Mojsefove postave sapísaniga; in ne odstopíte od téga, ne na désno, ne na lévo. Kader bote do naródo^v prishli, ktéri bodo med vami, ne perségajte v imenu njih bogov, ne flushiti jim, in ne molite jih: temuzh dershite se Gospoda svojiga Boga, kakor ste do danashnjiga dné storili. In po tém takim bo Bog pred vas^himi ozhmí velíke in silno mozhne naróde pobrifal, in nihzhe vam ne bo mogel soperstati. Edin smed vas bo tavshent sovrashnikov podil; kér sam Gospod vas^h Bog se bo sa vas bojeval, kakor je obljubil. Le prav skerbite, de ljubite Gospoda svojiga Boga. Ako bote pa smote naródo^v, ki med vami prebivajo, na-se vséli in se s njimi s shenitvami in s prijatelstvi svésali: véдите she sdej, de jih Gospod vas^h Bog ne bo pred vami potrebil; temuzh de vam bodo kakor jama, in saderga, in spodtiklej na strani, in kakor tern v ozhé^h; dè vas pobrifshe in raskropí s leté nar bolji semlje ki vam jo je dal. Gléjte! jest bom skorej umerl, in is vsiga serza morate sposnati, de je Gospod vse spolnil, kar vam je storiti obljubil. Kakor je tedej v djanji spolnil, kar je obljubil, in se je vse frezhno is-shlo: bo nad vas vse húdo rékel priti, kar vam je shugal; de vas s leté nar bolji semlje potrebi in raspodí, ki vam jo je dal.. Ako bote savéso Gospoda svojiga Boga, ki jo je s vami narédil, rasderli, in ptujim bogóvam flushili, ter jih molili: se bo serd Gospodov sdajzi in nanaglim nad vas vsdignil, in bote potrebljeni s leté nar bolji deshele, ki vam jo je dal.“

„In Josve je vse Israelove rodove v Sihem vkúp sbral, in starashine, pervake, sodnike in ob-

lastnike sklizal; ter so se vstavili pred Gospoda; in je tako ljudstvu govoril: „To pravi Gospod Bog Israelov: Na unim kraji réke so njéga dní vašhi ozhetje prebivali, Tare, Abrahamov ozhe in Nahorjev, ter so ptujim bogóvam flushili. Šim tedej vašhiga ozhéta Abrahama is pokrajn Mesopotamije potégnil ter ga peljal v Kanansko deshelo; in fim njega sárod namnóshil. Šim mu dal Isa-ka, letému pa fim dal Jakoba in Esava; smed téh dvéh fim Esavu Šeirsko goro dal v lastino; Jakob pa in njegoví finovi so shli v Egipt. Šim tedej poslal Mojsefa in Arona, ter fim Egipt s mnogimi snamnji in zhudeshi udaril. Vaf pa in vašhe ozhéte fim is Egipta speljal, in šte prishli do morja; Egipzhani pa so vašhe ozhete podili s vosmí in kojniki do rudézhiga mórja. In Israelovi otrozi so v Gospoda vpili; in je temò med vaf in med Egipzhane postavil, in je nad-nje morjé navlékel, ter jih je sagernílo. Vafhe ozhí so vse vidile, kar fim v Egiptu storil, in šte dolgo zhasa v pushavi prebivali. Ter fim vaf perpeljal v deshelo Amorejev, ki so na unim kraji Jordana prebivali. In ko so se s vami vojskovali, fim jih vam v róke dal, in šte njih semljo v last dobili, ter jih pomorili. Po tém se je Balak, Šeforjev fin, kralj Moabski vsdignil, in se vojskoval s Israelam; ter je poslal, in poklizzal Balaama, Beorjeviga finú, de bi vaf klél: tode jest ga nifim hotel poslushati, temuzh fim vaf nasproti blagoflovil po njem, in is njegove roke réshil. Ter šte shli zhes Jordan, in šte prishli do Jerihe. Moshjé téga mésta so se s vami bojevali, in Amoreji, Fereseji, Kananeji, Heteji, Gergeseji, Heveji in Jebuseji; in fim jih vam

dal v roke. Tudi fim pred vami serfhene poslal; in fim dva kralja Amorejev is njih krajev pregnal; ne s mezhem, in ne s lokam. Ter fim vam dal deshelo, ktére niste obdelovali, in mésta ki jih niste sosidali, de bi v njih prebivali; nogradov in óljik, ki jih niste sadili. Torej se bojte Gospoda, in flushíte mu s popolnim in pravim serzam; ter versite od sebe bogove, ki so jim vashi ozhétje v Mesopotámii in v Egiptu flushili, in flushite Gospódu. Zhe se vam pa ne sdí prav, Gospodu flushiti, vam je dano na sbíro; isvolite si danf, kar vam dopade, komú de bi mógli veliko bolj flushiti: bogovam, ki so jim vashi ozhétje v Mesopotamii flushíli; ali bogovam Amorejev, ki v njih desheli prebivate; jest pa in moja hisha bomo Gospodu flushili.“

„In ljudstvo je odgovorilo, in reklo: „Nizh mènj ko to, de bi mi Gospoda sapustili, in ptujim bogovam flushili. Gospod nash Bog je nash in nashhe ozhéte is Egipta, in is hishe sushnosti otél, in je storil prizho nash velíke zhúda, in nash je obvaroval po vsi poti, ki smo po nji hodili; in med všimi narodi, ki smo med njimi fhli. In je vse naróde isgnál, tudi Amoreje, prebivavze deshele, v ktéro smo bili prishli. Gospodu bomo tedej flushili, kér on je nash Bog.“ In Josve je rékel ljudstvu: „Ne bote mogli Gospodu flushiti, sakaj on je svéti Bog, in mozhan, ki ptujih bogóv sravin sebe ne terpí, on vam ne bo hudobíj in gréhov persanéfel. Ako bote Gospóda sapustili in ptujim bogovam flushili, se bo vernil, ter vas udaril in pokonzhal verh vfiga, kar vam je shé dobriga storil.“ In ljudstvo je reklo Josvetu: „Kratko in malo se ne bo

sgodilo, kar ti govorish, temuzh Gospódu homo flushili.“

„In Josve je djál ljudstvu: ‚Vi ste prizha, de ste si samí Gospóda isvolili, mu flushiti.‘ In so odgovorili: ‚Prizha smo.‘ In je rékel: Torej ver-site ptuje bogove smed sebe, ter nagníte svoje serza k Gospodu Israelovimu Bogu.‘ In ljudstvo je odgovorilo Josvetu: ‚Gospódu, svojimu Bogu homo flushili, ter homo pokorní njegovim sapovedim.‘ Josve je tedej tisti dan savéso narédil, in je ljudstvu povelja in ukasíla nasnánil v Šihemu. Tudi je vse té beséde v bukve Gospódove postave sapisal; in je vsél filno velik kámin, ter ga je postavil pod hrašt, ki je pred svetishem Gospodovim stal. Ter je djál všimu ljudstvu: Gléjte, ta kámin vam bodi prizha, de je slishal vse besede Gospoda, ki jih je vam govóril; de ne bote kjé potlé tajiti in Gospódu svojimu Bogu legati mogli.‘ In je odprávil ljudstvo, slednjiga v njegovo lastíno.“

„In po tém je Josve .. umerl, ko je bil sto in desét lét star; ter so ga pokopali na meji njegove lastíne, v Tamnatsaru, ki je na Efrajmski gori .. In Israel je flushil Gospódu ves zhas shivljenja Josveta in starejšhín, ki so vezh zhasa sa Josvetam shivéli, in védili vse déla Gospoda, ki jih je storil med Israelam.“

„Tudi Joshefove kostí, ki so jih Israelovi otrozi is Egipta pernesli, so v Šihemu pokopali na kraji njíve, ki jo je Jakob od otrók Hemora, Šihemoviga ozhéta kupil sa sto mladih ovaz .. Tudi Eleazar Aronov sin je umerl, in so ga pokopali v Gabaatu, ktéro mésto je bilo njegoviga finú Fíneesa, in mu je bilo dano na Efrajmski gôri.“

Šodníki.

X. Pokliz sodníkov.

Sod. 2, 10-22. 6, 1-10.

Po tem, *(ko je bil Josve umerl)*, in ko se je bil ves tisti sarod spravil k svojim ozhétam: so drugi sa njimi prishli, ki niso Gospoda sposnali, in njegovih dél, ki jih je Israelu storil. In Israelovi otrozi so hudó délah pred Gospódam, in bálam flushili. Ter so sapustili Gospóda, Bogá svojih ozhétov, ki jih je is Egiptovske deshele spe-ljal, in so se ptujih bogov dershali, in bogóv ná-ródov, ki so okoli njih prebivali, in so jih molili, ter Gospoda drashili. . . Gospod se je tedej rasferdil nad Israelam, ter jih je rópnikam dal v róke; in leti so jih vlavljali in sovrashnikam prodajali, ki so okoli njih stanovali; ter niso mogli svojim sovrashnikam soperstati; temuzh kamer koli so se vernili, je bila roka Gospodova nad njimi, kakor jim je bil govoril, in perségel; ter so bili hudó pokorjeni. In Gospód je obudoval sodnikov, in so jih is rók ropnikov otévali, tode tudi téh niso hotli flushati, temuzh so se ognufili s ptujimi bogovi, ki so jih molili. Hitro so popustili pot, po ktéri so njih ozhétje hodili; in ako so ravno sapovedi Gospodove flishali, so vender v všim nasproti ravnali.“

„In ko je Gospod sodnikov obudil, se je ob njih dnévih dal k usmiljenju omezhiti, je sdiho-vanje pokorjenih usflishal, ter jih je réshil od njih ki so jih ropali, in morili. Ko je pa kak sodnik

umerl, so se spét vernili in she hujšhe delali, kakor njih ozhétje, kér so se ptujih bogov dershali jim flushili, in jih molili. Niso popuštali svojih smišljáv in filno pregreshe poti, po ktéri so bili navajeni hoditi. In sèrd Gospodov se je vnél nad Israelam, tér je djal: „Kér je letó ljudstvo mojo savéso, ki sim jo s njih ozhaki narédil, rastergalo, in nozhe pokorno biti mojimu glasú: tudi jest nozhem pokonzhati naródo, ktére je bil Josve popušt, ko je umerl. De bom po njih Israelove otroke skufil, zhe dershé pot Gospodovo, in zhe po nji hodijo, kakor so njih ozhétje hodili, ali ne.“ — Nar bolj slovézhi sodniki nasledvajo.

XI. Gedeon.

„Sod. 6, 1-32.“

„Israelovi otrozi so pa hudó ravnali pred obližjem Gospódovim; ter jih je Madjanzam v roke dal sédim lét, ki so jih filno terli. Ter so si raspórke in jame v gorah naredili, in prav terdne kraje v branilo. In ko so Israelzi sejali, so Madjanzi in Amalezhani, in drugi naródi od Jutroviga gori prifhli, in so sravin njih shtorje postavili, in so vse sélishta pokonzhali...; in niso zlo nizh v shivesh potrebniga v Israelu pustili; ne ováz, ne volov, ne oslov. Kér oní so prifhli s svojimi zhédami in shtóri, in so kakor kobilize vse pokrili, breshtevílna mnoshiza ljudí in kamél, in so pokonzhali vse, zhesar so se dotaknili. Israel je bil tedej od Madjanzov filno ponishan, ter je klizal v Gospoda in profil pomozh soper Madjanze. In (*Gospod*) je poslal do njih preróka,

ktéri je rékel: „Jest fim vaf is Egipta potégnil, ter ispeljal. To govori Gospod Bog Israelov: Jest fim vaf is Egipta potégnil, ter ispeljal is hishe fushnosti, in réshil is roke Egipzhanov in vsh sovrashnikov, ki so vaf stískali; ter fim jih pregnál ob vashim prihódu, in fim vam dal njih deshelo. In fim rékel: Jest fim Gospod vash Bog, ne bojte se bogov Amorejev, ki v njih desheli prebivate. In niste poslušali mojiga glafú.“

„Angel Gospodov je pa prishel, ter se vsédel pod hraft, ki je bil v Efri. . In ko je Gedeon pshenizo mlatil in vershil v tlazhivnizi, de bi se Madjanzam perkril, se mu je angel Gospódov perkasal in rékel: „Gospod bódi s teboj, nar možnéji mósh!“ In Gedeon mu je odgovoril: „Profim, gospod moj! zhe je Gospod s nami, sakaj so vse té nadlóge nad nas prishle? Kjú so njegove zhuda, ki so nam od njih nafhi ozhétje pravili, in so djali: Gospod naf je is Egipta speljal; sdej pa naf je Gospód sapustil, in v róko dal Madjanzam.“ In Gospod se je va-nj oserl in rékel: „Idi v ti svoji mózhi, ter bosh Israela Madjanzam isderl is rôke; in védi, de fim te jest poslal.“ Je odgovoril: „Profim Gospod moj! s zhim bom Israela otél? Gléj! moja sorodovina je poslédnja v Manasovim rodu in jest fim nar manji v hishi svojiga ozhéta.“ In Gospód mu je rékel: „Jest bom s teboj, ter bosh ushúgal Madjanze, kakor eniga sámiga móshá.“ Je djali: „Zhe fim milost pred tabo doségel, mi daj snamnje, de si tí, ki govori s menoj, ter ne hòdi od tod, dè k tebi nasaj pridem, in dar pernesem, in ga tebi opravim.“ Je odgovoril (*angel*): „Bom zhakal, de pridefh.“

„Gedeon je tedej v svojo hišo šhel, ter je skuhal koslizha, in je spékel is mére móke opréšnih kruhov; ter je poloshil mesó v jerbas, in je djal júho (*shupo*) v lôniz, je vse néšel pod hraft in mu daroval. In angel Gospodov mu je rékel: ‚Vsêmi mesó in opréšne kruhe, ter polôshi na uno skalo, in polí jih s júho.‘ In je storil tako. In angel Gospódov je svojo palizo, ki jo je v rokah imel, vsdignil, ter se je s konzam mesá in opréšnih kruhov dotaknil; in oginj je planil is skale ter povshíl mesó in opréšne kruhe. Angel Gospódov pa je sginil spred njegovih ozhi. Ko je Gedeon vidil, de je bil angel Gospódov, je djal: ‚Oh Gospod, Bog moj! angela Gospodoviga sim oblizhje v oblizhje vidil.‘ In Gospod mu je rekel: ‚Mir bódi s teboj; ne boj se, ne bošh umerl. Gedeon je tedej ondi altar postavil Gospódu, in ga je imenoval Jehova Šhalóm (*Mir Gospodov*).“

„In Gedeon je bil she v Efri... in tisto nozh mu je Gospód rékel: ‚Vsêmi junzhè od svojiga ozhéta, in drugo junzhè sédim let staro, in podêri balov altar, ki je tvojiga ozhéta; tudi gojsd posékaj, ki je okrog altarja; ter postavi altar Gospodu svojimu Bogu na verhi tiste skale, ki si poprej na-njo dar polóshil; in vsêmi drugo junzhè, in pernêš shgavni dar nad germado derv, ki jih bošh v gójsdu nasékal.‘ Gedeon je tedej desét svojih hlapzov seboj vsél, in je storil, kakor mu je bil Gospod ukasal. Kér se je pa bal hiše svojiga ozhéta in ljudi tistiga mésta, ni hotel téga po dnévu storiti, temuzh je vse po nozhi opravil. In moshjé tistiga mésta so sjutrej vštali in so vidili balov altar podert in gojsd posékan, in drugo junzhè na altar

po
dja
no
rez
fo
me
kal
lov
per
zhe
je r
on
bal

trov
sho
bil
to s
mi.
nale
vav
nap
s m
ril,
bo
bo
kó
dilo
s ro

polosheno, ki je bil takrat postavljen. Ter so
djali med sabo: „Kdo je letó storil?“ In ko so sker-
bno po pozhétniku te rezhí vpraševali, je bilo
rezhenó: „Gedeon, Joasov sin je vse to storil.“ In
so rekli Joasu: „Perpelji svojiga sinu lesim, de u-
merje, kér je balov altar poderl in gojsd posé-
kal.“ Jim je pa odgovoril: „Ali ste mashevavzi ba-
lovi, de se bote sa-nj bojevali? Kdór je njegov so-
pernik, naj umerje, predin se jutrajni dan sasná;
zhe je on Bog, naj se sam mashuje nad njim, kateri
je njegov altar rasvalil.“ Od tistiga dné je bil Gede-
on imenovan Jerobal, sato kér je Joas rékel: „Naj se
bal mashuje nad njim, ktéri je njegov altar rasvalil.“

XII. Madjánzi premagani.

Sod. 6, 33-40. 7, 1-25. 8, 22-29.

„Vsi Madjanzi, in Amalezhani in naródi is Ju-
troviga pa so se sbráli, ter so shli zhes Jordan, in so
shotorje postavili v Jesraelski dolini. Gedeon pa je
bil s Duhám Gospodovim navdán, ter je s trobén-
to satróbil, in Abjezerjevo hišho sklizal, de ga spré-
mi. Tudi je poslal osnanovavzov po všim rodu Ma-
našovim, ter so sa njim shli; je tudi drugih osnano-
vavzov poslal v Afer, Zabulon in Neftali, in so mu
naproti prishli. In Gedeon je govóril Bogú: „Ako
s mojo rokó Israela otéti hozhesh, kakor si govo-
ril, naj dénem letó kosho s vólno na gumno; zhe
bo rosa samo na kósho padla, vsa druga semlja pa
bo súha, bom po tém sposnal, de bošh s mojo ro-
kó Israela otél, kakor si govoril. In tako se je sgo-
dilo. In je sgodej vstal, je kosho ushéł, in torilo
s roso napólnil. In je spet rékel Bogú: „Naj se

nikar ne vnáme tvoj serd nad mano, ako she enkrat poskusim, in snamnja na koshi ishem. Prosim, de naj sama kosha suha ostane, in vsa semlja naj bo mokra od rose. In Bog je storil tisto nozh, kakor je Gedeon profil; in sama kosha je bila suha, in rosa po vsi semlji.“

„Jerobaal tedej, ki je tudi Gedeon (*imenovan*) je po nozhi vstal, s vsem ljudstvom, in je prishel do studenza, ki se Harad imenuje. Shtorje Madjansko pa je bilo v dolini na polnozhni strani visokiga grizha. In Gospod je rékel Gedeonu: „Prevèzh ljudi imash seboj; ne bodo mu Madjanzi v roke dani, de se ne hvali Israel soper mene in ne pravi: Š svojo mozhjó fim réshen. Govôri ljudstvu, in prizho vsih nasnâni: Kdor je strahljiv in bojezh, naj se verne.“ Tedej se jih je smed ljudstva dva in dvajset tavshent mósh s Galaashke goré spuščalo in vernilo, in le desét tavshent jih je ostalo. In Gospod je rékel Gedeonu: „She je prevezh ljudi; pèlji jih k vodi, in ondi jih bom lózhil; kogar ti bom rékel, de gré f teboj, naj gré; komur bom pa branil iti, naj se vèrne.“ In ko je ljudstvo k vodi prishlo, je rékel Gospód Gedeonu: „Njih, ki bodo s jesikam vodo serkali, kakor jo pfi serkajo, lózhil na stran; ki bodo pa pokleknili in pili, naj bodijo na drugi strani. In shtevilo njih, ki so vodó s dlanjo k ustam nosili in serkali, je bilo tri sto mósh; vsa druga mnoshiza je klezhé pila.“

„In Gospod je djal Gedeonu: „Š tri sto moshmí, ki so vodó serkali, val bom réshil, in vam v roke dal Madjanze; vsa druga mnóshiza pa naj gré na svoj dom.“ Je tedej po shtevilu mósh shivesha in trobent sabo vsél; vsi drugi mnoshizi pa je u-

kasa
mos
bilo
spod
fim
gré
govo
serzh
svoji
shel
di o
kobi
kako
deon
prav
Šim
se b
pezh
in k
del,
je o
sovig
ké M
Gede
se je
nite
sko
trum
verz
Kar
do s

kasal verniti se na dom; in se je s témi tri sto moshmí spuстил na boj. Šhotorje Madjansko pa je bilo sdolej v dolini. Tísto nozh mu je rékel Gospod: „Vsdigni se in pojdi doli v shotorje; kér tebi fim jih dal v róke. Ako se pa bojišh sam iti, naj gré tvoj hlapiz Fara s teboj. Ter bossh flisshal, kaj govore, in bossh mozhan postal, in pojdessh bolj serzhan doli v shotorje sovrashnikov.“ Je tedej s svojim hlapzam Fáretam na tísti kraj shotorja doli shel, kjér so bili oroshéni na strashi.“

„Madjanzi pa, in Amalezhani, in vsi naródi od Jutroviga so leshali po dolini, kakor vlák kobílz; tudi kamél je bilo bres shtevila veliko, kakor péfka, ki je ob bregu morjá. Ko je Gedeon tjè prishel, je nekdo svojimu tovarshu sanje pravil, in je tó, kar je vidil, takó perpovedoval: „Šim imel sanje, in sdélo se mi je, kakor de bi se bil jezhménov krúh, ki je bil pod pepélam pezhen, valil in v Madjansko shotorje satózhil; in ko je do nékiga shotóra prishel, je va-nj sadel, ga sverníl, in rasdjál.“ Ta, ktérimu je pravil, je odgovoril: „To poméni le mezh Gedeona, Joasoviga finú, Israelza; kér Gospod je njemu v roké Madjanze dal, in vse njih shotórje.“ Ko je bil Gedeon flisshal sanje in njih islágo, je molil; ter se je vernil v shotorje Israelsko, in je rékel: „Vsdignite se, kér Gospód nam je v roke dal Madjansko shotórje.“ In je rasdjél tri sto mósh v trí trume, in jim je dal trobente v róke, in prasne verzhe in bakle v frédi verzhev. Ter jim je djál: „Kar bote mene storiti vidili, to storite; pojdem do shotórja, in kar bom storil, storite tudi vi. Ko

bo trobénta v moji róki sabuzhála, tudi ví okóli fshotorja satrobite ter vpíte: „Gospódu in Gedeonu. „Gedeon tedej in tri sto mósh, ki so bili njim, so shli do fshotorja ob sazhétku ponozhní strashe, ter so strásharje sbudili, so jéli s trobéntami trobiti, in s verzhmí vkúp tlézhi. Ko so na tréh krajih fshotórja trobili in rasbili verzhe, so lévo bakle dershali, in s desno buzhezhe troben te, ter so vpili: „Mezh Gospódov in Gedeonov“ in fléhern je stal na svojim kraji okoli fshotorja so vrashnikov.“ Vse po fshotorji je bilo tedej na róbe vpili so, tulili in beshali. Tri sto mosh pa ni ne halo s trobéntami trobiti. In Gospod je soper njih po všim fshotorji njih lašne mezhe vernil, ter se med sabo morili, in beshali do Betsete, in do brega Abelmehulskiga v Tebatí. In Israelci moshjé od Neftaloviga in Aserjeviga in všiga Manasoviga rodú so vpili in Madjanze podíli. Gedeon pa je poslal osnanovavzov po vši Efrajmski góri rekozh: „Pojdite doli Madjanzam naproti, in obstopite vodó do Bethere, in ob Jordanu.“ Tí so vpili vši Efrajmljani in so obstopili vodó Jordana fko do Bethere. Šo tudi vjéli dva Madjanska per vaka, Oreba in Zeba, in so umorili Oreba na skal Orebovi, in Zeba v Zebovi tlazhivnizi. Ter so Madjanze sbe dalje podili, in nesli glavó Orebovi in Zebovo do Gedeona un kraj reke Jordanske. Tudi dva kralja Madjanska so vjéli in konzhalí.

„In vši Israelzi so rekli Gedeonu: „Gospoduj nami tí, in tvoj fin, in fin tvojiga fina, kér si naš is roke Madjanzov otél.“ Jim je odgovoril: „Jeli ne bom s vami gospodoval; tudi moj fin ne bo s vami gospodoval, temuzh Gospod bo s vami go

spodov
svoji h

P
Abime
ter je
„Povéj
sa val,
finovi
spoduj
vashig
njega
ter so
„Nashl
is tem
mósh
je pris
móril
nu; in
ostal,
„Shemi
shli in
ki je v
„
in stop
glas, j
hemsk
lja isv
odgovo
je v z

spodoval. Jerobal (*Gedeon*) ... je tedej shel, in v svoji hišhi prebival.“

XIII. Abimelek.

Sod. 9, 1-57.

Po tém, ko je Gedeon umerl, „je njegov sin Abimelek v Šihem shel do bratov svoje matere, ter je govoril njim in vſi sorodovini .. in je djal: „Povéjte vſim moshém Šihemſkim: Kaj je bolje sa vas, de s vami sedimdefet mósh, namrezh vſi finovi Jerobalovi goſpodárijó, ali de le édin goſpoduje? Pomislite tudi, de fim vaſhih koſti in vaſhiga meſá.“ In bratje njegove matere ſo ſavolj njega vſe letó povédali vſim moshém Šihemſkim, ter ſo njih ſerzé Abimemeleku nagnili, rekózh: „Naſh brat je.“ In ſo mu dali ſedimdefet fiklov ſrebrá is tempelna Balberitoviga. Š tém pa je ubóshnih mósh in potepuhov najél, ter ſo ſa njim ſhli. In je priſhel v Eſro v hiſho ſvojiga ozhéta, in je pomóril ſvoje brate ſedimdefet mosh na enim kamnu; in ſam Joatam, nar manji ſin Jerobalov je oſtal, ter ſe je perkril. In ſo ſe ſoſhli vſi moshjé Šihemſki, in vſe rodovine Melſkiga meſta; ter ſo ſhli in Abimeleka ſa kralja poſtavili pod hraſtam, ki je v Šihemu ſtal.“

„Ko je bilo letó Joatamu povédano, je ſhel in ſtopil na verh Garisimſke gore, je vsdignil ſvoj glaſ, je vpil in rékel: „Poſluſhajte me moshjé Šihemſki; Bog pa ſliſhi vaſ. Dreveſa ſo ſe ſoſhle, kralja iſvolit ſi; ter ſo rekle óliki: Kraljuj naſ. Je odgovorila: Še li zhem ſvoje maſhobe ſnebiti, ki je v zhaſti Bogú in ljudém, de bi bila ſvíſhana

med drevéfi? In drevéfa so rekle figovimu drevéfu: Pridi tí in kraljuj naf. Jim je odgovorilo: Še zhem svoje fladkobe tvégati in svojiga prelépiga sadu, de bi bila svífhana med drevéfi. In drevéfa so djale vinfki terti: Pridi tí, in kraljuj naf. Jim je odgovorila: Še li zhem vánati svojiga vina, ki rasveseluje Bogá in ljudi, de bi bila svífhana med drevéfi. Tedej so rekle vse drevéfa ternu: Pridi, in kraljuj naf. Jim je odgovóril: Ako me v refnizi kralja vólite, pridite in pozhivajte pod mojo senzo; ako pa nózhite, naj plani oginj is terna, ter naj povshije zedre Libanfke. Šte fi li sdej po pravizi in bres gréha Abimeleka kralja isvolili? Šte li s Gedeonam in s njegovo hifho poshteno ravnali? Šte li povernili dobrote njemu, ki se je sa val bojeval, in se svojiga shivljenja tvégal, val is rók Madjanzov réfhiti; ví, ki ste se soper hifho mojiga ozhéta vsdignili ter njegovih sedimdeset finov na enim kamnu pomorili, in Abimeleka .. kralja postavili, kér vam je v rôdu. Zhe ste tedej prav in poshteno ravnali s Jerobalam in s njegovo hifho: se veselíte danf Abimeleka, in Abimelek naj se val veseli; zhe pa krivizhno, naj fhine oginj is njega ter naj povshije prebivavze Šihemfske in Melfko mésto; in naj fhine oginj is prebivavzov Šihemfskih, in is Melfkiga mésta, ter naj povshije Abimeleka. To isgovorivfhi je béshal in se v Bero podal, ter je tam stanoval, kér se je bal svojiga brata.“

Joatamova prerokba se je hitro spolnila. Abimeleh je trí léta vladal Israelze. Šihemljani pa so ga jéli zhertíti, ter so mu ozhítali, de je svoje brate pomóril. Abimelek pa je planil nad njih mésto, ga rasdjál; in je foshgal tavshent ljudi, ki

so v
in p
prez
je
visol
né,
li,
lek
in j
niti
verg
pinj
kliz
me
pob
ga
Isra
In
nad
set
zha
nú

vin
vin
Gol
njú
ján
na

so v néki stólp (*turn*) beshali; ter je shvígnil oginj in poshgal Šihemljane. „In Abimelek se je od ondod prezh podal, ter prishel do mésta Tebes, in ga je s vojsko obdal in oblégel. Je bil pa v frédi mésta visok stólp, in tjè so se bili satekli moshjé in shené, in vfi mestni pervaki, so vrata terdno saperli, ter na stréhi stólpa stali, se braniti. In Abimelek se je stólpu perblíshal, ter se možno bojeval; in je k vratam perstópil in hotel oginj podtakniti; in glej! shena je kos mlinfskiga kamna doli vergla, je sadéla Abimeleka na glavo, in mu zhepinjo stèrta. On pa je hitro svojiga opróda poklizal, ter mu rékel: „Isdèri svoj mezh in umóri me, de kjé ne porekó, de sim bil od shénske pobít. Letá je storil, kar mu je bilo rezhenó, in ga je osmètil. Po Abimelekovi smerti so se vfi Israelzi, ki so s njim bili, na svoj dom vernili. In Bog je hudobijo povernil, ki jo je Abimelek nad svojim ozhétam storil, kér je svojih sedimdeset bratov umóril. Tudi Šihemljanam je bilo plazhano, kar so storili, in preklénstvo Joatama, finú Jerobaloviga je nad-nje prishlo.“

XIV. Jefte.

„Sod. 10, 6-16. 11, 5-40.

„Israelovi otrozi so pa stare pregréhe s novimi mnóshili, so húdo pred oblizhjem Gospodovim delali in malikam flushili . . ; ter so sapuštili Gospóda, in ga niso molili. In Gospód se je nad njimi rasferdil, ter jih je dal Filistejem in Amonjánam v roke. Kterikoli so na unim kraji Jordana . . v Galaadu stanovali, so bili osimnajst lét sti-

skani in filno satirani. Amonovi mlajshi so zlo zhes Jordan prishli, in deshelo Judoviga, Benjaminoviga in Efraimoviga rodú rasdéváli. Israel je bil tedej filno nadlégovan. Tedej so vpili v Gospóda in rekli: „Greshili smo soper tebe, kér smo sapustili Gospóda svojiga Boga, in smo balu flushili. In Gospod jim je govóril: „Ali val niso tudi Egipzhani, Amoreji.. terli, in ste v mene vpili, in fim val is njih rók istèrgal? In ste me vender sapustili, in molitè ptuje bogóve; torej val vezh ne bom reshil. Pojdite, in klizhite v bogove, ki ste fi jih sbrali; oni naj val réshijo ob zhasu sadrége. In Israelovi mlajshi so rekli Gospódu: „Greshili smo, povèrni nam, kakor se ti sdi; le sdej nal réshi.“ Po tem, ko so letó rekli, so vse podóbke ptujih bogóv is svojih pokrajn vergli, ter so flushili Gospódu Bogu; in on se jih je v njih nadlógah usmilil. .“

„Kér so pa (*Amonjani*) filno tishali, so staréji is Galaada shli in Jefteta is Tobške deshele na pomozh poklizali.. Jim je rékel Jefte: „Zhe ste v refnizi do mene prishli, de bi se sa val s Amonovimi otrózi vojskoval; in zhe jih Gospod meni v roke da, bom li jest vash poglavár?“ Šo mu odgovorili: „Gospod, ki letó flishi, bodi frédnik in prizha, de homo storili, kar smo obljubili.“ Jefte je tedej shel f pervaki Galaashkimi, in vse ljudstvo fi ga je poglavarja isvolilo. In Jefte je vse to pred Gospódam v Maffi govoril. In je poslal sporozhnikov do kralja Amonovih mlajshev, de bi rekli v njegovim imenu: „Kaj je med nama, de fi prishel nad-me mojo semljo rasdjat?“ Jim je odgovoril: „Sató, kér se je

Israel moje deshele polastil, ko je is Egipta gori shel; sdej mi jo torej daj s lépo nasaj.“

„Jeste je pa po njih sopet sporózhil, ter jim ukasal Amonskimu kralju rêzhi: „To govori Jeste: Israelzi se niso polastili Moabske deshele, tudi ne deshele Amonovih otrók; temuzh ko so is Egipta gori shli, so hodili po pufhavi do rudezhiga morja, ter so prishli v Kades. In so poslali sporozhnikov do Edomskiga kralja, rekozh: Pusti nas skos tvojo deshelo. In ni njih proshnje uflishal. Šo tudi poslali do Moabskiga kralja, in jim tudi ni skos iti perpustil. Šo torej vstali v Kadesu, in so obshli Edomsko deshelo in Moabsko, in shotorje postavili na unim kraji Arnóna; ter niso hotli iti zhes pokrajne Moabske; kér Arnon je pokrajna Moabske deshele. Israelzi so tudi sporozhnikov poslali do Šehona Amorejskiga kralja, ki je v Hesebonu prebival, in so mu rekli: Pusti nas skos svojo deshelo do réke. Ali tudi ta je proshnjo Israelzov sanizhevál, in jih ni pustil zhes svoje pokrajne; temuzh mnoshizo breshtevilno je sklizal, je shel nad-nje v Jaso, in se jim je s vso mozhjó postavil v bran. Tode Gospód ga je dal s vso njegovo vojsko Israelzam v roke, ter so ga ushúgali, in vso deshelo v last dobili, ki so Amoreji stanovali v nji, in vse njih pokrajne od Arnona do Jaboka, in od pufhave do Jordana. Gospod Israelov Bog je tedej Amoreje pokonzhal, ko se je Israelovo ljudstvo s njimi bojevalo; in tí se hozhesli sdej njih deshele polastiti. Kaj ne, de tebi po pravizi gré, kar tvoj Kamos v lasti imá: kar nam pa Gospód naš Bog s smago perdobí, nam gré. Ali si tí kali bolji, kakor Balak, Šeforjev sin, Moabski kralj?

Ali môrefh fkasati, de se je s Israelzi prepiral, in bojeval ko so Israelzi stanovali v Hesebonu in v njega valéh, ali v Aroeru in v njega valéh, ali v vsih mestih ob Jordanu, tri sto lét? Sakaj nifi toliko zhasa fkufl te deshele nasaj dobiti. Ne grešim tedej ješ soper tebe, temuzh tí s menoj hudobno ravnafh, kér mi krivizhne vojske napovedujefh. Gospod bodi danf pravizhni sodnik med Israelam in med Amonovimi mlajfhi. Tode kralj Amonovih otrók ni hotel flufhati beséde Jef-teta, ki jih je po sporozhnikih govóril.“

„Torej je prifhel Duh Gospodov v Jef-teta, in je fhel nad Amonjane, ter je ftoril oblubo Gofpódu, rekozh: „Ako bofh Amonove mlajfhe meni v roke dal, bom Gofpódu v shavin dar pernefel, kdorkoli mi bo prvi fkos vrata moje hifhe naproti prifhel, kader bom od Amonovih mlajfhev v miru nasaj prifhel.“

„In Jef-te je fhel nad Amonjáne, se s njimi vojskoval; in Gospod jih je dal njemu v roke. Ter je ushugal prebivavze dvajfetérih mést.. In Amonovi mlajfhi fo bili ponishani od Israelovih otrók. Ko je pa Jef-te na svoj dom v Maffo fhel, mu je njegova edína hzhi s bobni in pévskimi trumami naproti prifhla; sakaj ni imel drugih otrók. Jo uglédati je pretergal svoje oblazhila ter je djal: „O joj, hzhi moja! goljfala fi me, in fi sama goljfana. Kér oblubo fim ftoril Gofpodu, in ne morem pre-narediti.“ Mu je odgovorila: „Ozhe moj! ako fi oblubo ftoril Gofpódu, ftóri s menoj, kar fi obljubil, ker ti je bilo mafhevanje in premága svojih sovrashnikov dodeljena.“ In je rekla ozhé-tu: „To samó mi dodéli, te prosim; perpúfti mi dva

mészá hoditi po goráh, in s svojimi tovaršhizami svoje devishstvo objokovati.‘ Ji je odgovoril: ‚Pojudi le!‘ In ji je pervôlil dva mészá. Ter je shla s svojimi tovaršhizami in prijatelzami, in je svoje devishstvo objokovala na gorah. Po preteklih dvéh meszih se je vernila k svojimu ozhétu, in ji je storil, kakor je bil obljubil, ter ni posnala nobeniga moshá. Odlé se je shega in védna naváda v Israelu perzhéla in se ohranila, de se Israelske hzhére vsako léto snidajo, in shtiri dní objokujejo hzhér Jefteta Galaazhana.“

XV. Samson rojen.

„Sod. 13, 1-25.

„Israelovi mlajshi so pa sopet hudó délali pred Gospodovim oblizhjem, ter jih je shtirdeset let v roke dal Filistejem. Je bil pa néki mosh is Šarae in is Danoviga rodú, Manve po imenu, ki je imel nerodovitno sheno. In angel Gospodov se ji je perkasal, ter ji rékel: ‚Nerodovitna si in bres otrók; to de spozhéla bosh in rodila finú. Torej se vári, píti vina in mozhne pijazhe, in jesti kej ognúniga; kér spozhela bosh, in rodila finú, in njegove glave se ne bo britev dotaknila; ker Nazirej boshji bo is mladiga in od materniga teléša, ter bo Israela réshil is rók Filistejev.“

„Ko je pa do svojiga moshá prishla, mu je rekla: ‚Mosh boshji je prishel k meni, ki je imel angelski obras in je bil filno strashán. Ter sim ga vprashala, kdo de je, in od kod pride, in kako mu je imé; mi ni hotel povédati, temuzh je le rékel: Gléj! spozhéla bosh, in finá rodila; vari se

píti vina in mozhne pijázhe, in jésti kej ognúsniga; kér déte bo Nazirej boshji is mladiga; od materniga teléfa do dné svoje smerti. Manve je tedej Gospóda profil in rékel: Prosim Gospód, de mosh boshji, ki si ga poslal; spet pride in na poduzhí, kaj nam je s detetam storiti, ki bo rojeno. In Gospód je Manvetovo prošnjo slishal, in angel Gospodov se je spét njegovi sheni perkasal, ko je na njivi sedéla. Manve njé mósh pa ni bil per nji. Angela uglédavshi je hité tekla do svojiga moshá, in mu govorila rekozh: „Gléj! mosh se mi je perkasal, ki sim ga vidila sadnjizh.“

„In Manve je vstal ter shel vsléd svoje shene; in ko je k moshu prishel, mu je rékel: „Ali si ti govoril s shenó?“ Je odgovoril: „Jest.“ In Manve mu je djál: „Kaj hozhesh de déte stori, kader se bo tvoje govorjenje spolnilo? Ali zhéfar naj se sdershí.“ In angel Gospódov je Manvetu djál: „Vsi-ga tistiga, kar sim tvoji sheni govoril, naj se sdershí; in kar vinska terta rodi, naj ne vshije; vina in mozhne pijazhe naj ne pije, in nizh ognusniga naj ne jé; ter naj spolni in dershí, kar sim mu sapovedal.“ In Manve je djál Gospodovimú angelu: „Prosim te, de moja prošnjo uslislish, koslizha ti bomo perpravili.“ Je odgovoril angel: „Zhe me tudi filish, ne bom jedel tvojiga kruha; zhe pa hozhesh shgavin dar napraviti, ga Gospódu daruj.“ In Manve ni védil, de je bil angel Gospodov. Ter mu je rékel: „Kakó ti je imé, de te zhaštimo, kader bo tvoj govor spolnjen?“ Mu je odgovoril: „Sakaj prafhash po mojim iménu, ki je zhúдно?“

„Manve je tedej koslizha vsél in pitni dar, in na skalo poloshil, ter je Gospódu daroval, ki

zhudeshe déla; on pa in shena sta glédala. In ko je plamén s altarja proti nébu shvignil, se je tudi angel Gospodov v plamenu vsdignil. Manve in njegova shena to viditi, sta se na tla vergla; in angel Gospodov se jima ni vezh perkasal. In Manve je per ti prizhi sposnal, de je bil angel Gospódov, ter je djal svoji sheni: „Umerla bova, kér sva Bogá vidila.“ Mu je odgovorila shena: „Ako bi naji Gospod, umoriti hotel, bi ne bil is najnih rók shgavniga in pitniga darú vsél, tudi bi nama ne bil vfiga pokasal, ali povédal, kar se bo sgodilo.“ „Je tedej finú rodila, ter njegovo imé imenovala Šamson. In déte je rastlo, in Gospod ga je blagoslovil. In Duh Gospódov je bil s njim v shotorji Danovim, med Šarao in Eshtaolam.“

XVI. Šamsonove zhudne déla.

„Sod. 14, 1-20. 15, 1-19. 16, 1-3.

„Šamson je pa shel v Tamnato, in je vidil ondi sheno smed Filistejskih hzhér; ter je shel in svojimu ozhetu in svoji materi govoril, rekozh: „Šim vidil shensko v Tamnati smed Filistejskih hzhér; letó val profim, mi vsemite sa shenó.“ Ozhe in mati njegóva sta mu rekla: „Ali ni nobene shené med hzhherami tvojih bratov, in med mojim ljudstvam, kér hozhes shenó od Filistejev vséti, ki so neobrésani?“ In Šamson je rekel svojimu ozhetu: „To mi vsémi; kér je dopadla mojim ozhém.“ Štarfhi pa niso védili, de je to od Gospódu osnovano, in de sabávo ishe soper Filisteje; tisti zhafo namrezh Filisteji gospodovali s Israelam. Šamson je tedej s svojim ozhétam in s svojo materjo

doli shël v Tamnato. In ko so prishli do méstnih nogradov, se je mlad, serdit in rjovèzh lev perkasal, ter mu naproti prishel. In Duh Gospodov je prishel v Šamfona, ter je levā rastergal, kakor koslizha na kosze, desiravno ni nizh v rokah imel; in téga ni hotel ne ozhétu ne materi povédati. Po tém je doli shel, in je f shensko govóril, ki mu je dopadla.“

„Po preteklih nekterih dnéh se je vernil, jo vsét, in je nekoliko f pota shel, de bi vidil mertvo truplo lêva; in glej! zhebelni roj je bil v levovim gobzu, in sat medú. Ga je v roke vsél in po poti jédel; in ko je k svojimu ozhétu in materi prishel, jima je oddélil, ter šta jédla; tode jima vender ni povédal, de je bil méd is levoviga trupla vsél. Njegov ozhe je tedej doli shel k sheni, in je svojimu finu Šamsonu pojédino napravil; to so namrezh mladenzhi v navadi iméli. Ko so ga mestnizhani tistiga kraja vidili, so mu trideset tovarshév dali, de bi bili s njim. In Šamson jim je rékel: „Uganko vam bom povédal; zhe mi jo bote v sédmih dnéh pojédine uganili, vam bom dal trideset frajz is tanzhize in tóliko suginj; zhe pa ne bote mogli uganiti, bote ví meni dali trideset frajz is tanzhize in toliko suginj.“ Šo mu odgovorili: „Povéj nam uganko, de jo slishimo. In jim je rékel: „Is poshertnika je jéd in is mozhniga je sladkost prishla.“ In je niso mogli uganiti trí dni.“

„Ko se je pa shé sedmi dan blishal, so djali Šamsonovi sheni: „Perlisúj se svojimu móshu in pregovôri ga, de ti pové, kaj uganka poméni. Ako pa nozhesh tega storiti, homo poshgali tebe in hi-

fho tvojiga ozhéta. Šte naf sató na shenitev povabili, de naf obrópate.‘ Ona se je tedej per Šamsonu jokala in toshíla rekozh: ‚Tí me sovrashífh, ne pa de bi me ljubíh; torej mi nozhesh isloshiti uganke, ki si jo dal mladénzhem mojiga ljudstva.‘ Je pa odgovoril: ‚Svojimu ozhétu in svoji materi je nísim povédal, jo bom li tebi právil?‘ Šédím dni pojédine je tedej pred njim jokala; sédmi dan pa, kér mu je bila le nadleszna, ji je uganko islóshil. In ona je hitro svojim meštnjanam povédala. In tí so sédmi dan, predin je solnze sashlo, rekli Šamsonu: ‚Kaj je flaji, kakor médh; in kaj je mozhnejí kakor lev?‘ In jim je djal: ‚Ako bi ne bili s mojo telízo orali, bi ne bili moje uganke uganíli.‘ Duh Gospodov je tedej vanj prishel, ter je dolí shel v Askalon, je ondi pobíh trideset mósh, je vsél njih oblazhíla, in jih je dal njim, ki so uganko uganíli. Ter je shel filno raskázhen v hísho svojiga ozhéta. Njegova shena pa je vséla sa mosha nékiga njegovih prijatlov in svatov.‘

„Nekej zhasa potéh, ko se je stérnéna shétev blishala, je Šamson prishel, svojo shenó obískal, ter ji je koslízha pernésel . . Njen ózhe pa mu je branil, rekózh: ‚Šim méníh, de jo sovrashífh, te-rej sim jo tvojimu prijatlu dal; pa imá sestró, ki je mlaji in lépfhi, kot ona; letá bódi namesti úne tvoja shena.‘ Mu je odgovoril Šamson: ‚Od téga dné nísim jest krívh, ko se soper Fílisteje vsdignem; kér shkodo vam bom delal.‘ Je tedej shel in trí sto lesíz nalóvil, jih je sa rêpe svésal, in bakle médh-nje pervésal; leté je sashgal, in spuštíh lesíze, de so semtertje tékale. So tedej tekle v shíta Fílistejske, in jih posmodíle. In sgorélo je v kupíze

snofheno, in na šteblu stojézhe shito, in oginj je tudi nograde in ólike pokonzhal. Ter so Filišteji djáli: „Kdo je to storil?“ In jim je bilo rezhenó: „Šamson, Tamnatejev set je letó storil; kér je njegovo sheno vsél, in drugimu dal.“ Filišteji so tedej fhli, ter so foshgali shenó in njé ozhéta. In Šamson jim je rékel: „Ako ste ravno to storili, se bom vender nad vami she masheval, in potlé bom nehal.“ In jih je filno veliko osmertil, de so oterpnjeni mézho na stegno (*od velikiga strahu*) pokladali. In je doli shel ter je prebival v berlogu Etamskiga pezhovja.“

„Torej so Filišteji gori fhli v deshelo Judovo, in svoje shotorje postavili v kraji, ki je bil potlé imenovan Lehi, to je zheljust, kjér je bila njih mnóshiza raskropljena. In ljudjé Judoviga rodú so jim rekli: „Sakaj ste gori prifhli nad nas?“ Šo odgovorili: „Šmo prifhli Šamsóna svésat in mu povernit, kar je nam storil.“ Tedej je fhlo trí tashent mósh od Judoviga rodú k berlogu Etamskiga pezhovja, in so rekli Šamsonu: „Ali ne vesh, de Filišteji s nami gospodárijo? Sakaj si letó storil? Jim je odgovoril: „Kakor so oní meni storili, fim jest njim storil.“ Šo rekli: „Šmo prifhli, tebe svésat, in te Filištejem dat v roke.“ Jim je djál Šamson: „Pérsesite in obljubite mi, de me ne bote umorili.“ Šo odgovorili: „Ne bomo te umorili, temuzh svésaniga isrozhili.“ In so ga svesali s dvéma novima vervima, in prezh peljali od Etamskiga pezhovja.“

„Ko je prifhel na kraj Lehi so mu Filišteji s vpitjem na proti pertekli, in Duh Gospodov je va-nj prifhel; in kakor oginj lan povshije, so

vesi,
terga
popa
„S o
fim j
besé
imen
vi vs
je kl
jiga
délil
brésa
oflov
Ter
pet r
ti . .
vrata
de bi
pa d
obed
vred
na v
ki je
Dalil
so dja
tólike
sati i

vesí, ki je bil s njimi svesan, raspadle ter se rastergale. In je oflóvo zheljúst, ki je ondi leshala popadel, in s njó tavshent mósh pobil ter je djál: „S oflovo zheljústjo, f zheljústjo ofloviga shebéta fim jih potrébil in tavshent mósh pokonzhal.“ Té beséde ispévshi, je vergel zheljúst is roke, ter imenoval imé tistiga kraja Ramatlehí, kar se pravi vsdigovanje zheljústi. Kér je pa filno shéjin bil, je klizal v Gospoda, in je djál: „Tí fi s rokó svojiga hlapza letó veliko refhitev in premago dódelil; ter gléj! jest shéje umiram, in bom neobrésanim v roke prifhel.“ Gospod je tedej kózhnik oflove zheljústi odperl, in voda je tekla is njega. Ter jo je pil, in njegov duh je oshivel, in je so pet mozh dobíl..“

„Po tém je shel v Gazo .. Filisteji, to flifhati .., so ga obdali, in varhe postavili k méstnim vratam, ter so ondi zélo nozh na tihim zhakali, de bi ga, ko bo sjutrej ven shel, ubili. Šamson je pa do polnozhi spal; po tém je vstal, je sgrabil obedvoje platí mestnih vrat, f podboji in sapahi vred, jih je na svoje ramé sadel, ter jih néfel na verh góre, ki je proti Hebrónu.“

XVII. Šamsonova smert.

„Sod. 16, 4-31.“

„Po tém se je (*Šamson sosnanil*) f shenó, ki je v Šoréfhki dolini stanovala, in ji je bilo imé Dalíla. Ter so prifhli k nji Filistejski pervaki, in so djali: „Gáni ga, ter isvédi od njega, v zhim imá tóliko mozh, in kako bi ga mógli premagati, svesati in peklíti. Zhe nam to storish, ti bo slehern

smed naf dal enajst sto frebernikov.‘ Dalila je te dej rekla Šamsonu: ‚Povéj mi, te prosim, v zhim je tvoja tolikofhna mozh, in f zhim bi te svesali, de bi se ne mōgel istergati.‘ Ji je odgovoril Šamson: ‚Ko bi me svesali f fēdmimi neisfushenimi, ampak volhkimi shílami, bi bil slab, kakor drugi ljudjé.‘ In Filistejski pervaki so ji sedim vervi pernesli, kakor je bil rekel; ter ga je svesala, ko so mošhje per nji skriti bili in v hramu koniz té rezhi perzhakovali; in je va-nj savpila: ‚Šamson, Filisteji so nad te prifhli.‘ On pa je vervi rastergal, kakor de bi kdo is préje fukano in od ognja ofmojeno nit pretergal; ter se ni svedilo, v zhim je njegova mozh.“

„In Dalila mu je rekla: ‚Gléj! nagájash mi, in lash fi govoril; povej mi vsaj sdej, f zhim bi te bilo mogozhe svesati?‘ Ji je odgovoril: ‚Ko bi me svesali s novimi vervmi, ki she ni bilo s njimi nobeno délo storjeno, bi oflābel, ter bil enāk drugim ljudém.‘ Tudi f takimi ga je Dalila svesala, in nekej jih je v hramu na-nj stréglo; ter je savpila: Šamson, Filisteji so nad te prifhli.‘ On pa je vervi, kakor pajzhino pretèrgal. Dalila mu je tedej sopet rekla: ‚Doklé mi bošh ukljubeval, in lash govoril? Povéj, f zhim bi te bilo tréba svesati?‘ Ji je odgovoril Šamson: ‚Ako bi sedmére kite moje glave v trak spletla, in okrog sheblja ovíla, in v tla vbila, bi oflabel.‘ In Dalila je to storíla, ter mu je rekla: ‚Šamson, Filisteji so nad te prifhli.‘ In on se je sbudil is spanja, ter je shebelj s lasmi in f trakam vréd isderl. In Dalila mu je rekla: ‚Kako morešh rêzhi, de me ljubísh, kér tvoje ser-

zé
noz

pre
niti

Ted
ni l

rej,
fa;

puš
Ko

posl
rozl

svoj
sebo

voli

za,
jéla

moz

nad

lam

ster

odst

ozh

pelj

(s r
Fili
Dag
koz
sona
jiga
bog

zé ni s menoj? Trikrat fi se mi shé slagal, in mi nozhesh povédati, v zhim je tvoja tolikoshna mozh.“

„Ko ga je pa le nadlegovala, in vezh dní neprenéhama naganjala in mu ni dala zhafa oddahniti se, je obnemagal, ter se utrudil do smerti. Tedej ji je resnizo rasodel in rekel: „Nikoli she ni britev prishla nad mojo glavó, kér fim Nazirej, to je, Bogu posvezhen od materniga teléfa; ako se mi glava obrije, bi me vfa mozh sapustila; oflabel bi, in bi bil, kakor drugi ljudjé.“ Ko je vidila, de ji je vse svoje serzé rasodel, je poslala po pervake Filistejske, ter jim je sporozhila: „Pridite she enkrat gori, kér sdej mi je svoje serzé rasodel.“ Šo tedej shli gori, in dnarje seboj vseli, ki so jih obljubili. Tedej mu je pervolila, spati na nje kolénih.. ter je poklizala brivza, in mu je sédim kíť odréfati rekla; ter ga je jéla odganjati in od sebe pahati, ker sdajzi ga je mozh sapustila; in je djala: „Šamson, Filisteji so nad te prishli.“ Ko se je is spanja sbúdil, je djal sam per sebi: „Pojdem ven, kakor poprej, in se bom štergal is rók“ in ni védil, de je Gospod od njega odstópil.“

„Filisteji so ga tedej sgrabili, in mu prezej ozhí štaknili, ter so ga s verigami svesali, in v Gazo peljali; ter ga saperli v jézho, kjér je mogel mléti (*s rokámi*). Njegovi lasjé so pa sopet rašti jeli; in Filistejski pervaki so se spet loshli, svojimu bogu Dagonu velik dar pernešt in gostarijo obhájat, rekozh: „Nash bog nam je nashiga sovrashnika Šamsona v roke dal.“ Tudi ljudstvo, to viditi, je svojiga boga hvalilo in je tudi tako govorilo: „Nash bog nam je nashiga sovrashnika v roke dal, ki je

našho deshelo rasdéval, ter jih veliko pomóril.‘ Ko so ob goštaríi dobre volje bili, in she odjédli, so ukasali Šamsóna poklizati, de prizho njih igrá. Tedej je bil is jézhe perpelján, in je pred njimi igral, ter so ga postavili med dva stebra. In je rékel mladenzhu, ki ga je vodil: ‚Pušti me, de se dotaknem stebrov, ki na njima vsa hišha sloní; de se na nji našlónim, in nemalo pozhijem.‘ Hišha pa je bila polna mósh in shén, in so bili ondi vsi pervaki Filištejski; in na stréhi in na mostovshi je bilo okoli tri tavshent ljudí obojiga spola, ki so Šamsóna glédali igrati. On je pa v Gospoda klizal, ter je djal: ‚Gospod Bog, spomni se me, in daj mi sdej poprejšhno mózh, Bog moj! de se nad svojimi sovražniki mašhújem, in de sa svoje sgubljene ozhi sadoštenje prejemem.‘ Po tém je stebrá sgrabil, ki je na njima hišha slonéla, in je eniga s desno, in eniga s levo poprijel, rekozh: Š Filišteji vred hozhem umréti.‘ Ter je stebrá mozhno potrefil, in hišha se je sosúla nad vse pervake in drugo mnóshizo, ki je ondi bila; in jih je veliko vezh ob smerti pokonzhál, kakor jih je bil poprej v shivljenji osmètil. Njegovi bratje pa, in vsa njegova sorodovina so doli shli, so vséli njegovo truplo, ter ga pokopali med Šarao in Estaolam v pokopalishi njegoviga ozhéta Manveta; potem, ko je bil Israel dvajset lét sódil.“ *)

*) Takó je ta zhversti mosh umerl, ki je le s svojo neróduo ljubesnijo do drujiga spola v nefrézho prišel. Slo je bil sa tó pokorjèn s sgúbo svoje mozhi, svoje prostosti in svojih ozhi. Sgled maršikterimu mladénzbu de se strásti sapeljati, in svojiga úma oflepiti ne da.

XVIII. Rúтина miloserzhnost.

Rut. 1, 1-22.

„Ko so sodniki gospodovali v Israelu, je ob zhasu nékiga sodnika lakota v desheli vstala. In mosh is Betlehema Judoviga je shel ptujevat v Moabsko deshelo s svojo shenó in s dvéma finama. Njemu je bilo imé Elimelek, in njegovi sheni Noemi; in enimu njégovih dvéh finov Mahalon, in drugimu Heljon . . Šo prishli v Moabsko deshelo, in Elimelek . . je umerl, ter je sama s svojima finama ostala. In oná sta si Moabljanke sa shené vséla, ki je bilo eni imé Orfa, drugi pa Rut. In so ondi desét lét ostali, ter sta oba umerla, Mahalon in Heljon; in Noemi je sama ostala po tém, ko je moshá in dva fina sgubila.“

„Še je pa vsdignila, se vernít v domazho deshelo s svojima obéma fináhama is Moabske deshele; kér je slifhala, de se je bil Gospod na svoje ljudstvo oserl, ter mu shivesha dal. Je tedej shla is kraja svojiga ptujevanja s svojima obéma finahama; in ko je she na poti bila . . jima je rekla: „Idite v hisho svoje matere; Gospod naj vama skashe milost, kakor ste jo mertvim in meni skasale. On naj vama da mir najti v hishah mósh, ki ju bote dobile.“ In ju je kushnila. Ali oné so jéle na glas jokati in rezhi: „Š teboj hozheve iti do tvojiga ljudstvo.“ Jima je odgovorila: „Vernité se, moje hzhére, pokaj hozheté s menoj iti . . nikar hzhére moje, vaji prosim; ker vajna stiska me bolj tare, ko lastna; sakaj roka Gospodova me je sadéla.“

„Na glas ste tedej spét jéle jokati; Orfa je objéla svojo tashto, ter se je vernila; Rut pa se je

svoje tashe dershala. In Noemi ji je rekla: „Glej! tvoja svákinja se je vernila k svojim ljudém . . , pojdi s njó.“ Je odgovorila: „Nikar me ne pregovarjaj, te sapustiti, in se verniti; kér, kamerkoli pojdesih, pojdem tudi jest; in kjerkoli se bosih vstanovila, se bom tudi jest. Tvoje ljudstvo, bo moje ljudstvo; in tvoj Bog, moj Bog. Na semlji, ki bo tebe mertvo sprejela, hozhem tudi jest umréti; in ondi hozhem tudi jest pokopana biti. Gospod naj mi stóri to in to, ako bo mene od tebe kej drugiga, kakor smert lozhila.“

„Noemi tedej viditi, de je Rut v svojim serzu terdno sklenila s njó iti, ji je pervolila, ter ji vezh ni velévala verniti se; ste tedej vkùp shle, in prishle v Betlehem. Kakor hitro so v mésto stopile, se je sdajzi per vsih rasglasilo, in shené so med seboj djale: „Letá je tista Noemi.“ Ona pa jim je rekla: „Ne imenujte me Noemi (*lepo*), temuzh Maro (*britko*) me imenujte; kér Vfigamogozhni me je s britkostjo vsò vsò navdal. Premóshna fim shla od tod, in prasno me je Gospod nasaj perpeljal. Pokaj bi tedej Noemi imenovali mene, ki me je Gospod ponishal, in Vfigamogozhni pokorí.“ Noemi je tedej s svojo fináho Rut Moabljan-ko nasaj prishla is deshele svojiga ptujevanja, in je doshla v Betlehem, ko so jéli jezhmen shéti.“

XIX. Boozova dobrodélnost.

Rut. 2, 1-23.

„Elimelek pa . . je imel sorodnika, ki je bil mogozhin in bogat zhlovek, Booz po iménu. In Rut . . je djala svoji tashti: „Ako ukashefh, grém

na polje, klašovje pobírat, ki ga shenjizi sa sabo popušhajo, kjér koli fi bom milost nashla usmiljeniga gospodarja.‘ Ji je odgovorila: ‚Le pojdi, hzhi moja.‘ Je tedej shla in je lávkala vfléd shenjizov. Nakljuzhilo se je pa, de je tista njiva gospodarja iméla, Booz po imenu, ki je bil od Eli-melekové rodovine. In gléj! je prishel is Betlehema, ter je rékel shenjizam: ‚Gospód s vami.‘ Šo mu odgovoríli: ‚Gospod te blagoslôvi!‘ In Booz je rekel mladénzhu, ki je bil zhes shenjize postavljén: ‚Zhi-gava je ta dékliza?‘ Mu je odgovoril: ‚Moabljanka je, ki je s Noemo prishla is Moabske deshele; in je profila, de bi sméla vfléd shenjizov hoditi, in popušheno klašovje pobirati; od jutra doflé je na polji in se ni minuto domú ganila.“

„In Booz je rékel Rutí: ‚Šliffhísh, hzhi moja! ne hôdi na drugo njivo pobírat, in ne gani se is letiga kraja; temuzh perdrúshi se mojim déklam, kjér bodo shéle, pojdi sa njimi. Kér svojim hlapzam fim narózhil, de naj te nihzhe ne nadléguje; in pa zhe bosh shéjna, pojdi k posodi ter pí vodó, ki jo hlapzi pijó.‘ Ter se je vergla na svoj obras, in k semlji perklonjena je rekla Boozu: ‚Od kod je to meni, de fim pred tvojimi ozhmí milost nashla, in de me hozhesf posnati, mene ptujo shenó?‘ Ji je odgovoril: ‚Vse mi je bilo povédano, kar fi svoji tasfhi storila po smerti svojiga moshá; in de fi svoje starfhe popuštila, in deshelo, ki fi bila rojena v nji, in fi shla med ljudstvo, ki ga poprėj níf posnala. Gospod ti povérni tvoje djanje, in popolno plazhilo prejmi od Gospóda Israeloviga Boga, ki fi prishla k njemu, in perbeshala pod njegove perúte.‘ Je djala: ‚Milost fim doségla pred

tvojimi ozhmí, Gospod moj! kér fi me potolashil in v serzé svoje dékle govoril, defiravno nifim, tvojih dékel ktéri enaka.‘ Ji je rékel Booz: ‚Ko bo prishla ura obédi, pridi lesim, in jēj kruha, in pomôzhi grishlej v jefihu.‘ Še je tedej vſédla sra-
vin shenjizov, in je jedí polóshil pred-njo, ter je jedla, in se nashivila in oſtanke seboj vséla. Potém je vſtala, de bi ſpet lavkala. Ali Booz je svojim hlapzam satèrdil, rekozh: ‚Ko bi tudi s vami sheti hotla, ne branite ji, in versite ſhe nalafh svojih ſnopov, in puſtite jih leshati, de je ne bo fram jih pobíratí; ako jih pa pobere, naj jo nihzhe ne kréga.“

„Je tedej sa njimi lavkala do vezhera; in kar je nabrala je ſ palizo otepla in ozhiſtila; ter je naſhla .. tri polovnike jezhména. Leté je sadéla in jih je svoji taſhi pokasala; je tudi vséla oſtanke jedí in ji je dala, ter se je nashivila. Njé taſha pa ji je rekla: ‚Kjé fi danſ pobirala? in kjé fi delala? Blagoflovljen bódi on, ki se te je uſmilil.‘ Ter je povédala, per kom je delala, in je rekla, de je moshu Booz imé. Noemi ji je odgovorila: ‚Blagoflovljen bódi od Gospoda; kér dobroto, ki jo je shivim ſkasoval, tudi mertvim ſkasuje.‘ In je ſhe djala: ‚V rôdu nam je mosh.‘ In Rut je rekla: ‚Velíl me je tudi, njegovih shénjizov dershati ſe dokler ne bo vſe ſternéno shito poſhétó.‘ In taſha ji je djala: ‚Bolje je, hzhí moja, de gréſh s njegovi-
mi déklami shét; na kogá drugiga njivi bi te kdo smirjati utégnil.‘ Boozovih deklét se je tedej der-
shala, in je s njimi shéla, de ſta bila jezhtmen in
pſheniza ſpravljena v ſkedne.“

XX. Booz in Rut se vsameta.

Rut. 4, 1-17.

Noemi je s he Elimelekovo njivo iméla; ter jo je na prodaj dala, in blishnji sorodnik bi jo bil tudi v delèsh dobíl, ko bi se bil s vdovo sadnjiga gospodarja oshenil. Noemi je tedej sa svojo finaho, Booza isvolila. Boozu je tudi Rut dopadla, tode je ni hotel snubiti, kér je s he blishneji sorodnik Elimelekov shivel, prédin je bil svédil, zhe jo morbiti ta vsame.

„Booz je tedej shel k (*mestnim*) vratam, in se ondi vsédel. In ko je vidil sorodnika mémoiti, .. mu je rékel: „Stopi nemalo lesim, in vsédi se tukej ..“ Je prishel, in se vsédil. Booz pa je desét mosh smed starashinov vsél, ter jim je djal: „Vsédite se tukej.“ Ko so sedéli, je svojimu sorodniku rékel: „Noemi, ki je is Moabske deshele nasaj prishla, kof njive nashiga brata Elimeleka prodaja. Sim shelel, de bi ti letó svédil, in sim ti hotel prizho vshih tù sedézhkih in starashinov svojiga ljudstva povédati. Ako jo hozhesh v last dobiti po sorodnishki pravizi jo kúpi in spréjmi v last; ako ti pa ne dopade, mi povéj letó, de vém, kaj mi je storiti; kér ni ga blishnjiga soródnika, kot si tí, ki si prvi; in jest, ki sim drugi.“ Je odgovoril uni: „Jest bom njivo kupil.“ Mu je rékel Booz: „Zhe bosh njivo od shene kupil, moresh tudi.. Rut, ki je bila ránkiga shena vséti, de imé svojiga sorodnika v njegovim deléshi obudísh.“ Je odgovoril: „Se vánam sorodnishke pravize; kér tudi saróda svoje hishe ne smém sanemariti. Tí se polásti moje pravize, ki sposnam, de se je rad snebím.“

„Je bila pa od nekdej shenga v Israelu med sorodniki, de je mosh, kateri je hotel drugimu svojo pravizo prepuštit, svoj zhevelj isul, in svojimu sorodniku dal v snamnje poterjeniga prepuščenja .. Torej je Booz rékel sorodniku: Isúj svoj zhévelj. Ter ga je sdajzi isul s svoje nogé. Booz je pa djal starashinam in vsmu ljudstvu: „Víte mi danš prizha, de fim is rók Noeminih v last dobil vse, kar je bilo Elimelekoviga in Heljonoviga in Mahalonoviga; in de fim Moabljanko Rut, Mahalonovo shéno sa shenó vsél ..“ Vse ljudstvo, ki je bilo per vratih in vsi starashini so odgovorili: „Mí smo prizhe; Gospod stóri to shenó, ki v tvojo hisho pride, kakor Rahel in Lijo, ki sté Israelovo hisho sositale; de bo sgled zhédnosti v Efrati, in de imá slovézhe imé v Betlehemu ..“

„Booz je tedej Rut sa shenó vsel .. in Gospod ji je dodélil, de je spozhéla in finú rodila. In shene so rekle k Noemi: „Hvaljen bodi Gospód, kateri ni perpuštil, naslédnika manjkati v tvoji hishi, de se njegovo imé klízhe v Israelu; de tudi kogá imásh, de tvojo dusho toláshi in tvojo starost podpíra; kér od tvoje finahe je rojen, ktéra te ljubi; in ona ti je ljubshi, kakor ko bi sedim finov iméla.“ Noemi je tedej otroka vséla; in ga na svoje narózhje poloshila in mu je bila namesti réjne matere in pésterne. Šoséde pa so ji frézho voshile in djale: „Šin je rojen Noemii;“ ter so njegovo imé imenovale Obed. Ta je bil ozhe Isaja, Davidoviga ozhéta.“

góri
sher
Fen
ta n
góri
trún
Fine
je E
vsm
pa j
in C
spró
de j
leto
dov
ter
kel
saka
shi,

pila
vin
brit
joka
ako
spo
flus
dní
njé

XXI. Samvel rojen.

I. Kralj. 1, 1 - 20.

„Je bil mosh v Ramatajmsofimu, na Efrajmski gôri, ki mu je bilo imé Elkana..; in je imel dvé shené; eni je bilo imé Ana, in drugi Fenena. In Fenena je iméla otrók, Ana pa ni iméla otrók. In ta mosh je o sapovédanih zhasih is svojiga mésta gôri hodil v Šilo molit, in darovat Gospodu vojsknihi trúm. Ondi pa šta bila dva Heljeva fina Ofni in Finees, duhovna Gospodova. In dan je prishel, ter je Elkana daroval, in dal svoji shêni Fenêni, in vsm njé otrókam in hzhéram kosóv (*od daru*); Ani pa je dal shaloftin lé en kos, kér je Ano ljubil; in Gospod ji ni dal otrok. Tudi jo je njéna nasprótniza shalíla, in slo drashíla, in ji zlo ozhitála, de ji Gospod ni dal otrók. Takó je delála vsako leto, ko je zhas prishel, gori iti v hísho Gospodovo, in tako ji je nagajála. Ona pa se je jokála, ter ni hotla jésti.. In Elkana njé mosh ji je rékel: „Ana, sakaj se jokash? in sakaj ne jésh? in sakaj ti je britko per serzu? Ti li jesh nísim ljubhi, kakor desét otrók.“

„Ana pa je vštála po tem, ko je bila jédla in píla v Šílu. In Heli duhoven je sedél na stolu sravin podbójev Gospodoviga shotóra; Ani pa je bilo britko per serzu, ter je molíla k Gospodu, in slo jokála, in saljubíla, rekozh: „Gospod vojsknihi trum! ako se osresh na shaloft svoje dékle, in se me spomnísh, ter ne posabísh svoje dékle, in svoji flushabnizi finú dash: bom njega dala Gospódu vse dní njegoviga shivljenja, in britev naj ne hódi na njega glavó. Ko je dolgo zhafa pred Gospódam

molila, je Heli na njé ufta glédal. Ana je pa v
 svojim ferzu molila, in famo njé shnabli so se gi-
 bali, in njeniga glafu zlo ni bilo flifhati. Heli je
 tedej ménil, de je vínjena; torej ji je rékel: „Doklé
 bofh pijana? isftresni se malo od vina, ktériga fi
 polna. Je odgovorila Ana rekozh: „Nizh menj ko
 to, Gospod moj! ker jeft fim filno nefrézhna she-
 na, ter nifim pila vina, in karkoli bi vpijaniti
 utegnilo, temuzh svoje ferzé fim prizho Gospoda
 rasgrinjála. Ne mifli, de je tvoja dekla kaka po-
 rédna shenfka; sakaj is svoje prevelike shalofsti in
 britkofsti fim dofihmal govorila.“ Na to ji je Heli
 rékel: „Pojdi v miru; in Israelov Bog naj ti da,
 kar fi profila.“ Je djala: „Bog hotel, de bi tvoja
 dekla milofst nafhla pred tvojimi ozhmí.“ In shena
 je fhla svojo pot, je jédla, in njé obras ni vezh
 shalofstin bil. Tedej so vftali sjutrej, in molili pred
 Gospódam; ter se vernili in prifhli na svoj dom
 v Ramato. . . Ko je nekej dni preteklo, je Ana spo-
 zhéla in finú rodila, ter je njegovo imé imenova-
 la Šamvel (*od Boga ispróshen*), sató kér je sa-nj
 Gospoda profila.“

XXII. Samvel Bogu darován.

I. Kralj. 1, 21 - 28. 2, 1 - 21.

„Njé mósh Elkana pa je fhel s vfo svojo dru-
 shíno navadnih darov Gospódu perneft, in svojo
 obljudo dopolnit. Ana pa ni fhla, kér je rekla
 svojimu móshu: Ne pojdem, dokler ne bo otrók
 odstavljen; potlej ga popéljem, de se pred Go-
 fpódam iskashe; in tam oftane sa vselej. In njé
 mosh Elkana ji je rékel: „Štóri, kar se ti prav sdi,

in oftani, de ga odstaviš; in shelím, de Gospód dopolni, kar je bil govoril.“

Shena je tedej ostala, in svojiga finú dojíla, de ga je odstavila. In ko ga je bila odstavila, ga je seboj peljala, in troje telét s tremi polovníki móke, in s verzhem vina, ter ga je perpeljala v hišho Gospodovo v Šilo. Déte pa je bilo she majhno. Ter so darovali tèle, in déte Helju isrozhili. In Ana je djala: „Profim te, gospod moj! kakor refnizhno shiviš, gospod! Jest fim tišta shena, ki fim tù pred tabo štala in Gospoda profila. Sa to déte fim profila, in Gospód je mojo prošnjo uslišal, ki fim mu jo govorila. Torej ga tudi Gospódu saljúbibim sa vse dni, ko jih bo Gospodu saljúbljen.“ Ter so ondi Gospóda molili. In Ana je molila: „Moje serzé se veselí v Gospódu, in moja mozh je svišana v mojim Bogu; in moje usta so se odperle soper moje neprijatle; kér se veselím pomózhi. Ni ga svétiga kakor je Gospod; in ni ga drugiga, kakor si tí; in ni ga možniga, kakor je naš Bog. Ne govorite ošhabno in prevsétno; molzhíte od poprejšhniga; kér Bog vfigavedózhi je Gospod, in njemu so misli snáne. Lók možnih je sterl, in slabi so mózh doségli. Ki so poprej fiti bili, so se sa krùh najéti dali, in lazhni so nashivljeni; nerodovitna je rodíla veliko otrók, in una, ki je veliko otrók imela, je oslabéla. Gospod pokonzhá in oshivlja, pélje v grob in venkej. Gospod storí ubógiga in bogátiga; ponisha in povísha. Povsdigne firomaka is prahú, in isvlezhe ubogiga is blata; de med pervake séde, in zhaštitljiv sédesh dobí. Ker Gospódovi so tezhaji semlje, in svét je na-nje postavil. Nogé svojih svet-

nikov obvaruje, in hudobni v tami omolzhe; nihzhe fi ne opomôre is lastne mozhi. Gospôda se bojé njegovi soperniki, is néba nad njimi gromi; Gospod sódi pokrajne semlje, in da kraljestvo svojimu kralju; in mozh svojiga masiljenja svéksfha.“

„In Elkana se je vernil na svoj dóm; déte pa je flushilo pred oblizhjem Gospodovim, prizho Helja duhovna . . In njegova mati mu je narejala sukneze, in mu jih je o sapovedanih zhasih nosila, ko je s svojim moshem gori shla darovat navadni dar. In Heli je blagoslovil Elkana in njegovo shenó, ter mu je djal: Gospod daj tebi sarod s to shenó namesti saštáve, ki fi jo Gospodu isrozhil. In šta shla na svoj dom. In Gospod je Ano obiskoval, in je spozhéla in tri fine in dvé hzhére rodila; mladenizh Samvel pa je bil povelizhan od Gospoda.“

XXIII. Heljeva finova.

I. Kralj. 2, 12-35.

„Heljeva finova pa šta bila hudobna, in nista marala ne sa Gospoda, ne sa duhovsko dolshnósti do ljudstva; temuzh kó je kdo dar pernéfel, je prishel duhovnov fin, kó se je mesó kuhalo, je imel triroglate vilize v svoji roki, je ségel s njimi v písker, ali v kotel, ali v ponuvo, ali v loniz; in duhoven je vse sa-se ohranil, kar je s vilizami isvlékel. Takó so délali slednjimu Israelzu, ki je v Šilo prishel. Tudi prédin so mast sashgáli, je prishel duhovnov fin, in je rékel darivzu: „Daj mi mesá, de ga duhovnu skuham; kér kuhaniga mesá od tebe ne vsamem, ampak fróviga.“ In darivzu mu je rékel: „Naj se danš poprej po shegi mast

sashgè, in po tem vsèmi, kolikor tvoje serzé poshelí.‘ Mu je pa odgovoril in rekel: ‚Kratko nikar; sdej bosh dal, szer po fili vsámem.‘ Gréh mladénzhev je bil torej grosno velik pred Gospódam; kér sta ljudi odvrazhevala od Gospodove daritve.“

„Heli je bil pa filo star, in je vse svédil, kar sta njegova finova s slednjim Israelzam delala, (*in de sta túdi szer nespodobne rezhi pozhénjala*); ter jima je rékel: ‚Sakaj tako grosno hudobne rezhi ugánjata, ki jih slifhim od vfiga ljudstva? Nikar, finova moja! kér ni lepo slifhati, kar fim svédil, de ljudstvo Gospodovo v gréh sapeljujeta. Ako zhlovek soper zhlovéka greshí, je mogózhe Boga sa-nj potolashiti; ako pa zhlovek sóper Gospóda greshí, kdo bo sa-nj môlil?‘ Tode nista poslušala beséde svojiga ozhéta; Gospod jih je tedej sklenil pokonzhati. Mladenizh Šamvel pa je zhe dalje rástel, in dopadel Gospódu in ljudém.“

„Je pa prishel mosh boshji do Helja, ter mu je rékel: ‚To govori Gospod! Še li nifim ozhitno hishi tvojiga ozhéta rasodèl, ko so bili v Egiptu v Faraonovi hishi, in fim si ga duhovna isvolil med všimi Israelovimi rodovi, de bi k mojimu altarju perstópal, in meni kadílo sashigal . . , ter fim hishi tvojiga ozhéta od vših daróv Israelovih otrók dajal. Sakaj fujesh s nogó mojo klávino in moje darove, ki fim jih v moji hishi darovati ukasal; in svoja finova bolj, kot mene sposhtujesh, ter jeste od nar boljiga vših darov Israeloviga ljudstva. Torej pravi Gospod Israelov Bog: Terdno fim oblubil, de bo tvoja hisha in hisha tvojiga ozhéta pred mano flushila vékoma. Sdej pa govori Gospod: Nizh menj, ko to; temuzh, kdorkoli mene

zhaſti, ga bom jeſt zhaſtil; ktéri pa mene ſani-
zhujejo, bodo ſanizhevani. Gléj! dnévi bodo pri-
ſhli, in bom odſékal tvojo rokó in rokó hiſhe tvoji-
ga ozhéta (*bom pokonzhal tvojo hiſho*), ter ne
bo ſtariga zhlovéka v tvoji hiſhi. Ter boſh vidil
ſvojiga ſopernika v moji hiſhi, dobreſte ſkaſovati
Israelu; v tvoji hiſhi pa ne bo ſtariga nikdar. Ven-
der ne bom tvojiga ſaroda od ſvojiga altarja po-
polnima lozhil, dè tvoje ozhí oflabé, in tvoja duſha
opéſha in vſi odrasleni tvojiga ſaroda pomerjó. In
to ti bodi v ſnamnje tiſtiga, kar bo priſhlo nad
tvoja ſinova Ofnija in Fineesa. En dan bota oba
umerla. In ſi bom ſvéſtiga duhavna obúdil, ki bo
po mojim ſerzu, in po moji volji delal; in mu bom
ſtanovitno hiſho ſoſidal in bo vedno hodil pred
mojim malsíljenim.“

XXIV. Samvelova odkritoſerzhnoſt.

I. Kralj. 3, 1 - 21.

„Mladenizh Šamvel pa je Goſpodu ſtrégel vpri-
zho Helja; in ob tiſtih dnéh je Goſpod po rédkim
govoril, in perkasni ni bilo po goſto. Bilo je pa
eniga dné, in Heli je leshal na ſvojim méſtu, in
njegove ozhí ſo bile kalne, ter ni dobro vidil. Šve-
tilo boſhje ſhe ni bilo ugaſnjeno, in Šamvel je ſpal
v Goſpodovim ſhotoru, kjér je bila ſkrinja boſhja.
In Goſpod je ſaklizal Šamvela. Je odgovoril in
djal: „Gléj! tù fim.“ Je tékel k Helju, in djal:
„Glej! tù fim, ker ſi me klizal.“ Je odgovoril (*Heli*):
„Niſim klizal; pojdi in ſaſpi.“ Ter je ſhel, in ſaſpal.
In Goſpod je ſaklizal Šamvela vdruſgizh. Šamvel
je vſtal, je ſhel k Helju, in rékel: „Glej! tù fim,

kér f
fin m
Goſp
ta. I
vſtal,
ſi me
dénzl
ſpi;
kér t
ſaſpa
kakor
vel!
hlapi
jeſt b
mu l
Helja
gal;
pravi
ríl ſa
nova
perſé
hiſhe
ta G
kaſin
rekel
fim.
profi
to in
pove
ter r
„Goſp

kér si me klizal.‘ Je odgovoril: ‚Te nisim klizal, fin moj! pojdi in saspì.‘ Šamvel pa sſhe ni posnal Gospoda, in Gospodova beſéda mu ni bila rasodéta. In Gospod je Šamvela vtrétjizh saklizal. Je vſtal, je ſhel k Helju, in rekel: ‚Gléj! tù fim, kér si me klizal.‘ Heli je tedej ſposnal, de Gospod mladénzha klizhe, ter je rekel Šamvelu: ‚Pojdi in ſaſpi; in zhe te ſhe saklizhe, rêzi: Govôri Goſpód, kér tvoj hlapiz ſluſha.‘ Šamvel je tedej ſhel, in ſaſpal na ſvojim méſtu.“

„In Gospod je priſhel, ſe vſtaval, ter klizal, kakor je bil popred dvakrat klizal: ‚Šamvel, Šamvel!‘ In Šamvel je rékel: ‚Govôri Goſpod, kér tvoj hlapiz ſluſha.‘ In Gospod je rékel Šamvelu: Gléj! jeſt bom ſtoril rezh v Iſraelu; kdorkoli jo bo ſliſhal mu bo v obéh uſhéſih donélo. Tiſti dan bom nad Helja vſe dal priti, kar fim njegovi hiſhi ſhugal; bom ſazhel in dokonzhal. Kér préd fim mu pravil, de bom njegovo hiſho ven in ven pokoril ſavolj hudobije, kér je védil, de njegova ſinova neſpodobno ſhivita, in ju ni ſvaril. Torej fim perſégel Heljevi hiſhi, de ſa hudobijo njegove hiſhe nikdar ne bo ſadoſteno ſ klávino in ſ darili.“

„In Šamvel je ſpal do jutra, ter odperl vrata Goſpodove hiſhe. Šamvel pa ſe je hal Helju perkasin povédati. Heli je tedej poklizal Šamvela in rekel: ‚Šamvel, fin moj!‘ Je odgovoril rekozh: ‚Tù fim.‘ Ga je vpraſhal: ‚Kaj ti je Goſpod govoril? proſim te, nikar mi ne ſkrivaj! Bog naj ti ſtorí to in to, ako mi beſédizo ſamolzhíſh, kar ti je povedano bilo.‘ Šamvel mu je tedej vſe povédal, ter mu ni nizh ſamolzhal. In uni je na to rékel: ‚Goſpod je bil; naj ſtorí, kar mu dopade.“

„Šamvel pa je rastle, in Gospod je bil s njim, in nobena njegovih besedí ni bila v nemar rezhena. In od Dana do Beršabe je ves Israel sposnal, de je Šamvel reznizhin prerok Gospodov. In Gospod se je sopet perkasal v Šilu . . in kar je Šamvel vřimu Israelu govoril, se je spolnilo.“

XXV. Heli in sinova kasnovani.

I. Kralj. 4, 1-18.

„Tiste dni pa so se Filisteji na boj soshli in tudi Israelzi so nad Filisteje shli na vojsko. In boj se je sazhél, in Israelzi so beshali pred Filisteji; in v tistim boji je semtertje po polji okoli shtini tavshent mosh pobitih bilo. In ljudřtvo se je vernilo v šhotorje, in štarashíni Israelovi so rekli: ‚Sakaj nař je danř Bog od Filistejev otepsli dal? Vsemímo seboj is Šila škrinjo savése Gospodove, in naj pride v řrédo med nař, de nař obvaruje roké našhíh sovrashnikov.‘ Ljudřtvo je tedej pošlalo v Šilo, ter so perneřli od ondod škrinjo savése Gospóda vojskniř trúm, ki na Kerubih sedi; in Heljeva sinova, Ofni in Finees řta spremljala škrinjo Gospodove savése. In ko je škrinja Gospodove savése v šhotorje priřhla, so vři Israelzi s velikim glařam vpíli, de se je rastleđalo po semlji. In Filisteji so vpitje řlišhali, in rekli: ‚Kolikoshno vpitje je v Hebrejskim šhotorji.‘ Ter so svédili, de je Gospodova škrinja v šhotorje priřhla. In Filisteji so se bali, rekozh: ‚Bog je v šhotorje priřhel.‘ Ter so jéli sdíhovati, rekozh: Gorje nam! nikoli řhe ni bilo takiga veselja med njimi; gorje nam! Kdo nař bo řéřhil is roké tih mozhniř Bogov. Ti so

Bog
v pu
flush
krepi
bili
in m
je tri
ja je
řta k
jami
ga o
ham
řtolu
je ba
řhel,
řkel
priřh
devel
in ni
řhel
je d
je na
řejer
tega
in řk
isřek
je sa
in p

njim, Bogovi, ki so Egipt s mnogimi nadlogami tepli
ar re- v pušhavi. Filišteji bodite terdni in môshki; ne
spos- slushite Hebrejem, kakor so oni nam slushili;
ov. In krepko se vojskújte.“

„Filišteji so se tedej bojevali, in Israelzi so
bili otepêni, in je beshal slednji v svoj shotor;
in morija je bila filno velika; in smed Israelzov
je trideset tavshent peshzov padlo. In skrinja bosh-
ja je bila sajéta; tudi Heljeva finova Ofni in Finees
sta koniz vséla. Tisti dan pa je néki mosh Ben-
jaminoviga rodú is boja pertékel v Šilo, in nje-
ga oblazhilo je bilo pretèrgano, in glava s pra-
ham potrésena. In ko je prishel, je Heli sedèl na
stolu, in glédal proti zésti. Kér njegovo serzé se
je balo sa skrinjo boshjo. Ko je pa ta mosh pri-
shel, je po mestu osnanil, in vse mésto je tulilo.“

„In Heli je slishal shum krizhanja, ter je
rékel: „Kak shum je to, ino hrup?“ Un je pa hité
prishel in Helju nasnanil. Heli pa je bil ofim in
devetdeset lét star, in njegove ozhí so bile kalne,
in ni dobro vidil. Ter je rékel Helju: „Šim pri-
shel is vojske, in danš is boja sbéshal.“ (Heli) mu
je djal: „Šin moj! kaj se je sgodilo?“ Un pa, ki
je nasnanoval, je odgovoril: „Israel je pred Fili-
štejem beshal, in veliko ljudi je tudi pobitih; verh
téga sta tudi tvoja finova Ofni in Finees mervta,
in skrinja boshja je sajéta. In ko je skrinjo boshjo
isrékel, je (Heli) snák padel s stola per vratih, fi
je satilnik vlomil, in umerl. Kér star mósh je bil
in perlétin; in je bil Israel shtirdeset lét sodil.“

XXVI. Škrinja savése nasaj poslána

I. Kralj. 5, 2-12. 6, 1-21. 7, 1.

„In Filisteji so škrinjo boshjo vséli . . in (*Azot*) v Dagonov tempel nesli, in sravin Dagon postavili. In ko so drugi dan Azoteji sa jutra vstali glej! je Dagon leshal na obrasu pred škrinjo Gospodovo na tléh. Šo pobráli Dagona, in ga postavili na njegovo mésto. In ko so sopet drugi dan s jutrej vstali, so našli Dagona na svojim obrasu na tléh pred škrinjo Gospodovo leshati; Dagonova glava pa, in obé pesti njegovih rók so bile odbite in (*so leshale*) na pragu; in samó Dagonovo deblo je na svojim mestu ostalo . . Tode roka Gospodova je bila teshka nad Azoteji, in jih je rasdevala, in je njé, in ki so v Azotejskih okrajnah stanovali, s húdo bolesnijo udarla. In v tistí desheli je jéla semlja pokati, po vaséh in po poljih in misli se ven lasile, in smeshnjava je bila po mestu savolj tóliko mertvih. Ko so pa Azoteji táko nadlogo vidili, so rekli: „Škrinja Israeloviga Boga naj ne ostane per nas, kér roka njegova je teshka nad nami, in nad Dagonam, našim bogam. Šo poslali tedej in k sebi sklizali vse oblastnike Filistejske, in so rekli: „Kaj je storiti s škrinjo Israeloviga Boga? In Geteji so odgovorili: „Naj škrinjo Israeloviga Boga okrog vósijo.“ Ter so škrinjo Israeloviga Boga okrog vosili.“

„Ko so jo pa okrog vosili, je roka Gospodova po slédnjim mestu filno moríla . . Šo tedej poslali škrinjo boshjo v Akaron. In ko je škrinja boshja v Akaron prishla, so Akaronzi savpili, rekozh: „Škrinjo Israeloviga Boga so k nam perpeljali, de na

in na
zali v
ljite
nasa
pom
boshj
merli
herni
v Fili
vavsk
je s G
bi jo
„Zhe
poshi
sa gr
nared
jima
teléti
nalos
daruj
jo iti
krájn
logo
njego
ki so
so do
vós,
shlé
in sté
ne n
sa nj

in nafhe ljudstvo pomori.‘ Šo tedej poslali in skli-
zali vse Filistejske oblastnike, in leti so rekli: ‚Posh-
ljite prezh skrinjo Israeloviga Boga, in naj gré
nasaj na svoje mésto, de naf in nafhe ljudstvo ne
pomori.‘ Ker po vseh méstih so se bali, in roka
boshja je bila filno teshka; in ljudjé, ki niso u-
merli, so bili ‚f hudo bolesnijo‘ udarjeni. In fle-
herniga mésta vpitje se je v nebó vsdigovalo.“

„Škrinja Gospodova je bila tedej sedim mešov
v Filistejski desheli. In Filisteji so sklizali maliko-
vavške duhovne in védeshe, ter so rekli: ‚Kaj nam
je s Gospodovo skrinjo storiti? povejte nam, kako
bi jo na njé mésto nasaj poslali?‘ Šo odgovorili:
‚Zhe skrinjo Israeloviga Boga nasaj poshljete, je ne
poshljajte prasne, temuzh dajte mu dolshan dar
sa gréh, in bote osdravljeni. . . Torej hitro nov vós
naredite, in dvé dojézh kravi va-nj vpresiti, ki
jima she ni bil jarm na vrat djan, in sapriti nju
teléti domá. Ter vsemite skrinjo Gospodovo in
naloshite jo na vós, in slate pošóde, ki jih sa gréh
darujete, poloshite na stran v skrinjizo, in pušite
jo iti. Ter glejte: Ako pojde po poti svojih po-
krájn gori proti Betsamesu, nam je on to filno nad-
logo napravil; ako pa ne, bomo védili, de naf ni
njegova roka sadéla, temuzh de se je nakljuzhilo.“

„Šo torej storili tako; in so vséli dve kravi
ki so teléti dojile, in so ju vprégli; njine teléti pa
so doma saperli. Ter so skrinjo boshjo naloshili na
vós, in skrinjizo f slatimi pošodami. Kravi sté pa
shlé na ravnost po poti, ktéra v Betsames dersbí,
in sté gredé mukale; in se nisté ganile ne na désno,
ne na lévo; pa tudi Filistejski oblastniki so shli
sa njima do Betsameshkih pokrajin.“

„Betfamefhani so pa v dolini pſhenizo shéli in vsdignivſhi ſvoje ozhi, ſo ſkrinjo uglédali, ter ſo ſe veſelili jo viditi. In vós je doſhél na njivi Betfameſhkiga Joſveta, in je tam oſtal. Ondi je pa bil velik kámin, ter ſo léf voſá ſofekali, in kravi gori poloshili v ſhgavin dar Goſpódu. Le vitje pa ſo boſhjo ſkrinjo, in ſkrinizo ſ ſlatimi pódami sloſhili in na velik kamin djali. In Betfameſhani ſo tiſti dan Goſpódu ſhgavnih in klavnih daróv perneſli. In petéri Filiftejski oblaſtniki ſo to viditi, ſo ſe tiſti dan v Akaron vernili.“

„Kér ſo pa Betfameſhani Goſpodovo ſkrinjo glédali, je on ſmed Betfameſhanov ſedimdeſet móſh, in ſmed ljudſtva pétdeſet tavſhent pokonzhal. In ljudſtvo je ſhalovalo, kér je Goſpod ljudſtvo ſ tako nadlógo udaril. In Betfameſhani ſo rekli: Kdo bo ſamogel obſtati pred Goſpodam, tém takó ſvetim Bogam? in k komú pojde gori od naſ. Torej ſo ſporozhili Karjatjarimzanam, rekozh: „Filisteji ſo Goſpodovo ſkrinjo naſaj perpeljali; pride doli, in jo k ſebi peljite.“ Torej ſo priſhli ljudje od Karjatjarima in peljali Goſpodovo ſkrinjo naſaj, ter jo poſtavili v Gabai v hiſho Abinadaba; Eleazarja pa njegoviga finú ſo poſvétili, da bi Goſpodovo ſkrinjo varoval.“

XXVII. Filisteji premagani.

I. Kralj. 7, 2 - 27.

„Veliko zhaſa pa je ſhe preteklo, kar je Goſpódova ſkrinja v Karjatjarimu bila (kér dvajſeto léto je shé naſtopílo), in vſa Israelova hiſha ſe je miru Goſpoda derſhála. In Šamvel je vſim Israel

zam govoril, rekozh: „Ako ste se is vſiga ſvojiga ſerza k Goſpodu vernili, verſíte ptuje bogove ſmed ſebe bala in Aſtarto, in perpravite ſvoje ſerza Goſpodu, ter ſluſhite njemu ſamimu, in vaſ bo otél is rók Filistejev.“ Israelovi otrozi ſo tedej bala in Aſtarto prezh djali, in ſamimu Goſpodu ſluſhili. In ſamvel je rékel: „ſklizhite vſe Israelze v Maſfat, de Goſpoda proſim ſa vaſ.“ Ter ſo ſe v Maſfatu ſoſhli, ſo vodé ſajéli in priſho Goſpóda iſlili; in ſo ſe tiſti dan poſtili, ter djali: „Soper Goſpóda ſmo greſhili.“ In ſamvel je Israelze v Maſfatu ſódil.“

„In Filisteji ſo ſliſhali, de ſo ſe Israelzi v Maſfatu ſbrali, in Filistejſki oblaſtníki ſo ſhli nad Israelze. Israelzi, to ſliſhati, ſo ſe bali Filistejev, in djali ſamvelu: „Ne jénjaj ſa naſ v Goſpoda naſhiga Bogá klizati, de naſ Filistejem iſdère is róke. ſamvel je tedej vſél jagne od ſeſza, in ga je vſiga Goſpodu v ſhgavin dar daroval. In ſamvel je klizal v Goſpoda ſa Israelze, in Goſpod ga je uſliſhal.“ Ko je pa ſamvel ſhgavni dar daroval, ſo ſe Filisteji jéli bojevatí s Israelam. Goſpod je pa tiſti dan s velikim hrúpam ſagromel nad Filisteje, jih je uſtraſhil, ter ſo bili tepeni. In Israelfki moſhje ſo ſhli is Maſfata, ſo podíli Filisteje, in jih pobijali do kraja, ki je bil pod Betkaram. In ſamvel je vſél kámin, ter ga poſtavlil med Maſfat in ſen, in je tiſto meſto imenoval kámin pomózhi, rekozh: „Do leſ nam je Goſpod pomagal.“ In Filisteji ſo bili ponishani, in vezh niſo na Israelfke pokrajne priſhli. Goſpodova roka je bila tedej nad Filisteji vſe ſamvelove dni. Tudi méſta, ki ſo jih bili Filisteji Israelzam vſéli, ſo bile Israelzam naſaj dane .“

„In Šamvel je Israelze sodil vse dni svojiga shivljenja. In slehernó léto je okrog shel, in Betel, Galgalo in Maffat obhodil, ter Israelze v nasnánjenih krajih sodil. In je v Ramato našaj sahájaj; sakaj ondi je bil njegov dom, in tam je Israelze sodil; ondi je tudi Gospódu altar postávil.“

Kralji.

XXVIII. Israelzi hozhejo kralja.

I. Kralj. 8, 1-22.

„**K**o se je pa Šamvel postaral, je svoja sinova sa sodnika dal Israelu. Njegovimu pervorojenimu finu je bilo imé Joel, in drugimu Abija, in sta bila sodnika v Bersabi. In njegova sinova ništa po njegovih potih hodila; temuzh sta se lakomnosti dala sapeljati, ter daríla jemala, in krivizhno sodila. Vsi starashini Israelovi so se tedej sbrali in prišli v Ramato k Šamvelu. In so mu rekli: „Gléj! postaral si se, in tvoja sinova ne hódita po tvojih potih; daj nam kralja, de nas sodi, kakor jih imajo vsi narodi.“ Ta govor ni dopadel Šamvelu, kér so rekli: Daj nam kralja, de nas sódi. In Šamvel je molil k Gospodu. In Gospod je rékel Šamvelu: „Slušhaj vse, kar te ljudstvo prófi; sakaj ne tebe, ampak mene so savergli, de jih ne kraljujem. Takó délajo ves zhas, od dné, ko sim jih is Egipta speljal, do danashnjiga dné; kakor so mene sapufili, in ptujim bogovam flushili, tako délajo tudi tebi. Torej slušhaj njih beséde; vender jih pa po-

gova
jih k

pove
,To

Šino
stavlj

jimi
tavsh

shitn
svoje

bodo
kle.

ke b
tudi

setin
jal.

denz
déla

pa k
svoji

krat

sedí
lja k

nasb
se v

besé
je re

lja.
vsk

govarjaj in nasnani jim popréj pravizo kralja, ki jih bo kraljeval.“

„In Šamvel je vse beséde Gospodove ljudstvu povédal, ki je njega sa kralja profilo, in je djál: „To bo praviza kralja, ki bo s vami gospodoval: Šinove vam bo jemal, in jih na svoje vosove poštlavljal, in si bo kojnikov in tékarjev pred svojimi vosmí napravil; in si isvolil poglavarje zhes tavshent, in zhes što, in orazhe svojih njiv, in shitnih shenjizov, in kovazhev sa oroshje in sa svoje vosé. Tudi vašhe hzhére si bo vsél, de mu bodo masíl perpravljale, in kuhale, in krùh pekle. Tudi vašhe nar bolji njive, nógrade, in oljnice bo jemal, in svojim flushabnikom dajal. Bo tudi vašho setev in perdélik vašhíh nogradov desetínil, in svojim dvorníkam in flushabnikom dajal. Tudi vašhe hlapze in deklee, in nar lépsíhi mladenzhe, in osle vam bo jemal, in s njimi svoje déla opravljal. Tudi vašhe zhéde bo desetínil; ví pa bote njegovi fushnji. Takrat bote vpili savolj svojiga kralja, ki ste si ga isvolili; tode vaš tístikrat ne bo uflíshal, sato, kér ste si kralja profili.“

„Ljudstvo pa ni hotlo slúshati Šamvelovih besedí, temuzh je reklo: „Kratko nikar, temuzh kralja hozhemo iméti, in biti, kakór vsi narodi; in našh kralj naš bo sódil, in pred nami hodil, in se vojskoval savolj naš.“ In Šamvel je flíshal vse beséde ljudstva, in jih Gospodu govóril. In Gospod je rékel Šamvelu: „Uflíshi jih, in daj jim kralja.“ In Šamvel je Israelskim moshém rékel: „Pojdi vsaktéri v svoje mesto.“

XXIX. Šavl pride do Šamvela.

I. Kralj. 9, 1-24.

„Je bil pa mosh Benjaminoviga rodú Zis po iménu...; in je imel finú, ki mu je bilo imé Šavl; in je bil lép in dober; in med Israelzi ni bilo gorjiga od njega; glavó je bil višhi, ko flehern smed ljudstva. Sgubile so se pa oflize Zisa...ter je Šavlu, svojimu finu rékel: ‚Vsémi eniga hlapzov, ter pojdi ofliz ifkat. In šta obhodila Efrajmsko goró in Šalishko poljé, in jih ništa nashla; šta shla tudi po Šalimskim polji, in jih ni bilo najti; in tudi po Jeminijevim ter jih ništa dobila. Ko šta pa bila prishla na Šuffsko poljé, je Šavl hlapzu, ki je s njim bil, rékel: ‚Pojdi, verníva se; mordè je moj ozhe oflize is misli pustil, in je sa naji v fkerbi.‘ Mu je odgovoril: ‚Gléj! mosh boshji je v tém méstu, ki je flovezh zhlovek; karkoli rezhe, se gotovo sgodí; pojdiva torej tjè; morbiti nama kej pové, kar najno pot tizhe.‘ In Šavl je djal svojimu hlapzu: ‚Gléj! gréva, kaj pa poneševa boshjimu móshu? Kruh je pošhel v najih vrézhah; dnarja ali kej drugiga nimava, de bi boshjimu moshu dala.‘ Hlápiz je sopet Šavlu odgovoril, rekozh: ‚Gléj! imám per sebi zhetérti dél freberniga fikla, dajva ga boshjimu moshu, de nama pové, kam se je nama verniti... In Šavl je djal svojimu hlapzu: ‚Prav govoríš; pridi pojdiva.‘ In šta shla v mésto, v ktérim je bil mosh boshji.“

„In ko šta navkreber v mésto shla, šta frezhala deklét, ki so shle vode sajémat, in šta jih vprashala: ‚Je li tukej videsh?‘ Šo jima odgovorile rekozh: Je tukej; vidíš ga pred seboj; híti

sde)
dan
bota
de,
kér
pok
bila
mél
je r

pris
fore
shel
Isra
réfh
je r
Šavl
ki f
In Š
kel:
sha.
fim
bota
in t
flize
fker
je r
she
‚Nif
elov
vfin
mi
gov

sdej; sakaj danf je v mésto prishel; kér ljudstvo danf na visozhíni daruje. Ko prideta v mésto, ga bota kmali nashla, predin na visozhino jést odide; sakaj ljudstvo ne bo poprej jédlo, de on pride; kér on dar blagosloví, in po tem jedó, ktéri so poklizani. Torej idita gori, sakaj danf ga bota dobila. Ter sta shla gori v mésto. In ko po frédi mésta gresta, jih je Šamvel srezhal ven gredé, ko je na visozhino gori shel.“

„Gospod je pa poprejšni dan prédin je Šavl prishel, Šamvelu rasodel, rekozh: „Jutri ravno obforej bom do tebe poslal moshá is Benjaminove deshele, in masíli ga sa vójvoda zhes moje ljudstvo Israelfko; in on bo moje ljudstvo is Filistejskih rók réshil; sakaj oserl sim se na svoje ljudstvo, kér je njih vpitje do mene prishlo.“ In ko je Šamvel Šavla uglédal, mu je Gospod rékel: „Gléj moshá, ki sim ti rékel, de bo moje ljudstvo gospodoval.“ In Šavl je stopil k Šamvelu med vráti, in je rékel: „Profim te, pokashi mi, kjé je videsheva hifha.“ In Šamvel je odgovoril Šavlu, rekozh: „Jest sim videsh; pojdi pred mano na visozhino, de bota danf s menoj jedla, in jutri te bom spustil, in ti povédal vse, kar ti je per serzu. In sa oflize, ki ste jih pred vzhorejnim sgubili, nizh ne skerbi, sakaj najdene so; in zhigavo bo vse, kar je nar boljiga v Israelu? Ali ne tvoje, in vse hifhe tvojiga ozhéta?“ In Šavl je odgovoril rekozh: „Nifim li jest fin Jeminejev od nar manjiga Israeloviga rodú; in moja sorodovina je poslédnja med vsemi rodovinami Benjaminoviga rodú? Sakaj fi mi tedej to govoril?“ Nató je Šamvel Šavla in njegoviga hlapza sabo vsél, ju v obédnizo peljal, in

jima je pervo mésto med povabljenimi dal. Bilo je pa okoli trideset mosh. In Šamvel je rekel kuharju: Daj fim kof, ki fim ti ga dal in ga pošébej per sebi f-hraniti ukasal. Na tó je kuhar plezhe pernésel, in ga pred Šavla poloshil. In Šamvel je rekel: „Gléj! to je ostalo, vsemi, in jéj; sakaj to se je nalash tebi perhranilo, ko fim ljudi povabil.“ In tisti dan je Šavl f Šamvelam jédel.“

XXX. Šavl kralj.

1. Kralj. 9, 25 - 27. 10, 1 - 27.

„Ter so fhli doli is vifozhine v mésto, in Šamvel je govoril f Šavlam v sgornizi, in mu je v stanizi pošlal; ter je saspal. Ko so sjutrej vštali, in je bilo shé svetlo, je Šamvel poklizal Šavla is sgornize rekozh: „Vštani, in te bom odpravil.“ In Šavl je vstal, in sta oba ven fhla... In ko sta doli fhla koniz mésta, je Šamvel rékel Šavlu: „Ukashi hlapzu, de stópi in gré pred nama, ti pa nekoliko poštój, de ti Gospodove beséde rasodénem. In Šamvel je vsél pošódizo s oljem, mu je islil na glavo, in ga kushnil, rekozh: „Gléj! Gospod te je pervaka masílil zhes svojo délfhino ter bosh njega ljudstvo réfhil is rók njegovih sovrashnikov, ki so okoli njega. In tó ti bódi v snamnje, de te je Bog sa pervaka másilil: Ko bosh danf od mene fhel, bosh nashel dva moshá sravin Rahelniga pokopalisha na Benjaminovi pokrajni, proti jugu, in ti porezheta: Oslize so najdene, ki si jih iskat fhel; in tvoj ozhe je oslize is misli pustil, in je v fkerbi sa vaji, ter pravi: „Kaj mi je sazhéti savolj svojiga finú. In ko bosh od mene fhel, in napréj

Bilo
l ku-
a po-
uhar
In
a jéj;
ljudi
el.“

gredé do hrašta Tabor prifhel, te bodo ondi trijé moshjé frézhali, ki bodo gori fhli k Bogu v Betel; êdin bo néfel troje koslizhev, drugi tri hlébe kruha, trétji puterh vina. In te bodo posdravili in ti dali dva hléba; ter jim vsêmi is rók. Po tém bosh prifhel na grizh boshji, kjér je strasha Filistejska; in ondi v mésto gredoZhiga, te bo truma prerokov frezhala, ki nasdol gredó, in pred njimi bodo péli, bobnali, piskali in na zitre bili, uni pa bodo prerokovali. In Duh Gospodov bo v te prifhel, ter bosh s njimi vréd prerokoval, in se bosh vef preménil. Kader se ti bodo tedej vse té snamnja spolnile, stóri, kar se ti bo sdélo; sakaj Gospod je s teboj. Ter pojdesh pred mano v Galgalo (kér jest bom k tebi prifhel) de pernefesht darov, in mirno klávino darujesh; sedim dni zhakaj, de pridem k tebi in ti povém, kaj ti je storiti.“

, in
nu je
stali,
la is
“ In
doli
kashi
eko-
n. In
lavo,
per-
jega
ki so
e je
nene
a po-
gu,
ifkat
je v
avolj
préj

„(Savl) se je tedej vernil ter fhel od Šamvela, in Bog mu je serzé spreménil, in vse té snamnja so se tisti dan spolnile. In šta prifhla do nasnánjeniga grizha, in gléj! truma prerokov ga frézha; in Duh Gospodov pride va-nj, ter prerokuje med njimi. Ko so pa vsi tisti, ktéri so ga poprėj posnali, vidili, de je med preroki in de prerokuje, so med seboj rekli: ‚Kaj se je Zisovimu finu permérilo? Je li tudi Šavl med preróki?‘ .. In je nehal prerokovati, in prifhel na višhavo. In Šavlov striz je rékel njemu in njegovimu hlapzu: ‚Kam šta bila fhla?‘ Šta odgovorila: ‚Ofliz ifkat, in kér jih nisva dobila, sva fhla k Šamvelu.‘ In njegov striz mu je rékel: ‚Povéj mi, kaj ti je Šamvel govóril.‘ In Šavl je djal svojimu strizu: ‚Je nama

povédal, de so se oflize snafhle.‘ Kar mu je bil pa Šamvel od kraljéstva govóril; mu ni povédal.“

„In Šamvel je sklizal ljudstvo pred Gospóda v Maffo, in je govoril Israelovim otrokam: ‚Tako govóri Gospod, Israelov Bog: Jest fim speljal Israela is Egipta, in vas réfhil is rok Egipzhanov, in is rók vſih kraljev, ktéri so vas satírali. In ví ſte danſ ſvojiga Boga savergli, kteri vam je ſgol ſam is vſe nefrézhe in is nadlóg pomagál, in ſte rekli: Kratko nikar, temuzh kralja nam daj. Torej ſe pred Gospoda vſtavite po ſvojih rodéh in ſorodovinah.‘ In Šamvel je vadljál ſa vſe Israelove rodove, ter je ſadélo Benjaminov ród. In je vadljál ſa Benjaminove rodovine, ter je ſadélo Metrijevo rodovino; dè je priſhel de Šavla Zisoviga ſina. Torej ſo ga iſkali, in ga niſo naſhli. In na to ſo vpraſhali Gospoda, zhe bo tje priſhel. In Gospod je odgovoril: ‚Gléjte, domá ſe je ſkril.‘ Šo tedej tekli in ga od ondod perpeljali; ter je ſtopil med ljudſtvo, in je bil glavó viſhi, ko ſlédnji ſmed ljudſtva.“

„In Šamvel je djál vſimu ljudſtvu: ‚Ozhitno vidite, de ga je Gospod iſvolil; kér ga ni njemu enakiga med vſim ljudſtvam.‘ In vſe ljudſtvo je vpilo, in reklo: ‚Naj ſhiví kralj.‘ Šamvel je pa ljudſtvu poſtavo kraljéſtva na ſnanje dal, in je ſpiſál v bukve, in pred Gospódam ſ-hranil; in Šamvel je vſe ljudſtvo ſpuſtil, ſlédnjiga na ſvoj dom. In tudi Šavl je ſhel na ſvoj dom v Galgalo, in ſ njim ſo ſhli bojaki, kterih ſerza je Bog nagnil. Kar jih je pa bilo malopridnih, ſo djáli: ‚Naſ bo kali ta reſhiti ſamogel?‘ In ſo ga ſanizhevali, in mu niſo daril perneſli; on pa ſe téga ni memo ſtoril.“

XX

Am
na
Naa
In N
redi
okó
In J
dni
elſk
ſe b
niki
zho
ſe j
in r
pov

te b
vſél
ſpor
kozh
bo p
Gof
ven
tri
dovi
priſ
laaſ
kalo
dali

XXXI. Šavl premaga Amonfkiga kralja.

I. Kralj. 11, 1-15.

„Sgodilo se je pa, kjé mefiz potém, in Naaf Amonjan je gori shel, in oblégel (*mésto*) Jabef na Galaafhkim. In vfi moshjé Jabefhki so rekli Naafu: Narèdi s nami savéso, in ti bomo flushili.“ In Naaf Amonjan jim je odgovoril: „Le potém naredim s vami savéso, de slednjimu smed val désno okó sderem, in val oframotím prizho vfiga Israela.“ In Jabefhki starafhini so mu djali: „Daj nam sédim dni odlóga, de poshljemo sporozhnikov na vse Israelfke pokrajne; in ako nam nihzhe ne pomaga, se bomo tebi podvergli.“ Tedej so prishli sporozhniki k Šavlu v Gabao, in so govorili té beséde prizho ljudstva; in vse ljudstvo je savpilo na glas ter se jokalo. In gléj! Šavl pride is polja vfléd volóv, in rezhe: „Kaj je ljudstvu, de joka?“ In so mu povédali beséde mósh Jabefhkih.“

„In Duh Gospodov je prishel v Šavla, ko je te beséde flifhal, ter se je filno rasferdil. In je vsél oba vola, ju je na kófze rasfékal, in jih po sporozhnikih na vse Israelfke pokrajne poslal, rekozh: „Tako se bo godilo volam vsakiga, kdor ne bo prishel, in shel vfléd Šavla in Šamvela.“ Štrah Gospodov je tedej prelétel ljudi, ter so ob enim ven shli. In jih je sverštoval v Bezeku, in je bilo tri sto tavshent Israelzov in tridesét tavshent Judoviga rodú. In so djali sporozhnikam, ki so bili prishli: „To rezíte moshém, ki so v Jabefu na Galaafhkim: Jutri bote résheni, ko bo solnze perpékalo.“ Sporozhniki so tedej prishli, in na snanje dali Jabefhkim moshém, in leti so se veselili; in

djali: „Jutri pojdemo k vam, in nam bote storili, kar se vam bo sdélo.“

„Drugi dan pa je Šavl ljudstvo v tri trume razstavil, in je ob jutrenji strashi proti frédi shotorja shel, in Amonjane konzheval, de je solnze perpékalo; kar jih je pa shivih ostalo, so bili raskropljeni, de ni bilo dvéh najti vkup. In ljudstvo je reklo Šamvelu: „Kdo je djál: Bo li Šavl nal kraljeval? Ven s moshmí, de jih konzhámo.“ In je rékel Šavl: „Nihzhe ne bódi danš umorjen; sakaj danš je Gospod Israelu pomagal.“ In Šamvel je rékel ljudstvu: „Dajte pojdimo v Galgalo, in ponovímo tam volitev kralja.“ In vse ljudstvo je shlo v Galgalo, in so ondi prizho Gospoda, Šavla sa kralja postavili, in ondi mirnih darov pred Gospodam pernešli. In Šavl in vsi Israelzi so se slo veselili.“

XXXII. Šamvelova pravizhnost.

I. Kralj. 12, 1-25.

„In Šamvel je djál vřimu Israelu: „Gléjte, vřim řim vař uřlišhal, kar řte me prořili, ter vam dal kralja. In sdej kralj hódi pred vami; jeřt pa řim se pořtáral in řiv pořtal; moji řinovi so pa meř vami; in gléjte! jeřt, ki řim is mládiga do danář njiga dné prizho vař hodil, řim tukej. řPrizhujte od mene prizho Gospoda in njegoviga masíljeniga, zhe řim komu vola vsél ali ofla; zhe řim od koga darílo vsel, in mu preglédal; ter vam hoř zhem poverniti.“ In so odgovorili: „Nis ři nam kriv ze řtoril, in ne řile; tudi nis ři od nikogar daríla vsél.“

„Ter řim je govoril: „Gospod je danř prizha soper vař, in prizha je njegov masíljeni, de nis ře

nad n
„Je pr
kterí
ozhété
sdej (,
sařtran
ozhaka
řhi oz
Mojse
peljal
Gospo
řtejem
li. Nat
ker řm
sdej n
bomo
Jeřteta
vrash
Ko řte
řte mi
gospo
kralj.
in pro
se bot
glas ř
Gospo
řpoduj
bote ř
vo po
kakor
poglej
Ni li c
zal, i

storili, nad mano nizh (*hudiga*) nashli. Šo odgovorili :
 „Je prizha.“ In Šamvel je rékel ljudstvu: „Gospod,
 trume ktéri je dal Mojsefa in Arona; in ktéri je vashe
 i shozhéte is Egiptovske deshele speljal. Torej stopíte
 solnze sdej (*sim*), de se s vami pravdam vprizho Gospóda
 ili rasasran vse milosti, ki jo je Gospód vam in vashim
 udstvo ozhakam skasal; de je Jakob shel v Egipt, in de so va-
 vl nashli ozhétje k Gospodu vpili; in de je Gospod poslal
 o. In Mojsefa in Arona in de je vashe ozhéte is Egipta is-
 en; sa peljal, ter jih na tem kraji vsélil. Oní pa so posabili
 amvel Gospoda, svojiga Bogá; ter jih je dal v roke . . Fili-
 lo, in stejem in Moabskimu kralju, ter so se s njimi bojeva-
 tvo je li. Nato so pa vpili v Gospoda, in rekli: Greshili smo,
 avla sa ker smo sapustili Gospóda in balu flushili in Aštarti;
 Gospo sdej nas tedej réshi is rók nashih sovrashnikov, in ti
 selili.“ bomo flushili. In Gospod je poslal Jerobala', . . in
 Jefteta, in Šamvela, ter vas je otél is rók vashih so-
 vrashnikov, ki so okoli vas, in ste per miru stanovali.
 t. Ko ste pa vidili, de Naaf Amonski kralj nad vas gré,
 ste mi rekli: Kratko nikar; temuzh kralj naj s nami
 éjte, v gosposduje; kér je vender Gospod, vash Bog, vash
 er vam kralj. Sdej je tedej tù vash kralj, ki ste ga sheléli,
 est pa in profili; glejte! Gospod vam je kralja dal. Ako
 a med se bote bali Gospoda, in mu flushili, in njegov
 anash glas flushali, in se ne bote v bran stavili povelju
 zhujte Gospodovimu: bo vas, in kralja, ki s vami go-
 siljeni spoduje, Gospod, vash Bog varoval. Ako pa ne
 sim od bote flushali glasú Gospoda, temuzh bote njego-
 am ho vo povelje ovérali: bo roka Gospodova nad vami,
 krivi kakor nad vashimi ozhéti. Sdej pa she postojte, in
 a vsél. pogledjte, káko rezh bo Gospod prizho vas storil.
 prizha Ni li danš pshenizhna shetev? V Gospoda bom kli-
 e nish zal, in bo dal grom in desh; ter bote sposnali in

vidili, de ste veliko hudobijo storili prizho Gospoda, kér ste si kralja profili.“

„In Šamvel je klizal v Gospoda, in Gospod je dal tišti dan grométi in deshiti. In vse ljudstvo se je filno balo Gospoda in Šamvela, in vsa mnoshiza je rekla Šamvelu: „Prôfi Gospoda svojiga Boga sa svoje flushabnike, de ne umerjemo; sakaj mémo vsih svojih gréhov smo she to hudobijo storili, de smo si kralja profili.“ In Šamvel je rékel ljudstvu: „Ne bojte se; vi ste vso to hudobijo storili; vender ne odstopite od Gospoda, temuzh flushite Gospodu is vsiga svojiga serzá. In ne podajte se na nizhémerne rezhi (*malike*) ki vam ne bodo teknile, in vas ne bodo otéle, kér so prasne. In Gospod ne bo sapustil svojiga ljudstva savolj svojiga velikiga iména; sakaj Gospod je perségel, val iméti sa svoje ljudstvo. Tode nizh menj ko to, de bi soper Gospoda greshil, ko bi opústil sa val moliti; ter val bom dobro in pravo pot uzhil. Torej se bojte Gospoda, in flushite mu v resnizi in is vsiga svojiga serzá. Sakaj vidile ste velike rezhi, ki jih je nad nami storil. Ako pa v hudobii ostanete, bote vi s svojim kraljem vréd pogubljeni.“

XXXIII. Šavl daruje.

I. Kralj. 13, 5 - 15.

„Filisteji so se sbrali, de bi fhli s vojsko nad Israela .. ter so shtorje postavili v Makmasu, na jutréni strani Betávna. Israelzi to viditi .. so se po jamah, germovji, pezhéh, luknjah in vodnizah poskrili .. Šavl pa je bil v Galgalu in vse ljudstvo, ki je sa njim fhlo, je bilo prestrašeno. In je zha-

kal sêdim dní po Šamvelovim povelji, in ni bilo Šamvela v Galgal, ter se je ljudstvo od njega ras-
shlo. Torej je Šavl rékel: „Pernesite mi shgavin
in mirin dar.“ In je daroval shgavni dar. Ko je
bil pa shgavni dar opravil, glej! pride Šamvel;
in Šavl mu je naproti shel, ga posdravit.“

„In mu je djal Šamvel: „Kaj si storil?“ Je
odgovoril Šavl: „Kér fim vidil, de se ljudstvo od
mene rasida, in kér nifi prishel ob nasnanjenim
dnévu, in kér so se tudi Filisteji v Makmasu soshli,
fim djal: Sdej sdej bodo Filisteji nad-me prishli v
Galgal, in she nifim molil k Gospodu. Permó-
ran fim tedej dar pernéfel.“ In Šamvel je djal Šavlu:
„Neumno si storil, in nifi dershal sapoved, ki ti jih
je Gospod tvoj Bog dal. Ako bi ti ne bil téga stóril,
bi bil Gospod tvoje kraljevanje nad Israelam sa
vselej vterdil; torej tvoje kraljéstvo ne bo obstalo.
Gospod si je isvolil mosha po svojim serzu; in Go-
spod ga je dal vójvoda svojimu ljudstvu, ker nifi
dershal, kar je Gospod ukasal.“ Šamvel se je tedej
vsdignil, in je shel is Galgala v Gabao Benjamínovo.“

XXXIV. Jonatanova serzhnost.

I. Kralj. 14, 1-46.

„Neki dan pa je Jonatan Šavlov fin, mladen-
zhu svojimu opródu . . rékel: „Pridi pojva nad stra-
sho Filistejsko, ki je na uni strani; morde nama
bo Gospód pomagal; kér Gospodu ni teshko re-
shiti, hodi fi s veliko ali s malo ljudi.“ In njegov
opróda mu je rékel: „Stóri vse kar se ti dobro sdí;
idi, kamer shelísh, in grém s teboj, kamerkoli ho-
zhesh.“ (Jonatan) pa tega ni povédal svojimu ozhé-

tu; in tudi ljudje niso vedili, kam de je Jonatan šel. Obá sta se tedej Filištejski strashi perkasala, in Filišteji so rekli: „Gléjte! Hebreji pridejo is lúkinj, po kterih lo se poskrili.“ In Jonatan je gori slésel po rokah in nogah, in njegov opróda vfléd njega. Nekej jih je tedej pred Jonatanam padlo, nekej pa jih je njegov opróda konzhal vfléd njega. In to je bila prva morija, ko sta Jonatan in njegov opróda okóli dvajset mosh osmertila.“

„In strah je vstal v šhotorji, in po polji; in tudi vse ljudi, ki so bili na strashi, in ki so šhli na róp, je preletélo; in semlja se je tréfla; in je bilo, kakor de bi bil Bog strah poslal. In Šavlovi strásharji, ki so bili v Gabai Benjaminovi, so se oserli, in gléj! veliko jih je bilo pobitih, in semtertje beshalo. In Šavl je rékel ljudstvu, ki je bilo s njim: „Preishite in gléjte, kdo smed naš je šhel.“ Šo torej preiskovali, in Jonatana in njegoviga oproda pogreshili.. In ko je Šavl govoril.. je velik hrup vstal v Filištejskim šhotorji.. Šavl je tedej saypil, in vse ljudstvo, ki je bilo s njim, in so prishli tje, kjér je bil boj; in gléj! sleherniga mezh je bil proti blishnjimu obernjen, in je bila morija velika.. Tudi vsi Israelzi, ki so se na Efrajmski gori poskrili, ko so slishali, de so Filišteji seshali, so se s svojimi sternili v boj.. In Šavl je odjénjal, in ni dalje podil Filišteje, in Filišteji so šhli na svoj dom.“

XXXV. Šavlova nepokorshina.

I. Kralj. 15, 1-35.

„In Šamvel je rékel Šavlu: „Mene je Gospod

pos
elu
Gof
lek
je g
Am
nesh
je t
kiga
s m
sane
in o
lépig
bilo
šavl
pusti
vel j
kliza
trej
Šavl
smag
shel
in Š
rópa
rékel
sim
bleke
in m
govo
stvo
jih C

poslal, tebe masilit kralja njegovimu ljudstvu Israelu; torej sdej slushaj Gospodovo besédo. To pravi Gospod vojsknh trúm: Pomnim vse, kar je Amalek storil Israelu, de mu je nasprotval na poti, ko je gori shel is Egipta. Torej pojdi, in premagaj Amaleka, in rasdèni vse kar je njegoviga; ne sanèsi mu in ne shèli si nizh njegovih rezhi. Šavl je tedej Amaleka premagal. in Agaga Amaleshkiga kralja shiviga sajél, vse njegove ljudi pa je s mezhem konzhal. In Šavl pa ljudstvo so Agagu sanesli, in nar lepfhim zhédam ovaz in govéd, in oblazhilam, in ovnam, in vřimu, kar je bilo lépiga, in téga niso hotli pokonzhati; kar je pa bilo slabiga in malo vrédniga, so pokonzhali.

„In Gospod je Šamvelu govoril rekozh: „Re sam se, de fim Šavla sa kralja narédil; sakaj sapustil me je in ni dopolnil mojih povelj.“ In Šamvel je bil shalořtin, ter je vřo nozh v Gospóda klizal. In ko je Šamvel po nozhi vřtal, de bi sjutrej do Šavla shel; mu je bilo povédano, de je Šavl na Karmel prishel, in si snamnje v spomin smage postavil; in de se je sopet vernil in doli shel v Galgal. Šamvel je tedej do Šavla prishel in Šavl je daroval Gospódu shgavin dar od pervin rópa, ki ga je od Amalezhanov pernéřel.

„In ko je Šamvel do Šavla prishel, mu je rékel: „Blagoslovljen bodi od Gospoda; dopolnil fim Gospodovo povelje.“ Je rékel Šamvel: „Káko bleketanje ovaz je to, ki mi po uřhéřih shumí, in mukanje govéd, ki ga flifhim.“ In Šavl je odgovoril: „Od Amalezhanov so jih perpeljali; ljudstvo je namrezh lépfhik ovaz in govéd perhřrnilo, jih Gospodu tvojimu Bogú v dar perneřli; drugo

smo pa pomorili.' In Šamvel je rékel Šavlu: 'Pušti me, de ti povém, kar je Gospod to nozh meni govóril.' Mu je djal: 'Govôri.' In je djal Šamvel: 'Jeli, ko si s he majhin bil v svojih ozheh, si bil poglavar dan Israelovim rodóvam, in Gospod te je sa Israelskiga kralja masílil; in Gospod te je na pot poslal, in rékel: Pojdi in pokonzhàj pregréfhne Amalezhane, in vojskuj se s njimi, de jih pokonzhash. Sakaj nifi tedej slusshal Gospodovi ga glású; temuzh si se na róp vsdignil, in si húde storil prizho Gospoda?' In Šavl je djal Šamvelu: 'Sej fim slusshal Gospodov glás, in fim hodil po poti, ki me je na-njo Gospod poslal, in fim perpeljal Agaga, Amalezhanskiga kralja; Amalezhane pa fim pokonzhal. Ljudjé so pa od rópa ovzé in vole, in pervíno tístiga, kar je bilo pokonzhaniga vséli, de bi Gospodu svojimu Bogu v Galgalu darovali.'

„In je rékel Šamvel: 'Je néki mar Gospodu sa shgavne in klavne darove, in ne veliko bolj de smo pokorni Gospodovi besédi? Ker bolje je pokorshina, ko klavni dar; in bolje je slushati, ko darovati mastí ovnov. Sakaj soperstavljanje je kakor gréh vedeshevanja, in nepokorshina je kakor gréh malikovanja. Kér si tedej Gospodovo povelje v nemar puštil, je Gospód tebe savergel, de ne bošh kralj.' In Šavl je djal Šamvelu: 'Greshil fim, ko fim Gospodovi sapóvedi in tvoji besédi nasproteval, kér fim se ljudí bal in njih beséde poslusshal. Tode sdej prošim, vsêmi na-se moj gréh, in pojdi nasaj s meno, de mólim Gospóda.' In Šamvel je rékel Šavlu: 'Ne grém s teboj; sakaj,

kér si
spod
un je
je pr
kralje
jimu
mago
dal o
On p
sdej p
Israel
spoda
Š
la, in
,Perp
so pr
bel;
tako
tvoj r
nami
na svo
do sv
loval
lja po
XXX
obsha

,Pušti kér fi Gospodovo povelje v nemar puštil, je Gospod pod tebe svergel, de ne bošh kralj Israelski.“

„In Šamvel se je vernil, de bi prezh shel; un je pa sgrabil kôniz njegoviga plajsha, ter se je pretergal. In Šamvel je djal: „Gospod je danš kraljevanje v Israelu tebi odtergal, in ga dal tvojimu blishnjimu, ktéri je bolji od tebe. In premagovaviz Israelski ne bo sanéfel, in se ne bo dal omezhíti; sakaj on ni zhlovek de bi se kefal.“ On pa je rékel: „Greshil sim; tode pozhásti me sdej prizho starashinov mojiga ljudstva, in prizho Israela, in pojdi nasaj s meno, de molim Gospoda tvojiga Boga.“

Šamvel se je tedej vernil, in shel vfléd Šavla, in Šavl je molil Gospoda. In je djal Šamvel: „Perpelite k meni Agaga Amalefhkiga kralja.“ In so préd-inj perpeljali Agaga, ktéri je bil filno débél; in se je tréfel.“ In Agag je rékel: „Lózhi li tako grénka smert?“ In je djal Šamvel: „Kakor je tvoj mezh shenam otroke pobíral, bódi med shenami tvoja mati bres otrók.“ Ter ga je osmertil.

„In Šamvel je shel v Ramat; Šavl pa je shel na svoj dom v Gabao. In Šamvel ni vezh vidil Šavla do svoje smerti; vender je Šamvel Šavla obshaloval, kér je Gospódu shal bilo, de ga je sa kralja postavil Israelu.“

XXXVI. David masíljen in na kraljévi dvor poklízan.

I. Kralj. 16, 1-23.

„In Gospod je rekel Šamvelu: „Doklé bošh obshaloval Šavla, kér sim ga svergel, de ne

bo kraljeval Israela? Napolni svoj rog s oljem in pridi, de te poshljem do Isaja Betlehemijskega; sakaj smej njegovih sinov fim si kralja odmenil.' Je djal Šamvel: 'Kakó zhem iti; ker Šamuel bo svédil, ter me umóril.' In Gospod je rékel: 'Vse mi tele od zhéde seboj, in rezi: Šim prishel Gospodu darovat. In povabi Isaja na klavino; in in bom povédal, kaj ti je storiti; ter masili, koga ti bom pokasal.' Šamvel je tedej storil, kakor mu je bil Gospod rékel. Ter je prishel v Betlehem, in méstni starejšhini so se zhudili, ga srezhati, ter so djali: 'Je li mirin tvoj prihod?' Je odgovoril: 'Mírin; fim prishel darovat Gospodu; ozhístite se in pridite s mano, de darujem.' Je tedej Isaja in njegove sinove ozhístil, in jih k daritvi povábil.

„In ko so tjè prishli, je uglédal Eljaba, in je rékel: 'Je li ta pred Gospodom njegov masíljent?' In Gospod je rékel Samvelu: 'Ne gléj ne njegove viga obrasa in ne njega velike postave, sakaj nišne ga isvolil, in ne sódim zhlovéka po videsu; kéti zhlovek vidi svunajne, Gospod pa gléda v serzé.' In Isaj je poklizal Abinadaba, in ga peljal pred Šamvela. In (*Samvel*) je djal: 'Tudi téga si ni Gospod isvolil.' In Isaj je perpeljal Šamata; in je rékel: 'Tudi téga si ni Gospod isvolil.' Isaj je tedej svojih sedim sinov pred Šamvela perpeljal, in Šamvel je Isaju rékel: 'Gospod si ni nobeniga téh sbral.' In Šamvel je djal Isaju: 'Šo pa ti shé vfi tvoji sinovi?' Je odgovoril: 'She nar manjšhiga manjšhiga in ovzé páse.' In Šamvel je djal Isaju: 'Poshlji po-nj, in perpélji ga; ker ne bomo se vsédli, dokler ga ni fim.' Je poslal po-nj, in ga je perpeljal. Je bil pa rjavzhik, in tenkiga obrása, in berhek. In

Gosp
Šam
sílil v
od ti
bival

poko
val.
duh
in tv
skerl
rokó
od G
nikar
bro
flush
Betle
ne i
rih l
Šavl
djal:

méh
jim f
prid
da *
ostan
moji
Gosp
svojo
bilo

*) o

Gospod je rekel: „Vstani, in pomasili ga; kér on je.“ Šamvel je tedej vsél róg s oljem in ga je pomasilil v frédi njegovih bratov; in Gospodov Duh je od tistiga dné v Davida prishel, in je v njem prebival; in Šamvel se je vsdignil ter shel v Ramat.“

„Gospodov Duh pa je Šavla sapustil, in nepokojni duh od Gospoda (*poslan*) ga je nadlegoval. In Šavlovi flushabniki so mu rekli: „Gléj! hud duh od Boga te nadleguje. Naj ukashe nash Gospod, in tvoji flushabniki, ki so pred teboj, bodo preskerbéli zhlovéka, ki sna na harpo biti, de s svojo rokó igrá, in de ti odléshe, ko se te bo hudi duh od Gospoda lotil.“ In Šavl je djal svojim flushabnikom: „Preskerbite mi tedej koga, de bo snal dobro na strune igrati, in perpeljite mi ga.“ In nékdo flushabnikov se je oglašil, rekozh: „Gléj! posnam Betlehemljan Isaja finu, kateri sna dobro na strune igrati; in je korenják in dober bojak, modrih besedí, in berheh mósh; in Gospod je s njim.“ Šavl je tedej poslal sporozhnikov do Isaja, ter je djal: „Poshlji mi svojiga finú Davida, ktéri páse.“

„Isaj je tedej vsél ofla s kruham oblosheniga, méh vina, in koslzhka, ter je Šavlu poslal po svojim finu Davidu. In David je prishel k Šavlu, in je prid-inj stopil; ter ga je ljubil, in sa svojiga opróda *) narédil. In Šavl je poslal k Isaju, rekozh: „Naj ostane David per meni; ker je milost nashel pred mojimi ozhmi.“ Kaderkoli se je tedej hudi duh od Gospóda Šavla lótil, je David vsél harpo, in je s svojo rokó brenkal, ter mu je odleglo, in mu je bilo boljé; sakaj hudi duh je od njega stópil.“

*) Opróda, to je boják, ki je oroslje nosil pred njim.

XXXVII. Goljat velikán.

1. Kralj. 17, 1-29.

„Filisteji so pa svoje trume na vojsko sklizali, ter se v Šokotu sofhli.. Tudi Šavl in Israelovi otrozi so se sbrali, in se vstavili na boj s Filisteji. In Filisteji so stali na gori unkraj, takraj pa so stali na gori Israelzi; in dolina je bila med njimi. In nesakonfski zhlovek, Goljat po imenu is Geta, ki je bil shéft komólzov in dlan visok, je stopil is Filistejskiga shotorja; in je imel bronzheno zheládo na glavi, in shpirast oklep na sebi. In tésha njegoviga oklépa je snefla pét tavshent fiklov (150 *funtov*); in bronzhéne shkornize je imel na nogi, in bronzhen shkrit na rami. Drog pa njegove sulize je bil kótkavsko vratilo; samo sheléso njegove sulize je imélo sheft sto fiklov; in njegov oproda je shel pred njim. Ter se je vstopil, in vpil v trume Israelske, in jim je govoril: „Pokaj se hódite perpravljat na boj? Nifim li jest Filistej, ví pa Šavlovi fushnji? Isvolíte smed sebe koga, in naj pride doli na dvojboj. Ako se samore s mano bojevati, in me ubíje, bomo mi vafhi fushnji: ako ga pa jest ushúgam in pobijem, bote vi fushnji, ter nam bote flushili.“ In Filistej je she govoril: „Jest fim danf sasmehoval Israelske trume (*rekozh*): Dajte mi mosha, de se s menoj poskusi v dvojboji.“ Šavla pa in vse Israelze, ko so te beséde Filistejeve slifhali, je vse preletélo, ter so se grosno bali..“

„(*Isajevi*) trije stareji finovi pa so fhli na boj s Šavlam.. David pa se je vernil od Šavla in shel v Betlehem paft zhédo svojiga ozhéta. In Isaj je rekel svojimu finu Davidu: „Vsemi sa svoje brate

polov
ter h
firov
svoje
sverst
ovzha
je bi
ravne
elzi
naspr
oródj
zhe f
jat..
voril
pa so
so se
mosh
bo te
mu f
davko
„
rékel
Israel
Filiste
pa m
bo da
starej
je na
shel,
vi po
spride
kel:

polovnik povojene reshí, in unih deset kruhov, ter híti v shotorje do svojih bratov; in tih deset firov nëfi poglavarju zhes tavshent; ter poprašhaj svoje brate, kako jim je, in isvédi, f kτέρimi so sverstěni. „David je tedej sjutrej vstal, in zhédo ovzharju isrozhil; in otovorjen je shel, kakor mu je bil Isaj ukasal. In je prishel do vojske .., ko je ravno na boj shla, s vojsknim hrupam. Ker Israelzi so se na boj sverstili, in tudi Filisteji so bili nasproti perpravljani.“

„David je tedej rezhí, ki jih je perněsel, varhu oródja isrozhil, je tekel na boríshe, in prashal, zhe se bratje dobro imajo. Je she govoril, in Goljat .. se je perkasal is Filistejskiga shotorja, je govoril kakor szer, in David je flishal. Vsi Israelzi pa so pred njim beshali, ko so ga vidili; kér bali so se ga. In vsak Israeliz je djál: „Ste ga vidili moshá, ki gori hódí Israelze sasmehovat. Kdor ga bo tedej pobil, téga bo kralj slo oblagodaril, in mu svojo hzhér dal, in hišho njegoviga ozhéta od davkov sprostil.“

„In David je moshém, ki so per njem stali, rékel: „Kaj bo dobil, kdor téga Filisteja pobije, in Israelu nezhašt odverne? Kdo pa je ta neobrésani Filistej, ki trume shiviga Bogá sanizhuje.“ Ljudstvo pa mu je po enako odgovarjalo rekózh: „To se bo dalo moshu, ki ga bo ushugal.“ Ko je njegov starejši brat flishal, kar je s drugimi govoril, se je nad Davidam hudoval, in rekel: „Pokaj si prishel, in pokaj si she to mervo dróbnize v pufhavi popustil? jest posnam tvojo ofhabnost, in tvoje sprideno serzé; boj glédat si prishel.“ In David je rékel: „Kaj fim storil; ne smém kali govoriti?“

XXXVIII. Davidov boj s Goljatam.

I. Kralj. 17, 51-58.

„Rasglašilo se je pa, kar je bil David govoril, in je bilo Šavlu povedano. Ter so ga k njemu peljali, in mu je djal: ‚Nikomur naj ne upade serze savolj uniga; jest tvoj flushabnik pojdem in se bom s Filistejem bojeval.‘ In Šavl je rékel Davidu: ‚Ne morešh v bran staviti se tému Filisteju, in ne bojevati se s njim: sakaj mladenizh si fhe; ta je pa is mladiga bojak.‘ In David je djal Šavlu: ‚Jest, tvoj flushabnik, fim pafel zhédo svojiga ozhéta; ter je prishel lev ali medved, in sgrabil ovna smed zhéde; ter fim jo sa njima vderl, in jih mahal, in jim is gobza isderl; in se je v me spél, ter fim ga sa zheljúst sgrabil, ga davil in umoril. Kér fim tedej jest, tvoj flushabnik, leva in medvéda umoril, se bo torej ravno taka tudi tému neobrésanému Filisteju godila. Satorej grém, in zhem odverniti nezhašt od ljudstva; sakaj kdo je néki ta neobrésani Filistej, ki se je predersnil vojsko shiviga Boga preklinjati?‘ In David je (she) djal: ‚Gospod, ki me je otél levu in medvédu is shréla, me bo tudi otél is roke tega Filisteja.‘ Šavl je torej Davidu rekel: ‚Pojdi, in Gospod bodi s teboj.‘

„In Šavl je Davida v svoje oblazhilo oblékel in mu bronzheno zheládo na glavo djal, in ga oklépam opél. In David se je s svojim mezhem verh svojiga oblazhila opáfal, ter poskušhal, zhebo samogel oróshen hoditi; ker ni bil vajen.‘ In David je rékel Šavlu: ‚Tak ne morem hoditi, kér nifim vajen.‘ Ter se je flékel, in vsél svojo palizo, ki jo je védno per sebi imel; in si je pét prav

gladk
nil v t
frazho
listej j
da pre
dal, g
zhik i
Šim l
Filistej
je rék
tvoje m
„
s mezh
nad-te
elških
in Gos
gal, in
is Filis
semlje
in vse
ne mezh
boj, te
„l
shal, j
je ségel
zho, j
min se
na svoj
zho in
Kér pa
na Filis
is nósh
„l

am. gladkih kamnizhkov v vodotóku sbral, ter jih vtaknil v tvorbo, ki jo je imel okoli sebe, in je prijel frazho s rokó, ter shel Filisteju naproti. Tudi Filistej je shel in se Davidu blishal, in njegov opróda pred njim. Ko je Filistej Davida vidil in ga ugle dal, ga je sanizheval. Sakaj mladenizh je bil rjavzhik in lepiga obrasa. In Filistej je djal Davidu: „Sim li jest pesh, de pride sh f palizo nad-me.“ In Filistej je Davida v svojih bogovih preklinjal, in je rékel Davidu: „Le pridi k meni, in bom dal tvoje mesó ptizam neba, in sverinam semlje.“

„David je pa djal Filisteju: „Ti grésh nad-me s mezhem, in f sulizo, in f shkitam; jest pa grém nad-te v iménu Gospoda vojsknh trum, Boga Israelskih vójsk, ki si jih saframoval danashnji dan; in Gospod te bo dal meni v róke, in te bom ushugal, in ti glavó odsékal; ter bom dal danf trupla is Filistejskiga shotorja ptizam nebá in sverinam semlje; de vfa deshela sve, de je Bog v Israelu; in vse vprízghno shirálo védi, de Gospódu ni tréba ne mezha, ne sulize, de premaga; ker on je zhes boj, ter vaf bo dal nam v roke.“

„Ko se je tedej Filistej vsdignil in Davidu blishal, je David hité k Filisteju tékel na boj. Ter je ségel v tvorbo, in vsél kámin, ter ga djal v frazho, jo sagnal, in Filisteja na zhelo sadel; in kámin se mu je v zhelo safadil, ter je padel na semljo na svoj obras. In David je ushugal Filisteja f frazho in kamnam, ter je Filisteja udaril in ubil. Kér pa David ni mēzha imel, je tékel ter stópil na Filisteja in je sgrabil njegov mezh, in ga isderl is nóshnize; ter ga umoril in mu glavo odsékal.“

„Ko so pa Filisteji vidili, de je nar mozhnéji

smed njih mertev, so beshali. In moshjé smed Isra-
ela in Juda so se vsdignili, in vpili, ter podili Fi-
listeje do Akaronskih vrat.. In Israelzi, ko so bili
Filišteje raspodili, so nasaj prishli, ter planili na
njih shotorje. David je pa vsel Filištejevo glavo,
in jo néfel v Jerusalem; njegovo oroshje pa je
svoj shotor polosbil. Tisti zhas pa, ko je Šavl
Davida nad Filišteje iti vidil, je rékel Abneru, per-
váku vojsknih trum: „Abner! od ktére rodovine
je ta mladenizh?“ In Abner je odgovoril: „Kakor
refnizhno tí kralj shivish, ne vém.“ In je rékel
kralj: „Poprahsaj, zhigav fin je ta mladenizh.“ Ka-
der je bil tedej David Filišteja pobil in nasaj pri-
shel, ga je Abner pred Šavla peljal, in (*David*)
je Filištejevo glavo v roki dershal. In Šavl mu je
rékel: „Mladenizh, ktere rodovine si ti?“ In Da-
vid je odgovoril: „Jest sim Isaja Betlehemljana tvo-
jiga flushabnika fin.“

XXXIX. Jonatan in Mihol.

I. Kralj. 18, 1-28.

„In ko je (*David*) Šavlu dogovóril, se je Jo-
natanovo serze s Davidovim serzam sterno, in Jo-
natan ga je ljubil kakor sam sebe. In Šavl ga je
tisti dan k sebi vsél, in ga ni pustil nasaj iti na
dom svojiga ozhéta. David pa in Jonatan sta se
véso naredila; sakaj ljubi ga je, kakor sam sebe.
Sakaj Jonatan je suknilo flékel, ki je bil v njo oble-
zhen, in jo je dal Davidu, s drugimi oblazhili
vréd, tudi mezh, lók, ino pas. Kader je bil pa
David Filišteja premagal in nasaj shel, so shen-
is vsih Israelskih mést kralju Šavlu naproti per-

péle
svonz
in Da
ferdi
je rék
pa ta
Od tist
brim

ga (p
fleher
saluzh
David
David
pa je
in ga
se je
vse pr
In kér

„
fhi hz
se opo
pa mi
roka,
Šavlu:
nje, a
bil kra
se bila
na Ha
„
vida. T
vshézh
bo v f

péle f pevskimi trumami, s bobni veselja, in f svonzkuljami, rekozh: „Tavshent jih je Šavl pobil, in David desét tavshent.“ Šavl se je pa filno serdíl, in té beséde mu niso zlo nizh dopadle; ter je rékel: „Davidu so jih desét tavshent dale, meni pa tavshent; kaj mu she manjka rasun kraljestva.“ Od tistiga dné in potem Šavl vezh ni Davida s dobrim ozhéfam poglédal.“

„Drugi dan po tém se je Šavla spet od Boga (*poslan*) duh lotil . . in David je brenkal kakor slehern dan. Šavl je pa fulizo v roki imel, in jo saluzhil, ker je s njo Davida v steno perpéti mislil, David pa se mu je vdrugo umaknil. In Šavl se je Davida bal, kér je bil Gospod s njim; od njega pa je odstopil. Šavl ga je torej od sebe odpravil, in ga je postavil višhiga zhes tavshent mósh; ter se je prizho ljudi dobro obnašhal. David je tudi vse prav modro ravnal, in Gospod je bil s njim. In kér je Šavl vidil, de je rasumin, se ga je jél bati.“

„In Šavl je rékel Davidu: „Gléj! svojo starejši hzhér Merob ti dam sa shenó; tode moshko se oponeši in vojskuj se v Gospódovo flushbo.“ Je pa mislil Šavl in djal: „Naj ga ne pokonzhá moja roka, temuzh roka Filistejev.“ David je pa rékel Šavlu: „Kdo sim néki, ali kaj je moje shivlje-nje, ali sorodovina mojiga ozhéta v Israelu, de bi bil kraljev set?“ Ko je bil pa prisšel zhas, de bi se bila Merob Davidu dala sa shenó, je bila dana Hadrielu Molazhanu.“

„Druga hzhi Šavlova Mihol pa je ljubila Davida. Ter je bilo Šavlu povédano, in mu je bilo vshézh. In je rékel Šavl: „Dal mu jo bom, de mu bo v spodtiklje in de ga roka Filistejev sadéne.“

In Šavl je rékel Davidu: „Savolj dvéh rezhí bódi danf moj set.“ In Šavl je ukasal svojim flushabnikam: „Govorite na tihim s Davidam, in rezíte: Gléj! kralju fi vfhézh, in vfi njegovi flushabniki te ljubijo. Bódi tedej kraljev set.“ In Šavlovi flushabniki so vse to Davidu govorili. In je rékel David: „Še vam li malo sdi, de bom kraljev set. In jest sim révin in sanizhljiv. In flushabniki so Šavlu povédali rekozh: „To in to je David govoril.“ Šavl pa je sklenil Davida Filištejem v roke dati;“ torej mu je po svojih flushabnikih sporozhil, de mora sto Filištejev pobiti, ako hozhe biti kraljev set. „Njegovi flushabniki so Davidu povédali, kar je Šavl govoril; in Davidu je bilo vfhézh.. In zhes nekej dní se je David vsdignil ter fhel s moshmí, ki je imel do njih oblast. In je dvésto Filištejev pokonzhal.. Šavl mu je tedej svojo hzhér Mihol dal sa shenó. In Šavl je vidil in sposnal, de je Gospod s Davidam .. in se je fhe bolj bal Davida; in Šavl je Davida ven in ven sovrashil.“

XL. David beshí s dvora.

I. Kralj. 19, 1 - 18.

„In Šavl je svojimu sinu Jonatanu, in vřim svojim flushabnikam ukasal Davida umoriti. Jonatan je pa Davida možhnó ljubil. Jonatan je tedej Davidu na snanje dal, rekozh: „Moj ozhe Šavl te hozhe umoriti; torej profim, vari se jutri, in bódi na tihim, in perkri se. Jest pa pojdem ven, ter bom svojiga ozhéta spremljal po polji, kjérkoli shé bodesh; in bom svojimu ozhétu savolj tebe govoril, in ti nasnanil, karkoli bom svédil.“ Jonatan

je tede
voril,
svojim
soper t
shivlje
gal; in
vidil,
dolshn
on se
ti, se
resnizh
je tede
védal;
je flus
„
in se
pobil,
Gospod
fhi, in
Šavl j
vid pa
déla,
ter se
sho v
riti. T
snanil.
umerl
David
velu v
Šavl f
vala v

je tedej svojimu ozhetu Šavlu v prid Davidov govoril, ter mu djal: „Ne pregréšhi se, kralj! nad svojim flushabnikom Davidam; ker on ni gresnil soper tebe, in njegove dela so ti v velik prid. Svoje shivljenje je v nevarnost postavil, in Filisteja ushugal; in Gospod je vse Israelze velizhaftno otél; si vidil, in se veselil. Pokaj se tedej hozhesf nad nedolshno kervjó pregresfhati, in Davida umoriti; in on se ni sadolshil? Šavl, Jonatov govor saflifhati, se je dal potolashiti, in je perségel: „Kakor resnizhno Gospod shiví, ne bo umorjen.“ Jonatan je tedej Davida saklizal, in mu vse te besede povédal; in Jonatan je k Šavlu peljal Davida ter mu je flushil, kakor poprérj.“

„Spét je pa vojska vftala; in David je shel in se s Filisteji bojeval; in jih je grosno veliko pobil, ter so beshali pred njim. In hud duh od Gospoda se je lótil Šavla. In je sedél v svoji hifhi, in sulizo v roki imel. David pa je igrál. In Šavl je hotel Davida s sulizo k steni perbofhi; David pa se je Šavlu umaknil; in suliza ga ni sadéla, ter se je v sténo safadila; in David je beshal ter se otél tisto nozh. Torej je Šavl poslal svojo strasho v Davidovo hifho, ga varovati in sjutrérj umoriti. Tode shena Davidova, Mihol mu je to nansanila rekozh: „Ako se to nozh ne otmesf, bosh jutri umerl;“ ga je tedej skos okno doli spustila. In David je beshal, in se otel, ter je prifhel k Šamvelu v Ramat, in mu vse osnanil, kar mu je Šavl storil; in on in Šamvel sta shla, ter stanovala v Najotu.“

XLI. Jonatanovo lépo serzé.

I. Kralj. 20, 1-43.

„David je pa béshal is Najota, ktero je blis Ramata, in je prifhel k Jonatanu, in mu je rékel: „Kaj fim stóril? káko krivizo fim dopernéfel, in káko fim se nad tvojim ozhétam pregréshil, de mi pshivljenji steshe?“ Mu je odgovoril: „Kratko in malo ne bo sh umerl; in moj ozhe ne bo stóril nizh velikigain ne majhniga, de bi mi poprěj ne povédal; mi je néki samo to moj ozhe perkril? Kratko in malo ne.“ In je sopet Davidu perségel. Ta je pa djal: „Tvoj ozhe gotovo vé, de fim pred tabo milost nashel, ter bo rékel: Tega ne smé védit Jonatan, de ne bo kjé shalostin. In kakor refnizh no shiví Gospod, in shivish tí; med meno in smertjo je edína stopnja.“ In Jonatan je rékel Davidu: „Karkoli mi ukashesh, ti storím.“ David je pa djal Jonatanu: „Gléj! jutri je mlaj, in ko bi po navadi per jédi sravin kralja sedel; pusti tedej de se na polji skrijem do vezhera trétjiga dné. Ako se bo tvoj ozhe oserl in po meni vprashal, mu rêzi: David me je profil, de bi smel netégama v svoje mesto Betlehem; ker tam bo prasnizh daritev sa vso sorodovíno. Ako porezhe: Prav je, je dobro sa tvojiga flushabnika. Ako se bo pferdí, védi, de je njega hudobija do verha prifshla. Škashi tedej milost svojimu hlapzu; sakaj prizho Gospoda si s mano svojim hlapzam, savéso narédil. Zhe je pa kaka kriviza nad mano, me tí pokonzhaj, le k svojimu ozhetu me ne pelji.“

„In je djal Jonatan: „Nizh menj ko to; tudi bi tebi ne mogel samolzhati, ko bi terdno svédil,

de je k
ha prif
mi bo
mene
vidu:
prifshla
juterfsh
kej dol
snanje
stóril J
hudeva
iti per
s moji
ufmilj
odrézi
der bo
potréb
gove
ve sov
„
hisho
mashe
perség
sebe.
po te
na tvo
tje, k
fédi k
pshiz
tarzh
kel:
zhem
di k

de je hudobija mojiga ozhéta soper tebe, do verha prifhla. In David je odgovoril Jonatanu: „Kdo mi bo povédal, zhe tvoj ozhe kej hudiga sastran mene tebi rêzhi utégne?“ In Jonatan je rekel Davidu: „Pridi, pojva na polje.“ In ko sta na polje prifhla je Jonatan rekel Davidu: „Ako jutri ali pojuteršnjim misel svojiga ozhéta isvém; in, zhe bo kej dobriga sa Davida, tebi koj ne sporozhím in na snanje ne dam: naj Gospod Israelov Bog to in to storí Jonatanu. Ako se bo pa moj ozhe she védno hudeval nad teboj, ti bom sporózhil, in v miru iti perpustil; in Gospod bódi s teboj, kakor je bil s mojim ozhétam. In zhe bom shivel, mi skashi usmiljenje po Gospodovo; zhe pa umerjem, ne odrézi nikdar svojiga usmiljenja moji rodovíni, kader bo Gospod vse Davidove sovrashnike s se mlje potrebil; akoravno Gospod tudi Jonatana is njegove hishe preshene, in ga pokorí kakor Davidove sovrashnike.“

„Jonatan je tedej savéso narédil s Davidovo hisho; Gospod pa se je nad Davidovimi sovrashniki mashevati sklenil. In Jonatan je Davidu vnovizh perségel, de ga ljubi; sakaj ljubil ga je, kakor sam sebe. In Jonatan mu je djal: „Jutri je mlaj, in bo po tebi prashano; sakaj do tretjiga dné te bodo na tvojim sédeshi pogresheváli. Híti tedej in pojdi tje, kamer se misliš skriti (*ko je she*) délovník, in sédi k kamnu, ki mu je Ezel imé. In jest bom ti pshize proti njemu isproshil, kakor de bi se na tarzho vadal. Bom tudi poslal hlapza, ter mu rékel: Idi in pernêsi mi pshize. Ako hlapzu porêzhem: Gléj! pshize so sa teboj; pobêri jih! tí pridí k meni, kér je dobro sa-te, in nizh hudiga; ka-

kor refnizhno Gospod shiví. Ako po hlapzu porozhem: Gléj! pshize so pred teboj; ídi v miru, ker Gospod hozhe, de beshífh. Tega pa, kar sva me seboj govorila, bodi Gospod naji prizha vékoma.

„David se je tedej na polji skril; ter je prišel mlaj, in kralj se je k jédi vsédel . . in Davidov sédesh je bil prasin. In Šavl tisti dan nizh ni rekel: Ko je pa drugi dan po mlaji nastopil, je bil sope Davidov sédesh prasin. In Šavl je rékel Jonatanu svojimu finu: „Sakaj ni Isajeviga finú k jédi, ne danf, ne vzhérej?“ In Jonatan je odgovoril: „Šavl me je profil, de bi smel v Betlehem, ter je rékel: Pústi me, ker prasnizhna daritev je v méstu. Êdin mojih bratov me je povabil; torej, zhe fin pred tabo milostí nashel, hitro grem, de vidim svoje brate. Savolj téga ni prišel k kraljevi misi. Šavl se je pa nad Jonatanam rasferdil, in mu je rekel: „Neframne matere fin! ménífh li, de ne vém, de Isajeviga finu ljubífh v svojo nezháft, in v nezhal svoje neframne matere? Dokler bo Isajev fin na semlji shivel, nífi varin ne tí, ne tvoje kraljestvo; torej hitro poshlji po-nj in perpelji ga k meni: kér umréti mora.“

„In Jonatan je svojimu ozhétu Šavlu odgovoril in djal: „Sakaj bo umerl? Kaj je storil? In kralj je fégel po sulizi, de bi ga udáril. Jonatan pa je sposnal, de je njegov ozhe Davida umoriti sklenil. Jonatan se je tedej filno jésin is sa mise vsdignil, ter ni nizh jédel drugi dan mlaja. Shaloval je namrezh savolj Davida, in de ga je njegov ozhe saframoval. In ko se je dan napózhil, je šhel Jonatan na polje, kakor je bilo s Davidam pogovorjeno, in dézhil s njim; ter je djal svojimu dézhku: „Idi, in nófi

mi psh
drugo p
shel, k
in Jonat
je pshiz
kam kl
se.“ In J
jimu go
godí; k
„J
ter mu
odshel,
jugu, i
ga trikr
in obá
kel Da
vim in
menoj
vékoma
pa tudi

X
„I
meleka
prišel
gar ni
duhov
zhe na
velje fi
zhakati
daj; k

mi pshize, ki jih bom streljal.' In ko je tekel, je drugo pshizo zhes dézhka spróshil. Je tedej tje prishel, kjér je bila pshiza, ki jo je Jonatan saluzhil, in Jonatan je sa dézhkam vpil in klizal: 'Gléj! ondi je pshiza pred tabo.' In Jonatan je vdrugizh sa dézhkam klizal, rekozh: 'Hitro tēzi, in ne obotavljaj se.' In Jonatanov dézhik je pobral pshize, ter jih svojimu gospodu nesel, in ni zlo nizh védil, kaj se godí; ker le Jonatan in David sta to védila."

„Jonatan je tedej svoje oroshje dal dézhku, ter mu rékel: 'Idi in nēsi v mésto.' In ko je dézhik odshel, se je David vsdignil f kraja, ki je bil proti jugu, in se je na svoj obras vergel na sémljo, in ga trikrat pozhastil; ter sta édin drugiga kushnila, in obá jokala; bolj pa David. In Jonatan je rékel Davidu: 'Idi v miru; kar sva fi v Gospodovim iménu perségla', rekózh: Gospod bódi med menoj in teboj, med mojim saródam in tvojim vékoma —.' In David se je vsdignil, in prezh shel; pa tudi Jonatan se je spustil v mésto."

XLII. Savl pomorí duhovne.

I. Kralj. 21, 1-15. 22, 6-23. 23, 16-28.

„In David je prishel v Nobe do duhovna Ahimeleka; in Ahimelek se je sazhudil, de je David prishel. Ter mu je djal: 'Sakaj si sam, in nikógar ni f tabo? In David je odgovoril Ahimeleku duhovnu: 'Kralj mi je nékej ukasal, in djal: Nihzhe naj ne své, sakaj fim te poslal, in ktero povelje fim ti dal; sakaj tudi hlapzam fim tù in tù zhakati ukasal. Torej zhe kej lahko uterpísh, mi daj; kakih pét kruhov ali karkoli fi bodi, . .

Duhoven mu je tedej dal posvezhenih kruhov. Re le kruhi oblizhja so bili ondi, ki so jih bili spre oblizhja Gospodoviga vséli, de so gorkih tje djal

„Tisti dan pa je bil ondi néki Šavlovih bla zov v Gospodovim shotoru; in mu je bilo imé Doe bil je pa Idumej, nar mogozhnishi Šavlovih p stirjev. In David je djal Ahimeleku: „Imash tù l lizo ali mezh? kér nifim seboj vsél svojiga m zha in oroshja; po kraljevim ukásu je bilo hité In duhoven je rékel: „Glej! tù je mezh Golj Filisteja...; zhe ga hozhefh, ga vsemi; ni tute drugiga.“ In je djal David: „Ni ga tému enakig daj ga mi.“ David se je tedej vsdignil, ter je t dan béshal pred Šavlam, in prishel do Ahisa Ge tejskiga kralja.“ Tode tudi ondi ni bilo varno Davida, ter je sbéshal v Odolomsko votlino, ki bila v Judovim rôdu; in so k njemu prishli n govi soródniki, in se je tudi s njim sternilo shi sto mosh, ki so kakor si bodi v nefrézho prish in so ga sa poglavarja isvolili. Š temi je beshal Moabskimu kralju; tode prerok Gad ga je ol skal, in mu velil nasaj iti na Judovsko. Davi je to stóril, in je nekej zhasa v Haresfhkim go du prebival.

Doeg je pa Šavlu na snanje dal, de je veli duhoven Davida sprejél. Per ti prizhi je Šavl v likiga duhovna in vse duhovne, ki so bili v No poklizal, se ni ánal njih opravizhenja, in kér n bedin njegovih shivotnih varhov ni hotel slushat jih je vse Doeg po Šavlovim povelji umoril; p in ofimdeset jih je bilo. Le velikiga duhovna Abjatar je ubéshal, in do Davida prishel; in D vid ga je prijasno sprejél.

Po
sko mé
Ziffko
tan, t
boj se;
nashla,
vi sa t
prizho
gojsdu
L
prebiva
ljubili,
s vojsk
shavo,
krog in
ti prizl
deshelo
se je v

„l
noval
bil Šav
na sna
diski p
Israelf
tovarsh
divje k
kov, l
ter je
varfhi

Potém je David ushugal Filisteje, ki so Zeil-fko mésto oblégali; pa je mogel sopet beshati v Ziffko pufhavo. „Tje ga je prifhel obifkat Jonatan, ter ga je v Bogu poterdil in mu rékel: „Ne boj se; sakaj roka Šavla mojiga ozhéta te ne bo nashla, in tí bofh kraljeval Israela, jest pa bom per-vi sa teboj; in tudi moj ozhe Šavl to vé. Nato fla prizho Gospóda savéso ponovíla; in David je v gojsdu oftal; Jonatan pa se je vernil na svoj dom.“

Ljudje is Ziffke pufhave pa so Šavlu Davidovo prebivalifhe isdali, ter mu tudi Davida isdati obljubili, ko bi kralj k njim prifhel. Šavl je prifhel s vojsko, in David se je umaknil v Maonsko pufhavo, kralj pa sa njim. She so Šavlove trume goro krog in krog oblegle, kjér je bil David; tode per ti prizhi je bilo Šavlu povédano, de so Filisteji v deshelo ropili. Šavl je mogel tedej odjenjati, ter se je vernil in fhel nad Filisteje.

XLIII. David sanese Šavlu.

I. Kralj. 24, 1-23.

„David se je torej od ondod vsdignil, in stanoval v nar varnishih krajih Engediskih. In ko je bil Šavl Filisteje raspodil in nasaj prifhel, so mu na snanje dali, rekozh: „Gléj! David je v Engediski pufhavi.“ Šavl je tedej tritavshent sbranih mosh Israelskih fabo vsél, ter fhel Davida in njegovih tovarfhev ifkat po nar ftermejih skalah, kjér le divje kosé hoditi samôrejo. In je prifhel do ovzha-kov, ki so per potu bili. In ondi je bila votlína ter je fhel va-njo Šavl . . ; David pa in njegovi tovarfhi so bili prav snotrej v votlíni skriti. Ter so

rekli Davidu hlapzi njegovi: „Gláj! prishel je dan ki je Gospod tebi govoril od njega: Jesti ti bom dal v roke tvojiga sopernika, de s njim storish kakor se ti bo ljubilo.“ David se je torej vsdignil in je na tihim kos plajsha odrésal. Nato je Davidu serzé tolklo, kér je kos Šavloviga plajsha odrésal. Ter je rékel svojim moshém: „Gospod me varuj, de ne storím téga svojimu gospodu, . . . de ne istégnem svoje roké nad-inj, kér je od Gospóda masiljen.“ In David je svoje moshé pogovoril, ter ji ni pustil nad Šavla; na tó je Šavl stópil is votline, ter shel svojo pot.“

„Tudi David pa se je vsdignil sa njim, in je shel is votline in vpil sa Šavlam rekozh: „Moj gospod kralj!“ In Šavl se je nasaj oserl; David pa se je perklonil do tal, ter ga je pozhaštil, in rékel Šavlu: „Sakaj poslušash ljudi, ki pravijo: David ti hudo naklépa? Gláj! danš si s svojimi ozhmí vótil, de te je Gospod meni v roke dal v votlini in fim te mislil umoriti; tode sanéfel fim ti, kér fim djal: Ne bom stégnil svoje roké nad svojiga gospóda, kér od Gospoda je masiljen. Le pogléj ozhe moj! in sposnaj kos svojiga plajsha v moje roki; sakaj ko fim kos tvojiga plajsha odrésal, ni fim svoje roké nad-te stégnil; sposnaj in pogléj, de ni v meni ne krivize, ne hudobije, in de ni fim greshil soper tebe; tí pa moje shivljenje sala suješh, mi ga vséti. Gospod naj sódi med menoj in teboj; in Gospod naj se mashuje nad teboj, savolj mene; moja roka pa naj se tebe ne dotakne. Kakor pravi star prigóvor: Od hudobnih pride hudobija; moja roka naj se tedej tebe ne dotakne . . .“

rekli
In Ša
pravi
fim ti
kolika
dal G
iti pu
spod
kér v
Gospo
in ne
bil.
na sv
gori

ter g
Rama
ransk
pufha
in ta
tavsh
de je
shu p
in ta
pa je
tede
do str
rékel

„Ko je bil David Šavlu vse to dogovoril, je rekel Šavl: „Je li to tvoj glas, sin moj, David!“ In Šavl je sajokal na glas in Davidu rékel: „Tí si pravizhnišhi, kot jest; tí si meni dobro storil, in jest sim ti hudo povernil. In tí si mi danš pokasal, kolikanj dobrigo si mi stóril; ker tebi v roko me je dal Gospod, in me nisi umóril. Kdo neki svojo pót iti pušti sovrashnika, ko ga v pést dobí? Tode Gospod ti poverni, kar si mi danš stóril. Sdej pa, kér vém, hosh gotovo kraljeval... persési mi per Gospodu, de ne bošh sa menojo mojiga saroda saterl, in ne mojiga iména is hišhe mojiga ozhéta potrébil.“ In David je perségel Šavlu. Šavl je tedej shel na svoj dom; David pa in njegovi moshjé so shli gori na bolj varne kraje.“

XLIV. Nabal in Abigajl.

I. Kralj. 25, 1-38.

„Šamvel je pa umerl, in vsi Israelzi so se sofhli, ter ga obshalovali, in pokopali v njegovi hišhi v Ramatu. In David se je vsdignil, ter shel v Paransko pušhavo. Je bil pa néki mosh v Maonski pušhavi in njegovo posestvo je bilo na Karmelu, in ta mosh je bil prav imenitin; in je imel tri tavshent óvez in tavshent kós, ter se je perpetilo de je svojo zhédo strigel na Karmelu. Tistimu moshu pa je bilo ime Nabal, in njegovi sheni Abigajl; in ta shena je bila prav modra in lépa; njen mosh pa je bil terd, odljudin in slo hudobin... Ko je tedej David v pušhavi slishal, de Nabal svojo zhédo strishe, je poslal desét mladenzhev, ter jim je rékel: „Idite gori v Karmel, in ko do Nabala pri-

dite, ga v mojim iménu lepó posdravite. In re-
zíte: Mir bodi mojim bratam, mir tebi, mir tvoji
hifhi, in mir bodi všimu, karkoli imáfh. Šim sli-
shal, de tvoji pastirji, ktéri so bili s nami v pu-
shavi strishejo; nikoli jih nismo nadlegovali, in
nikoli jim ni nizeh smanjkalo od zhéde, ves zhaš,
ko so s nami bili na Karmelu. Poprašhaj svoje hlap-
ze, in ti bodo povédali. Sdej naj torej tvoji hlapzi
milost najdejo pred tabo; sakaj ob pravim dnévu pri-
demo; karkoli uterpish, podéli svojim hlapzam, in
svojimu sinu Davidu. In Davidovi hlapzi so prifhli,
in v Davidovim iménu vse to Nabalú govorili; ter
so utihnili.“

„Nabal je pa Davidovim hlapzam odgovoril
rekozh: „Kdo je David? in kdo je Isajev sin? Da-
nashnji dan je veliko hlapzov, ki svojim gospodar-
jem uidejo. Zhem li svojih kruhov, in svoje vodé,
in mesá drobnize, ki sim jo svojim strishzam sa-
klal, vséti in jih dati ljudém, ki ne vém od njih, od
kód so?“ Davidovi hlapzi so se tedej vernili po svoji
poti, in ko so bili nasaj prifhli, so mu vse nasna-
nali, kar jim je bil (*Nabal*) govoril. Nató je Da-
vid svojim hlapzam rékel: „Šlédnji naj se s mezhem
prepashe.“ In vsi so se s svojimi mezhmí prepasali,
in tudi David se je s svojim prepasal; ter jih je
shlo sa Davidam okoli shtiri sto mosh; dvé sto pa
jih je per oródi ostalo.“

„Nabalovi sheni Abigajli pa je édin hlapzov
povédal, rekozh: „Gléj! David je poslal sporozh-
nikov is pushave, nashiga gospodarja posdravit:
on pa se je nad njimi hudeval. Ti ljudjé so nam
bili prav dobri, in ne nadléshni; nikoli nam ni
nizeh preshlo ves zhaš, ko smo bili s njimi v pu-

shavi;
vse dr
pomis
nesréz
nad t
se ga
A
in dva
pét p
higa g
vorila
mano
Nabal
in shl
shli p
David
njego
zhuje
nikan
,
ofla c
vergl
ješt n
govor
shabr
bala.
zov,
resniz
véra,
lo, k
nesla
s svo
ker g

fhavi; sténa so nam bili po nozhì in po dnévi, vse dni, ko smo sravin njih shivino pasli. Torej pomisli in preudari, kaj ti je storiti; ker velika nefrézha bi utegnila priti nad tvojiga moshá, in nad tvojo hisho; on je grosno hud zhlovek, de se ga nihzhe ne upa nagovoriti.“

Abigajl je tedej netégama vséla dve sto kruhov, in dva mehova vina, in pét pezhenih ovnov, in pét polovnikov povojeniga shita, sto sveskov shiga grosdja, dvé sto venzov smokev, in je ofle otovorila; ter je svojim hlapzam rekla: „Idite pred mano, glejte! jest pojdem sa vami.“ Švojimu moshu Nabalú pa ni nizh povédala. Je tedej ofla safédla, in shla pod hrib; David pa in njegovi ljudjé so fhli proti nji ter so skupej sadéli, in je rékel David: „Prav saſtonj fim varoval vse, kar je bilo njegoviga v pufhavi . . , in on mi dobro s hudim vra-zhuje. Takó in takó naj storí Bog Davidovim sovrashnikam, zhe mu vsiga, kar imá le péf ostane do dné.“

„Ko je pa Abigajl Davida uglédala, je hité s ofla odsédla, in se pred Davidam na svoj obras vergla, ter ga posdravila . . rekozh: „Gospod moj! jest naj bom kriva te hudobije; prosim naj ti smé govoriti tvoja dekla; in poslušhaj beséde svoje flushabnize. Ne porajtaj prosim Gospod moj! na Nabala . . ; in jest tvoja dékla nifim vidila tvojih hlapzov, ki si jih bil poslal. Torej gospod moj! kakor resnizhno shiví Gospod in shivish tí, (Bog) te savéra, de kerví ne prelivaj . . Sa téga voljo vsemi darílo, ki ga je tvoja dékla tebi svojimu gospodu perneſla, in rasdéli ga med hlapze, ki so s teboj, s svojim gospodam. Odpústi svoji dékli hudobijo; ker gotovo bo Gospod tebi mojimu gospodu dal

stanovitín sarod; kér se tí, moj gospod, sa Gospoda vojskujesh; torej se vse svoje shive dní ne daj omadeshevati hudobii. Ako se ravno kdo vsdigne, in te preganja in ti po shivljenji stréshe, bo shivljenje mojiga gospóda, kakor v drúshbi shivih f-hranjeno per Gospodu tvojim Bogu; shivljenje tvojih sovrashnikov pa bo sukano (*v nevarnosti*), kakor se frazha s mozhjó suzhe. Kader bo tedej Gospod tebi mojimu gospodu vse storil, kar je govoril, in te vójvoda dal Israelu; ne bo savolj tega moj gospod sdihoval in teshko vést imel, de fi po nedolshnim kri prelil, ali sam sebe masheval; in kader bo Gospod mojiga gospóda oblago-daril, se spomni svoje dékle.“

„In David je djal Abigajli: „Hvaljen bodi Gospod, Israelov Bog! ki je danš tebe meni naproti poslal, ... in blagoslovljena bodi tí, ki fi me danš obvarovala, de nifim kerví prelil, in de se nifim masheval f svojo rokó.“ .. David ji je tedej vse vsél is rók, kar je bila pernešla, ter ji je rékel: „Pojdi v miru na svoj dom, gléj! uflifhal fim tvojo prosh-njo . .“ Abigajl je pa prishla k Nabalu, in gléj! gostarijo je imel, kraljevi gostarii enako; in Nabal je bil vesélíga serzá; kér filno vinjen je bil; in mu ni zlo nizh nasnanila do jutra. Sjutrej pa kader se je Nabalu vino is-hlapélo, mu je njegova shena to povédala, in serzé mu je vterpnilo, ter je o-kamnel. In po preteklih desétih dnéh, je Gospod udaril Nabala, ter je umerl . .“

XL

rekli
In Sa
in s
ifkat
de je
ogled
David
tje, k
je Sa
trum
okoli
rekoz
In je

po n
toru,
fajena
In Al
jiga f
k tla
kar g
ishtëg
sadól
govi
vid j
per S
vidil
spod
ter fe

XLV. Davida sadnji snid f Šavlam.

I. Kralj. 26, 1 - 25.

Šo pa Zifeji prifhli do Šavla v Gabao, in so rekli: „Glej! David se je skrila na Habilskim hribu..“ In Šavl se je vsdignil ter shel v Šiffko pufhavo, in s njim tri tavshent sbranih Israelzov, Davida ifkat v Šiffki pufhavi.. Ko je pa (*David*) vidil, de je prifhel Šavl sa njim v pufhavo, je poslal oglédnikov, ter je isvédil, de je sa ref tje prifhel. David se je tedej na tihim vsdignil, in je prifhel tje, kjér je bil Šavl; in ko je uglédal kraj, kjér je Šavl spal in Abner Nerov fin pervak vojsknihtum, in Šavla spijozhiga v fhotoru, in druge ljudí okoli njega, je David djál Ahimeleku.. in Abisaju rekozh: „Kdo gré s menoj do Šavla v fhotorje?“ In je rékel Abisaj: „Jest grém doli f teboj.“

„David in Abisaj fta tedej prifhla do ljudftva po nozhi, ter nafhla Šavla leshati in spati v fhotoru, in fuliza je bila per njegovi glavi v tla sa-fajena; Abner pa in ljudjé so okoli njega spali. In Abisaj je rékel Davidu: „Bog je tebi danf tvo-jiga sovrashnika v roké dal; torej ga bom f fulizo k tlam perbódel..“ In David je rékel Abisaju: „Ni-kar ga ne umôri; sakaj kdo bi svojo rokó nad-inj ístégnil, ki je od Gospoda masiljen, in bi se ne sadólshil.. Torej vsemi sdej fulizo, ki je per nje-govi glavi, in pitno kupo, in pojva od tod.“ Da-vid je tedej vsél fulizo in pitno kupo, ki je bila per Šavlovi glavi, ter fta fhla; in nihzhe ju ni vidil.., temuzh vfi so spali, ker omótizo je Go-spod va-nje poslal. In David je shel na uno ftran, ter se vftopil oddélezh verh hriba.. in je savpil v

ljudi in v Abnera, rekozh: „Ne bošh odgovoril, Abner?“ In Abner je odgovoril, in djal: „Kdo si ti, ki vpiješh, in kralja dramišh?“ In David je rékel Abneru: „Nisi li ti mosh, ki tebi enakiga ni v Israelu? Sakaj tedej ne varujesh svojiga gospoda kralja? Edin smed ljudstva je prishel, kralja, tvojiga gospoda umorit. Ni prav, kar si storil; kakor reš-nizhno Gospod shiví, ste vi smerti vrédni, kér niste svojiga gospoda, ki je od Gospoda masíjen, varovali. Sdej pa le pogléj po králjevi sulizi, in po pitni kupi, ki mu je bila per glavi.“

„Šavl je pa sposnal glas Davidov, ter je rékel: „Ni li tvoj glas, moj sin David?“ In David je odgovoril: „Moj glas je, moj gospod in kralj.“ In je dalje govoril: „Sakaj preganja moj gospod svojiga hlapza? Kaj sim storil? ali v zhim sim se pregréshil? .. Torej ne islí moje kerví na semljo pri-zho Gospóda, ker je Israelski kralj ven shel bolho loviti, kakor se jerebiza po gorah loví.“ In je rékel Šavl: „Greshil sim, pridi nasaj, sin moj David; nikdar vezh ti ne bom nizh hudiga storil, ker je moje shivljenje danš drago bilo v tvojih ozhéh; ozhitno je, de sim neumno ravnal, in de prav veliko rezhí nisim védil. In David je odgovoril in djal: „Gléj, králjevo sulizo! naj pride lesim kdo kraljevih flushabnnikov, in naj jo vsame. Gospod pa naj vsakimu poverne po njegovim saflushenji in svestobi; sakaj, Gospod te je danš meni v roke dal, in nisim hotel svoje roké istégniti nad njega, ki je od Gospoda masíjen. In kakor je bilo danš moje shivljenje dragó v tvojih ozhéh, bódi moje shivljenje dragó v Gospodovih ozhéh, in naj me otme is vsake stiske.“ Šavl je tedej rékel Davidu: „Bla-

gofl
ter
in Š

k Ab
dal
Ama

I. Kra

torje
elze
Filišt
se je
prafk
fko v
„In l
so pre
na G
in na
nadal
so lok

mez
neobr
hujajo
mozh
ter se
de je
nataku

goslovljen bodi, sin moj David; in frezhílo se ti bo, ter bošh premágal. David je torej shel svojo pot, in Šavl se je na svoj kraj vernil.“

Trúdin tolikiga pregánjanja je David beshal k Ahisu Filistejskimu kralju v Get, in ta mu je dal mésto Šizêleg. Od ondod je David hodil nad Amalezhane, sovrashnike Israelskiga ljudstva.

XLVI. Šavlova smert.

I. Kralj. 28, 4 - 16. 31, 1 - 13. II. Kralj. 1, 1 - 27. II. Kron. 10, 13. 14.

„Filisteji so se pa sbrali in prishli, ter shotorje postavili v Šunámu; pa tudi Šavl je vse Israelze sklizal, in prishel v Gelboe. In Šavl je vidil Filistejsko shotorje, ter se bal, in njegovo serzé se je grosno prestrashilo. Ter je Gospoda sa svét prashal, pa mu ni odgovoril...“ in tudi s Endorlko védeshinjo se je posvetoval, pa mu ni teknilo. „In Filisteji so se s Israelzi vojskovali; in Israelzi so pred Filisteji beshali, in veliko pobitih je padlo na Gelboefski gôri. In Filisteji so planili na Šavla, in na njegove finove, ter so pobíli Jonatana, in Abinadaba, in Melkifveta, Šavlove finove...; in njega so lokostrélzi dotekli, in je bil hudó ranjen od njih.“

„In Šavl je rékel svojimu opródu: „Isdèri svoj mezh, ter mahni po meni, de kjé ne pridejo uni neobrésani, in me ne umoré, ter me ne sasmehujejo.“ Njegov opróda pa ni hotel; bil je namrezh možhno prestrashen. Nató je Šavl popadel mèzh, ter se je na-nj nataknil. Njegov opróda, to viditi, de je namrezh Šavl umerl, se je tudi na svoj mezh nataknil, in je s njim vréd umerl. Šavl tedej, in

njegovi trije finovi, in njegov opróda, in vfi njegovi ljudjé so tisti dan s njim vréd umerli. Ko so pa Israelzi, ki so bili un kraj dolíne in Jordana vidili, de so Israelzi beshali, in de je Šavl umerl in njegovi finovi, so popuštali svoje mesta, ter beshali; in so prishli Filisteji, in ondi stanovali.“

„Ko je pa naslédnji dan napózhil, so prishli Filisteji pobite flézh, ter so nashli Šavla in njegove tri finove, ki so leshali na Gelboeski gôri. In so Šavlu odsekali glavó in mu oroshje vséli; ter so ga poslali okoli po Filistejski desheli, de bi se osnalovalo v tempelnu malikov, in med ljudstvam. In njegovo oroshje so djali v Astartini tempel, njegovo truplo pa so obéšli na Betfansko sidóvje. Ko so pa prebivavzi Jabeshki is Galaada slifhali kar so Filisteji Šavlu storili; so se vsdignili vfi nar možnéji moshjé, in so shli vso nozh, in Šavlovo truplo, in trupla njegovih finov s Betfanskiga osidja snéli; ter so prishli v Jabesh Galaashko, in so jih soshgali. Njih kostí pa so vséli, in jih v Jabeshkim logu pokopali; ter se sedim dni postili.“

Neki mosh smed Šavlovih bojakov pa je prishel do Davida v preterganim oblazhílu, in s praham na glavi v snamnje shalošti, ter se je pred njim s obrasam do tal perklonil. Je djali, de je Amalezhàn, in is Israelske vojske ubeshal, ki je bila premagana; de je Šavla po njèga proshnjí osmertil, in de je tudi Jonatan mertev. V sprizhevanje je pernesel kraljev nazhelnik in sapéštnize David to slifhati. „je svoje oblazhilo pretergal, in vfi moshjé, ki so bili s njim; ter so shalovali in jokali in se postili do vezhéra savolj Šavla, in savolj njegoviga finu Jonatana, in savolj Gospodoviga ljudstva.“

pa in

je G

in se j

svetov

til, in

XLV

Zhem

je od

iti?“

torej

rodú,

kraljev

so Jab

David

rékel:

to ufn

ste ga

usmily

milošt

„

sknih

ga po

gih ro

jél kra

le Jud

ko je I

ljeval,

David je ukasal Amalezhana konzhati, Šavla pa in Jonatana je s shaloštno pésmijo miloval.

„Šavl je tedej savolj svojih hudobij umerl, ker je Gospodovi sapovedi soper ravnal, ki jo je dal, in se je ni dershal; verh téga se pa s védesnjno posvetoval; in ni úpal v Gospoda; sató ga je osmeril, in je kraljestvo predjal na Davida Isajeviga finú.“

XLVII. David kralj; njèga sdershnošt.

II. Kralj. pogl. 1-5. 23, 13-17.

„Nato je David Gospoda vprashal, rekózh: ‚Zhem li iti v ktero Judovo mésto?‘ In Gospod mu je odgovóril: ‚Idi.‘ In David je rékel: ‚Kam zhem iti?‘ Ter mu je odgovoril: ‚V Hebron.‘ David je torej gori shel . . in so prishli moshjé Judoviga rodú, in so tam masílili Davida, de bi Judov ród kraljeval. In Davidu je bilo na snanje dano, de so Jabeshki moshjé is Galaashkiga Šavla pokopali. David je tedej poslal sporozhnikov do njih in jim rékel: ‚Blagoslovljeni bódite od Gospoda, kér ste to usmiljenje mojemu gospodu Šavlu skasali, in ste ga pokopali. In sdej vam bo Gospod po svojim usmiljenji in resnizhnosti povernil; in tudi jest bom milost skasal, kér ste to storili. . .“

„Abner pa Nerov sin, pervák Šavlovih vojšknih trum, je vsél Isbosêta, Šavloviga finú in ga po shotorji peljal, in kralja postavil“ vsih drúgih rodov. „Isboset je bil shtirdesét lét star, ko je jél kraljevati Israela, in je kraljeval dve léti; in le Judov rod se je Davida dershal. In vsih dní, ko je David prebival v Hebronu, in Judov ród kraljeval, se je nateklo do sédim lét in shéšt mészov.“

Davidov pervák vojsknh trum je bil Joab, sin Šarvije, ki je bila Davidova sestra. Sa njim sta bila Abisaj in Asael, Joabova brata. V nékim boji je Asael podíl Abnera, in Abner bi bil rad sanéle mladenzhu; kér pa Asael le ni odjenjal od Abnera, ga je Abner prebodil. Joab pa se je masheval, in je Abnera svijazhno umóril. David, to shati je mertviga Abnera objokoval, se poštil zeli dan in Joaba terdó posvaril. Isbofet pa je bil od dvéh njegovih šotnikov umorjen, ko je spal. Ter sta mu glavó odsékala, in jo Davidu pernešla, kér sta si bila svésta plazhila. Tode David se je savsél nad hudobijo, in ju ukasal umoriti; Isbofetovo glavo pa v Abnerovo pokopalishe v Hebronu pokopati.

Po tem „so pa prishli vsi rodovi Israelovi do Davida v Hebron rekozh: „Gléj! mí smo tebi v rodu. In shé poprėj, ko je she Šavl našh kralj bil, si ti Israelze ven in nasaj vodil; in Gospod je tebi rékel: „Ti bošh pafel moje ljudstvo Israel, in ti bošh vodil voda Israelov.“ In tudi starashini Israelovi so prishli do kralja v Hebron; in kralj je s njimi savés narédil v Hebronu prizho Gospoda; ter so David da masilili sa kralja Israelskiga. In kralj, in vsi moshjé, ki so bili s njim, so shli v Jerusalem nad Jebuseje, ki so okrajno v lasti iméli . . In David je grad Šionski v last dobil . . ter je v njem prebival, in (*mesto*) je bilo imenovano Davidovo mésto.

„So pa shli Filisteji, de je David sa Israelskiga kralja masíljen; ter so vsi nad-inj prishli; on pa jih je premagal. „Filisteji so pa vnovizh gori prishli, in ropili v Rafajimsko dolino. In David je Gospoda sa svet prashal: „Zhem gori iti nad

Filiste
ril: „N
pridel
bošh
boj; I
Filiste
kakor
shuga
C
Betleh
de bi
lehem
néji
shotón
nize .
piti, t
spod
mosh
Tedej

XL

Israel
peljat
trum
shili
Abina
pa, C
Abio
so pri
nim c

Filisteji? Mi jih bosh li dal v roke? Je odgovoril: „Ne hòdi gori nad-nje, temuzh obhòdi jih, de prideš do njih mémo hrusheviga drévja. In ko bosh slishal shuménje na verhéh hrushevja, perzhni boj; ker takrat pojde Gospod pred teboj, in bo Filistejsko shotorje rasdjalo.“ David je torej storil, kakor mu je bil Gospod ukasal, in je Filisteje u-shugal . .“

Ob ti vojski so Filisteji iméli svoje shotorje v Betlehemu. „David je tedej poshèlel in djalo: „Oh de bi mi kdo dal vodé piti is vodníze, ki je v Betlehemu sravin vrat.“ Šo torej planíli trije nar možnéji (*Jesboam, Eleazar in Sema*) v Filistejsko shotorje, ter so vode sajéli is Betlehemske vodníze . . in jo prinesli Davidu. On pa je ni hotel piti, temuzh jo je Gospodu daroval, rekózh: „Gospod me vari, to storiti; bom kali krí píl unih mosh, ki so shli s nevarnostjo svojiga shivljenja.“ Tedej ni hotel piti.“

XLVIII. Skrinja savése prenesena.

II. Kralj. 6, 1-23.

„David je pa sopet trideset tavshent sbranih Israelzov sklizal . . ter je shel, skrinjo boshjo perpeljati, nad ktéri se klizhe v imé Gospoda vojsknihtum, ki sedí nad-njó med Kerubi. Ter so nalošili skrinjo boshjo na nov vós, in jo neshli is hishe Abinadaba, ki je bil v Gabai. Abinadabova finova pa, Oza in Ahio, sta vosila s novim vosam . . In Ahio je shel pred skrinjo. David pa in vsi Israelzi so prizho Gospoda igrali na mnogim is lefa storjenim oródj, na zitrach in harpah, na bobnih, svonzh-

kuljih in zimbali. Ko so pa bili na Nahonovo guma no prifhli, je Oza rokó na skrinjo boshjo istégnil ter jo prijel; sakaj vóla sta berzala, in jo nagnila. In Gospod se je nad Ozam rasferdil, in ga savolj predersnosti udaril; ter je ondi umerl sravin skrinje boshje. . . In David se je tisti dan Gospóda sbal rekozh: „Bo li k meni prifhla, skrinja Gospodova?“ Torej ni puštil skrinje Gospodove k sebi v Davidovo mésto; temuzh jo je rékel peljati v hišho Obededoma Geteja. In Gospodova skrinja je bila tri méseze v hišhi Obededoma Geteja; in Gospod je oblagodaril Obededoma, in vso njegovo hišho.“

„In Davidu je bilo povedano, de je Gospod oblagodaril Obededoma, in vse kar je njegoviga savolj skrinje boshje. David je tedej shel, in skrinjo boshjo is Obededomove hišhe v Davidovo mésto peljal s veseljem; in s Davidam je bilo sédim pevskih trum, in telét v shgavni dar. In ko so skrinjo Gospodovo nosézhi shéšt stopinj storili, je vola in ovna v dar saklal; in David je s vso mozhjo pred Gospodam poskakoval. . . David tedej in vsa Israellova hišha, so peljali skrinjo Gospodove savése s veseljem in s trobentanjem.“

„In ko je skrinja Gospodova v Davidovo mésto prifhla, je Šavlova hzhi Mihol skos okno glédala, ter vidila kralja Davida prizho Gospoda poskakovati in pléfati; ter ga je v svojim serzu sanizhevala. In so fhli noter s skrinjo Gospodovo, in jo postavili na njé kraj, na frédo shotóra, ki ga je David sa-njo raspél; in David je Gospodu shgavnih in mirnih darov pernésel. In ko je shgavno in mirno daritev dokonzhal, je blagoflovil ljudstvo v iménu Gospoda vojsknh trum. Šléhernimu Isra-

elške
kruha
pshen
shlo,

in Šav
mu je
holi:
ga oz
je sa
stavil:
fim se
la nol

XL

hišhi,
govin
roku
shi, i
tan je
ker C
spod
mojir
Bošh
nifim
ve ml
njiga
fim p
mu,
dil, g

elške mnoshize pa, moshém in shenam je hlézbzhik kruha, kóf pezhene govédine, in v olji ozverto pshenizhno móko podélil; in vse ljudstvo se je ras-
shlo, slehern na svoj dom.“

„In David se je vernil svojo hisho blagoslovit, in Šavlova hzhi Mihol, je shla Davida naproti, in“ mu je veselje ozhitala. „David je pa odgovoril Miholi: ‚Pred Gospodam, ki je raji mene, ko tvoji-
ga ozhéta in vso njegovo hisho isvolil, in ki me je sa vojvoda Gospodovimu ljudstvu v Israelu po-
stavil: bom igral, in se she bolj ponisheval, kakor sim se . . Sa tega voljo Šavlova hzhi Mihol ni imé-
la nobeniga otroka do svoje smerti.“

XLIX. Obljuba vézhniga saróda.

II. Kralj. 7, 1 - 29. Pogl. 8. 9.

„Permerilo se je pa, in kralj je sedel v svoji hishi, in Gospod mu je mir dodélil s vsemi nje-
govimi sovrashniki krog in krog, ter je djal pre-
roku Natanu: ‚Gléj! jest prebivam v zedrovi hi-
shi, in skrinja boshja stóji pod koshami?‘ In Na-
tan je djal kralju: ‚Pojdi in stóri vse, kar misliš; ker Gospod je s teboj.‘ In gléj! tisto nozh je Go-
spod govoril Natanu, in mu djal: ‚Idi in govóri
mojemu flushabniku Davidu: To pravi Gospod: Bosh li tí meni hisho postavil v prebivalishe? Kér
nisim stanoval v hishi od tistiga dné, ko sim Israelo-
ve mlajšhe is Egiptovske deshele speljal, do danash-
njiga dné, temuzh v shotoru in pod sagrinjalam
sim prebival . . Ali sim kdej ktérimu rôdu Israelovi-
mu, koderkoli sim s vsemi Israelovimi mlajšhi ho-
dil, govoril . . rekozh: Sakaj mi ne postavite zédro-

ve hišhe? Torej to rêzi mojimu flushabniku Davidu: To pravi Gospod vojkni trum: Jeſt ſim te vsél ſ paſhnikov, ko ſi vſléd zhéde hodil, de bi ti vójdova bil mojimu ljudſtvu Iſraelu; ter ſim bil teboj, koderkoli ſi hodil, in ſim vſe tvoje ſovraſh-nike pred teboj pokonzhal; in tvoje imé poveli-zhal.. In kader ſe bodo tvoji dnevi ſtekli, in boſh ſaſpal ſ ſvojimi ozhéti vréd, ti bom ſarod obudil ſa tabo .. in njegovo kraljeſtvo uterdil. On bo hiſhó ſidal mojimu iménu, in njegov kraljév ſédesh bom uterdil vékoma. Jeſt mu bom ozhe, in on mi bo ſín; in zhe bo kej hudiga ſtóril, ga bom ſ ſhibo zhlovéſhko ſtrahováł, in ſ nadlogami zhlovékovih otrók. Švoje miloſti pa mu ne bo bom odrékel, kakor ſim jo Šavlu odrékel, ktériga ſim ſpred ſvo-jiga oblizhja ſavergel. In tvoja hiſha bo ſtanovit-na, in tvoje kraljeſtvo bo pred mojim oblizhjem vékoma, in tvoj ſedesh bo ſa vſelej uterjen.“

„In Natan je Davidu vſe povédal, kar je ſliſhal in vidil.“ In David je ſhel pred ſkrinjo ſavé-se in molil: „Kdo ſim jeſt, Gospod Bog! in kaj je moja hiſha, de ſi me tako ſviſhal. Tode, verh té-ga ſi tudi v prihodno od hiſhe ſvojiga flushabni-ka govoril .. Kaj bi tedej David tebi ſhe govoriti utégnil, ker tí, Gospod Bog! poſnaſh ſvojiga flu-shabnika? Po ſvoji beſédi in po ſvojim ſerzu ſi vſe te velike rezhí ſtóril .. Torej ſi hvaljen Gospod Bog; ſakaj ni ga tebi enakiga, in ní ga Boga raſun-tebe (*kakor ſprizhuje vſe*) kar ſmo ſliſhali ſ ſvo-jimi uſhéſi. Ali je narod na ſemlji, kakor je tvo-je ljudſtvo Iſrael, de bi ſi ga bil Bog réſhit ſhel v ſvoje ljudſto, in ſebi imé napravil; in njim ve-like in ſtraſhne rezhí ſtóril na ſemlji, vprizho ſvo-

jiga I
róda
ljudſtv
ſpod
kar ſi
njego
ſi obl
ſe bo
lov. I
jena p
in Iſ
reko
flusha
Torej
reſniz
oblju
jiga I
Gosp
hiſha

je da
Filist
ga, A
Velik
ga je
pa tu
pom
ela,
viteſ
ſvoji
gali.
ſhnji
kdo

jiga ljudstva, kteriga si réfhil is Egipta, od naróda in njega bogov. Ker tí si svoje Israelovo ljudstvo vékoma sa svoje ljudstvo stóril; in tí, Gospod Bog, si njih Bog postal. Torej Gospod Bog! kar si govoril saštran svojiga slushabnika, in saštran njegove híšhe, ispolnjuj ven in ven, in stóri, kakor si obljubil, de bo tvoje imé vékoma hvaljeno in de se bo reklo: Gospod vojskkih trum je Bog Israelov. In híšha tvojiga slushabnika Davida bo uterjena prizho Gospoda; kér ti Gospod vojskkih trum, in Israelov Bog si svojimu slushabniku rasodel rekozh: Hísho ti bom sosidal; torej se je tvoj slushabnik predersnil, de ti je to molitev opravil. Torej Gospod Bog! tí si Bog, in tvoje beséde so refnizhne; ker té dobrote si svojimu slushabniku obljubil. Perzhnì tedej, in blagoslôvi hísho svojiga slushabnika, de bo pred tabo vékoma; ker ti, Gospod Bog! si govoril, in s tvojim blagoslovom bo híšha tvojiga slushabnika blagoslovljena vékoma.“

David se je po gošto vojskoval, in Bog mu je dal sovrashnike premagati; po tém takim je on Filišteje, Moabljane, Šobskiga kralja in Damashkiga, Amonjáne, Amalezhane in Edomljane ushúgal. Veliko brona, frebrá in slatá je dobil v róke, ter ga je perhranal sa tempel, ki se bo stavil. V vojski, pa tudi v vladanji zvetézhiga kraljéstva ga je boshja pomozh podpírala. „David je bil kralj všiga Israela, in je svoje ljudstvo pravizhno sodil.“ Veliko vitesov je tudi imel, ki so se serzhno bojevali sa svojiga kralja, in tudi stareji finovi so mu pomagali. Tode v svoji flavi ni posabil saróda poprejshnjiga kralja. Ter je ukasal vprashevati, zhe je kdo Šavlove híšhe najti, de bi mu milost fkasal

savolj Jonatana. In mu je bilo povédano, de Jonatanov fin Mifiboset she shiví, ktéri je bil hrom. David ga rezhe poklizati in posaditi k kraljevi mizi, in mu Šavlovo premoshenje dati.

L. Davidov gréh, in pokora.

II. Kralj. 11, 1-27. 12, 1-14.

„Sgodilo se je pa ob letu, tisti zhař, ko kralji na vojsko hódijo, in David je poslal Joaba, in njegove hlapze s njim, in vse Israelze, ter so rasdevali Amonjane, in (*méřto*) Raba oblegli; David je pa v Jerusalemu ořtal.“ Med tém je David vezhi dél pozhival, in na vézher se je hodil po řtréhi, ki na Jutrovim niřo řterme, řprehajat, ter se je od ondod osiral. In je uglédal sheno lépe pořtave, ktéri je bilo Bezabea imé. Njé mosh je bil Urija, řerzhan bojak. In ř to shenó se je David pregréřhil, in ři jo sa sheno pořhêlel; torej je řhel in Urija ř piřmam poslal do Joaba, in v piřmu je bilo piřano: „Pořtavite Urija řpréd v vojsko, kjér je boj nar huji; ter ga popuřtíte, de ga ubijejo, in de kôniz vsame.“

„Ko je tedej Joab méřto oblégál, je pořstavil Urija tje, kjér je védil de řo nar mozhnejši moshjé. In moshjé řo is méřta ropili, in se bojevali s Joabam, in nékej Davidovih řlushabnikov jih je padlo, in tudi Urija Hetej je umerl. In Joab je Davidu vse řporozhil, kar se je v boji godilo. . řporozhnik je tedej řhel, in piřřhel, in Davidu vse povédal, kar mu je Joab narózhil. In řporozhnik je rékel Davidu: „Moshjé řo nař ushugali, in řo piřřhli nad nař na polje; mí pa řmo sa njimi vderli ter

fmo j
řlusha
řhabn
Hetej
,To p
de; ř
ga, k
řoper
řerzhan
,
mosh
zhař ř
jo v ř
ter m
je bil
ko je
řta bil
ubóg
ubóg
dil, ř
in ř
govin
Je pa
ře je ř
de ři
napra
perp
zhlov
Gosp
Ovzo
ni uř

smo jih podili do méstnih vrát. In strelzi so na tvoje flushabnike s sida strelili, in nekej kraljevih flushabnikov je umerlo; in tudi tvoj flushabnik Urija Hetej je umerl. In David je rékel sporozhniku: „To povéj Joabu: Naj ti savolj tega serzé ne vpa-de; sakaj vojskna srezha je nestanovitna, kmali té-ga, kmali uniga pokonzhá; vnémaj svoje bojake soper mésto, de ga rasedénefh, ter jih navdáaj s serzhnostjo.“

„Ko je pa Urijeva shena slifhala, de je njén mosh Urija umerl, ga je obshalovala. In ko je zhaš shalovanja minul, je David po-njo poslal, ter jo v svojo hišho peljal, in je bila njegova shena; ter mu je finu rodila; tode kar je David storil, je bilo soperno Gospodu.“

„Gospod je torej poslal Natana k Davidu, in ko je k njemu prifhel, mu je rékel: „Dva moshá sta bila v nékim méstu; êdin je bil bogat, in drugi ubóg. Bogati je imel filo veliko ovaz in volóv; ubógi pa je imel le ovzhízo, ktéro je kupil in re-dil, ter je s njegovimi otrózi vréd per njem rafla, in s njim jédla, in s njim is kupe pila, in v nje-govim narozhji spala; in mu je bila draga ko hzhí. Je pa prifhel néki popótnik k bogatimu, in tému se je shkoda sdélo svojih ováz in volov kteriga vséti, de bi ptujimu, ki je bil k njemu prifhel, obéd napravil; torej je ubogimu moshu ovzó vsél, in je perpravil jéd zhlovéku, ki je bil k njemu prifhel.“

„David pa se je mozhno rasferdil nad unim zhlovékam, in je rékel Natanu: „Kakor resnizhno Gospod shiví, smerti je vrédin, kdor je to storil. Ovzo naj poverne zhvetérno, kér je to storil, in ni usmiljenja imél.“ In Natan je rékel Davidu: „Tí

fi tisti mosh. To pravi Gospod Israelov Bog: Jeli fim te masílil sa kralja Israeloviga, in jest fim te otél is Šavlove roke, in fim ti dal hišho tvojiga gospoda . . Sakaj fi tedej besédo Gospodovo v nemar puštil, in hudo stóril pred mojim oblizhjem. Urija Heteja fi s mézhem konzhal, in njegovo sheno fi sebi sa shenó vsél, in fi ga s mezhem Amorskim umoril. Torej ne bo mezh od tvoje hišhe odjenjal nikdar . .“

„In David je djal Natanu: ‚Grefhil fim soper Gospoda.‘ In Natan je rékel Davidu: ‚Gospod ti je pa tudi gréh odpuštil; ne bošh umerl. Kér fi pa sovrashnikam (*f svojim pohujšhanjem*) perlostnost dal preklinjati, bo umerl fin, ktéri ti bo rojen.“ In takó se je sgodilo.

LI. Absalomov pùnt.

II. Kralj. 14, 25. 26. 15, 1-30.

„V vřim Israelu pa ni bilo lépsšiga moshá, kakor je bil (*Davidov sin*) Absalom, in je bil prav perlizhin; od podplatov do témena ni bilo na njem graje najti. In ko je svojo glavó dal ostrizhi enkrat v létu so lasjé njegove glave iméli dve stó fiklov (*poldrugi funt*) . . In Absalom . . fi je napravil vosov, in konj, in pétdefet mosh, ki so pred njim tékali. In Absalom je sjutrej vřtaval, in se vřtavljál k vratam, ter je slédnjiga moshá, ki je k kraljevi sodbi priřhel po kterim opravki, k sebi klizál, in ga nagovarjal: ‚Is kteriga méřta fi ti? Ter mu je odgovoril: ‚Is téga in téga rodú Israeloviga fim jest tvoj hlápiz.‘ In Absalom mu je djal: ‚Tvoja se mi dobra in pravizhna sdi. Tode ni ga

nikog
In Ab
nika
dili v
sodil.
pil, g
jel, in
ki je
řhan

lju D
jih sto
David
nil in
nikov
‚Kako
řalom
řhlo
zani;
ka ni
doviga
ljál, j
in se

„
rékel
pote
ki so
se, b
hitite
jame
pobije
řili:
řtorim

nikogar od kralja postavljeniga, de bi te saflifhal.‘ In Absalom je djal: ‚De bi bil pazh jest sa sodnika postavljen zhes deshelo, de bi k meni hodili vfi, ki imajo kej opraviti, in bi pravizhno sodil.‘ In tudi, ko je kateri zhlovek k njemu stopil, ga posdravit, je svojo rokó stégnil, ga prijel, in kufhnil. In to je slédnjimu Israelzu storil, ki je prishel k toshbi, de bi bil od kralja saflifshan in je preflépil serzé Israelovih mósh.“

„Zhes (*nékej zhasa*) pa je Absalom rékel kralju Davidu: ‚Naj grém, de svoje obljuje, ki fim jih storil, opravim Gospodu v Hebronu. .‘ In kralj David mu je rékel: ‚Pojdi v miru.‘ Ter se je vsdignil in fhel v Hebron. Absalom pa je poslal oglédnikov med vse Israelove rodóve, in je sporozhil: ‚Kakor hitro saflifhite trobentini glas, rezite: Absalom je kralj v Hebronu.‘ S Absalomam pa je fhlo dvé ste mósh, ki so bili is Jerusalema sklizani; so pa fhli v svoji priprófhini, in zlo vsroka niso védili. Absalom je tudi Ahitofelna, Davidoviga svetovavza povabil. . In ko je daritev opravljal, je velik púnt vstal, in ljudjé so vkúp dérli in se s Absalomam sternili.“

„Je pa prishel sporozhnik k Davidu, ter je rékel: ‚Vfi Israelzi so is vfiga serza s Absalomam potegnili.‘ David je tedej svojim flushabnikom, ki so bili s njim v Jerusalemu, rékel: ‚Vsdignite se, beshímo; ker Absalomu ne bomo mogli uiti; hitite torej ven, de kjé ne pride, in nas ne sajame in pokonzhá, in méstnjanov s mezhem ne pobije.‘ In kralju so njegovi flushabniki odgovorili: ‚Karkoli nash gospod in kralj ukashe, radi storimò tvoji flushabniki.‘ Kralj tedej in veliko

Israelzov je fhlo pésh is mésta, in vfi njegovi shabniki .. in fhést sto péshzov is Geta je fhlo pred kraljem. Kralj je pa rékel Etaju Getaju: „Sakai gresh s nami? vèrni se, in bodi per (*novim*) kralji, kér si ptujiz, in si svoj kraj popustil. Ravno si prishel, in she bi mogel s nami ven iti? Jest pojdem, kamerkoli si bodi; verni se, in vsèmi seboj svoje brate, in Gospod ti bo milost skasal in sveštobo, kér si dobrotljivo in svešto ravnal.“

„In Etaj je odgovoril kralju rekozh: „Kakor resnizhno shiví Gospod, in kakor resnizhno shiví moj gospod in kralj: kjérkoli bosh tí moj gospod in kralj, bodi si v shivljenji ali v smerti, ondi bo tvoj hlapiz.“ In David je rékel Etaju: „Pridi in pojdi.“ Ter je shel Etaj Getej in vfi moshjé, ki so bili s njim, in vsa mnóshiza. Vfi so na glaf jokali, in vse ljudstvo je fhlo napréj; tudi kralj je shel zhes Zedronski potok, in vfi ljudjé so fhli po poti, ki dersbí v pushavo. Tudi Šadok duhoven je prishel, in vfi Levitje s njim, in so nefli skrinjo savése boshje, .. In kralj je rékel Šadoku: „Nèsi nasaj v mesto skrinjo boshjo; ako najdem milost pred Gospodam, me bo nasaj peljal, in mi bo dal viditi njó in njé prebivalishe .. Ako mi pa porezhe: Nifi mi vshezh; sim perpravljen; naj storí, kar mu dopade .. Gléj! perkril se bom na ravnotah pushave, de saslíshim, kar mi bote sporozhili.“ Šadok in Abjatar sta tedej skrinjo boshjo v Jerusalem nasaj nefla, in ondi ostala. David pa je shel na oljsko goro, in gredé je jokal, bóš in s ogernjeno glavó; in tudi vfi ljudjé, ki so s njim fhli, so bili s ogernjeno glavó, ter so jokali.“

je Šil
ma,
higa g
kralj
je od
shabn
zi jed
opésh
spoda
Jerusa
kralje
kel Ši
In Šil
milost
,
od on
love l
ne lu
David
désni
prekl
shelj
je na
govig
stvo t
bija t
pa, Š
kush
ter m

LII. Šiba in Semej.

II. Kralj. 16, 1-14.

„Ko je David nekoliko zhes hrib prishel, ga je Šiba, Mifibosetov hlapiz srézhal s dvéma oflama, ki sta nesla dvésto kruhov in sto sveskov suhiga grosdja, in sto venzov smokev, in méh vina. In kralj je rékel Šibetu: „Kaj to poméni?“ In Šiba je odgovoril: „Ofli so, de jih bodo kraljevi flushabniki sasédli; kruhi in smokve, de jih bodo hlapzi jédli; vino pa, de ga pije, ako kdo v pufhavi opéfha.“ In kralj je rékel: „Kjé je fin tvojiga gosпода?“ In Šiba je odgovoril kralju: „Je ostal v Jerusalemu, rekozh: „Danf mi bo Israelova hisha kraljestvo mojiga ozheta nasaj dala.“ In kralj je rékel Šibetu: „Tvoje bodi vse, kar je Mifibosetoviga.“ In Šiba je djál: „Profim gosпод moj in kralj, de milost najdem pred tabo.“

„David je tedej prishel do Bahurima, in gléj! od ondod je prishel néki mosh, od rodovine Šavlove hishe, Semej po imenu, .. in je klél in kamne luzhal v Davida, in v vse flushabnike kralja Davida; vse ljudstvo pa, in vsi bojaki so shli na désni in na lévi strani kralja. In Semej je, kralja preklinjajozh tako govoril: „Pojdi, pojdi, kervosheljni zhlovek, in hudobni mosh! Gosпод mafhuje nad tabo vso krí Šavlove hishe; kér si se njegoviga kraljéstva polastil, in Gosпод je dal kraljéstvo tvojimu finu Absalomu; in gléj! tvoja hudobija te tare, sakaj kervosheljín zhlovek si.“ Abisaj pa, Šarviin fin, je rékel kralju: „Sakaj ta meh-kush mojiga gosпода in kralja kolne? zhem li iti, ter mu glavo odsekati?“ In kralj je odgovoril: „Kaj

je med mano in vami Šarvíini finovi; pustite ga kléti; sakaj Gospod mu je ukasal (*mu perpuštil*) Davida kléti: in kdo se mu bo predersnil rezhi sakaj to déla. In kralj je (*dalje*) rekel Abisaju in vřim svojim slushabnikom: „Gléjte! moj sin, mi po shivljenji stréshe, in zhe sdej Jeminov fin (*to déla* —). Pustite ga preklinjati po povelji Gospodovim; morbiti se Gospod osre na mojo nadlógó in mi podelí dobriga savolj danařhnjiga preklinovánja.“ David je tedej šhel, in s njim njegovi tovarřhi po poti. Šemej pa je šhel po robu hriba sravin njega, ter ga je klél, in va-nj kamnje huzhal, in perřt metal. Kralj je tedej trudin priřhel in vse ljudřtvo s njim, ter so se ondi poshivili.“

LIII. Absalomova smert.

II. Kralj. 17. 18, 1-33.

Absalom je pa meřto Jerusalem v lařt dobil in kralja, svojiga ozheta, pokonzhati hotel. Ter je šklizal svoje svetovavze; in Ahitofel, ki je bil nar imenitniřhi, je svetoval, sa Davidam iti, dokler njegove trume niřo sverřtene; Husaj pa, kteri je bil na škrivnim Davidov prijatel je Ahitofelnov svet savergel, in nasnanil, de je David serzhan in serzhni njegovi tovarřhi; de je nevarno, na bo iti nad-nje; kér, ako bi jih le nékej padlo, bi se otegnilo rasglafiti, de je vřa vojska pokonzhana. Njegov řvèt je bil dovsèt, in to je prevřetna ga Ahitofelna tako rasferdilo, de je Absaloma perpuřtil in se obéřel. Husaj pa je Davidu hitro nasnanje dal, de najzhes Jordan hití; in David je to

řtoril,
tudi ř
„
dal po
trétji
in tre
rékel
govori
beshal
pol pa
deřet
braníl
In kra
řtoril.“
řtvo je
In kra
kozh:
ljudřtv
perpo
„
ze, ter
řo bili
tiřti da
In bo
ljudi j
mez
řrezha
řhat i
obvise
je me
To je
„Sim
kel m

floril, in je prishel v Mahanajm; Absalom pa je tudi shel zhes Jordan in s njim vsi Israelzi.

„David je tedej svoje ljudi sverstvoval, in jim dal poglavarje zhes tavshent, in sto; in je isrozhil tretji del ljudstva Joabu, in tretji del Abisaju..., in tretji del Etaju, ki je bil is Geta in kralj je rékel ljudstvu: „Tudi jest grem s vami.“ In je odgovorilo ljudstvo: „Ne pojdesh; sakaj, ako bomo beshali, ne bodo na nas veliko porajtali; ako nas pol pade, jim ne bo veliko mar; kér ti edini jih desét tavshent veljásh; bolje je torej, de nam v branilo (*s molitvijo in svetam*) v méstu ostanesh.“ In kralj jim je rékel: „Kar se vam prav sdi, bom storil.“ Kralj se je tedej med vrata vstopil, in ljudstvo je ven shlo v trumah po sto, in po tavshent. In kralj je Joabu, in Abisaju, in Etaju ukasal rekozh: „Ohranite mi mladenzha Absaloma.“ In vse ljudstvo je slifhalo, kar je kralj vsem pervakam perporozhal sastran Absaloma.“

„Ljudstvo je tedej ven shlo na polje nad Israelze, ter se je boj vnél v Efrajskim lógu. In Israelzi so bili ondi od Davidove vojske ushugani, in je bila tisti dan velika morija, okoli dvajset tavshent mosh. In boj se je rasfhiril po vsi okrájni, in veliko vezh ljudi je v gojsdu koniz vsélo, kakor jih je tisti dan mezh potrebil. Absalom pa je mésga jesdaril, in frezhal Davidove hlapze; in ko je mesig pod kofhat in velik hraft perdirjal, je na njem sa lasé obvisel; in ko je med nebam in semljó visel, se je mesig, ki ga je jesdaril, spod njega smusnil. To je pa nékdo vidil, in Joabu nasnanil, rekozh: „Sim vidil Absaloma s hrafta viséti.“ In Joab je rékel moshu, ki mu je bil nasnanil: „Ako si ga vidil,

sakaj ga nifi prebódel, (*de bi bil padel*) na semljo, in ti bil dal deset frebernikov ino pas.‘ Je odgovoril Joabu: ‚Ko bi mi tavshent frebernikov v roke nashtel, bi vender svoje roke v kraljeviga finu ne stégnil; ker prizho naf je kralj ukasal tebi in Abisaju, in Etaju rekozh: Obraníte mi mladenzha Absaloma..‘ Je rekel Joab: ‚Ne bo tvoja veljala, temuzh prizho tebe zhem iti nad-nj.‘ Trifulize je tedej f svojo rokó poprijel, ter jih Absalomu v serze sabódel; in ko je she f hresta vifozh vtrpal, je deset mladenzhev, Joabovih opredoy perteklo, ter so po njem mahnili in ga umorili.“

„In Joab je rékel trobiti, in je ljudí sadersheval, de niso dalje podili beshézh Israelze; kér je hotel mnóshizo ohraniti. In so vséli Absaloma, ter ga v gojsdu v veliko jamo vergli, in nad-inj prav veliko grobljo kamnov nanefli; Israelzi so pa vti pobegnili v svoje shotore. David je pa sedel med vrati..“ in je prishel Šadokov fin „Ahimaas, je vpil in kralju rékel: ‚Sdrav bodi kralj.‘ In se je pred kraljem na semljo vergel, in ga pozhañil, rekozh: Hvaljen bodi Gospod, Bog tvoj, kteri je v last dal ljudí, ki so svoje roké soper mojiga gospoda in kralja vsdignili.‘ In kralj je rékel: ‚Je li dobro mladenzhu Absalomu?‘ In Ahimaas je odgovóril: ‚Velik hrùp fim slifhal, ko je tvoj flushabnik Joab o kralj! mene tvojiga flushabnika poslal; drugiga ne vém.‘ In kralj mu je djal: ‚Poi-di, in vstópi se ondi.‘ In ko je shel in se vstópil, se je Hufi perkasal, ter je prishel in rékel, ‚Dobro osnanilo pernesem, moj gospod in kralj! ker Gospod se je danf savolj tebe maheval nad vfimi, ki so se soper tebe vsdignili.‘ Kralj je pa rekel Hufitu:

„Je li in djal sgoti se soper shaloft ter se j salom! fti tebe Absalom.“

„in svo dan v s tvo je shaluje ni shle in na fin mo hifho, framot vam, i vrashij pokasa shabni jasno Gospo nozh vfa nel Kralj je bilo

„Je li dobro mladenzhu?“ Mu je odgovoril Hufi in djal: „Kakor se je mladenzhu sgodilo, naj se sgodí sovrashnikam mojiga gospoda, in všim, ki se soper njega vsdignjejo v húdo.“ Kralja je torej shalošt preletéla, in je shel v gornjizo nad vrata, ter se jokál. In gredé je to govoril: „Šin moj, Absalom! Absalom, fin moj! De bi pazh jest namešti tebe umréti môgel; Absalom, fin moj! moj fin, Absalom!“

LIV. David gré nasaj.

II. Kralj. 19, 1-39.

„Joabu pa je bilo nasnanjeno, de kralj joka in svojiga finú obshaluje; in premága se je tisti dan v shalošt spremenila všimu ljudstvu; sakaj ljudstvo je tisti dan slifhalo rêzhi: „Kralj svojiga finú obshaluje.“ Ljudstvo se je torej tisti dan vernilo, in ni shlo v mesto.. In kralj je svojo glavó ogernil, in na ves glas vpil: „Šin moj, Absalom! Absalom, fin moj! fin moj!“ Joab je tedej shel k kralju v hišho, in rékel: „Danš si vse svoje flushabnike oframotil, ki so shivljenje otéli tebi, in tvojim finovam, in tvojim hzhéram.. Ljubíšh njih, ki te sovrashijo, in sovrashíšh, ki te ljubijo; in si danš pokasal, de ti ni mar sa vojvode, in sa tvoje flushabnike.. Torej vštani, in pojdi, in govôri prijasno s svojimi flushabniki; kér perféshem ti per Gospodu, ako ven ne pridešh, nihzhe ne bo to nozh per tebi oštál; in to bo hujšhe sa-te, kakor vsa neshézha, ki te je sadéla od tvoje mladosti doflé.“ Kralj se je tedej vsdignil, in med vrata vsedel; in je bilo na snanje dano všimu ljudstvu, de kralj sedí

med vrati; in vsa mnoshiza je prishla pred kralja in vojskini pervaki so sposnali svojo hudobijo, te so Davidu s perségo vézhno pokorshino obljubili. „Kralj se je tedej vernil, in prishel do Jordana in vsi ljudje Judoviga rodú so prishli kralju naproti do Galgala, ga zhes Jordan prepeljat.“

„Šemej pa se je pred kralja vergel, ko je shé zhes Jordan prishel, in mu rékel: ‚Posábi, go spod moj! hudobijo, in ne pomni krivíze svojimu hlapzu, (*ki jo je storil*) ob dnévu, ko si, gospod moj in kralj! is Jerusalema shel, in ne s-hrani serzu, o kralj! Sakaj jest, tvoj hlapiz, sposnan svoj gréh, in torej fim danf prvi prishel od vsi Joshefove hishe, in fim doli shel svojimu gospodu in kralju naproti.‘ Šarviin fin Abisaj pa je odgovoril in djal: ‚Ali Šemej ne bo umerl, kaj masiljeniga od Gospoda preklinjal?‘ In David je rékel: ‚Kaj vas to tízhe, Šarviini finovi? Kaj mi danf nasprotvate? Bo li danf kdo Israelzov umiral? Ne vém kali, de fim danf (*vnovizh*) Israelski kralj. In kralj je rékel Šemeju: ‚Ne bosh umerl.‘ In mi je perségel.“

„Tudi Šavlov fin, Mifiboset je shel kralju naproti, in ni umil nóg in ne brade poravnal, in svojih oblazhil ni dal oprati od dné, ko je kralj v ven shel, dè je mirno nasaj prishel. In ko je Jerusalemu kralju naproti prishel, mu je kralj rékel: ‚Sakaj nisi shel s menoj Mifiboset?‘ Ter je odgovoril in djal: ‚Gospod moj in kralj! moj hlapiz me je sanizheval, in jest tvoj flushabnik fim mu rékel, meni osla ofedlati, de bi s kraljem béshal. Ker jest tvoj flushabnik fim kruljev. In je tudi mene tvojiga flushabnika, per tebi mojiga

gospoda
kralj fi
hisha
biti oc
svojiga
sadir;
toshiti
mu je
fim ré
lita la
tudi vi
miru r
„
Rogeli
je hot
laazhar
in on
najmu
tede r
bi s m
je rék
de bi
set lét
ljeji sh
jiga fl
posluf
bi tede
nadle
koliko
vrazhi
verner
sravin
kóplje

gospódu in kralju satóshil; tí pa moj gospod in kralj si kakor angel boshji; stóri, kar se ti sdi. Sakaj hifha mojiga ozhéta bi bila móгла pokonzhana biti od mojiga gospoda in kralja: tí si pa mene svojiga flushabnika med svoje mísne továrshe posadil; savolj zhéfa se torej zhem po pravizi pertoshiti? Ali kaj zhem she od kralja tirjati? In kralj mu je odgovoril: „Kaj bosh dalje govóril; kar sim rékel, sim rékel; tí in Šiba med seboj delíta lastíno.“ In Mifiboset je rékel kralju: „Naj tudi vse imá, de je le moj gospod in kralj v miru na svoj dom prishel.“

„Tudi Berselaj Galaazhán je prishel doli is Rogelima, in kralja prepeljal zhes Jordan, ter ga je hotel tudi unkraj reke posprémiti. Berselaj Galaazhan pa je bil prav star, kakih ofimdeset lét, in on je kralju shivesh dajal, ko je bil v Mahanajmu; ker grosno bogat mosh je bil. Kralj je tedej rékel Berselaju: „Pridi s menoj, de bres skerbi s mano pozhivash v Jerusalemu.“ In Berselaj je rékel kralju: Koliko lét bom néki she shivel, de bi s kraljem gori shel v Jerusalem. Ofimdeset lét sim sdej star; ménish li, de moji obzhutljeji she raslozhijo prijetno od britkiga? ali de tvojiga flushabnika jéd veselí in pijazha? ali de she poslushati samorem glas pévzov in pévk? Sakaj bi tedej tvoj flushabnik svojiga gospoda in kralja nadlégoval? Jest tvoj flushabnik pojdem she nekoliko unkraj Jordana s teboj; ní mi tréba téga povrazhila; temuzh prosim, de se jest tvoj hlapiz vernem, in v svojim méstu umerjem, in de me sravin groba mojiga ozhéta in moje matere pokópljejo. Je pa tvoj hlapiz Hamaam; on naj gre

f teboj, gospod moj in kralj! in stóri s njim, kar se ti prav sdi. Kralj mu je torej rékel: „Naj gre Hamaam s mano, in jest mu bom stóril, kar bo tebi dopadlo, in karkoli me bošh profil, bošh doségel? In ko so vsi ljudjé in kralj zhes Jordana prishli, je kralj Berselaja kufhnil in blagoslovil, ter se je vernil na svoj dom.“

LV. Kuga.

II. Kralj. 24, 2-25.

„Kralj (*David*) je pa Joabu, svojimu vójvodu rékel: „Obhódi vse Israelove rodove od Dana do Bersébe, in shtéjte ljudí, de vém njih shtevilo.“ Joab je pa odgovoril kralju: „Gospod tvoj Bog pomnóshi tvoje sedájno ljudstvo, in stóri ga stórténiga prizho mojiga gospoda in kralja; tode kažhozhe f tem moj gospod ino kralj?“ Králjevo povelje pa je obveljalo, in ne beséda Joabova in vójvodov; Joab in vójvodi so torej shli spred kralja Israelfko ljudstvo shtét..; in ko so vso deshébo prehodili, so v devetih mészih in dvajsetih dnéh nasaj prishli v Jerusalem. Joab je tedej dal kralju shtevilo popisana ljudstva, in je bilo v Israelu ósim sto tavshent mozhnih mosh, perpravnih vojakov, in v Judovim rodu pet sto tavshent bojakov.“

„Kader je pa ljudstvo preshtéto bilo, je David vida serze bolélo; ter je David govoril Gospodu: „Slo fim v tém djanji greshil; tode prošim Gospoda od vsemi svojimu hlapzu hudobijò, sakaj grošno nespametno fim ravnal.“ David je tedej sjutrej vstal in Gospod je govoril preroku Gadu, in Davidovi mu videshu, rekozh: „Pojdi in rêzi Davidu: To

govori
eno, ka
Davidu
léta lake
svojimi
li; ali k
preudar
mu, ki
„V gro
róke pá
kakor l

„G
do odkás
Dana do
je angel
nil, ga
lil, ter
sti je; s
pa je b
je David
spodu:
so ovzé
ka nad
je prish
„Pojdi g
Arevna
Arevna
kraljem
moj go
odgovor
du, de
na je re
me, in

im, kar
Naj gre
kar bo
l, boš
Jordan
oslovil

govori Gospod: Troje se ti da na sbíro, sberi si eno, kar hozhesh de ti storim.‘ In ko je Gad k Davidu prishel, mu je osnanil rekózh: ‚Ali bo trí léta lakota po tvoji desheli; ali bošh trí mész pred svojimi sovrashniki beshal, in oní te bodo podili; ali bo pa tri dni kuga po tvoji desheli. Torej preudari in pomisli, kaj zhem odgovoriti njemu, ki me je poslal.‘ Kralj je pa rékel Gadu: ‚V grosni stiski sim; tóde boljše je, de Gospodu v róke pádem (kér veliko je njegovo usmiljenje), kakor ljudém.‘

rójvodu
ana do
tevilost
oj Bog
ga stor
ode kaj
o pove
in voj
kralj
leshel
a dné
kralj
Israel
v njih
akov.
je Da
spoda
ospod
grosni
j vstaj
idovi
u: To

„Gospod je tedej s kugo udaril Israelze od jutra do odkásaniga dné, in je umerlo smed ljudstva od Dana do Bersebe sedimdeset tavshent mósh. In ko je angel Gospodov svojo roko nad Jerusalem vsdignil, ga potrebiti, se je Gospod savolj nadloge usmilil, ter je rékel angelu, ki je ljudstvo tépel: ‚Dostí je; sadershuj sdej svojo rokó.‘ Angel Gospodov pa je bil sravin gumna Arevna Jebuseja. In ko je David angela vidil ljudstvo tepsti, je rékel Gospodu: ‚Jest sim greshil, jest sim krivizo storil; kaj so ovzé naredile? profim, naj se verne tvoja roka nad me, in nad hisho mojiga ozhéta.‘ In Gad je prishel k Davidu tisti dan, in mu je rékel: ‚Pojdi góri, in postavi altar Gospodu na gumnu Arevna Jebuseja.‘ In David je shel gori. . . , in Arevna je ven prishel, ter se na svoj obras pred kraljem na semljo vèrgel, in je rékel: ‚Sakaj pride moj gospod do svojiga hlapza?‘ In David mu je odgovoril: ‚Gumno kúpit, in altar postaviti Gospodu, de néha morija; ki divja med ljudmi.‘ In Arevna je rekel Davidu: ‚Moj gospod in kralj naj vsame, in naj daruje, kakor se mu sdi; vsémi vóle

v shgavno daritev, in vós, in volovske jarme v kurjavo. 'To vse je dal Arevna . . , in je rekel kralju: 'Gospod, Bog tvoj, naj dovsame tvojo saljubo.' In kralj mu je odgovoril, in djal: 'Ne kakor ti ho- zhes; temuzh plazham ti, kolikor je vredno, in nozhem Gospodu svojimu Bogu (meni) podarilje ne shgávine pernešti.' David je torej gumno in vole kupil . . in je ondi altar poštavil Gospodu, in je shgavne in hvalne darove perneštel; in Bog je deshe- li sanéšel, in kasin je bila od Israelzov odvernjena."

LVI. Davida sadnji ogovori, in smert.

1. Kron. 28, 1-22. III. Kralj. 2, 1-11.

Kôniz svojiga shivljenja je David svoje fino- ve, Israelske pervake, in vse svoje flushabnike skli- zal v Jerusalem, „ter se je vsdignil, se vstopil in djal: 'Poslušajte me, moji bratje, in ljudstvo moje: Šim mislil hišho sidati, de bi bila skrinja Gospo- dove saveše v nji pozhivala, in podnoshje nóg na- shiga Bogá; in sim vsiga perpravil v sidanje. Bog pa mi je rékel: Ne bošh sidal hišhe mojimu ime- nu, ker boják si, in krí si prelival. Tode Gospod Israelski Bog je mene smed vse hišhe mojiga ozhé- ta isvolil, de bi bil kralj Israelski vékoma; ker is Judoviga rodú si je perváke isvolil; in dalje is Judove rodovine hišho mojiga ozhéta; in smed finov mojiga ozhéta mu je dopadlo mene kralja isvoliti všimu Israelu. In tudi smed mojich finov . . je mojiga finú Šalomona isvolil, de bi sedel na kraljevim sedeshi Israelskiga Gospoda, ter mi je rékel: Tvoj fin Šalomon mi bo hišho stavil in dvo- re; sakaj njega sim si isvolil sa finú, in jest mu

arme v bom ozhe. In bom vterdil njegovo kraljestvo vé-
 koma, ako bo moje sapovedi in povelja stanovit-
 no spolnoval, kakor doslé. Torej (*vafopominjam*)
 prizho vse mnoshize Israelske, in prizho nashiga
 Bogá; dershite in premishljujte vse sapovedi Gospo-
 da nashiga Bogá, de v lasti obdershite dobro de-
 shelo, in jo svojim finovam sa seboj popustite ven
 in ven. Tí pa, fin moj, Šalomon! sposnavaj Bo-
 ga svojiga ozhéta, in flushi mu s popolnim ser-
 zam, in s radovoljno dušho; ker Gospod vidi vřim
 v serze, in vé vse misli. Ako ga ishesř, ga bosř
 nashel; ako ga pa popuřišř, te bo savergel vé-
 koma. Kér te je tedej Gospod isvolil, de mu po-
 stavish svetisře, bodi serzhán, ter ga sdélaj.“

David je dal Šalomonu tudi popis tempelna
 in dvorov i. t. d., duhovřkih in Levjevih rédov;
 slatá in frebra filno veliko. Tudi pervake je opo-
 minjal, po mozhi daril dati, de bi se Gospodu
 prav zhařtitljiv tempel řosidal. Ter so obljubili
 in so dali veliko slatá in frebrá, pa brona in dra-
 ĝih kamnov. „In ljudřtvo se je veselilo; sakaj is-
 vřiga serza so to Gospodu darovali; in tudi kralj
 David se je prav slo veselil. In je Gospoda hvalil
 prizho vse mnoshize in je rékel: „Hvaljen bódi
 Gospod, Bog Israela nashiga ozhéta vékoma. Te-
 bi, o Gospod! gré velizhařtvo in mozh, flava in
 premaga; in tebi zhařt; sakaj kar je na nébu in
 na semlji je tvoje; tebi, Gospod! gré kraljevanje,
 in tí si zhes vse pervake. Tvoje je bogařtvo, in
 tvoja je flava; tí vse vladařh; v tvoji roki je krep-
 kořt in mozh; v tvoji roki je velizhařtvo, in kra-
 ljevanje vřiga. Torej te zhařtimò, Bog nash! in
 hválimo tvoje řlovito imé. Kdo řim jeřt in kdo je

moje ljudstvo, de tebi vse to obljubimo? tvoje je vse, in kar smo is tvoje roké prejéli, ti damò. Ker ptujzi smo pred teboj in popótniki, kakor vsi nashí ozháki. Nashí dnévi so kakor senza na semlji, in ní nam na nji ostati. Gospod, nash Bog! vse to blagó, ki smo ga perpravili, de se bo hishá postavila tvojimu svetimu iménu, je is tvoje roké; in tvoje je vse. Vém, Bog moj! de v serzé vidish, in priprostoš ljubish: torej fim tudi jest is priprostiga serza s veseljem vse to pernéfel, in tudi tvoje, tù prizhejozhe ljudstvo fim vidil s prav velikim veseljem tebi darila pernafhati. Gospod, Bog nashih ozhétov, Abrahama, Isaka in Israela, ohrani vékoma njih sèrzu takoshno voljo; in védno naj jim bo v mislih, tebe zhasiti. Tudi mojimu finu Šalomonu daj popólnò serzé, de se dershi tvojih sapoved .. in de postavi pohishtvo .. In David je vsi mnóshizi rékel: „Hvalite Gospoda, nashiga Boga.“ In vsa mnoshiza je hvalila Gospoda, Boga svojih ozhakov; ter so se perklonili, in zhasili Boga, in po tem kralja. In so pernesli klavnih daróv Gospodu .. in so velíko veselje obhájali.“

„Perblishal se je pa zhas Davidove smerti, ter je govoril svojimu finu Šalomonu rekozh: „Pot nastópim vsih umerljivih; bódi serzhan in mósh. Špolnuj sapóvedi Gospóda svojiga Bogá, in hòdi njegove pota, in dèrshi njegove sakonila in po-velja, ukasila in naukáse, kakor je v Mojsefovi postaví sapísano; de umésh vse, kar délah, in kamer se obernes; de Gospod ispólni svoje besede, ki jih je saštran mene govoril rekozh: Ako bodo tvoji finovi skerbni svojih pót, in ako bodo pred mano hodili v refnizi in is vsiga svojiga serza, in is

vse svo
deshi
njegov
méstu.
se nato
v Heb

D
Gospo
ta Dav
roval;
saklan
na tist
kasal
,Prófi
govor
tu Da
po rel
za; tí
dal fi
sdej.
svojig
tode
In tvo
lil; b
zeniti
niku
bro o
mogo

vse svoje duše: ne bo manjkalo naslédnika na sedeshi Israelskim ..' David je tedej saspal, kakor njegovi ozhétje, in je bil pokopan v Davidovim méstu. Dnévi pa, ki je David kraljeval Israelze, so se natekli do shtirdefet lét; sédim lét je kraljeval v Hebronu; tri in tridesét lét pa v Jerusalemu."

LVII. Salomon kralj.

III. Kralj. 3, 3-15.

David je naslédoval Šalomon; „on je ljubil Gospoda, in je shivel po opominovanji svojiga ozhe-ta Davida .. Je pa shel v Gabaon, de bi tam daroval; ondi je bil namrezh velik hrib; tavshent saklanih shival je Šalomon pernéfel v shgavin dar na tistim altarji v Gabaonu. In Gospod se je perkasal Šalomonu v sanjah po nozhi, ter je rékel: „Prôfi kar hozhesfh, in ti bom dal.' In Šalomon je odgovoril: „Tí si svojimu flushabniku, mojimu ozhétu Davidu, veliko milost fkasal, kér je prizho tebe po refnizi in pravizi shivel, ter je bil praviga serza; ti si mu svojo veliko milost perhranil in si mu dal finú, ki na njegovim sédeshi sedí, kakor je sdej. Sdej pa, Gospod Bog! si sa kralja postavil svojiga flushabnika namésti mojiga ozhéta Davida; tode mladenizh fim she, in se ne vém kam djati. In tvoj flushabnik je v frédi naróda, kteriga si isvolil; bresfhtevilmiga naróda, ki se ne da shtéti in zeniti savolj obilnosti. Daj torej svojimu flushabniku umétno serzé, de bo to ljudstvo soditi in dobro od hudiga raslozhiti samogel. Sakaj kdo bi samogel to ljudstvo soditi, tvoje ljudstvo, ki je toliko.“ „Molitev je tedej Gospodu dopadla, ker je

Šalomon to profil. In Gospod je rékel Šalomonu: „Ker to profísh, in ne shelísh dolgíga shívljenja, ne bogástva, ne hudíga svojíh sovrashníkam, temúzh modrósti prófísh, de bí rasumno sodíł: glé! ti storím po tvojí prošnji, in ti dam modro in umétno serzé, de ga ní bilo tebí enakíga pred tabo, in ga ne bo sa teboj. Tode tudi uníga, zhešar ne profísh, ti dam, bogástvo namrežh in slavo, de ga ní bilo tebí enakíga kralja vse pretekłe dní. Zhebošh po mojíh potíh hodíł, in moje sakoníla deršhal in moje povelja, kakor je tvoj ozhe ravnal, ti bom dal dolgo shívljenje.“ In Šalomon se je sbudíł . . . in ko je v Jerusalemu príshel, je stopíł pred skrinjo Gospodove savése, in je pernéseł shgavníh darov, in mírni, ter je vším svojíh flushabníkam velíko goštarijo napravíł.“

LVIII. Modra Šalomonova sodba.

III. Kralj. 3, 16-28.

„Tíste dní ste pershle dve shené k kralju Šalomonu, in stópíte pred-nj. In rezhe njíh ena; „Profím, moj Gospod! Jest in ta shena stanújeve v ení híshí,“ v ravno tístim hrámu. Iméle své pa vsaktéra svoje déte; „in své vkupej bíle, in rasun naju ní bilo níkogar drugíga per nama v híshí. V nozhí pa je fin té shene umerł; v spanjí namrežh ga je sadúshíla. In vštane po nozhí, ko je bílo vse tího, vsame mojíga finú od mene, tvoje flushabníze spíjózhe, in ga poloshí k sebi; svojíga finú pa, ktéri je bíł mertev, poloshí k meni. In ko sím sjutrej vštala, de bí svojíga fina dojíla, najdem, de je mertev; ko ga pa per svetlíim dnévu

bolj
rígá
kó,
moj
sakaj
ste se
,Ta p
una
moj p
nefli
dvoje
na p
njén
spod.
mori
ne tv
rezhe
umor
je flí
kralj
storit

posta
ter g
vméš
je své
no p
v dv
ní dv
V té

bolj na tanko poglédam, vidim, de ni moj, ktériga fim rodíla.‘ Druga shena pa je rekla: ‚Ni takó, kakor govorísh; temuzh tvoj fin je mertev, moj pa shiví.‘ Nasproti je una rekla: ‚Lashefsh; sakaj moj fin shiví, tvoj fin pa je umerl.‘ In takó ste se prepirale pred kraljem. Tedej rezhe kralj: ‚Ta pravi: Moj fin shiví, in tvoj fin je umerl; in una odgovorí: Ni takó, temuzh tvoj fin je umerl, moj pa shiví. Pernefite mi mezh.‘ In ko so mezh pernefli kralju, rezhe: ‚Rasfekajte shiviga otroka na dvoje, in dajte polovizo téj, in polovizo uni.‘ Shena pa, ktere fin je bil shiv (nji namrezh se je njen fin v serze smilil,) rezhe kralju: ‚Profim, Gospod, dajte uni shiviga otroka, in nikar ga ne umorite!‘ Nasproti pa una rezhe: ‚Ne bódi ne moj ne tvoj, temuzh rasdelí naj se.‘ Kralj odgovorí in rezhe: ‚Dajte prvi shiviga otroka, in nikar ga ne umorite; sakaj ta je njegova mati.‘ In ves Israel je flifhal sodbo, ktero je storil kralj, in so se bali kralja, ker so vidili, de je modrost boshja v njem, storiti pravizo.“

LIX. Salomonov tempel.

Salomon je Gospodu tempel na gori Mórija postavil. Verh téga grizha pa ni bilo dosti prostóra, ter ga je kralj ukasal od tal do verha obsidati, in vmésni prostor s perstjó spolniti, in po tém takim je svetá perdobil, tempel Gospodov prav prostorno postaviti. Pred svetíshem je bil dvor, ki je bil v dva déla rasdeljèn, v sunajni dvor, in v snotrajni dvor, ktérimu se je tudi duhovski dvor reklo. V téh dvorih je bilo veliko pohifhtev in staníz,

v kterih je bil shivesh in orodje f-hranjen, in so tudi duhovni in Levitje zhaš duhovniga opravila štanovali. V duhovskim dvoru je bil altar sa shgavne darove; je bil pa is neobdélaniga kamnja, dvajset komolzov široke, toliko dolge, in deset komolzov visoke. Posód in oródja je bilo tudi veliko vezh, kakor v šnidnim šhotóru.

Švetišhe je bilo shešdeset komolzov dolgo, dvajset komolzov široke in trideset visoko. Pervi del švetišha ali Švéto, je bil štirideset komolzov dolge; in drugi dél ali Presveto dvajset komolzov dolge, toliko široke in visoke, de je bila torej sheštaníza nad Presvetim. Pred Švetišhem je bil velik stólp, 120 komolzov visok, dvajset široke, in deset dolge. Pred vrati stólpja je bil na vsaki strani bronast šteber, 36 komolzov visok. Švetišhe je bilo is sréšaniga štirvoglatiga kamnja šolidano in snotrej in sunej f zedrovimi deskami obito, in te so bile f slatam prevlezhene. Med Švetim in Presvetim je bilo drago pregrinjalo. V Švétim je bil kadivni altar, kteri je bil f slatam prevlezhene; je bilo tudi deset slatiš svezhnikov, deset pošlazenih mís; na té misé so dvanajšt kruhov in 100 slatiš škedelz, polnih vina, pošlavljali; tudi druge pošode so bile is zhištiga slatá. V Presvétim je bila škrinja savése in palize so šégle do pregrinjála. Šravin škrinje savése šta bila dva f slatam prevlezhena kerúba, 10 komolzov visoka; in šlédnji je eno perutnizo nad škrinjo rasprostíral; druga perutniza pa je šégla do štene.

III.

Israe
mon
něšt
Israe
in d
šhoto
so n
shiza
škrin
bilo
savés
keru
je bi
V šk
vá-nj
véso
Egip
šveti
vo;
obla
dovo
govo
šim
viti
blag
shiza

Israe
ril,

LX. Posvezhenje tempelna.

III. Kralj. 8, 1-61. II. Kron. 7, 1-6. III. Kralj. 9, 1-9.

Ko je bil tempel dodelan „so se vsi starafhini Israelski in pervaki rodov . . soshli k kralju Šalomonu v Jerusalem, skrinjo Gospodove savése prenést is Davidoviga mésta, to je, is Šiona. In vsi Israelzi so se sbrali“ v prasnik selenih fhotorov; in duhovni so skrinjo vsdignili, in so jo nesli, in fhotor savése, in vse orodje, ki je bilo v snidnizi so nesli Levitje. „Kralj Šalomon pa, in vsa mno-shiza, ki se je k njemu soshla, je s njim shla pred skrinjo, ter so darovali óvez in volov, de jih ni bilo zeniti in shtéti. In duhovni so nesli skrinjo savése . . v Presvéto pod perute kerubov. Sakaj kerubi so rasproširali perute nad krajem, kjér je bila skrinja, in so sénzhili njó in njé pálizé. V skrinji pa sté bile le kamnéne tabli, ktere je vá-njo Mojsef djál na Horebu, ko je Gospod sa-véso narédil s Israelovimi mlajshi, ko so shli is Egiptovske deshele. In kader so bili duhovni is svetishta prishli, je oblak napólnil hisho Gospodo-vo; in duhovni niso mogli stati in strezhi savolj oblaka; sakaj slava Gospodova je navdala Gospo-dovo hisho. Na to je rékel Šalomon: „Gospod je govoril, de hozhe v oblaku stanovati. (*Tode jest*) fim hisho postavil tebi v prebivalishe, prav stano-vitin sédesh vékoma. In kralj se je obernil, in je blagoslovil vso mnoshizo Israelovo; sakaj vsa mno-shiza Israelova je bila po kónzu.“

„In je molil Šalomon: „Hvaljen bodi Gospod, Israelov Bog! ki si mojimu ozhétu Davidu govo-ril, in po njem spolnil, rekozh: Od tistih mal ko

sim svoje ljudstvo Israel is Egipta speljal, si nisim med nobenim rodam Israelovim isvolil mésta, de bi se hisha sidala, in de bi ondi moje imé stanovalo; temuzh Davida sim isvolil, de moje ljudstvo Israel vláda. In moj ozhe David je hotel hisho postaviti iménu Gospoda Israeloviga Bogá. In Gospod je rékel mojimu ozhétu Davidu: De mislish v svojim serzu hisho postaviti mojimu iménu, je prav .. Tode tí mi ne bosh hishe sidal, temuzh tvoj fin .. on bo mojimu iménu hisho postavil. In Gospod je svojo obljubo, ki jo je bil rekel, dopolnil, ter nasledujem svojiga ozhéta Davida, in sedím na Israelskim sedeshi, kakor je bil Gospod rékel, in sim postavil hisho iménu Israeloviga Boga. Ter sim ondi kraj odlozhil sa skrinjo, v kateri je Gospodova savésa, ki jo je s nashimi ozhaki narédil, ko so shli is Egiptovske deshele.“

„In Šalomon je stopil pred Gospodov altar prizho Israelske mnoshize, je raspel roké v nebó, ter molil: „Gospod, Bog Israelov! ni ga tebi enakiga Bogá, ne sgorej na nébu, ne sdolej na semlji; ti ohránish savéso in milost svojim slushabnikom, ktéri pred tabo hodijo is vsiga svojiga serzá. Tí si svojimu slushabniku, mojimu ozhétu Davidu spolnil, kar si govoril; obljubil si in dopolnil, kakor ta dan sprizhuje. Torej Gospod, Bog Israelov! dèrshi svojimu slushabniku, mojimu ozhétu Davidu, kar si mu govoril rekozh: Ne bo ga manjkalo sedézhiga na Israelskim sédeshi; to de tvoji mlajshi svojo pot varujejo, in de hodijo prizho mene, kakor si tí hodil pred mojim oblizhjem ..“

„Je pa verjéti, de Bog resnizhno na semlji prebiva? Ako te nebó, in pa nebó in nebó ne ob-

fesh
de
pro
in
mól
in d
moj
nik
svoj
derk
jih
in b

in f
perf
shi v
hude
vo g
mu p
pred
be g
prisl
usliff
Israe
njih
savol
se po
nejo
in o
ljud
ri na
fi jo
desh

šeshe, te bo kali ta hišha, ki sim jo postavil? Tode osri se na molitev svojiga flushabnika, in na prošnjo njegovo, Gospod moj ino Bog! Šlišhi hvalo in molitev, ktero tvoj flushabnik danš pred tabo móli, in iméj svoje ozhi odperte nad to hišho nozh in dan; nad hišho, ki si od njé govoril: Ondi bo moje imé; in uslišhi molitev, ki jo tvoj flushabnik k tebi na tém kraji móli. Ter uslišhi molitev svojiga flushabnika in svojiga ljudstva Israela, kadekoli bodo na tém kraji molili; in uslišhevaj jih na svojim sedeshi v nebésih; uslišhevaj jih, in bodi jim milostiv.

„Ako se kdo nad svojim blishnjem pregresíhí, in se s perségo savéshe, in pride (*drúgi*) savolj persege pred tvoj altar v tvojo hišho: ga tí uslišhi v nebésih, in raslódi svoje flushabnike; savérsi hudobniga, in njegovo délo naj pride nad njegovo glavó; ter opravízhi pravizhniga, in povérni mu po njegovi pravizi. — Ako bo tvoje ljudstvo Israel pred svojimi sovrashniki beshalo (zhe bo soper tebe grešhilo); in se bodo spokorili, ter v to hišho prišhli, in hvalili tvoje imé, in molili, pa profili: uslišhi v nebésih, in odpústi greh svojimu ljudstvu Israelu, in pelji jih nasaj v deshelo, ktero si dal njih ozhakam. — Ako se nebó saprè, in ne bo deshja savolj njih gréhov, in oní na tém kraji mólijo, in se pokoré tvojimu iménu, in od svojih gréhov vernejo savolj svojih nadlóg: uslišhi jih v nebésih, in odpústi gréhe svojim flushabnikom in svojimu ljudstvu Israelu; in pokashi jim pravo pot, po kteri naj hódijo, in daj deshevati na svojo semljo, ki si jo v last dal svojimu ljudstvu. — Ako je lakota v desheli, ali kuga ali shkodljiva sapa, alí fnetjava,

ali kobiliza, ali rja; ako jo sovrashnik stiska, in njé méta obléga; naj sadéne kogarkoli smed tvojiga ljudstva Israela, shiba, nadloga, ktéra si bo di; de profi in tarnja; kdorkoli zhuti rano svojiga serzá, in svoje roké v tí hishi steguje: usliši ti v nebésih na svojim sédeshi, in bodi milostiv, in poverni vsakimu po njegovih potih, kakor njegovo serzé previdish (ker le tí posnash serza vsih ljudi); de se te boje vse dni, ktére jim je shivel v desheli, ki si jo dal nashim ozhakam. — In tudi, ako pride ptujiz, ktéri ni od tvojiga ljudstva Israela, is daljne deshele savolj tvojiga iména (sakaj povsód naj sloví tvoje veliko imé.); ako tedéj pride in móli na tém kraji: ga usliši v nebésih, na kraji svojiga sedesha in stóri mu vse, kar te bo ptujiz profil; de se bodo vsi narodi semlje vadili, bati se tvojiga iména, kakor tvoje ljudstvo Israel; in de sposnajo, de tvoje imé nad to hisho zhuje, ki sim jo postavil. — Ako bo tvoje ljudstvo na vojsko fhlo soper svoje sovrashnike, po poti, kamér jih bosh poslal, in te bodo profili k mestu (*obernjeni*), kteriga si isvolil; in k hishi, ki sim jo tvojimu iménu sosidal: usliši v nebésih njih molitev in njih proshnjo in stóri jim pravizo.

„Ako bodo gresihili soper tebe (sakaj ni ga zhlovéka, ktéri bi ne greshil), in jih bosh rasferjen njih sovrashnikam v last dal, in bodo vjéti delezhi in bliso v deshelo sovrashnikov peljani; in se bodo pokorili v svojim serzu, kér bodo v sushnosti, rekozh: Gresihili smo, krivizhno smo ravnali, húdo smo storili; in se bodo k tebi vernili is vsiga svojiga serzá in is vse svoje dushe v desheli svojih sovrashnikov, v ktéro so bili vjéti peljani;

in te
ktero
ga si
jim
svojig
in stór
ro je
dobije
loft p
se jih
lèsh o
is she
bo tv
in usl
jih sek
kakor
si, Go
„
konzh
nil; s
in rol
in na
kozh:
mu lj
obljuh
snanil
bodi s
naf na
giba
potih
njego
kam
profil

in te bodo profili proti svoji desheli (*obernjeni*), ktero si njih ozhetam dal; in proti méstu, kteriga si isvolil, in proti tempelnu, kteriga sim tvojimu imenu postavil: ušlišhi v nebesih, na kraji svojiga sedesha, njih molitve in njih prošnje, in štóri jim pravizo; in sanesi svojimu ljudstvu, ktéro je soper tebe gresihilo, in (*odpústi*) jim hudobiye, s kterimi so te drashili; in skashi jim milost prizho njih, ktéri jih bodo vjéte iméli, de se jih usmilijo. Sakaj tvoje ljudstvo so, in tvoj delsh oní, ki si jih is Egiptovske deshele speljal, is shelésne ognjénze. Odprí svoje ozbí, kader te bo tvoj flushabnik profil in tvoje ljudstvo Israel, in ušlišhi jih vse, kar te bodo profili. Sakaj ti si jih sebi v delsh odlozhil smed vsih narodov semlje, kakor si govoril po svojim flushabniku Mojsešu, ko si, Gospod Bog! nashe ozhéte is Egipta peljal.“

„Ko je pa Šalomon vso to molitev in prošnje konzhal, se je pred Gospodovim altarjem vsdignil; sakaj s obéma kolenama je klezhal na tléh, in roke so bile spéte proti nébu. On je tedej stal in na glas vso mnoshizo Israelsko blagoslovil, rekoh: „Hvaljen bodi Gospod, ki je mir dal svojimu ljudstvu Israelu, kakor je bil rékel. Vsih tistih obljub, ki jih je po svojim flushabniku Mojsešu nasnanil, ni ne ena pogreshena. Gospod, nash Bog bodi s nami, kakor je bil s nashimi ozhaki; in nas ne sapústi, ter ne saversi. Temuzh naj si nagiba nashe serza, de hódimo po vsih njegovih polih, in se dershimò njegovih sapoved in sheg njegovih, in vsih postav, ki jih je nashim ozhakam isrózhil. In ta moja molitev, s ktéro sim profil Gospoda, naj hódi pred Gospoda nashiga

Boga nozh in dan, de storí pravizo svojimu flushabniku, in svojimu ljudstvu Israelu ven in ven; de vfi narodi semlje sposnajo, de Gospod je Bog, in ni drugiga mém njega. Tudi nashe serzé bodi popolno pred Gospodam nashim Bogam, de hódimo ob njegovih postavah, in se dershimò njegovih sapoved, kakor danashnji dan.“

„Ko je bil Šalomon odmolil, je shinil oginj s nebés, ter je shgavne in klavne darove povshil; in slava Gospodova je hisho navdala. In duhovni Gospódovi niso mogli v tempel Gospodov, kér je slava Gospodova tempel Gospodov navdala. In tudí vfi Israelzi so vidili oginj doli shiniti, in slavo Gospodovo nad hisho; ter so padli na obras.. so molili in hvalili Gospoda: ‚Kér je dober, ker vékomej je milost njegova.‘ Kralj pa in vse ljudstvo so darovali prizho Gospoda. Kralj Šalomon je tedej dva in dvajset tavshent volov daroval in sto in dvajset tavshent ovaz; in kralj pa ljudstvo so po tem takim hisho boshjo posvétili. Duhovni so svoje dela opravljali, Levitje pa so.. Davidove pésmi péli.. Duhovni so tudi pred njimi trobili, in vse ljudstvo je stalo.“ Posvezhevanje je sédim dni terpélo; ósmi dan pa je Šalomon ljudi odpravil; ter so blagoslovili kralja, in so shli na svoj dom veséli savoli toliko dobrót, ki jih je Gospod Davidu, Šalomonu in svojimu ljudstvu skasal.

„Kader je bil pa Šalomon Gospodovo pohishstvo in kraljévo hisho dodélat, in vse, kar je shel in storiti hotel, se mu je Gospod vdrugizh perkasal, kakor se mu je bil v Gabaonu perkasal, in Gospod mu je rékel: ‚Šim uflishal tvojo molitev in prošnjo, ki fi jo pred mano govóril; ter sim

posvét
dal sta
ti pre
pripro
vse, k
sapove
Israel
tu Dav
shá tv
pa bo
ne bot
koníl,
bogova
trébil
gel ter
spred
govor
ga. In
dé sav
semli
vorili:
gá, kt
speljal
li; sató

„
shala
mi svo
shave,
nesle;

posvétil to hišho, ktéro si postavil, in bom ondi dal stanovati moje imé vékoma.. In zhe bošh tudi ti pred mano hodil, kakor je hodil tvoj ozhe f priprostim in pravim serzam; in zhe bošh stóril vse, kar fim ti ukasal, in se bošh dershali mojih sapoved in narédeb: bom sédesh tvojiga kraljéstva Israelskiga uterdil vékoma, kakor fim tvojimu ozhétu Davidu govoril, rekozh: „No bo manjkalo mo-shá tvojiga saróda na sédeshi Israelskim. Ako se pa bote od mene vernili ví, vašhi finovi, in ne bote dershali in spolnovali mojih povelj in sa-koníl, ki fim vam jih nasnanil, temuzh ptujim bogovam flushili ter jih molili: bom Israela po-trébil f semlje, ki fim jo jim dal, in bom saver-gel tempel, ktériga fim svojimu iménu posvétil, spred svojiga oblizhja; in vsi narodi bodo v pri-govor in sméh jemali Israela, in govorili od nje-ga. In ta hišha bo v sgled; vsak se bo, mémo gre-dé savsél in pfikal in rékel: Sakaj je Gospod téj semlji in téj hišhi tako narédil? In bodo odgo-vorili: Sato kér so Gospoda sapustili, svojiga Bo-gá, ktéri je njih ozhéte is Egiptovske deshele is-speljal; ter so fhli sa ptujimi bogovi, in jim flushi-li; sató je Gospod rékel nad-nje priti vso to nadlogo.“

LXI. Šabejska kraljiza.

III. Kralj. 10, 1-24.

„Tudi Šabejska kraljiza je prishla, ko je sli-shala slovenje Šalomona.. v Jerusalemu s dostéri-mi svojimi, in s blagam in f kamelami, ki so di-shave, in prav veliko slatá in dragih biserov per-nesle; ter je fhla k Šalomonu, in mu je vse go-

vorila, kar je iméla v mislih. In Šalomon ji je vse raslošil, kar mu je govorila; nizh ni bilo, zhéfar bi kralj ne bil védil, in kar bi ji ne bil rassnánil. Ko je pa Šabejska kraljiza veliko modróst Šalomonovo vidila, in hifho, ktero je fosidal, „in vse bogastvo, in blagó, „in darove, ki so jih v hifhi Gospodovi pernafhali, ji je fápo vsélo. Ter je rekla kralju: „Réf je, kar fim flifhala v svoji desheli od tvojih góvorov in od tvoje modrósti; tode nisim verjéla njim, ktéri so mi perpovedovali, dè fim sama prifhla in f svojimi ozhmí vidila; in fim preprizhana, de mi pol ni bilo povédaniga; tvoja modróst in tvoje dela preséshejo flóves, ki fim ga flifhala. Blager njim, in blager flushabnikom, ki védno pred tabo stojé, in tvoje modróst flifhijo. Hvaljen bódi Gospod, Bóg tvoj, kteri imá dopadenje nad tabo, in ktéri te je posadel na sédesh Israelski; sakaj Gospod ljubi Israela ven in ven, in te je kralja postavil, de bi pravizhno sódil.“ Šabejska kraljiza je dala Salomonu prav veliko slatá in difhav, in dragih biserov; in tudi kralj ji je nasproti dal, kar je hotla. Ter se je vernila, in nasaj fhla v svojo deshelo f svojimi flushabniki.

„Kralj Šalomon pa je bil povelizhan zhes vse kralje semlje, kar tizhe bogastvo in modróst. In vsi ljudje so sheleli viditi oblizhje Šalomonovo, de bi fhali njegovo modróst, ktéro mu je Bóg dal v serze.“

LXII. Šalomonova smert.

III. Kralj. 11, 4-43.

„Ko je bil Šalomon shé star, so shénske nje

govorile
in njeg
njegov
govig
pelne
rasferd
Israelo
ter mu
savése,
tvoje k
tvojih d
ozhéta
ne bom
pusil t
vida, i
O
na vsd
gov flu
tísi zh
ga je r
je bil s
bila na
f ktéri
zov ras
fét kos
Gléj! j
in bom
perhram
savalj
Israelov
fil, in
Moabsl
shev; i

govo serzé spridile; ter se je nagnil ptujim bogovam; in njegovo serzé ni bilo popólno pred Gospodam, njegovim Bogam, kakor je bilo serzé Davida, njegoviga ozhéta.“ In je molil malike, in jim je tempelne stavil. „Gospod se je tedej nad Šalomonam rasferdil, de se je njegovo serzé vernilo od Gospoda Israeloviga Boga, ki se mu je bil dvakrat perkasal.. ter mu je djal: „Ker si to stóril, in nisi dershal moje savése, in mojih sakoníl, ktére sim ti dal, bom rasderl tvoje kraljestvo, in ga dal tvojimu hlapzu. Tode ob tvojih dnéh ne bom téga stóril savolj Davida, tvojiga ozhéta; tvojimu finu ga bom isstergal is rók, pa ne bom vsiga kraljéstva odvsel, temuzh en rod bom pustil tvojimu finu, savolj svojiga flushabnika Davida, in savolj Jerusalema, ktériga sim svolil.“

Odslé so se sunajni sovrashniki soper Šalomona vsdigovali, in tudi Jeroboam, kteri je bil njegov flushabnik, se je spuntal. „Permérilo se je pa tisti zhas, in Jeroboam je shel is Jerusalema, in ga je na póti frézhral prerok Ahija Šilunzhan, ki je bil s novim plajshem ogernjen; in le oná sta bila na polji. In Ahija je prijel svoj nov plajsh, f ktérim je bil ogernjen, in ga je v dvanajst kozov rastergal. Ter je djal Jeroboamu: „Vsèmi desét kozov; sakaj to govori Gospod, Bog Israelov: Gléj! jest bom kraljéstvo stergal Šalomonu is rók in bom dal tebi desét rodov. En ród pa mu bo perhranjen savolj mojiga flushabnika Davida, in savolj Jerusalemskiga mésta, ktéro sim smed vsih Israelovih rodov isvolil; sato, kér je mene popustil, in molil Astarto Sidonsko bóginjo, in Hamosa Moabskiga bogá, in Moloha malika Amonovih mlajshév; in ni hodil po mojih potih.. Ako bofh te-

dej vse slufhal, kar ti bom ukasal, in hodil po mojih potih, in délal, kar meni dopade, in se dershal mojih sakoníl in povelj, kakor je stóril moj slushabnik David: bom s tabo, in bom uterdil Davidovo hišo, in ti bom dal Israela, in bom tém Davidov saród nadlégoval, tode ne ven in ven.“

„Šalomon je tedej Jeroboamu po shivljenji strégel; (*Jeroboam*) se je torej vsdignil, in v Egipt béshal k Šefaku Egiptovskimu kralju, in je bil ondi do Šalomonove smerti. In dnévi, ktére je Šalomon v Jerusalemu s vſim Israelam kraljeval, so se natekli do ſhtirdeſet lét. Šalomon je tedej ſaſpal kakor njegovi ozhétje, in je bil pokopan v meſtu ſvojiga ozhéta Davida; in njegov ſin Roboam je ſa njim kraljeval.“

LXIII. Rasdertev kraljeſtva.

III. Kralj. 12, 1-24.

„Roboam je pa priſhel v Šihem; ker ondi ſo ſe bili vſi Israelzi ſoſhli, ga ſa kralja poſtávit. Jeroboam pa, Nabatov ſin, ktéri je ſhe v Egiptu bil v bégu pred kraljem Šalomonam, je is Egipta naſaj priſhel, ko je od njegove ſmerti ſliſhal. Šo tedej poſlali po-nj in ga poklizali; Jeroboam je torej priſhel in vſa Israelfka mnoshiza, in ſo Roboamu ſporozhíli, rekozh: ‚Tvoj ozhe nam je prav teshik jarm nalóſhil: tí nam torej sdej preterdo goſpoſtvo ſvojiga ozhéta in teshak jarm, ki ga je nam naloshil, nekóliko ſlaſhaj in ti bomo ſluſhili.‘ Jim je odgovoril: ‚Idite, in v tréh dnéh pridite k meni naſaj.‘ Ko je bilo ljudſtvo odſhlo, ſe je kralj Roboam s ſtaréjimi poſvetoval, ktéri ſo

njegov
vel, te
odgov
ſvo ſl
in jim
ven.‘
dali ſt
s njim
kel: ‚H
ſo mi
ozhe
ozhe v
jarm
pa val
„
boama
ril, in
dali, i
ſvetval
nalosh
val je s
Ko ſo
uſliſha
dél s D
v ſvoje
vid!‘ I
boam
kamnj
tro ſéd
ſo pa J
„
ſklizal
in ofir

dil po njegovimu ozhétu Šalomonu slushili, ko je s he shivel, ter je djal: „Kaj mi svetovate, temu ljudstvu odgovoriti.“ Šo mu rekli: „Zhe bosh danf to ljudstvo slushal, mu dovolil, njih proshnjo uflifhal, in jim lépo besédo dal: ti bodo slushili ven in ven.“ On je pa svet v nemar pustil, ki so mu ga dali staréji, in je mladenzhe poprafhal, ki so bili s njim isrejeni, in so mu slushili; ter jim je rekel: „Kaj mi svetovate tém ljudém odgovoriti, ki so mi djali: Slajshaj jarm, ktériga nam je tvoj ozhe naloshil.“ In so mu rekli mladénzhi... „Moj ozhe vam je teshik jarm naloshil, jest pa vam bom jarm stéshal; moj ozhe val je s bizhi tépel, jest pa val bom f terniki bil.“

„Jeroboam in vse ljudstvo je trétji dan do Roboama prifhlo.. in kralj je ljudstvu terdó govóril, in je v némar pustil svèt, ki so mu ga staréji dali, in jim je govóril, kakor so mu mladenzhi svetvali, ter je djal: „Moj ozhe vam je teshik jarm naloshil, jest pa vam bom jarm stéshal; moj ozhe val je s bizhi tépel, jest pa val bom f terniki bil.“ Ko so tedej ljudjé vidili, de jih kralj ni hotel uflifhati, so mu odgovorili, rekózh: „Nam je li dél s Davidam, ali delèsh s Isajevim finam? Pojdi v svoje fhotore, Israel! oskerbi svojo hifho, David!“ In Israelzi so fhli v svoje fhotore.. Kralj Roboam je torej poslal Adurama,.. Israelzi so ga pa kamnjali, ter je umerl. Kralj Roboam je tedej hitro sédel na vós, in je v Jerusalem béschal.. Israelzi so pa Jeroboama sa kralja postavili vřimu Israelu..

„In Roboam je prifhel v Jerusalem, ter je sklizal vřo hifho Judovo in ród Benjaminov, što in ofimdesét tavshent mosh, sbranih bojakov, de

bi se s Israelovo hišho bojevali, in kraljestvo so-
pet dobili Roboamu, Šalomonovimu finu. In Go-
spod je govoril Šemeju, boshjimu moshu, rekozh:
,Pověj Roboamu, Šalomonovimu finu, Judovski-
mu kralju, in vſi hiſhi Judovi in Benjaminovi..
rekózh: To pravi Gospod: Ne hodite gori, in ne
vojskujte se s svojimi brati, Israelovimi finovi; sled-
nji naj se vèrne na svoj dom; sakaj od mene je
to narejeno.‘ Šo ſluſhali beſédo Gospodovo, ter
se vernili s poti, kakor jim je bil Gospod ukasal.‘
Šalomonovo kraljestvo je bilo tedej v dvé rase-
ljeno; enimu se je reklo Juda, ktero je imelo dva
rodova, Judoviga in Benjaminoviga, in kralj je
bil Roboam; drugimu pa je bilo imé Israel, in
je imel deſét rodov, in kralj je bil Jeroboam.

Israelsko kraljestvo.

LXIV. Jeroboam malikovaviz.

III. Kralj. 12, 25-31. II. Kron. 11, 13-16. III. Kralj. 12,
33. 13, 1-34. 14, 1-20.

„Jeroboam je pa Šihem ſosidal na Efrajmski
gori, in ondi ſtanoval.. ter je rékel v svojim ſer-
zu: ‚Sdej se bo kraljestvo k Davidovi hiſhi vernilo,
zhe bo ljudſtvo gori hodílo darovat, v Gospodo-
vo hiſho v Jerusalemu; in ſerzé téga ljudſtva ſe
bo ſvojimu goſpódu Roboamu Judovskimu kralju
nagnilo, ter bodo mene umorili, in ſe k njemu
vernili.‘ Ter ſi je ſmiſlil, in dvé slate teléti na-
rédil; in jim rékel; ‚Ne hodite vezh gòri v Je-
rusalem; glej, Israel! ſvoje bogove, ki ſo te is

Egipto
v Bete
gréſhi
In je
niskig
ſhev.

Israelu
ſo po
priſhl
Jerobe
lovih
ga iſk
darov

je v B
in je
ſtopil
je pri
Betel
dilo p
povel
Glej!
nu, i
sdej r
zhlov
kozh
Gléj!
ſe bo
shá
kozh
je pri
kloni
je ra

ivo so-
In Go-
rekozh:
dovfki-
novi..
, in ne
i; sled-
nene je
vo, ter
kasal.“
rasde-
elo dva
ralj je
ael, in
oam.

Egiptovske deshele speljali.‘ Ter je eno postavil v Betelu, in drugo v Danu; in s tem se je pregréfhil; sakaj ljudstvo je do Dana fhlo tele molit. In je postavil tempelne na vishávah, in duhovne niskiga stanú, ki niso bili smed Levjevih mlajshév. Duhovni pa in Levitje, ki so bili po vsm Israelu, so fhli k Roboamu is vsih svojih sêl, ter so popustili mestne okrajne in svojo lastino, in so prishli na Judovsko in v Jerusalem; sató kér jih je Jeroboam savergel.. In kterikoli smed vsih Israelovih rodov so svoje serzé nagníli, in Israeloviga Boga iskali, so tudi v Jerusalem hodili svojo klavino darovat pred Gospodam, Bogam svojih ozhákov.“

„In (*Jeroboam*) je shel gori k altarju, ki ga je v Betelu postavil, pétnajsti dan osmiga mészá..; in je prasn timer napravil Israelovim mlajshem; ter je stopil k altarju, kadilo sashgat. In gléj! mosh boshji je prishel po Gospodovim povelji is Judovskiga v Betel, ko je Jeroboam pred altarjem stal in kadilo potrésal. Ter je savpil v altar po Gospodovim povelji, in rékel: „Altar, altar! to govori Gospod: Glej! sin bo rojen Davidovi hifhi, Josija po iménu, in bo na tebi daroval duhovne vishav, kteri sde na tebi kadilo sashígajo; in bo na tebi sashgal zhloveshke kosti.‘ In je tisti dan snamn timer dal, rekozh: To bodi snamn timer, de je Gospod govoril: Gléj! altar se bo raspózhil, in pepél, ki je na njem, se bo rasstréfel.‘ In ko je kralj beséde boshjiga moshá slifhal.. je svojo rokó s altarja vsdignil, rekozh: „Primit ga.‘ In usahn timer mu je roka, ktéro je proti njemu stégnil, in je ni mogel k sebi perkloniti.. In tudi altar se je raspózhil, in pepél se je rasstréfel s altarja, kakor je bil mosh boshji pred

povédal snamnje po Gospodovim povelji. In kralj je djál boshjimu moshu: „Profi Gospoda svojiga Bogá, in môli sa-me, de mi bo roka osdravljena.“ In mosh boshji je profil Gospoda, in králjeva roka se je vdála, ter je bila kakor poprej. Jeroboam pa se ni vernil od svoje hudobne poti .. torej je bila njegova hišha rasdjana, in potrebljena f semlje.“

„Tisti zhašt je Jeroboamov sin Abija sbôlel. Ter je Jeroboam svoji sheni rékel: „Vsdigni in preoblézi se, de te ne bodo posnali, de fi Jeroboamova shena, ter idi v Šilo, kjér je prerok Ahija, ktéri je meni povédal, de bom zhes to ljudstvo kraljeval. Vsemi tudi seboj deset kruhov, potízo in posódo s médam, in pójdi do njega; sakaj on ti bo povédal, kaj bo is tēga dēteta.“ Jeroboamova shena je storila, kakor je rékel, in se vsdignila ter fhla v Šilo, in je prishla v Ahijevo hišho; tode (*Ahija*) ni dobro vidil, sakaj njegove ozhí so od starosti otemnéle.“

„Gospod je pa rékel Ahiju: „Gléj! Jeroboamova shena pride, f tabo posvetovat se savolj svojiga finú, ki je bolan. To in to ji rêzi.“ Ko je tedej noter prishla in se hlinila, je Ahija slishal stopinje njé, ki je fhla skosi vrata, ter je rékel: „Pojdi noter Jeroboamova shena! Pokaj se hlinish? Jest fim poslán tebi britkiga osnanit. Idi in rêzi Jeroboamu: To govori Gospod, Israelov Bog: Kér fim te smed ljudstva povishal, in fim te vójvoda dal svojimu ljudstvu Israelu, in fim kraljestvo Davidove hišhe rasderl, in ga tebi dal; tí pa nifi bil kakor moj flushabnik David, ktéri je moje sapovedi dershal, in me slusshal is vfiga svojiga serzá, in storil, kar je meni dopadlo: temuzh fi vezh hu-

diga
bo,
diti;
fla
amo
ni,
mést
bode
robo
nad
nafh

fhla
in f
po l
niku
Jero
lét,
je n

je h
je J
.. B
val.
kon
viga
bil p
savo
ze v

diga storil, kakor slédnji njih, ki so bili pred tabo, in si sebi ptujih bogov naredil in slil, meferditi; mene pa si savergel: bom satorej nadlógó poslál nad Jeroboamovo hisho, in bom vse Jeroboamove pokonzhal do sadnjiga... Tí se tedej vsdigni, in pojdi na svoj dom; in ravno ko bošh v mésto stopila, bo déte umerlo; in vsi Israelzi ga bodo obshalovali in pokopali; sakaj le ono od Jeroboamove hishe bo v pokopalishi pokopano; ker nad njim je Gospod Israelov Bog nékoliko dobriga nashel v Jeroboamovi hishi...“

„Jeroboamova shena se je tedej vsdignila, ter shla in... ko je zhes prah stopila, je déte umerlo; in so ga pokopali. In vsi Israelzi so ga objokovali po besédi Gospodovi, ki jo je po svojim flushabniku, preróku Ahii govoril... Dnévi pa, ktere je Jeroboam kraljeval, so se natekli do dvaindvajset lét, in je saspal s svojimi ozheti vréd; in sa njim je njegov sin Nadab kraljeval.“

LXV. Ahab; Elija v bégú.

III. Kralj. 15, 26-30. 16, 1-34. 17, 1-24.

„Nadab je hudobijo délal pred Gospodam, ter je hodil po potih svojiga ozhéta in greshil, kakor je Jeroboam greshil in Israelze v greh napeljeval... Baasa ga je torej umoril, in je sa njim kraljeval. In ko je bil kralj, je vso hisho Jeroboama pokonzhal, ter ni jenjal, dè je sadnjiga od njegoviga saróda potrebil po besédi Gospoda, ki jo je bil po svojim flushabniku Ahii Šilunzhanu govoril, savolj gréhov, ktére je Jeroboam storil, in Israelze v gréh napeljeval.“

Baafa, is Isaharjeviga rodú je v Tirzi 24 lét kraljeval, ker je pa Jeroboama posnémal, mu je prerok Jehu boshjo sodbo napovédal, po ktéri bo njega hifha pokonzhana. Njegov fin Ela ga je fizer nasledoval; tode she drugo léto je bil od Šimrita umorjen, in s njim vréd vfi, kar jih je bilo Baafetoviga saroda. Nato so vojskne trume Amrita isvolile sa kralja, in ta je hitro shel nad Šimrita, kteri se je med tem v Tirzi kraljeviga sédesha polastil, in je mésto oblégál. Šimri pa se je v svoje poslopje saperl, in sam sebe s vfm premoshenjem vréd sashgal. Tode nekej Israelzov je Tibneta sa kralja isvolilo, in le po smerti njegovi je Amri kraljeval vef Israel. Amri je Šamarijo sosidal, ter ondi stanoval, in vfi naslédnji kralji Israelfski. „Po njegovi smerti je bil kralj njegov fin Ahab; Ahab . . pa je vezh hudiga storil prizho Gospoda, kakor slédnji, ki so bili pred njim. In ne de bi bil le po potih Jeroboama, Nabatoviga fina hodil; on je tudi sa shenó vsél Jezabel, hzhér Etbala, Šidonfkiga kralja. Ter je shel, in balu flushil, in ga molil. In je altar postavil balu v balovim tempelnu, kteriga je v Šamaríi sosidal. Njegove dni je Hijel Betelfski Jeriho sidal; na svojiga pervorojeniga Abirama jo je sidati perzhel, in na svojiga nar mlajiga Šegula je vrata postavil po besédi Gospoda, ki jo je po Josvetu, Nunovim finu govóril.“

„Elija Tesbizhan pa . . je rékel Ahabu: „Kakor gotovo Gospod, Israelfski Bog shiví, pred kteriga oblizbjem stojím, té léta ne bo ne rose ne deshja dókler jest ne porezhem.“ In Gospod mu je govóril rekozh: „Idi od tod, in pojdi na Jutrovo, in perkrí se per potoku Karitu, ki je Jordanu proti

vs-ho
kasal
ril k
se sn
prot
sjutr
néke
lo d
ril r
in o
dal,

vdov
rezh
ko
nefi
gov
nim
kar
Gle
nar
mer
pak
pre
pél
bof
Isra
ver
pos
fédi
shin
in
bil

vs-hódu; in pí ondi is potoka; ter fim orlam ukasal, de te ondi preshivé.‘ Je tedej shel, in stóril kakor je bil Gospod sapovédal; ter je shel in se sravin potoka Karita vstanovil, ki je Jordanu proti vs-hódu. In orli so mu kruh pa mesó nofilí sjutrej, pa tudi svezhér, in is potoka je pil. Zhes nékej zhafa se je pa potok posushil; sakaj ni bilo deshja na semljo. Gospód mu je torej goróril rekozh: ‚Vstani, in idi v Šarepto Šidonsko, in ostani ondi; sakaj tam fim sheni vdovi sapovédal, de naj te redí.‘ Vstane, in gré v Šarepto.“

„In kader pride k méstnim vratam, sagléda vdovo, ktéra drevá pobira; in jo poklizhe, ter ji rezhe: ‚Daj mi malo vodé v posódi, de pijem.‘ In ko gré, de bi pernesla, vpije sa njó rekozh: ‚Pernefi mi tudi grishljev kruha v svoji roki!‘ Ona odgovorí: ‚Kakor resnizhno shiví Gospod tvoj Bog, nimam kruha, ampak le toliko móke v posódi, kar se je s pestjo sagrahi, in malo olja v verzhi. Glej, ravno pobíram dvoje polén, de grém, in kej naredím sebi in svojimu finu, de jeva predin umerjeva. In Elija ji rezhe: ‚Nikar se ne boj, ampak idi in narêdi, kakor si rekla; vender nar poprej spêzi meni is té mozhize hlébzhik pod pepélam, in mi ga pernefi, sebi pa in svojimu finu bosh potlej naredila. To pa govori Gospod, Bog Israelov: Moka v posódi ne bo poshla, in olja v verzhi ne bo smajnkalo do dné, ko bo Gospod poslal desh na semljo.‘ Ona gré in storí po besédi Elijevi; in je jédel on in ona in njéna družina. In od tistiga dnéva moka v posódi ni poshla, in v verzhi olja ni smanjkalo po besédi, ktéro je bil Gospod rékel po Eliú.“

„Po tem pa je sholel sin gospodínje, in bolésin je bila tako filna, de ni bilo v njem vezh sape. Je rekla tedej Eliju: ‚Kaj je meni in tebi, mosh boshji? Ši li sató k meni prishel, de pridejo moje pregréhe v spomín, in de umorísh mojiga fina?‘ In Elija ji je rékel: ‚Daj mi svojiga fina!‘ In ga je vsél is njeniga narózhja, in néšel v gornjizo, kjér je on prebival, in ga je poloshil na svojo pósteljo. In je klizal v Gospoda, ter djál: ‚Gospod moj Bog! se li hudujesh nad tó vdóvo, per ktéri jest prebivam, de si umoril njeniga fina?‘ In se je raspél, in trikrat ob otroku smiril, in je klizal v Gospoda, ter rékel: ‚Gospod moj Bog! profim, naj se verne dufha tega otroka v njegovo teló.‘ In Gospod je uflíshal Elijevo proshnjo, in vernila se je dufha v otroka, ter je oshivel. In Elija je vsél otroka, in ga je néšel is gornjize v spodnjo hísho, in dal njegovi materi, in ji rékel: ‚Vidísh, tvoj sin shiví.‘ In shena je rekla Eliju: ‚Sdej is téga sposnam, de si mosh boshji, in de je beséda Gospodova v tvojih ustih resnizhna.“

LXVI. Elijeva daritev.

III. Kralj. 18, 1-46.

„Zhes veliko dní je Gospod govoril Eliju, v tretjim létu, rekozh: ‚Pojdi in pokashi se Ahabu, in bom rékel deshevati na semljo.‘ Elija se je torej shel Ahabu pokasat; v Šamaríi pa je bila grosna lakota. In Ahab je Abdija ofkerbnika svoje híshe poklízal; Abdija pa je bil prav bogabojezh. Sakaj, ko je Jezabel Gospodove preroke morila, je on vsél sto prerokov, in jih je po pétdeset v jamah

poskr
je tor
Audén
biti, i
vina i
jo obl
po dr
ga je
obras
Mu je
spodu
shil, c
bo un
ni ga
ne bil
ga tul
gnal,
in réz
popušt
néšel;
dam,
piz se
mojim
Jezabe
rokov
in jih
vísh tí
tukej;
kor go
riga ob
„
snanje
ga je u

poskril, in jih s kruham in s vodo preskerbel. Ahab je torej Abdiju rékel: „Pojdi po desheli do vsih studénzhin, in v vse dôle, zhe bomo kjé trave dobiti, in konje pa mesge otéti mogli, de vsa shivina ne pogine.“ Ter so se po desheli raskropili jo obhodit; Ahab je shel po eni poti, in Abdija po drugi poti posébej. In ko je Abdija na poti bil, ga je Elija srézhal; in ga sposnavshi, se je na svoj obras vergel in rékel: „Ši li tí, gospód moj, Elija?“ Mu je odgovoril: „Šim; pojdi in rêzi svojimu gospodu: Elija je tukej.“ Je odgovoril: „Kaj sim grešil, de mene svojiga hlapza Ahabu isdadh, de me bo umoril. Kakor gotovo Gospod, Bog tvoj shiví, ni ga naróda ali kraljestva, kamer bi moj gospod ne bil poslal tebe iskat; in ko so vsi nasnanili: Ni ga tukej; je slédnje kralje in narode na perségo gnal, de te ni najti. Sdej pa mi tí pravišh: Pojdi in rêzi svojimu gospodu: Elija je tukej. In ako te popuštím, te bo Duh Gospodov ne vém kam odnéfel; in zhe do Ahaba grém, in mu na snanje dam, on pa tebe ne najde, me bo umoril; tvoj hlapiz se pa is mládiga Boga bojí. Ali ni bilo tebi mojimu gospodu povédano, kaj sim storil, ko je Jezabel Gospodove preroke morila; de sim sto prerokov Gospodovih, po pétdeset po jamah poskril, in jih s kruham in s vodó preskerbel? In sdej pravišh tí: Pojdi, in rêzi svojimu gospodu: Elija je tukej; — de me bo umoril.“ In Elija je djál: „Kakor gotovo shiví Gospod vojsknih trum, pred ktériga oblizhjem stojim, se mu bom jest danš pokasal.“ „Abdija je torej shel Ahabu napróti in mu na snanje dal; in Ahab je shel Eliju naproti. In ko ga je uglédal, je djál: „Ši tí tišti, ktéri Israela móti.“

Je odgovoril: „Israela ne motim jest, ampak tí, in hišha tvojiga ozhéta; kér ste, sapovedi Gospodove v nemar pustili, in sa bali šhli. Vender pôšhlji sdej in sklizhi k meni vse Israelze na Karmelsko goro, in šhtiri što pétdefet balovih prerokov, in šhtiri što prerókov, ki so po logih in shivesh dobivajo od Jezabelne mise.“ Ahab je tedej vse Israelze povabil in preróke sklizal na Karmelsko goro. In Elija je pred vse ljudstvo štopil, ter je djal: „Doklé omahujete v obé strani. Zhe je Gospod, Bog, dershite se njega; zhe je pa bal, se téga dershite.“ In ljudstvo mu ni ne besédize odgovorilo. In Elija je dalje ljudstvu govoril: „Šam jest fim šhe Gospodovih prerokov; bolovih prerokov pa je šhtiristo in petdefet.. Dajte nam dva vola, in oní naj fi eniga vola sbero, in na kósze sréshejo, ter na germado sloshé; ognja pa naj ne dénejo pód-njo; in jest bom drugiga vola vsel, in ga na germado slóshil; ognja pa ne bom djal pód-njo. Klizhíte v imé svojih bogov, in jest bom klizal v imé svojiga Gospoda; in Bog, ki se bo s ognjem oglafil, tišti bódi (*našh*) Bog.“ Vse ljudstvo je odgovorilo in djalo: „Nar bolji svèt je to.“

„Elija je torej djal balovim prerokam: Sberite fi vola, in sakolite ga poprej, sakaj vezh val je, in klizhite v imé svojih bogov, tode ognja ne podloshite.“ Ter so vséli vola, ki ga jim je dal in so ga saklali; ter so klizali v balovo imé od jutra do poldné, rekozh: „Bal! uslišhi naš.“ In ni bilo šhhati glasú, ne odgovora; ter so poskakovali okoli altarja, ki so ga postavili. In kóje shé poldan bilo, jih je Elija sasmehoval, rekozh: „Glasnéje vpite; sakaj, sej je on bog; in morbiti je v pogóvoru.. ali je na poti, ali zlo spí; torej se mora sbuditi.

Tedej
vadi s
njih te
„
govora
Elija v
je k nj
ktéri je
šhte vil
nja alt
tok na
naloshi
na dre
vodé,
„She vo
je réke
tjizh; i
je bil p
dar op
„Gospo
pokash
flushak
ril. Uf
šposná
serzé sp
je pov
perst in
viditi,
„Gospo
je djal
naj ne
na Kif
„

Tedej so jéli glasneje vpiti, in so se po svoji navadi s noshmí in s sulizami bodli, de je krí po njih tekla.“

„Kader je pa poldne minulo . . in ni bilo odgovora, in nihzhe ni porajtal na profizozhe, je djal Elija vřimu ljudřtvu: ‚Pridite k meni.‘ Ter so ljudjé k njemu řhli, in on je postavil Gospodov altar, ktéri je bil rasdjan. In je vsél dvanajřt kamnov po řtevilu rodov, Jakobovih řinov . . ter je is kamnja altar postavil Gospodovému imenu, in vodotok narédil okoli altarja, kakor dva rasóra, in je naloshil drevá; ter je vola na kosze rasrésal, in na dreva djal, in rékel: ‚Sajemite řhtiri zhebre vodé, in políte dar in dreva.‘ In je sopet djal: ‚She vdruzizh řtoríti to.‘ In so řtorili vdruzizh; ter je rékel: ‚She vtretjizh řtoríte.‘ In so řtorili vtretjizh; in voda se je ozejala ob altarji, in vodotok je bil poln vodé. In ko je bil řhé zhař shgavni dar opraviti, je prerok Elija perřstopil, in rékel: ‚Gospod Bog Abrahamov, in Isakov, in Israelov! pokashi danř, de fi tí Bog Israelov, in jeřř tvoj řlushabnik; in de řim vse to po tvojim povelji řtoril. Uřliřhi me, Gospod! uřliřhi me, de ta narod řposná, de fi tí Gospod Bog, in de fi tí sopet njih řerzé řpreobernil.‘ In oginj je řhinil Gospodov, ter je povřhil shgavni dar, in dreva, in kamne, tudi perř in vodó, ki je v vodotoku bila. Ljudřstvo to viditi, se je na svoj obras verglo in reklo: ‚On Gospod je Bog! On Gospod je Bog!‘ In Elija jim je djal: ‚Primate balove preroke, in nobedin njih naj ne uide.‘ Ter so jih prijéli, in Elija jih je peljal na Kisonřki potok, in jih je ondi pokonzhál.“

„In Elija je rékel Ahabu: ‚Pojdi góri, jej in

pí, sakaj shumenje grosniga deshja slifhim.‘ Ahab je shel gori, ter je jédel in pil. Elija pa je shel na verh Karmela, in se je vergel na tla, je djal svojo glavó med koléna, in je svojimu hlapzu rékel: ‚Pojdi in pogléj proti morju.‘ Je shel gori, in kader je bil oglédal, je djal: ‚Nizhesar ni.‘ In mu je sopet rékel: ‚Pojdi sedimkrat.‘ Šédmizh pa, gléj! se je majhna megliza, kakor zhlovéfhka stopinja is morja vsdigovala. In Elija je rékel: ‚Pojdi in rêzi Ahabu: ‚Naprédi svoj vós, ter idi doli, de te desh ne vjame.‘ In ko se je semtertje obernil, glej! je nebó otemnélo, se pooblazhilo in sapa je vlékla, in je bila grosna ploha. Ahab se je torej vsdignil in shel v Jezrahel; in mozh Gospodova je prishla nad Elija; ter je ledje opasal in pred Ahabam tékel, de je prishel v Jezrahel.“

LXVII. Elija beshí vdrúgizh.

III. Kralj. 19, 1-21.

„Ahab je pa Jezabeli vse na snanje dal, kar je bil Elija storil, in de je vse preroke s mezhem pomoril. In Jezabel je poslala sporozhnika do Elija, rekozh: ‚To in to naj mi storé bogovi, zhe jutri obforé tebi ne bom táko naredila, kakor (si ti) unim.‘ Elija se je torej bal, ter se vsdignil in shel, kamer ga je gnalo; in je prishel v Bersebo Judovo, ter je pustil tam svojiga hlapza, in je shel v pufhavo en dan hodá. In ko je tje prishel, je sédel pod brin, in si je shelel umréti, ter je rékel: ‚Dosti mi je Gospod! vsêmi mojo dusho; ker nim fim boljshi, kakor moji ozhétje.‘ In se je ulégel, in saspal v senzi brina. In gléj! angel Gospodov

se ga je
se je o
pélam
in pí
spet ve
jéj; sak
jédel i
shirde
In
vprafha
ril: ‚G
trum p
v nema
roke so
meni p
kel: ‚P
ko tje
in Jehu
kralja,
ljan, m
fim si s
na se m
shel, in
jarmi v
shel, j
vole poj
fim, na
in po t
‚Pojdi,
jiga, fi
je vsél
spekel,
nil, in

Ahab se je dotaknil, in mu rékel: „Vstani, in jéj.“ In se je oserl, in gléj! per njegovi glavi je pod pepélam pezhén kruh in posóda vodé. Tedej je jédél in píl, ter sopet saspal. In angel Gospodov se je spet vernil, in se ga dotaknil, ter mu djál: „Vstani, jéj; sakaj she dolgo pot imash pred seboj.“ Je vstal, jédél in píl, in v mozhi té jedí shtirdesel dní in shtirdeset nozhí hodil do Horeba hoshje gore..“

In ondi se mu je Gospod perkasal, in ga je vprášhal: „Kaj délash tukej, Elija?“ Je odgovoril: „Gorézhe fim se sa Gospoda, Boga vojsknihtum ponéfel, ker so Israelovi otrozi tvojo savéso v nemar pustili; tvoje altarje so rasdjali, tvoje preroke so s mezhem pomorili; le jest fim she, in meni po shivljenji stréshejo.“ In Gospod mu je rékel: „Pojdi, in verni se po púshavi v Damask; in ko tje pridešh, masíli Hasaela sa Širskiga kralja, in Jehuta, Namfijeviga finú masíli sa Israelskiga kralja, in Eliseja, Šafatoviga finú, ki je Abelmevljan, masili sa preroka namésti sebe.. In v Israelu fim si sédim tavshent mosh perhranal, kterih kolena se niso balu uklonile.“ Elija je tedej od ondod shel, in je Eliseja.. nashel, ko je s dvanajsterimi jarmi volov oral..; in ko je Elija do njega prišel, je svoj plajsh na-nj vergel. Ter je sdajzi vole popustil, in tékel sa Elijem, in je djál: „Prosim, naj kushnem svojiga ozhéta, in mater svojo, in po tem pojdem sa teboj.“ Mu je odgovoril: „Pojdi, in verni se sopet; sakaj, kar je bilo mojiga, fim dal tebi.“ In ko je bil od njega prišel je vsél dva vola, ju saklal, in je mesó na leméshti spekel, ter je dal ljudem, in so jédli; in se je vsdignil, in shel, ter sa Elijem hodil, in mu strégel.“

LXVIII. Nabet.

III. Kralj. 21, 1-29.

„Nabet Jezraheliz.. je tisti z haf nograd imel
 sravin poslopja Ahaba, Šamarishkiga kralja. Ahab
 je torej Nabotu govoril, rekozh: ‚Prepústi mi svoj
 nograd, de si vèrt naredím sa selenjavo; sakaj
 bliso je in sravin moje hiše, in namesti njega
 ti bom bolji nograd dal, ali zhe raji imash, dnar-
 jev, kolikor je vrédin.‘ Mu je odgovoril Nabet:
 ‚Gospod me vari téga, de bi tebi dal délsfino
 svojih ozhétov.‘ Ahab je torej nevoljin prishel na
 svoj dom, in je shkripal (*f sobmí*) savolj téga
 kar mu je bil Nabet Jezraheliz govóril, rekozh:
 ‚Ne dam ti délsfine svojih ozhétov.‘ Ter se je
 vergel na posteljo, je obernil svoj obras v sté-
 no, in nizh ni hotel vshiti. Je pa prishla k nje-
 mu Jezabel njegova shena, in mu je rekla: ‚Kaj
 je to? sakaj si shaloštin? in sakaj nizh ne jesh?‘
 Ji je odgovoril: ‚Nabotu Jezrahelzu fim rékel in
 djal: Prepústi mi svoj nograd sa dnarje; ali, zhe
 ti je vshezh, ti dam bolji nograd namésti njega.‘
 On pa je odgovoril: Ne dam ti svojiga nograda.‘
 Jezabel, njegova shena, mu je tedej rekla: ‚Pazh
 imash veliko oblast, in lepó kraljujesh v Israelu!
 Vstani, in jéj, in bódi per miru; jest ti bom no-
 grad Nabota Jezrahelza dala.“

„Ona je torej list v Ahabovim iménu pifala,
 in ga s njegovim perštanam sapezhatila, ter ga
 poslala do starashinov in pervakov, ki so bili v
 mestu Nabota, in so s njim stanovali. V listu pa je
 bilo to sapisano: ‚Osnanite post, in postavite Na-
 bota med pervake ljudstva, in napravite dva ma-

loprid
 ga, re
 peljite
 je) sta
 méstu
 bel ul
 jim je
 perval
 jeva n
 oná,
 zheval
 kralja
 f kam
 ‚Nabet
 „
 kamnj
 ni se,
 ri ti n
 kaj Na
 to flif
 vsdign
 ga vsé
 zhanu
 mu kr
 ga vsé
 Gospo
 In po
 kjér so
 lisali.“
 narozh
 jiga so
 kér fi
 Gléj!

lopridna moshá, de krivo sprizhujeta soper nje-
ga, rekozh: Boga je klél ino kralja; ter ga ven
peljite in kamnjajte, de umerje.‘ Méstnjani (to
je) starashini in pervaki, ki so s Nabotam v enim
méstu stanovali, so storili, kakor jim je bila Jeza-
bel ukasala, in kakor je bilo pisano v listu, ki ga
jim je poslala; so osnanili post, in Nabota med
pervake ljudstva postavili. Ter so napravili dva slód-
jeva moshá, in so ju njemu nasproti postavili; in
oná, kér sta bila slodjeva, sta soper njega spriz-
hevala pred mnoshizo: ‚Nabot je Bogá klél in
kralja;‘ torej so ga ven peljali is mésta, in so ga
s kamni posuli. In so Jezabeli sporozhili, rekozh:
‚Nabot je bil kamnjan, ter je umerl.‘

‚Ko je pa Jezabel slifhala, de je bil Nabot
kamnjan, in de je umerl; je djala Ahabu: ‚Vsdig-
ni se, in polasti se nograda Nabota Jezrahelza, kte-
ri ti ni hotel pervoliti, in ga dati sa dnarje; sa-
kaj Nabot vezh ne shiví, temuzh je umerl.‘ Ahab,
to slifhati, de je namrezh Nabot mertev, se je
vsdignil, ter shel v nograd Nabota, Jezrahelza,
ga vsét v last. In Gospod je govoril Eliju Tesbi-
zhanu, rekozh: ‚Vsdigni se in pojdi Ahabu, Israelski-
mu kralju naproti. . . ; gléj! v Nabotov nograd gré,
ga vsét v last; in povéj mu, rekozh: To govori
Gospod: Umóril fi, in verh téga fi se she polastil.
In po tém she rezi: To govori Gospod: Tam,
kjer so pfi Nabotovo krí lisali, bodo tudi tvojo krí
lisali.‘ Elija je opravil, kar mu je bilo od Bogá
narozheno, ‚in Ahab mu je rékel: ‚Me li sa svo-
jiga sovrashnika imash?‘ Je odgovoril: ‚Kaj pa de,
kér fi sapeljan, de húdo delash prizho Gospoda.
Gléj! jest bom nad-te húdiga poslal, in bom tvoj

sarod potrebil..., in bom stóril tvoji hifhi, kakor fim stóril hifhi Jeroboama, Nabatoviga finú, in hifhi Baafeta, finú Ahijeviga; kér si me f svojimi déli serdíl, in Israelze v gréh sapeljal. In tudi sastran Jezabele je Gospod govoril, rekozh: „Pfi bodo Jezabel sherli na Jezrahelskim polji. Zhe bo Ahab v méstu umerl, ga bodo pfi posherli, zhe bo pa na polji umerl, ga bodo posherli ptize nebá.“

„Ni ga tedej bilo, de bi bil tolikanj hudiga stóril pred Gospodom, kakor Ahab; sakaj njegova shena Jezabel ga je napeljevala, in se je zlo f tem ognufil, de je malike molil, ki so jih Amorejci naredili, ktére je Gospod pred Israelovimi mlajshí pokonzhal. Ko je tedej Ahab ta govor slifhal, je svoje oblazhilo pretergal, in svoje telo v rasovnik oblékel, ter se pôstíl, in v rasovniku spal, in ves pobit hodil. In Gospod je govoril Eliju Tesbizhanu, rekozh: „Nifi vidil, de se je Ahab pred mano ponishal? Ker se je tedej savolj mene ponishal, ne bom poslal húdiga, doklér on shivi, temuzh ob dnéh njegoviga finú bom poslal hudo njegovi hifhi.“

LXIX. Ahabova smèrt.

III. Kralj. 22, 1-54.

Sirski kralj Benhadad se je mésta Ramot na Galaashkim polastil; Ahab mu ga je sopet vséti hotel, ter je povabil Josafata Judovskega kralja, de hi shel s njim nad Benhadada. Josafat je bil bogabojezh, ter je rékel Ahabu: „Popraashaj danf, te profim, Gospoda sa svèt.“ Israelski kralj je torej sklizal preroke, okoli shtiri sto mosh, ter jim je djal: „Zhem li iti v Ramot Galaashko na vojsko, ali

ne. Šo
kralju v
riga G
mo. I
mosh j
ti; tode
ampak
Josafat
tede n
perpelj
in Josaf
jim séd
vin vrá
prerok
lésne r
spod: S
In vfi
„S
je gov
frézho
in pre
kor go
mi bo
in kral
vojsko
voril:
rah, k
je réke
na svo
Josafat
frézhe
rékel:
duh v.

ne. Šo odgovorili: „Pojdi, in Gospod jo bo dal kralju v róke.“ Josafat pa je djal: „Ni tukej kte-
 riga Gospodovih prerokov, de po njem vprašha-
 mo.“ In Israelski kralj je rékel Josafatu: „Še en
 mosh je, po ktérim bi utegnili Gospóda vprašha-
 ti; tode zhertím ga, kér mi ne prerokuje frézhe,
 ampak nefrézho; Mihej je, Jemlov fin.“ Mu rézhe
 Josafat: „Kralj! ne govôri tako.“ Israelski kralj je
 tedej nékiga dvornikov saklizal, in mu djal: „Hitro
 perpelji Miheja, Jemloviga finú.“ Israelski kralj pa
 in Josafat kralj Judovski sta sedéla, slédnji na svo-
 jim sédeshi, v kraljévim oblazhilu, na selíshi sra-
 vin vrát Šamaríshkih, in vsi preroki so prizho nju
 prerokovali. In Šedekija, Hanánov fin, si je she-
 lésne rogove narédil, in je rékel: „To govôri Go-
 spod: Š témi bosh Širijo vél, de jo pokonzhash.“
 In vsi preróki so po enako prerokovali..“

„Šporozhnik pa, ki je shel po Miheja, mu
 je govoril in djal: „Gléj! preróki v en gláf kralju
 frézho prerokujejo; torej tudi tí govôri, kar uni,
 in prerokuj frézho.“ In Mihej je odgovoril: „Ka-
 kor gotovo shiví Gospod, bom jest to govoril, kar
 mi bo Gospod ukasal.“ Je tedej prishel do kralja,
 in kralj mu je rékel: „Mihej! hozhemo li iti na
 vojsko v Ramot na Galaafhko, ali ne?“ .. Je odgo-
 voril: „Vse Israelze fim vidil raskropljene po go-
 rah, kakor ovzé, ki nimajo pastirja; in Gospod
 je rékel: Oní nimajo gospodarja; slédnji naj gré
 na svoj dom v miru.“ Israelski kralj je tedej rékel
 Josafatu: „Ali ti nifim rékel, de mi ne prerokuje
 frézhe, ampak smirej nefrézho.“ In Mihej je she-
 rékel: „.. Glej! Gospod je pustil, de se je lashnjiv
 duh vsih tvojih prerokov, ki so tukej polástil, in

Gospod je soper tebe nesfrézho sklenil.‘ Sedekija pa Hanánov sin je perstópil, in Miheja na lize udaril, ter je djal: ‚Je kali mene Duh Gospodov sapustil, in tebi govóril?‘ In Mihej je rékel: ‚Bošh vidil tišti dan, ko pojdesh is hrama v hram, se skrit.‘ In je djal kralj Israelski: ‚Vsemité Miheja, in naj bo per Amonu, méstnim poglavarji, in per Joasu Amalekovim finu, in jim rezite: To ukashe kralj: Versite téga mosha v jézho, in dajajte mu po pízhlím krúha, in po pízhlím vodé, dè nasaj pridem v miru.‘ In Mihej je djal: ‚Zhe pridesh nasaj v miru, ni Gospod govoril po meni.‘ In je rékel: ‚Saflišhite vši ljúdjé!‘

„Israelski kralj, in Josafat kralj Judovski sta tedej gori shla v Ramot Galaashko. In Israelski kralj je rékel Josafatu: ‚Vsemi oroshje, ter idi na boj, in oblézi svoje oblazhila.‘ Israelski kralj je pa svoje oblazhilo spreménil, ter je shel na boj. In Širski kralj je sapovédal dva in tridesetím vladníkam vojsk-nih vosóv rekozh: ‚Ne bojujte se soper nikogar, le soper Israelskiga kralja.‘ Ko so tedej perváki vojsk-nih vosóv Josafata uglédali, so menili, de je on kralj Israelski; ter so se sagnali na boj soper njega, in Josafat je savpil. In vladníki vojsk-nih vosóv so sposnali, de ni kralj Israelski, in so odjenjali od njega. Néki mosh pa je lók napél, in je tje v en dan pshizo spróshil, in je po nakluzhji Israelskiga kralja sadel med pljuzha in shelódiz. On pa je svojimu vosníku rékel: ‚Oberni, in pelji me is boja; sakaj slo fim ranjen.‘ .. Krí pa je tekla is rane po vosu; in predin je sólneze safhlo, je osnanovaviz med vfimi vojsknimi trumami okli-zoval rekozh: ‚Slédnji naj gré v svoje mésto, in

v svo
v Sar
pali,
in p
bil G

je po
svojig
kmali
pové

la vs
Elija
me j
,Kako
te j
prish
k Eli
Gosp
govor
djal
flal v
shiví
stíl.‘
ki so
,Ali v
da vs
dite.‘
Gosp

edekija
na lize
spodov
,Bošh
am, se
Miheja,
in per
o uka-
dajajte
dé, de
he pri-
meni.“

v svojo deshelo.‘ Kralj je tedej umerl, in so ga v Šamarijo nesli; ter so kralja v Šamaríi pokopali, in njegov vós v Šamaríškim ribniku smiváli, in pfi so njegovo kri lisali.. po besédi, ki jo je bil Gospod govoril.“

Ahaba je naflédval njegov sin Ohozija, ktéri je po sglédu svojiga ozhéta shivel; shé drugo léto svojiga kraljevanja je padel is mostovsha, in je kmali po tém umerl, kakor mu je bil Elija pred povédal. Sa Ohozijem je kraljeval njegov brat Joram.

LXX. Elija se vsdigne v nebó.

IV. Kralj. 2, 1-18.

fki sta
ki kralj
a boj,
a svoje
Širski
vojšk-
ogor,
vojšk-
je on
er nje-
vosov
jenjali
je tje
i Isra-
z. On
lji me
tekla
lo, je
okli-
o, in

„Ko je pa Gospod hotel Elija v viharji v nebé-
sa vséti, sta Elija pa Elisej shla s Galgala. In Elija je djál Eliseju: ‚Ostani tukej, sakaj Gospod me je poslal v Betel.‘ In Elisej mu je odgovoril: ‚Kakor gotovo shiví Gospod in shiví tvoja dusha te jest ne bom sapustil.‘ In kader sta bliso Betela prishla, so uzhenzi prerokov, ki so v Betelu bili, k Eliseju prishli, in so mu rekli: ‚Ali vésh, de bo Gospod danš tebi tvojiga gospoda vsél?‘ Je odgovoril: ‚Tudi jest vém; tiho bodite.‘ Elija pa je djál Eliseju: ‚Vstani tukej, sakaj Gospod me je poslal v Jeriho.‘ On pa je odgovoril: ‚Kakor gotovo shiví Gospod, in shivíh ti, te jest ne bom sapustil.‘ In ko sta v Jeriho prishla, so uzhenzi preróshki, ki so v Jerihi bili, k Eliseju stopili, ter mu rekli: ‚Ali vésh, de bo Gospod danš tebi tvojiga gospoda vsél?‘ Je odgovoril: ‚Tudi jest vém, tiho bodite.‘ Elija pa mu je rékel: ‚Ostani tukej, sakaj Gospod me je poslal do Jordana.‘ Je odgovoril:

„Kakor gotovo shiví Gospod, in shivísh tí, te ješ ne bom sapuščil.“ Šta torej vkupej shla, in petdeset uzhenzov preróshkih je shlo sa njima, in so se od délezh vstopili; oná šta pa ob Jordanu štala. In Elija je vsél svoj plajsh, ter ga je sgnil, in po vodi udaril, in se je rasgernila na dvoje, in šta obá skosi shla po fuhim.“

„In ko šta zhes prishla, je Elija djal Eliseju: „Profi, kar hozhesh, de ti štorím, predin se vsdignem od tebe.“ In Elisej je rékel: „Profim, de dohim dvojno tvojiga duhá.“ Je odgovoril: „Veliko profish; vender zhe me bošh vidil, ko se bom vsdignil od tebe, se bo tebi sgodilo, kar profish; zhe me pa ne bošh vidil, se ne bo sgodilo.“ In ko šta naprej shla, in se gredé pogovarjala, gléj! ju je ognjen vos s ognjenimi konjmi lozhil; in Elija se je v viharji v nebó vsdignil. Elisej pa je glédal in vpil: „Mój ozhe! moj ozhe! Israelski vós in nje-ga vladnik.“ In ko ga ni vezh vidil, je svoje oblazhilo prijel, in na dvoje pretergal. In Elisej je pobral plajsh, ktéri je pred-nj padel; ter se je vernil, in je prishel na brég Jordanski, ter je s Elijevim plajshem, ki je pred-inj padel, po vodi udaril, in se ni rasgernila; ter je djal: „Kjé je pa Elijev Bog! in je po vodi udaril, ter se je rasdvojila in je zhes shel Elisej.“

„Uzhénzi preróshki, ki so bili unkraj Jerihe, to viditi, so rekli: „Elijev duh je prishel nad Eliseja.“ Ter so mu prishli naproti, se vergli na tla, in ga zhaštili, ter so mu rekli: „Glej! petdeset možh-nih mosh je naš tvojih hlapzov; naj grémo íškat tvojiga gospoda, de bi ga ne bil kjé Duh Gospo-dov vsél, in na kak hrib, ali v kako dolino vergel.“

Je o
je p
deset
našh
Jerih
Ne p

dobr
lam
rodo
pošó
ter j
reke
in v
rodo
besé

poti
ga s
di g
ter j
véda
let c
mell

„Tvo
se je
je pr
shila

te jest
n pet-
na, in
u stala.
in po
in sta

Je odgovoril: „Ne poshiljajte.“ In so ga sili, de
je pervôlil, in rekel: „Poshljite.“ Ter so poslali pet-
deset mosh; in so ga tri dni iskali, in ga niso
našli. In so k njemu nasaj prišli; on je pa v
Jerihi stanoval in jim rekel: „Ali vam nisim rekel:
Ne poshiljajte.“

LXXI. Elisejevi zhúdeshi.

IV. Kralj. 2, 19-25. 4, 1-44. 6, 1-7.

iseju:
vsdig-
le do-
Veliko
bom
ofish;
In ko
éj! ju
Elija
glédal
n nje-
e ob-
sej je
se je
r je s
o vo-
„Kjé
se je

„In moshjé mésta so rekli Eliseju: „Gléj! prav
dobro je v tim mestu stanovati, kakor tí, gospod!
sam vidish; tode voda ni nizh prida, in semlja ni
rodovitna.“ On pa je rékel: „Pernešite mi novo
posódo, in versite va-njo solí.“ Šo mu pernešli,
ter je shel na studeniz, je vergel va-nj solí, in
rekel: „To govori Gospod: Popravit fim to vodó,
in v prihódno ne pridi po nji ne smert, ne ne-
rodovitnost.“ Voda je bila torej popravljena .. po
besédi Elisejevi, ki jo je govoril.“

se je
r je s
o vo-
„Kjé
se je

„Od ondod pa je shel v Betel; in ko je po-
poti shel, so majhni otrozi is mésta prišli, ter so
ga sašramovali, rekozh: „Pojdi gori, pléshiz! poj-
di gori, pleshiz!“ On se je oserl, in jih je uglédal,
ter jih sarótil v iménu Gospodovim; in dva med-
véda sta prišla is gojsda, in sta dva in shtirde-
set otrók rasštergala. Od ondod je pa shel na Kar-
melsko goró, in od ondod se je vernil v Šamarijo.“

erihe,
Elise-
ta,
nozh-
iskat
ospo-
ngel.“

„Néka shena .. pa je vpila Eliseju preroku:
„Tvoj hlapiz, moj mosh je umerl, in ti vésh, de
se je tvoj hlapiz bal Gospoda. In glej! posojevaviz
je prišel, in hozhe vséti moja fina, de bi mu flu-
shila.“ Elisej ji je rekel: „Kaj hozheš, de ti storím?

Povéj mi, kaj imash v svoji hišhi? Ona pa je odgovorila: „Jest tvoja dekla nimam drugiga v svoji hišhi, kakor malo olja, s kterm se masílim.“ Ji je rékel: „Pojdi sprosi na posodo od vsih svojih sosédov veliko prasnih posod. In pojdi noter, in sakleni svoje duri, kader bosh she notri tí in tvoja fina, in vlí ga v vse tiste posóde, in ko bodo napolnjene, jih postavi na stran.“ Shena je tedej shla, ter saperla duri sa seboj, in sa svojima finama; ter ji posóde dajeta, in ona naliva. In kader so bile posode polne, je rekla svojimu finu: „Pernesi mi she eno posódo!“ In on je odgovoril: „Je nimam.“ Tedej jenja olje tēzhi. Ona pa je shla in povedala boshjimu moshu. In on je rékel: „Pojdi, prodaj olje, in verni svojimu posojevavzu; ti pa in tvoja fina shivíta od ostantka.“

„Pergodilo se je pa néki dan, de je Elisej skosi Šunam shel; in ondi je bila imenitna shena, ktera ga je naganjala krùh jesti; in kér je pogosto memo hodil, je per nji vstajal de je kruh jédel. In ona je svojimu moshu rekla: „Vidim de je un mosh, ki vezhkrat mémo naf gré, svet mosh. Narédimo mu tedej stanízo in denimo va-njo póstelj, in miso, in stol, in svézchnik de tam ostane, kader k nam pride.“ Neki dan je tedej prishel, ter je shel v stanízo in je ondi pozhival. In je svojimu hlapzu Gieju rékel: „Poklizhi Šunamko“. In je djál: Rezi ji: Gléj! skerbno fi nama v vsem postrégla; kaj hozhesf, de ti storím? Imash kak opravik, in hozhesf, de govorim s kraljem, ali s oblastnikam vojsknih trum?“ Giezi je opravil, kar mu je bilo narozheno, „in ona je odgovorila: „V frédi svojiga ljudstva (*v míru*) shivím.“ Giezi je Elise-

ju po
de ji
kaj,
je uk
in se
in ra
bila.
moj!
In sh
tisto

shel l
jimu
(ozha
govi
ljál,
ter j
postel
perla
djala
grém
Ji je
in tu
oflizo
in ne

na go
boshj
hlapz
ji: Je
finu?
k mo
govih

ju povedal, in on mu je djal: „Kaj tedej hozhe de ji storím? In Giezi je djal: „Ne vprashaj; sakaj, otrok nima, in njen mosh je star.“ Tedej mu je ukasal, jo poklizati; in ko je bila poklizana, in se je med vrata vstopila, ji je rékel: „Ta zhas, in ravno to uro, ako she shivísh, bosh finu dobila.“ In je odgovorila: „Nikar, prosim gospod moj! mosh boshji! nikar se ne legaj svoji dékli! In shena je spozhéla, in finu rodila, tísti zhas in tísto uro, ko je bil Elisej rékel.“

„Otrok pa je rastel; in ko je neki dan ven shel k svojimu ozhétu in k shénjazam, je rékel svojimu ozhétu: „Glava me bolí! glava me bolí!“ In (ozhe) je djal hlapzu: „Vsemi in pelji ga k njegovi materi.“ Ga je vsél in k njegovi materi peljal, in ona ga je narozhe derskala do poldné, ter je umerl. Ona je pa gori shla, in ga je na posteljo boshjiga mosha poloshila in je vrata sapperla; ter je shla, in svojiga mosha saklizala, in djala: „Daj mi, prosim eniga hlapzov, in oflizo, de grém do moshá boshjiga, in bom nasaj prishla.“ Ji je rékel: „Sakaj grésh k njemu? Danf ni mlaj, in tudi ne sabota.“ Je odgovorila, de gré. Ter je oflizo usedlala, in hlapzu sapovédala: „Hitro vòdi, in ne mudi me na poti; in stóri, kar ti ukashem.“

„Je torej shla in k boshjimu moshu prishla, na goro Karmelfko. In kader jo je bil saglédal mosh boshji proti njemu iti, je rékel Giezju svojimu hlapzu: „Glej jo Šunamko! Tèzi ji naproti, in rèzi ji: Je li mir tebi in tvojimu moshu, in tvojimu finu?“ Je odgovorila: „Mir.“ Kader je bila pa prishla k moshu boshjimu na goro, se je oklenila njegovih nóg; in Giezi je perstopil, in jo je hotel od-

riniti. Mosh boshji pa je rékel: „Puſti jo, ſakaj njěj je britko per ſerzu, in Goſpod mi ni raſodel, in mi ni povédal.“ Ona pa mu je rekla: „Šim li profila finú od ſvojiga Goſpoda? Ti niſim li rekla: Nikar mi ne legaj?“ In on je rékel Giezju: „Opafhi ſvoje lédje, in vsemi mojo palizo v ſvojo roko, ter idi. In ako te kdo frézha, ne poſdravlaj ga; in ako te kdo poſdravi, ne odgovarjaj mu. In poloshi mojo palizo otroku na obras.“ Na to je rekla mati otrokova: „Kakor reſnizhno ſhiví Goſpod, in ſhivíſh tí, te ne puſtím!“ (*ti moraſh iti*).

„Tedej ſe je vsdignil, in ſhel ſa njo. Giezi pa je bil pred njima odſhel, in je bil palizo poloshil otroku na obras; in ni bilo glaſú, ne obzhutenja. In ſe je vernil njemu naproti, in mu je povédal, rekozh: „Otrok ni vſtal.“ Elisej je ſhel tedej v hiſho, in otrok leſhí mertev na njegovi poſtelji. In ko je bil va-njo priſhel, je ſaperl duri ſa ſeboj in ſa otrokam, in je molil k Goſpodu. Tedej ſe je vsdignil, in légel na otroka, in je djal ſvoje uſta na njegove uſta, ſvoje ozhí na njegove ozhí, in ſvoje roké na njegove roké; in ſe je raſproſterl nad njim, in ſe je ogrélo otrokovo teló. In on je vſtal, in ſhel enkrat po hiſhi ſemtertje; in je ſpét ſhel in ſe vlegel na-nj, in otrok ſédimkrat ſaſéva, in odpre ozhí. On pa je poklizal Giezja, in mu rékel: „Poklizhi to ſunamko.“ In poklizana ſtópi noter k njemu. Ji rezhe: „Vsemi ſvojiga finú.“ Je priſhla in padla k njegovim nogam, in ſe mu perklonila do tal; in je vséla ſvojiga fina, in ſhla. Elisej pa ſe je vernil v Galgal.“

„Je bila pa lakota v deſheli, in uzhenzi pre-roſhki ſo per njem ſtanovali; in je rékel enimu

ſvojih
haj m
na nji
terti p
nabra
ni véd
de bi
rekozh
mogli
kader
rékel:
grenki

„
boshji
hlébov
ſel.“ In
gov hl
In (E
ſakaj t
lo.“ Je
oſtalo

„
Eliseju
je pre
vsame
ſanova
ti ſ ſvo
ſhel s
ſékali
de mu
in djal
ſodo fi
padla.“

sakaj
asodel,
Sim li
rekla:
Opafhi
to, ter
ga; in
oloshi
a mali
in shi-
Giezi
zo po-
bzhu-
je po-
tede
steli.
sa se-
Tede
l svoje
ozhi,
aspro-
ló. In
je; in
mkrat
iezja,
lizana
finú.
se mu
fhla.
pre-
nimu

svojih flushabnikov: „Perštavi velik lôniz, in sku-
haj mózhnik prerófhkim uzhénzam. In êdin je shel
na njivo poljskih selí nabirat; in je najdel sad divji
terti podobni, divje kúmare, in jih je poln plajsh
nabral, ter se vernil, in jih narésal v lôniz; sakaj,
ni védel, kaj de je. Šo djali torej pred továršhe,
de bi jédli, in kader so pokufili od jedí so savpili,
rekozh: „Mosh boshji! smert je v lonzu.“ In niso
mogli jesti. On pa je djál: „Pernešite móke.“ In
kader so mu jo pernešli, jo je djál v lôniz, in je
rékel: „Daj ljudém, de jedó.“ In ni bilo nizh vezh
grenkiga v lonzu.“

„Néki mosh pa je prishel is Balsalifu, in je
boshjimu moshu kruhov is novíne, dvajset reshénih
hlébov in novinskiga shita v svoji mavhi perné-
fel.“ In on je rékel: „Daj ljudém, de jedó.“ In nje-
gov hlapiz mu je odgovoril: „Kaj je to sa što mosh.“
In (*Elisej*) je spet djál: „Daj ljudém, de jedó;
sakaj to govórí Gospod: Bodo jédli, ter bo osta-
lo.“ Je torej pred-nje polóshil; in so jédli, in je
ostalo po besédi Gospodovi.“

„(*Nekej lét po tém*) so djali prerófhki uzhénzi
Eliseju: „Glej kraj, ki v njem stanujemo per tebi,
je pretefin sa naf. Pojmo do Jordana, in vsak naj
vsame sa-se lesá is gojsda, de fi ondi naredimò
flanovališhe.“ In êdin njih je rékel: „Pridi tedej tudi
ti s svojimi hlapzi.“ Je odgovoril: „Grém.“ Ter je
shel s njimi. In ko so do Jordana prishli, so na-
fékali lesá. Perpetilo se je pa, ko je néki les fékal,
de mu je sheleso sekíre padlo v vodo. Ter je savpil
in djál: „Oh, oh, oh, gospod moj! in zlo na po-
sodo fim jo vsél.“ Mosh boshji je pa djál: „Kjé je
padla.“ In uni mu je pokásal kraj. Ter je odré-

sal lesá in tje vergel; in sheléso je splavaló. In je rekel: „Vsemi.“ Ter je istégnil rokó in vsél.“

LXXII. Naman osdravljen.

IV. Kralj. 5, 1-27.

„Naman je bil poglavar bojakov Širskiga kralja, velik mosh per svojim gospodu in zhašten; sakaj po njem je dal Gospod smago Širji. Bil je pa mozhan in bogat mosh, tode gobov. Takrat je bilo fhlo is Širje nékej bojakov na rop, in so perpeljali is Israelske deshele vjéto déklizo, ktera je bila v flushbi per Namanovi sheni. Ta rezhe svoji gospéj: „O, de bi bil pazh moj gospod per preróku, kateri je v Šamarii; gotovo bi ga osdravil od gob, ktere imá!“ Naman gné tedej k svojim gospodu, in mu pové, rekozh: „Takó in tako je govorila dekliza is Israelske deshele.“ In mu rezhe Širski kralj: „Pojdi, poslal bom list Israelskimu kralju.“

„Gré, in vsame seboj desét talentov frebrá, in shešt tavshent slatov, in desét prasnizhnih oblazhil; in pernese list Israelskimu kralju teh besedí: „Kader prejmesh ta list; védi, de fim poslal k tebi Namana svojiga flushabnika, de ga osdravish od njegovih gób.“ Ko je Israelski kralj list prebral, preterga svoje oblazhila, in rezhe: „Sim jest mar Bog, de bi mogel umoriti in oshiviti, ker je on do mene poslal, de bi osdravil zhlovéka od njegovih gob? Rasumejte in poglejte, kakó perloshnosti ishe soper mene!“ Ko je slishal Elisej, mosh boshji, de je namrezh Israelski kralj pretergal svoje oblazhila, poshlje k njemu, rekozh: „Sakaj si

svoje o
svédil

„
obsto
shlje k
lji se f
teló, te
ne rek
in se u
in de se
vil. Ni
ke od
in se o
shel, f
kó: „C
nalosh
ti je s

„
po bel
vo, ka
Tedej
drushí
zhe: „S
kakor
darilo
kor g
bom v
man j
vóli m
va tov
jim bo
temuz
v mir

In je svoje oblazhila pretergal? K meni naj pride, in
 „“ svédil bo, de je prerok v Israelu.“

„Naman tedej pride f konji in s vosmí, in
 obstoí pred vrati Elisejeve hifhe. In Elisej po-
 fhlje k njemu sporozhit in povédat: ‚Pojdi, in skop-
 lji se sedimkrat v Jordanu, in bo osdravelo tvoje
 teló, ter bosh ozhifhen.‘ Naman se rasjesí in ober-
 ne rekozh: ‚Šim miflil, de bo ven k meni prifhel,
 in se ustopil, ter klizal v imé Gospoda svojiga Bogá,
 in de se bo f svojo roko gob dotaknil, in me osdra-
 vil. Niso li boljshi Abana in Farfara, réke Damafh-
 ke od vsih vód v Israelu, de bi se v njih kopal,
 in se ozhistil!‘ Ko se je tedej obernil, in je serdit
 fhel, stopijo k njemu njegovi hlapzi, in mu re-
 kó: ‚Ozhe, ko bi ti bil tudi kej teshkiga prerok
 naloshil, bi bil to gotovo storil; koliko bolj, ker
 ti je sdej rékel: Škoplji se, in bosh ozhifhen!‘

„Na to gré, in se skoplje v Jordanu sedimkrat
 po besédi boshjiga mosha; in njegovo teló je sdra-
 vo, kakor teló majhniga otroka, in je ozhifhen.
 Tedej se je vernil k boshjimu moshu s vso svojo
 drushíno, in pride, in stoí pred njim, ter re-
 zhe: ‚Sdej vém, de ni drugiga Boga na vfi semlji,
 kakor le v Israelu. Prosim tedej, de prejmesih
 darilo od svojiga hlapza.‘ On pa je odgovoril: ‚Ka-
 kor gotovo Gospod shiví, pred ktérím stojim, ne
 bom vsél.‘ In ko ga je filil, zlo ni dovolil. In Na-
 man je rékel: ‚Kakor hozhesih; tode, prosim, do-
 vóli meni svojimu hlapzu, de vsamem dva mesgo-
 va tovara parfí; sakaj tvoj hlapiz ne bo vezh ptu-
 jim bogovam daroval shgavnih ali klavnih darov,
 temuzh le Gospodu...‘ In on mu je odgovoril: ‚Pojdi
 v miru.‘ Je tedej fhel od njega tezhaj hodá.“

„In Giezi hlapiz boshjiga mosha je rékel: „Moj gospod ni hotel od téga Širza Namana vséli, kar mu je pernésel; kakor gotovo shiví Gospod, jest poletím sa njim, in bom kej od njega vséli.“ Ter je Giezi fhel sa Namanam, in ko ga je Naman k njemu tezhi uglédal, je skozhil s vosá, in mu naproti fhel, ter je djal: „Ni li vse prav?“ Je odgovoril: „Je prav; moj gospod me je do tebe poslal, rekozh: Ravno kar sta prishla k meni dva mladenzha, preroshka uzhenza s Efrajmske gore; daj jima talent frebrá, in dvojno prasnizhno oblazhilo.“ In Naman je rékel: „Bolje je, de vsamefh dva talenta.“ Ter ga je filil, in je dva talenta frebrá v dve vrézhi savésal, in dvojno oblazhilo; in je dvéma svojima hlapzama naloshil, ter sta pred njim nesla.“

„In ko je she svezhér (*domú*) prishel, jima je vsél is rók in v hisho spravil; ter je odpravil moshá, in sta fhla. On pa je noter fhel in se pred svojiga gospoda ustopil. In Elisej mu je djal: „Od kod pridefh, Giezi?“ Je odgovoril: „Tvoj hlapiz ni nikamer fhel.“ Elisej pa je djal: „Mar nifim bil f svojim duham vprízhin, ko je mosh s vosá tebi naproti nasaj prishel? Torej si dobil frebrá, in si dobil oblazhil, de bi kupil oljnikov in no-gradov, ováz in volov, hlapzov in dékel. Tode tudi Namanova goba se bo tebe prijela, in bo vftala nad tvojim sarodam ven in ven.“ In je fhel spred njega vef bél gób, kakor snég.“

LXXIII. Širski bojáki oflepljeni.

IV. Kralj. 6, 8-23.

„Širski kralj se je pa vojskovál s Israelam,

ter se
tem in
je tedej
se iti na
kralj je
boshji
krat ob
ga serz
in réke
elfkimu
„Ni tako
sej, ki j
koli go
in pogl
Ter so
„J
ke; in
Sjutrej
ven, te
vosóve
gospod
ril: „N
s únim
spod!
odperl
je bil
„S
môlil k
f slepô
niso vi
rekel:
ter var
je tede

ter se je s svojimi hlapzi posvetoval rekozh: „V tem in tem kraji jih bomo salesovali.“ Boshji mosh je tedej poslal do Israelskiga kralja, rekozh: „Vári se iti na uni kraj; ker tam Širzi salesujejo.“ Israelski kralj je tedej na kraj poslal, ki mu ga je mosh boshji nasnal; ter ga je obštópil, in se ondi vezhkrat obvároval. Širskimu kralju pa se je savolj téga serzé prestráfhilo, ter je sklízal svoje hlapze, in rékel: „Sakaj mi ne povešite, kdo me isdája Israelskimu kralju.“ In êdin njegovih hlapzov je djál: „Ni tako, moj gospod in kralj! temuzh prerok Elisej, ki je v Israelu, pové Israelskimu kralju vse, kar koli govorish v svoji stanízi.“ Ter jim je rekel: „Pojte in pogléjte, kje de je; de póshljem in ga sajamem.“ Ter so mu povédali rekozh: „Glej, v Dotánu.“

„Je torej tje poslal kónj in nar mozhnéji bojálke; in ko so po nôzhi prishli, so mésto oblégli. Sjutrej pa je vstal štréshnik boshjiga moshá, je shel ven, ter ugledal vojsko krog mésta, in konje pa vosóve; ter mu je nasnánil rekózh: „Oh, oh, oh! gospod moj! kaj bomo pozhéli?“ Je pa odgovoril: „Ne boj se, ker vezh jih je s nami, kakor s únimi.“ In ko je Elisej odmôlil, je djál: „Gospod! odprí tému ozhí, de vídi.“ In Gospod je odperl mladenzhu ozhí in je vidil; in glej! hrib je bil poln konj, in ognjénih vosóv krog Eliseja.“

„Šovrashniki so pa nad-inj fhli; in Elisej je môlil k Gospodu rekózh: „Udári, prošim ta národ s slepôto.“ In Gospod jih je udáril s slepoto, de niso vidili, po Elisejevi besédi.“ Elisej pa jim je rekel: „Ni ta pot, in ni uno mésto; pojte sa máno, ter vam bom pokásal moshá, ki ga ishete.“ Jih je tedej peljal v Šamarijo; in ko so v Šamarijo

prifhli, je djal: „Gospod! odpri jim ozhi, de vidijo.“ In Gospod jim je odperl ozhi, ter so vidili, de so v frédi Šamarije. In Israelski kralj, jih viditi, je djal Eliseju: „Jih zhem pokonzhati, moj ozhe!“ Je odgovoril: „Ne pokonzhàj jih; ker jih nifi s mezhem in f svojim lókam vjél, de bi jih pokonzhàl; temuzh dèni kruha in vodé préd-nje, de jedó in pijó, in k svojimu gospodu gredó.“ Ter so jim postavili velíko jedí, so jédli in pili; ter jih je spuстил, in so fhli k svojimu gospodu.“

LXXIV. Šamarishko mésto otéto.

IV. Kralj. 6, 24-33. 7, 1-20.

„Po tém je Benadad, Širski kralj, vse svoje vojfkne trume sklizal, ter je fhel in Šamarijo oblégal. Velika lakota je tedej vftala v Šamarii; in je bila oblëshena, de se je oslova glava sa ofimdesét frebernikov prodala. In ko je Israelski kralj ob sidu hodil, je néka shena va-nj vpíla, rekozh: „Otmí me, moj gospod ino kralj!“ Je odgovoril: „Ako te Gospod ne otmè, kako te bom jest otel? ali is guma? ali is tlazhivnize?“ In kralj ji je she djal: „Kaj hozhesf?“ Je odgovorila: „Una shena mi je rekla: Daj svojiga finu, de ga danf snevé, mojiga fina pa bove jutri jédle. Švé tedej mojiga finú skuhale, in pojédle. In drugi dan fim ji rekla: Daj svojiga finú, de ga snevé. In ona je svojiga finu skrila.“

„Kralj to flifhati, je svoje oblazhilo pretergal, in naprej fhel ob sidu. In vfi ljudjé so vidili rafovnik, ki je bil va-nj oblézhen na nagim. In kralj je rékel: „To in to naj mi stori Bog, zhe bo danf Eliseju, Šafatovimu finu glava oftala.“ Elisej

pa je v
njega. C
in pred
šarafhi
flal, de
vrata sa
pustite
spoda se
sporožh
je djal:
she hoz

„E
spodovo
polovnil
in dva
marishk
rokó se
shu in
bú odpu
(Elisej)
de ne j

„Š
nih vrat
mo li tu
flo, bom
je umré
torje. Z
pomoré,
vrdignili
der so pr
nikogar
fhati v Š
vojfknih

pa je v svoji hišhi sedel in starashini so sedeli sravin
 njega. (*Kralj*) je tedej pred sabo poslal moshá,
 in predin je tisti sporozhnik prishel, je Elisej djal
 starashinam: „Ali veste, de je ta ubijavzov sin po-
 slal, de bi meni glavo odšékali? Gléjte torej de
 vrata saprete, ko sporozhnik pride, in de ga ne
 pustite noter; ker gléjte! glas nog njegoviga go-
 spoda se slisli sa njim.“ On je sše govoril, in
 sporozhnik se je perkasal, ki je k njemu shel. In
 je djal: „Gléj! táko nesfrézho je Gospod poslal; kaj
 sše hozhemo od Gospoda perzhakovati.“

„Elisej pa je rékel: „Poslufhajte besédo Go-
 spodovo: To govori Gospod: Jutri obforej se bo
 polovnik zvetne pshenizhne moke dobil sa en fikel,
 in dva polovnika jezhmena sa en fikel, per Ša-
 marishkih vratih.“ Edin vojvodov pa, na ktériga
 rokó se je kralj opíral, je odgovoril boshjimu mo-
 shu in djal: „Zhe ravno Gospod sapernize na né-
 bú odprè, se bo li moglo sgoditi, kar govorish.“
 (*Elisej*) je rékel: „S svojimi ozhmi bosh vidil, to-
 de ne jédel od tistiga.“

„Šo bili pa shtirje gobovi moshjé per mést-
 nih vratih, kateri so med seboj govorili: „Hozhe-
 mo li tukej biti, de umerjemo? Ako gremo v mé-
 sto, bomo lakote umerli; ako tù ostanemo nam
 je umréti; dajte torej, in beshimo v Širsko sho-
 torje. Zhe nam sanesó, bomo shivéli; zhe nas pa
 pomoré, sej móramo vender umréti.“ Šo se torej
 vsdignili svezhér in shli v Širsko shotorje. In ka-
 der so prishli do pervih Širskih shotorov niso ondi
 nikogar nashli. Sakaj Gospod je dal ropot sasli-
 shati v Širskim shotorji vosóv in konj, in veliko
 vojfknih trum.. Torej so se vsdignili, in beshali

po nozhi, ter so popustili svoje fhotore, konje in ofle v fhotorji in so beshali, de le svoje shivlje nje otmejo. Kader so tedej gobovi prifhli do prvih fhotorov, so fhli v en fhotor, so jédli in pili; in vseli srebrá, slatá in oblazhíl, ter so fhli in poskrili; in so sopet fhli v drug fhotor, in so tudi od ondod sabo nesli, in poskrili. In so rekli med seboj: „Ne delamo prav; sakaj ta je dan veseliga osnanila. Ako molzhimò in nozhimo povédati do jutra, bomo hudobije obdolsheni; dajte pojmo in osnanimo v kraljévim poslopji.“ Kader so prifhli do méstnih vrat, so jim osnаноvali, rekozh: „Smo fhli do Širskiga fhotorja, in nismo ondi nobeniga zhloveka vidili, le konje, in pervesane ofle in postavljene fshotóre.“

„Vratarji so tedej fhli in osnanili notri po kraljevem poslopji. In on je po nozhi vstal, in rekel svojim hlapzam: „Vam povém, kaj so nam Širzi naredili; vedó, de lakoto terpimò, in torej so fhli is fhotorja, in se po njivah poskrili, rekozh: Kader bodo is mésta prifhli, jih bomo shive sajéli, in po tém bomo samogli v mesto iti.“ Edin flushabnikov je pa odgovoril: „Vsemimo petére konje, ki so v méstu ostali... jih poshljimo, ter bomo svédili.“ Šo tedej perpeljali dva konja, in kralj je poslal v Širsko fhotorje rekozh: „Pojte, in ogléjte.“ Šo tedej fhli sa njimi do Jordana; in gléj! vsa pot je bila polna oblazhil, in posodki so jih bili Širzi prez h vergli v strahu; in spetrozhniki so nasaj prifhli, in kralju dali na snanje.“

„In ljudstvo je ven fhlo, in Širsko fhotorje oropalo, in polovnik zvetne pfhenizhne moke je bil dobiti sa en fikel, in dva polovnika reshi sa

en fik
na kte
mnosh
kakor
jimi oz

P
zov po
sakaj
semlje
nad Ši
se je v
vit; in
fkat. M
zrahel
flifhati
svojim
rekel:
„Kak m
tvoje m
kó save
Ohozi
ma me
fhla, t
je djal
njivo N
se jest
ozhe l
rekozh

en fikel, po Gospodovi besédi. In kralj je vojvoda, na kteriga roki je šlonel, k vratam postavil; in mnoshiza ga je pohodila med vrati, ter je umerl, kakor je mosh bošhji govoril. . in mu rekel: „Š svojimi ozhmí bošh vidil, tode ne bošh jédil od tišliga.“

LXXV. Jezabelna smert.

IV. Kralj. g. 1-37. pogl. 10.

Po tém je prerok Elisej eniga svojih uzhen-zov poslal Jehueta masilit sa Israelskiga kralja, sakaj Bog je sklenil Ahabovo rodovino potrebiti f semlje. Israelski kralj Joram je tišti zhaš s vojsko nad Širze shel; ali ushugali so ga, in slo ranjen se je vernil, in je shel v Jezrahel, se ondi osdra-vit; in Ohozija, Judovski kralj ga je prišhel obi-skati. Na to se je Jehu spuntal, ter je shel v Je-zrahel, se kraljestva polastit. Joram in Ohozija, to šlišhati, šta se Jehuetu naproti peljala, šlédnji na svojim vosu. „In ko je Joram Jehueta uglédal, je rekel: „Je li mir, Jehu?“ On pa je odgovoril: „Kak mir? Šhe sdej nezhištoft in vedeshevanje tvoje matere nima konza.“ Joram pa je svojo ro-kó savernil, in je beshé djal Ohoziju: „Isdáni smo, Ohozija!“ In Jehu je s rokó lók napél, in Jor-ama med plézha sadel; in pšhiza mu je škos serzé shla, ter se je sdajzi sdrusnil na vosu. In Jehu je djal Badakerju, vojvodu: „Vsêmi in versi ga na njivo Nabota Jezrahelza; sakaj spomnim se, ko šva se ješt in tí na vosu peljala všléd Ahaba, ki je bil ozhe letéga, de je Gospod to prerokbo govoril, rekozh: Gotovo se bom masheval nad tehoj sa-

volj Nabotove kerví . . Torej ga vsemi, in versi na njivo po Gospodovi besedi.“

„Ohozija pa, Judovski kralj to viditi, je beshal skos hishni vèrt; in Jehu je vderl sa njim, in je rékel: „Tudi tega pobíte v njegovim vosu; ter so ga ranili v Gaverskim gojsdu . . ; in je beshal v Magêdo, in ondi umerl. In njegovi hlapzi so ga na njegov vos naloshili, in v Jerusaleml peljali; ter so ga pokopali v pokopalishi per njegovih ozhétih v Davidovim méstu.“

„In Jehu je shel v Jezrahel. Jezabel pa, ko je svédila, de pride . . je svojo glavo nalishpala, in per oknu glédala, ko je Jehu shel skos vrata . . In Jehu je svoje ozhi proti oknu vsdignil in djál: „Kdo je una?“ in dva ali trije dvorniki so se mu perklonili. On pa jim je rékel: „Versite jo doli!“ in so jo vergli, in sidovje je bilo oshkropljeno f kervjó; in konjske podkóve so jo smendrale. In ko je noter shel jést ino pit, je rekel: „Pojte in pogléjte po uni nefrézhni, in pokopljite jo; sakaj králjeva hzhí je.“ In ko so jo shli pokopat, so le glavo, nogé in roké per perstih nashli, in so mu na snanje dali. In Jehu je rékel: „To je beséda Gospoda, ki jo je po svojim hlapzu Elíi Tesbizhanu govoril, rekozh: Na Jezrahelski njivi bodo pfi Jezabelno mesó jédli; in Jezabelno mesó bo kakor gnoj po semlji na Jezrahelskim polji, de bodo mémo gredozhi rekli: Je ta tista Jezabel?“ Jehu je tudi ves Ahabov sarod pomoril in balove duhovne, in je rasdjál bala in njegov tempel; ker pa ni odstavlil slatih telét, ki so ju v Danu in Betelu molili, mu je Gospod nasnanil, de bo le do zhetertiga rodú njegov sarod kraljeval. Jehuetov

naslé
di n

in J
pred
vós I

ropil
neva
psh

ze,
na l
sej f

okno
djál
je ré

shitv
udar
psh

f pfi
in p
dil

ali f
mag
tede

shel
dili
In l

oshi

naslédnik je bil njegov sin Joahas, in téga je tudi njegov sin Joas nasledval.

LXXVI. Elisejeva smèrt.

IV. Kralj. 13, 14-21.

„Elisej je pa sbolel, in v ti bolesni tudi umerl; in Joas, Israelski kralj je k njemu prishel, ter pred njim jokal, in djal: ‚Moj ozhe! moj ozhe! vós Israelski, in vladník njegov.‘ Širzi so namrezh ropili v Israelsko kraljestvo, in Joas je bil v veliki nevarnosti. „In Elisej mu je djal: ‚Pernêsi lók in pshize.‘ In kader so mu bili lók pernesli in pshize, je rékel Israelskimu kralju: ‚Polôshi svojo rokó na lók.‘ In ko je uni svojo rokó polóshil, je Elisej svoje roke na králjeve djal, in rékel: ‚Odpri okno, ki je na jutrovi strani.‘ In ko je odperl, je djal Elisej: ‚Štréli pshizo.‘ Ter je strelil. In Elisej je rékel: ‚Pshíza Gospodove reshítve, in pshiza reshítve od Širfke deshele; tí bosh Širze v Afeku udaril, de jih ushenesh.‘ In je govoril: ‚Pobèri pshize.‘ Jih je pobral, in mu je spét rékel: ‚Udari f pshízo na semljo.‘ In kader je bil trikrat udaril in prejenjal, se je mosh boshji nad njim rasferdil in djal: ‚Ko bi bil tí pétkrat, ali shéstkrate, ali sedimkrat udaril, bi bil tí Širze popólnima premagal; sdej pa jih bosh trikrat ushugal.‘ Elisej je tedej umerl, in so ga pokopali.“

„In Moabski roparji so prishli tisto léto v deshelo. Neki so pa merlizha pokopovali, in so vidili roparje, ter so truplo v Elisejev grob vergli. In ko se je Elisejevih kostí dotaknilo, je merlizh oshivel, ter se na nóge vsdignil.“

LXXVII. Afirfka fushnost. Samarjani.

IV. Kralj. Pogl. 14. 15. 17, 2-41.

Israelski kralj Joas je trikrat premagal Širze, in je veliko mést sopet nasaj dobil, ki so jih bili Širzi njegovimu ozhétu vséli. Joas ni bil malikovanju udan, tudi ne njegov sin Jeroboam II., ki ga je naflédval; torej jima je tudi Bog dal frézhnima biti soper Širze; tode nad Jeroboamovim finam, Zaharijem, se je spolnilo, kar je Bog pred povedal po preróku, de bo Jehuetova rodovina le do pétiga rodú kraljevala. Naflédnji zha-fi so bili grosno nepokojni. Kralji so bili vezhi dél malikovavzi, in torej jih je Bog kasnoval. Zaharija je naflédval Šelum, in téga Manahem. Manahemove dní so Afirzi možni postali, in Israelzi fi jim mogli davke opravljati. Sa Manahemam je bil kralj Fazeja, in sa tém Faze, in njegove dní je Afirski kralj Tiglatpilasar veliko Israelzov v fushnost peljal. Sadnji kralj Israelski je bil Osea; on je húdo délal pred Gospodam; tode ne kakor Israelski kralji, „ki so pred njim bili. Nad-nj je gori shel Šalmanasar Afirski kralj, in Osea se mu je podvergel in davke opravljal. In ko je Afirski kralj svédel, de se hozhe spuntati .. de bi mu davkov ne opravljal .. je vso deshelo obhodil, in je gori shel v Šamarijo, in jo tri léta oblégal. Devéto leto pa Oseeta, je Afirski kralj Šamarijo v last dobil, in je Israelze preselil med Afirze, in jih je v Halo in Kabor sravin réke Gozan postavil, v mesta Medejske.“

„Sakaj Israelovi mlajshi so gresihili soper Gospoda svojiga Boga, ki jih je bil is Egiptovske

deshe
lja, i
shega
Israe
so po
Gosp
malik
pod
dilo
re je
dobn
šim
prep
v Isr
kózh
shite
fim
nasr
flust
Israe
in l
mél
stih
ond
spo
je l
dan
lišh
Bog
vov
Bo
koz

rjani.

al Šir-

so jih

il ma-

am II.,

og dal

oamo-

e Bog

va ro-

ji zha-

vezhi

l. Za-

Ma-

raelzi

am je

re dni

fush-

; on

Isra-

e gori

nu je

kralj

vkov

gori

evéto

t do-

ih je

il, v

Go-

vške

deshele ispeljal, is rók Faraona Egiptovskiga kralja, in so ptuje bogóve molili. In so ravnali po shegah naródo,v, ktére je Gospod pokonzhal pred Israelovimi mlajšhi in pred Israelskimi kralji; ker so po enako shivéli. In Israelovi mlajšhi so shalili Gospoda svojiga Boga s krivizhnimi déli . . , in so malike postavljali . . na slednjim visokim grizhi, in pod slédnjim koshatim drevéšam; in so ondi kadilo ushigali nad altarji po shegi narodov, ktére je Gospod pred njimi pregnal; ter so prav hudobno ravnali, in Gospoda drashili. In so nezhistim malikam flushili, ki je Gospod saštran njih prepovédal, to délati. In Gospod je na snanje dal v Israelu, in na Judovskim po vsih prerókih . . rekózh: „Vernite se od svojih hudobnih pot, in der-shite moje povelja in sakoníla, in vse postave, ki fim jih vašhim ozhétam ukasal; in ki fim jih vaš nasnanil po prerokih, flushabnikih svojih. In niso flushali. . . Ter se je Gospod grosno rasferdil nad Israelam, in jih je vergel spred svojiga oblizhja in le Judov ród je ostal.“

„Afirski kralj pa je is Babilona, in“ drugih mést ljudi „perpeljal, in jih je v Šamarishkih méstih namésti Israelovih mlajšhev všélil . . In ko so ondi jéli stanovati, se niso bali Gospoda; in Gospod je poslal nad-nje levov, ki so jih morili. In je bilo na snanje dano Afirskimu kralju in povédano: „Naródi, ki si jih preselil, in jim prebivalishe dal v Šamarishkih méstih, ne vedo sapóved Bogá té deshele; ter je Gospod nad-nje poslal levov, in gléj! moré jih, sato ker ne vedo sapoved Boga té deshele.“ In Afirski kralj je ukasal, rekózh: „Peljite tje koga duhovnov, ki ste jih od

ondod vjéte perpeljali; ter naj gré, in s njimi stanuje; in naj jih uzhí sapovedi Boga té deshele.‘ Je torej někdo duhovnov prishel, ki so bili vjéti peljani is Šamarije, je v Betelu prebival, in jih uzhil, kakó naj zhašté Gospoda. In slédnji narod si je svojiga bogá narédil; in so jih v tempelnih na višhavad postavili, .. sleherni narodi v svojih méstih, v ktérilih so prebivali .. In so vender tudi Gospoda molili .. Tisti narodi so se tedej Gospoda bali, so pa vender tudi svojim malikam slushíli; in tako so delali tudi njih sinovi in vnuki; in naslédniki tih ljudi so bili imenovani Šamarjani.

Judovsko kraljestvo.

LXXVIII. Roboam, Abija, Afa.

Salomonov sin Roboam je po rasdertvi prezejal dobro kraljeval; tode hitro ko je njegov kraljev sédesh uterjen bil, je perpuštil svojim ljudém malike moliti, in vse pregréhe uganjati, ki so bile s malikovanjem sdrushene. Ali boshja shiba ga je sdajzi sadéla, in Egiptovski kralj Šisak je prishel nad-nj, je vse mésta in tudi Jerusalem v last dobil; in kader se je bil vsih sakladov tempelna in kraljevih polastil, se je vernil na Egiptovsko. Sa Roboamam je bil kralj njegov sin Abija, ktéri je Israelskiga kralja v hudi vojfki premagal; odslé je jélo Israelsko kraljestvo slabéti, Judovsko pa mozhnéji perhajati. Abijeta je naslédval njegov sin Afa, ktéri je 41 lét kraljeval. Ker je bil she zlo

njimi
leshe-
o bili
oival,
édnji
tem-
odi v
ender

j Go-
n flu-
uki;“
rjani.

rezej
aljev
ma-
ile s
a je
shel
do-
a in
Sa
i je
dflé
pa
fin
zlo

mlad, je namésti njega mati njegovo kraljéstvo vládala; bila je pa filno prasnóvérna, ter je malikovanje rasshirjala. Kakor hitro je pa Afa sazhél kraljevati, je po vfi desheli malikovanje prepo- védal, in v vfm posnémal Davida. Bog mu je torej dal srezhnimu biti, ter je premagal Šeraka, Kufhkiga kralja, kateri je s grosno vojsko na Judovsko ropil.

„Je pa prishel Duh boshji v Azarija, Obedoviga finú, ter je shel Afatu naproti, in mu je rékel: „Poslufhajte me Afa, in ví vfi Judoviga in Benjaminoviga rodú; Gospod je bil s vami, kér ste bili ví s njim. Ako ga bote ifkali, ga boste nashli; ako ga pa boste popustili, vas bo popustil. Veliko dní pa bo preteklo v Israelu, in ne bodo praviga Boga zhashili; in bodo bres duhovna, in bres postave. Ko se pa bodo v svoji stiski k Gospodu Israelovimu Bogu sopet vernili, in ga ifkali, ga bodo nashli. Tífti zhas ne bo miru nikomur, temuzh povsod bo strah vse prebivávze deshele sprehájal; sakaj narod se bo vojskoval soper narod, in mésto soper mésto; ker Gospod jih bo nadlegoval s mnogotéro nesfrézho. Ví torej bódite možní, in roké naj vam ne omágajo; sakaj povernjeno vam bo po vashih délih.“ Afa, to slishati.. je serzhan postal in je malike odpravil is vse Judove in Benjaminove deshele, in is mést, ki jih je v last dobil na Efrajmski gori, in je altar Gospodov posvétíl. Ter je sklizal vse Judoviga in Benjaminoviga rodú, in ktéri so s njimi prishli od Efrajmoviga, in Manasoviga, in Simeonoviga; sakaj veliko jih je k njemu perbeshalo is Israel- skiga; ker so vidili de je Gospod njegov Bog s

njim bil. In ko so v Jerusaleem prifhli . . so darovali Gospodu od pléna in rópa, ki so ga perpeljali, sédim sto volov, in sedim tavshent ovnov. In je noter shel po shegi ponovit savéso, de hozhejo namrezh Gospoda, Bogá svojih ozhétov, is vfiga ferzá, in is vse svoje dushe ifkati. Ako pa kdo, je djál, ne bo hodil sa Gospodam Israelovim Bogam, naj umerje, bodi velik ali majhin, moshki ali shenska. Ter so Gospodu na glaf persegli s veseljem, in so trobéntali . . ; in Gospod jim je mir dodélil krog in krog.“ II. Kron. 15, 1-14.

LXXIX. Josafat, Joram, Joahaz.

Afatov naflédnik je bil njegov sin Josafat; on je she svestéje kakor Afa flushil Bogú, kateri je bil she védno takó rekózh, kralj Judoviga ljudstva. Po mozhi je satiral malikovanje, in je tudi Levite in duhovne rasposhiljal po desheli, de bi po vsih krajih ljudstvo uzhili postavo boshjo, in jim je svojih svetovavzov perdrushil, de bi Levitam in duhovnam na strani stali; sadnjizh je tudi sam deshelo obhodil, ker je hotel viditi, ali se povsod povelja spolnújejo. Torej ga je tudi Bog mogozhniga stóril, in s straham navdal sosédnje narode; ter so mu darila nofilí in davke opravljalí; in Josafat je bil grosno povelizhan. Desiravno mogozhin, ni bil oshabin, in je mir narédil s Israelfskim kraljestvam; on je tudi kralja Ahaba obiskal, in je s njim shel nad Širze. Prevelika prijasnost s Ahabam je bila v velik neprid Judovskimu kraljestvu; posebno, de je svojimu sinu in

naslédniku Joramu, Ahabovo in Jezabelno hzhér Atálijo dal sa sheno.

Kmali po njegovi smerti so se vidili in zhutili nesfrézhi naslédki te prijasnosti; sakaj Joram je ukasal vse svoje brate, bersh ko ne po sveto-
vanji svoje shene Ataliije pomoriti, in je sopet malikovanje vpeljal. Tode hitro ga je Bog kasnoval; narodi, ki so mu pepréj davke opravljali, so se isprostiti. Arabljani so zlo na Judovsko planili, in so vso deshelo obropali, in tudi Jerusalem, in kraljevo poslopje, ter so vse kraljéviga rodú v sushnost peljali; le Joahaza ne, ki je bil Joramov sin. Bog ga je tudi sadnjizh s hudo bolesnijo udaril, ki ga je dvé léti terla, in ko je umerl she zlo ni bil po kraljevo pokopan. Njegov sin Joahaz ali Ahasija ni bil bolji, in je v vsem po svétu ravnal svoje malikovavske matere Ataliije; je pa le eno léto kraljeval; sakaj ko je Jorama Israelskiga kralja obiskal je Jehu Jorama in njega umóril, ter sta en dan obá kralja sklenila.

LXXX. Joas, Amasija, Asarija, Joatam, Ahaz.

Kakor hitro je Atália, ki je bila v Jerusalemu svedila, de je Joahaz mertev, se je kraljeviga sédesha polastila, ter ukasala vse moshke kraljeviga rodú pomoriti; le Joasa, nar mlajiga sinú Joahazoviga, ki je bil ni dolgo téga rojen, je Joahazova sestra Josaliya v nékim hramu tempelna perkrila. Malikovavska kraljiza je sédim lét gospodarila. Šédmo léto pa je bil Joas v tempelnu ozhitno od Jojada sa kralja masíjen, Ataliya pa je bila

umorjena, kar je tudi saflushila, kér je malike molila in se po krivizhno kraljeviga fédesha polastila. Tistikrat je tudi ljudstvo savéso ponovilo, in s perfégo poterdilo, kar je bilo tudi prav potrebno po tem, ko je malikovanje dolgo zhasa terpélo.

Joas je shirdefet lét kraljeval; dokler je véliki duhovin Jojada, njegov oskerbnik in svotavaviz shivel, je ravnal po boshji postavi. Malikovanje, ki ga je Atalija vpeljala, je bilo preklizano, in tudi tempel ozhíshen. Tode po Jojadovi smerti se je pokasalo, de se je malikovanje she poprej ljudstvu filno globoko v serzé vraslo; zlo pervaki ljudstva so od kralja tirjali, de bi perpuštil malike moliti. Joas je dovolil; tode Jojadov fin, prerok Zaharija je kralju savolj téga nesfrézho napovédal, in Joas je bil tako nehvaléshin, de je finú svojiga oskerbnika, ki mu je shivljenje in kraljéstvo perhranil, in ktériga je ljudstvo po kraljévo pokopalo, v preddvoru tempelna kamnjati ukasal. Nesfrézha pa je tudi prishla, ki jo je prerok Zaharija pred povédal. Širski kralj je prishel s vojsko v Jerusalem, je rékel ravno tiste pervake, ktéri so perpušhenje malikovanja tirjali, pomoriti, in je grosno veliko rópa seboj nésel v Damask. Joas je bil ranjen, in kmali po tém od svojih lastnih slusbabnikov umorjen, in ga niso po kraljévo pokopali.

Njegov fin Amasija je tudi dobro sazhél in slabo konzhal, kakor njegov ozhe. Dokler je Bogú svestó flushil, je bil frezhin v vojfskih s sosednjimi naródi; ko je pa v Jerusalemu malike postavil, je hitro vsa frézha sginila. Israelfski kralj Joahaz je prishel nad-inj s vojsko, ga je ushugal,

in vjél. Jóahaz je fizer svojiga jetnika kmali isprošil, vender je pa Jerusalem in tempel obropal, in veliko méstniga osidja rasdjati ukasal. Amasija je bil pa od svojih, ki so se soper njega spuntali, osmerten.

Amasijev sin Azarija je bil prav frézhin; „ko je pa mozhan postal, se je njegovo serzé povsdigovalo v njega pogubljenje; in je v némar puštil Gospoda svojiga Bogá; ter je shel v tempel Gospodov, in je hotel kadilo ushgati na kadivnim altari. In sdajzi je shel sa njim duhoven Azarija, in s njim ofimdeset Gospodovih duhovnov, prav serzhni moshjé; so se soperstavili kralju, ter so djali: „Ne gré tebi, Osija! kadilo ushigati Gospodu, ampak duhovnam, to je Aronovim mlajšem, kateri so v to flushbo posvezheni; pojdi is svetišha, de ne bošh savershen; sakaj to ti ne bo v flavo shetéto od Gospod Bogá.“ In Ozija (*ali Azarija*) se je rasferdil, ko je v roki dershal kadilnizo, de bi kadilo ushgal, in je duhovnam shugal. In sdajzi se mu je perkasala goba na zhelu vprizho duhovnov, v hišhi Gospodovi pred kadivnim altarijem. In ko so ga véliki duhoven Azarija in vsi drugi duhovni poglédali, so vidili gobo na njegovim zhelu, ter so ga hitro isgnali. In tudi on je véš prestrašhen ven hitel, sato, ker je zhutil Gospodovo kasin. Kralj Osija je bil torej gobov do dné svoje smerti, in je odlózhen v hišhi prebival poln gób, savolj ktérih je bil isgnan is Gospodove hišhe. In Joatam, njegov sin je gospodaril kraljévo hišho in sódil ljudi deshele. . In je délal, kar je bilo vshézh Gospodu, v vsm, kar je stóril njegov ozhe Osija; tode ni she v tempel Gospodov.“ II. Kron. 26, 16-21. 27, 1. 2.

Joatamov sin in naslédnik Ahaz je bil nar hudo-
 dobnisbi kraljev, ki so doflé na Judovskim kra-
 ljevali. Ni porajtal ne na Boga, ne na postavo, ne
 na preroke, temuzh je le svoje sprideno serzé slu-
 shal. Širsko véro je na-se vsel, Širskim bogovam
 altarje postavljaj, v tempelnu veliko po Širski she-
 gi prenarédil, in je sadnjizh zlo tempel sapréti uka-
 sal. Ker je bil krivovérin in prasnovérin, je bil
 tudi strahljiv; sakaj Širski kralj Rasin in Israelski
 Faze sta se sternila in vojskovala soper njega; tudi
 Filisteji so se vsdignili; in desiravno mu je Bog po
 preroku Isaji rešhitev obljubil, vender ni imel
 saupanja v Boga, temuzh je Afirskiga kralja Fula
 na pomozh poklizal. Fulov naslédnik Tiglatpilesar
 je fizer Širskiga kralja in Israelskiga premagal;
 tode ta pomozh je bila v grosin neprid Judovski-
 mu kraljestvu; sakaj le s všimi sakladi tempelna,
 kralja in pervakov deshele se je Tiglatpilesar dal
 omezhit, de ni tudi v Judovsko deshelo s vojsko
 prishel. Ahazovo malikovanje je torej njega in nje-
 govo kraljestvo prav nesfrézhniga storilo.

LXXXI. Ezechija.

IV. Kralj. 18, 3-37.

Ezechija, Ahazov sin in naslédnik, je délal kar
 je bilo Gospodu vsfhézh... Je potrebil vishave, in
 poderl malike, in gojsde posékal, in bronasto ka-
 zho stéril, ki jo je bil Mojsef narédil; sakaj do ti-
 stiga zhasa so ji Israelovi otrozi kadilo ushigali...
 Je upal v Gospoda Israeloviga Bogá; in tedej ni
 bilo sa njim njemu enakiga med všimi kralji Ju-
 dovskimi, in tudi ne med unimi, kateri so pred

njim bili; in se je dershál Gospoda, in se ni umaknil od njegoviga póta, ter je spolnoval njegove sapovedi, ki jih je bil Gospod po Mojsefu ukasal. Torej je bil tudi Gospod s njim, in se je v vřim, kar je pozhél, modro vedel. On je Filisteje ushugal, ter jih podil do Gaze in do vřih njih pokrajn. Še je tudi soper Afirskiga kralja vsdignil, in mu ni hotel flushiti..“

„Šhésto léto Ezechija je bila Šamarija premagana, in Afirski kralj (*Salmanasar*) je Israelsko ljudstvo med Afirze preselil. Šhtirnajřto léto kralja Ezechija je Afirski kralj Šenaherib (*Salmanasarjev sin in naslednik*) gori řhel nad vse várnje Judovřke, in jih je v lařt dobil. Na to je Ezechija, kralj Judovřki, sporozhnikov poslal do Afirskiga kralju v Lahis, rekózh: „Greshil řim, verni se od mene; kar mi naloshish, hozhem terpéti. Afirski kralj je tedej od Ezechija, Judovřkiga kralja, tristo talentov řrebrá in trideset talentov slata terjál. In Ezechija je dal vse řrebró, ki se je nashlo v Gospodovi řihři, in v kraljevih sakladih. Tisři zhař je Ezechija poterl řtěbre Gospodoviga tempelna in slate okóve, ki jih je bil on napravil; ter jih je dal Afirřkimu kralju.“ (*En talent je řnesel 3000 řiklov*).

„Afirski kralj pa je poslal Tartana, Rabsariša in Rabsaka, od Lahisa do kralja Ezechija v Jerusalema in s njimi veliko vojskniř trum; řo gori řhli.. in kralja poklizali; řo pa řhli do njih Eljakim, Helkijev řin, řihřni ofkerbniř, in řobna piřar, in Joah, Asařov řin, piřár. In Rabsak řim je rékel: „Povéjte Ezechiju: To govori véliki kralj, kralj Afirřki: Káko je saupanje, ř ktérim se sannahřh? Morbiti ři řklenil, řerpraviti se na voj-

fko? Na kaj se sanafhafh, de se predersnefh? Še li sanafhafh na terštovo in vlomljeno palizo, na Egipt, ktéra se, ako se kdo ná-njo oprè, sló-mi in se mu v roko safadí, ter jo prebode? Tak je Faraon kralj Egiptovski všim, kateri se na-nj sanafhajo. Ako mi pa porezhete: V Gospoda, svojiga Bogá saupamo; ni li on tisti, ki je Ezechija njegove višhave in altarje potrebil, in je ukasal po Judovskim in v Jerusalemu: Pred tém altarjem molite v Jerusalemu? Torej se podversite mojemu gospodu Afirskimu kralju, in vam dam dva tavshent kónj, in pogléjte, zhe imate sa-nje jédizov? In kakó samorete v bran štati enimu poglavarju smed nar manjih flushabnikov mojiga gospoda? Ali se sanafhate na Egipt savolj vós in konjиков? Nifim mar po Gospodovi volji gori prišhel do téga kraja, ga rasdjat? Gospod mi je rékel: Pojdi gori v to deshelo, ter jo potrebi.“

„Eljakim pa, Helkijev sin, in Šobna in Joah so odgovorili Rabfaku: „Profimo, de s nami svojimi hlapzi, govôri po Širsko, sakaj mi snamo ta jesik; in ne govôri s nami po Judovsko pri-zho ljudstva, ki je na sidovji.“ In Rabfak jim je odgovoril in djal: „Je mar mene moj gospod do tvojiga gospoda in do tebe poslal, to govorit, in ne veliko bolj do mósh, ki sedé na sidovji...?“ Rabfak se je torej vštópil in je na glaf savpil po Judovsko, ter je djal: „Poslufhajte beséde vélíkiga kralja, kralja Afirskiga. To govori kralj: Ne dajte se sapeljati Ezechiju; sakaj, on vas ne bo mogel otéti is moje roke. Tudi naj vam ne daja sa-upanja v Gospoda, rekozh: Gospod naf bo gotóvo réfhil, in to mésto ne bo v last prishlo Afirski-

mu kra
Afirski
ristno;
ga nog
pijete
vas pr
ka, v
in nog
bolte s
ja, ki
So mar
is roke
salem
in mu
ukasal
kim, So
oblazhi
li, kar

„I
preterg
dovo hi
nika, i
ki so v
soviga
Dan br
ta dan
beséde
kralj p
s besed

mu kralju. Ne poslušajte Ezechija. Sakaj to govori Afirski kralj: Podajte se meni, in to vam je koristno; in pridite k meni, de sléhern jé is svojiga nograda, in od svojiga figoviga drevéla, in de pijete vodó is svojih vodníz: dè jest pridem, in val presélim v deshelo ktera je valhi desheli enaka, v rodovitno in vinsko deshelo, v deshelo kruha in nogradov, v deshelo oljik, olja in medú; ter boš te shivéli in ne umerli. Ne poslušajte Ezechija, ki val sapeljuje, rekozh: Gospod naf bo otél. So mar bogovi (*drugih*) narodov njih deshelo otéli is roke Afirskiga kralja?.. Bo kali Gospod Jerusalema otél meni is roke. Ljudstvo je molzhalo, in mu ni nizeh odgovorilo; sakaj, kralj jim je bil ukasal, de naj mu nizeh ne odgovorijo. In Eljakim, Šobna in Joab.. so prishli k Ezechiju, in njih oblazhila so bile pretergane, ter so mu povédali, kar je bil Rabsak govoril.“

LXXXII. Senaherib beshí.

IV. Kralj. 19, 1-36.

„Kralj Ezechija, to slishati, je svoje oblazhila pretergal, se v rasovnik oblékel, ter shel v Gospodovo hisho. In je poslal Eljakima hishniga ofkerbnika, in Šobnata pisarja, in staréjshih duhovnov, ki so vsi rasovnik oblékli, do preróka Isaija, Amosoviga finú. In oni so rekli: „To govori Ezechija: Dan britkošti, in ozhitanja in preklinovanja je ta dan.. Morbiti je Gospod, Bog tvoj slishal vse beséde Rabsaka, kteriga je njegov gospod Afirski kralj poslal shiviga Boga sanizhevat in preklinjat s besedami, ki jih je Gospod, Bog tvoj slishal.“

Slushabniki kralja Ezechija so tedej prishli k Isaiju. In Isaija jim je rékel: „To povéjte svojimu gospodu: To govori Gospod: Ne bojte se savolj besédi, ki ste jih slifhali, s kterimi so me hlapzi Afirfkiga kralja preklinjali. Gléj! jest mu bom na misel dal, ter bo saflifhal osnanilo, in se vernil v svojo deshelo, in ga bom konzhal s mezhem v njegovi desheli.“

„Rabsak se je tedej vernil, in je nashel Afirfkiga kralja, ko je Lobno oblégal; kér slifhal je, de je prezh shel od Lahisa. In ko je od Taraka Etjopfkiga kralja slifhal govoriti: „Gléj! na pot se je podal, bojevati se sóper tebe;“ in ko je tedej na-dinji hotel, je poslal sporozhnikov do Ezechija, rekozh: „To povejte Ezechiju, Judovskimu kralju: Ne daj se sapeljati svojimu Bogu, ki se na-nj sanafhash, in ne rézi: Jerusalem ne bo v roko dan Afirfkimu kralju. Sakaj, tudi tí si slifhal, kar so Afirfkiki kralji storili vsm deshelim; kako so jih potrebili; se bofh torej tí edini otéti mógel. Šo mar bogovi narodov tiste refhili, ki so jih moji ozhétji konzhali.“

„Ko je bil tedej Ezechija po sporozhnikih list prejel, in ga prebral, je gori shel v hisho Gospodovo, in ga rasgnil pred Gospodom, ter je molil pred njim, rekozh: Gospod, Israelov Bog! ki sedísh nad kerubi, tí si edini Bog vsih kraljev semlje; tí si narédil nebo in semljo. Nagnì svoje uhó, ter slifhi; odprì Gospod, svoje okó, ter vidi; slifhi vse beséde Šenaheriba, kteri je poslal prizho naš sanizhevat shiviga Bogá. Réf je, Gospod! Afirfski kralji so konzhali naróde in deshele vsih. In so njih bogove pometali v oginj; ker niso bili bogovi, ampak délo zhlovéshkih rók is lesá in kamna, ter

so jih
naš is
semlje
„
rekozh
me pr
slifha
stran n
bo, de
glavó
moval
svoj gl
per Šv
moval
sim pr
ter fim
jélke.
njegov
kaj fin
pravlj
bojuje
prebiv
moten
sélifhe
Soper
mojih
troje
po kte
snamr
to, ka
te; sa
bo od
in sgo

le jih rasdjali. Torej našh Gospod in Bog! réfhi
naš is rôke njegove, de sposnajo vse kraljéstva
semlje, de tí Gospod si edini Bog.“

„Isaija Amosov sin pa je poslal k Ezechiju,
rekozh: „To govori Gospod, Israelov Bog: Kar si
me profil sastran Šenaheriba, Afirskiga kralja, fim
ušlišhal. To je govor, ki ga je Gospod govóril sa-
stran njega: Sanizhevala te bo, in saframovala te
bo, deviza hzhi Šionska (*Jerusalem*); sa teboj bo
glavó majala, hzhí Jerusalemska. Koga si safra-
moval? Koga si preklinjal? Soper koga si vsdignil
svoj glas, in vsdigoval nakvisbko svoje ozhi? So-
per Švétiga Israeloviga. Po svojih hlapzih si safra-
moval Gospoda, ter si djal: Š svojimi tóliko vosmí
fim prishel na visoke goré in na Libanov verh,
ter fim posékal njega visoke zédre, in njega lépe
jélke. In fim shel do njegovih pokrajn, in gojsd
njegoviga Karmela fim jest posékal.. Nisi šlišhal,
kaj fim od sazhétka délal? Od nékdej fim to per-
pravljjal, in sdej fim speljal, in várnje njih, ki se
bojujejo, bodo v groblje raspadle. In kteri v njih
prebivajo, bodo oslahéli, se prestrašhili in osra-
moteni; oní bodo ko trava na polji, ko seléno
sélishe na stréhi, ktéro usahne predin dosorí..
Soper mene si divjal, in tvoj napüh je prishel do
mojih ushéf; bom torej tvoje nosnizé otérnkjal, in
troje usta obersdal, in te bom nasaj peljal po poti,
po ktéri si prishel. Tebi pa, Ezechija! to bodi v
snamnje: To leto jéj, kar najdesh; in drugo lé-
to, kar samo srašte; trétje léto pa séjte in shani-
te; sadíte ngrade in ushívajte njih sad. In kar
bo od Judove hishe ostalo, bo doli korenine gnalo,
in sgor sad perneflo. Sakaj is Jerusalema pojdejo,

kar jih bo ostalo, in kar jih bo otétih na gori Šion-
fki; gorézhnost Gospoda vojsknh trum bo to šlo-
rila. Torej to govori Gospod od Afirskiga kralja:
Ne bo prishel v to mésto, in ne pshíz va-nj stre-
lil, shkít ne bo prishel pred-inj, in safip ga ne
bo obdal. Po poti, ki je po njéj prishel, se bo
vern timer; in ne bo prishel v to mésto, govori Gospod.
Ter bom to mésto varoval in ga otél savolj sebe
in savolj Davida svojiga flushabnika.“

„Tisto nozh je tedej prishel angel Gospodov,
in je pobil v Afirskim shotorji sto in pet in osimde-
set tavshent ljudi. In ko je sjutrej vstal, je vidil
vse trupla mertvih, ter je odrínil. In Afirski kralj
Šenaherib je nasaj shel in v Ninivi ostal,“ in je
bil kmali po tem umorjen.

LXXXIII. Ezechijeva bolésin.

IV. Kralj. 20, 1-19.

„Tiste dní je Ezechija sholel sa umréti; in
je prishel k njemu prerok Isaija, Amosov sin, in
mu je rékel: „To govori Gospod Bog: Ofkerbi svo-
jo hisho; sakaj umerl bosh, in ne shivel.“ In on
je svoj obras k sténi obernil, in je Gospoda pro-
fil, rekozh: „Profim, Gospod! profim spomni se,
de sim pred teboj ravnal po resnizi in is pravi-
ga serzá, in de sim délal, kar je bilo tebi vslhézh.“
Ezechija je torej jokál na glaf. In predin je Isaija
do fréde dvora prishel, mu je Gospod govoril:
„Verni se, in rêzi Ezechiju, vladníku mojiga ljud-
stva: To govori Gospod, Bog tvojiga ozhéta Da-
vida: Sim slishal tvojo proshnjo, in vidil tvoje
solsé; in gléj! osdravil te bom, pojuterfshnjim poj-

desih g
perdja
kralja
val, sa
In Eze
nje, d
juterf
mu je
spoda
zhesht
ali de
govori
tudi r
deset
spoda
mekn
solnz
fite g
na rá
,
bilon
je Eze
hóda
bogaf
kralju
mosh
mu j
meni
tvoji
so vi
jim
„Pofl
in b

desih gôri v tempel Gospodov. In bom tvojim dném
 perdjal pétnajst lét; in tudi otél is roke Afirskiga
 kralja tebe in to mésto, ter bom to mésto varo-
 val, savolj sebe in savolj Davida svojiga hlapza.‘
 In Ezechija je rekel Isaiju: ‚Kaj mi bo v snam-
 nje, de me bo Gospod osdravil, in de bom po-
 jutershnjim gori shel v tempel Gospodov.‘ Isaija
 mu je odgovoril: ‚To ti bodi snamnje od Go-
 spoda, de bo Gospod stóril, kar je govóril: ‚Ho-
 zhešh, de se senza deset sarés naprej pomakne,
 ali de toliko sarés nasaj stópi.‘ In Ezechija je od-
 govoril: ‚Lahko senza deset sarés naprej stopi, in
 tudi nozhem, de bi se to sgodilo, temuzh naj
 deset sarés nasaj stópi.‘ Prerok Isaija je torej Go-
 spoda profil, in je senzo deset zhèrk nasaj po-
 mèknil po sarésah, ki je bila po njih na Ahazovi
 solnzhni uri shé shla. — In Isaija je djál: ‚Perne-
 šite gruzho smokev.‘ Šo jo pernesli, ter mu je
 na ráno poloshil; in je osdravel.“

„Tísti zhaš je poslal Berodah Baladan.. Ba-
 bilonški kralj list in daril Ezechiju; ker slishal je, de
 je Ezechija sholel. Ezechija pa se je veselil njih pri-
 hóda,“ in jim je vso svojo bišho, in vse svoje
 bogastvo raskasal. „Prerok Isaija pa je prishel k
 kralju Ezechiju, in mu je rékel: ‚Kaj so djali uni
 moshjé? ali, od kod so prishli k tebi.‘ Ezechija
 mu je odgovoril: ‚Is daljne deshele so prishli k
 meni, is Babilona.‘ In je rékel: ‚Kaj so vidili v
 tvoji hišhi?‘ Je odgovoril: ‚Karkoli je v moji hišhi
 so vidili; nizhésar ni v mojih sakladih, kar bi
 jim ne bil pokasal.‘ Isaija je tedej rékel Ezechiju:
 ‚Poslufhaj govor Gospodov: Gléj! dnévi pridejo,
 in bo preneseno v Babilon, karkoli je v tvoji hi-

shi in karkoli so tvoji ozhétji nabrali do téga dne; nizh ne bo ostalo, govori Gospod. In tudi tvoji finovi bodo vséti, in bodo dvorniki v dvoru Babilonskiga kralja. In Ezechija je rékel Isaiju: „Prav je Gospod govoril, kar si nasnanil; bodi pravi mir moje dni.“

LXXXIV. Manase, Amon, Josija.

Manase, Ezechijev sin in naflédnik, je spét vse poderl, kar je bil Ezechija popravil. On je malikovanje vpeljal, je zlo v tempelnu malikam altarje naréjal, je redil védeshe, in je svojiga finu maliku Molohu daroval. Doslé se she noben kralj Judovski ni tako pregréshil soper Gospoda. Torej je pa tudi Bog po prerokih nasnanil, de bo Jerusalemsko mésto rasdjano, kakor Šamarija; de bo deshela v last dana ptujim kraljem, Judovsko ljudstvo pa v sushnost peljano. To se je she Manasetove dni nékoliko spolnilo. „Sakaj Gospod je govoril njemu in njegovimu ljudstvu, in niso hotli slufhati. Torej je poslal nad-nje poglavarje vojsknh trum Afirskiga kralja; ter so sajéli Manaseto, in ga s verigami in s vesmi uklénjeniga v Babilon peljali. In po tém, ko je bil v stiski, je profil Gospoda, svojiga Boga, in je veliko pokóro delal pred Bogam svojih ozhétov. Ter ga je molil in prav gorézhe profil; in je uflifhal njegovo molitev, in ga je nasaj peljal v Jerusaleem v njegovo kraljestvo; ter je Manase sposnal, de on Gospod je Bog.“ Po tem je prepovédal malikovanje, in poderl malike in v tempelnu altar postavil pravimu Bogu. II. Kron. 33, 10-13.

Amon njegov sin, ki ga je naslédval, je sopen malike molil, tode kmali ga je roka boshja sadéla. Njegovi flushabniki so se soper njega spuntali, in ga umorili; ali ljudstvo je kraljamóre v smert obfodilo, in Amonoviga finú Josíja, ki je bil she le osim lét star, sa kralja postavilo.

Josíja je bil prav bogabojezh, in kakor se kashe, ni odstopil od poti boshje is mladiga do smerti. On je poderl vse malike in jih je potrebil s deshele, in soshgal kostí balovih prerokov na balovih altarjih, kakor je bil Gospod tristo in pét-deset lét poprej Jeroboamu povédal. Po tem takim je, ne le is Judovske deshele in is Jerusalema, temuzh tudi is poprejshniga Israelskiga kraljestva malike potrebil, in je vse altarje rasdjál in gojsde posékal, v kterih so malikovali. Je tudi ukasal tem-pel ozhístiti, ki ga je Manase s malikovanjem ognufil, in takrat so nashli Mojsefove bukve. Šo jih neshli k kralju, in ko je vidil, kaj Bog v njih tishim shuga, ktéri boshjo postavó v nemar pushajo, je pretergal svoje oblazhilo, ker je sposnal, koliko nadlóg je Judovsko ljudstvo sadélo savolj pregréh njegovih ozhétov. Bog pa mu je na snanje dal: „Ker si slishal beséde postavé, in se je tvoje serzé prestrashilo, in si se pred Gospodam ponishal, ko si slishal, kar je bilo govorjeniga saštran tega kraja, in njega prebivavzov ..., in kér si svoje oblazhilo pretergal, in jokál pred mano, ... savolj tega te bom tvojim ozhakam perdrushil, in bosh djan v pokopalishe v miru, de ne vidiyo tvoje ozhí tolikanj nadlóg, ki jih bom nad ta kraj poslal.“

IV. Kralj. 22, 19. 20.

Josija, to slišati, je vse ljudstvo v tempel
sklival, in mu vse bral, kar je bilo v Mojsesovih
bukvah zapisaniga. Na to je vprizho vsi obljubil,
dershati se boshjih sapoved, ter je sáveril vse
vprizhno ljudstvo, jih prav skerbno spolnovati. So
poterdili; in njegovo gorézhe opominovanje, in
njegov lép isgled je storilo, de je ljudstvo Bogu
svelto flushilo do njegove smerti. Nehaon, Egiptov-
ski kralj, je prišel nad-inj s vojsko in v boji sravin
Magede je bil ranjen, in je umerl. Njegovi flu-
shabniki pa so ga nesli v Jerusalem, ter ga po-
kopali v njegovim pokopalishi.

LXXXV. Judovsko ljudstvo v Babilon- sko sushnost peljano.

Po smerti Josija, kteriga je vse objokovalo,
je ljudstvo Joahaza, nar mlajiga njegovih finov,
kralja isvolilo. Ko je pa Egiptovski kralj Nehaon
nasaj prišel is vojske s Afirskim kraljem v Je-
rusalem, je Joahaza odstavl, ga s verigami oklenil
in na Egiptovsko peljal. Nehaon je grosne davke
naloshil Judovski desheli, in je namesti Joahaza
sa kralja postavil njegoviga brata Eljakima, kteri-
mu je v snamnje podlóslnosti imé spremenil, ter
ga imenoval Joakim. Ko je zheterto léto kraljeval
je prišel Nabuhodonosor Babilonski kralj, in je
Jerusalem oblégel; on je vjél Joakima, ga rekel
okleniti, de bi ga seboj peljal v Babilon. In od
téga léta se shteje 70 lét Babilonske sushnosti, ki
jih je prerok Jeremija napovédal. Ga je pa ven-
der isprostil, pa mu grosno velik davk naloshil.

Takra
nitnih
S
tal; p
truplo
fin Jo
bil tu
shel,
terjo,
salem
Takra
na, in
sal na
Sede
je bil
S
pufha
gov s
Tode
nosor
dvé lé
in gr
lemfl
sidov
so mo
vrata.
ukasa
in ga
nosor
ga o
ozhe
bilon
pogla

Takrat je Nabuhodonosor Daniela in vezh plemenitnih mladenzhev sabo vsél v Babilon.

Šédim lét po tem se je Joakim sopet spuntal; pa Babilonzi so ga vjéli, umorili in njegovo truplo na polje vergli. Njega je naslédval njegov sin Joahin, kateri je bil imenovan Jehonija, in je bil tudi hudobin. Nabuhodonosor je nad-inj prišel, ga je sajel in v Babilon peljal s njega materjo, shenami, in s desét tavshent ljudmí Jerusalemskiga mésta; med njimi je bil tudi Ezechiel. Takrat je Nabuhodonosor vsél vse saklade is tempelna, in posvezhene posode, ki jih je Šalomon ukasal narediti. Namésti Joahima je sa kralja postavil Šedekija, kateri je bil tudi imenovan Matanija, in je bil Joakimov brat.

Šedekija je prav hudobno shivel, in v nemar pufhal opominovanje prerokov. Ljudstvo je njegov sgled posnémalo in grosno rasujsdano shivelo. Tode hitro je boshja kasin nasledvala. Nabuhodonosor je vtretjizh prishel in Jerusalemsko mésto dvé léti oblégál. Štrafhna lakota je bila po méstu, in grosin strah je preletel vse prebivavze Jerusalemske; sakaj Nabuhodonosorjeve trume so mestno sidovje prederle, ter so beshali po nozhi, kateri so mógli, in tudi Šedekija je beshal skos skrivne vrata. Tode Babilonski kralj je svojim bojakam ukasal iti sa njim, ter so ga vjéli bliso Jerihe, in ga peljali pred Nabuhodonosorja. Nabuhodonosor je ukasal dva fina Šedekijeva vprizho njiniga ozhéta umoriti, in na to tudi kralja na obéh ozhesih oflépiti, ga s verigami okleniti, in na Babilonsko peljati. Po tem je Nabuhodonosor poslal poglavarja Nabuzardana v Jerusalem, in mu je

sapovedal, vse ljudi od ondod prezh peljati, vse blagó, ki bi se sbe utegnilo v mestu najti poropati in tempel, kraljevo poslopje in vse hišne poshgati, ter méstno sidovje rasdjati; tedej je prav malo ubogih ostalo, de so polje in nograde obdelovali. Po tem takim se je spolnilo, kar je Bog dolgo poprej po prerokih shugal, ker so kralji Judovski in ljudstvo postavo Gospodovo v nemar pušhali, in ptujim bogovam slushili.

Nabuhodonosor je dal Godolijeta sa poglavarja tistim, kateri so na Judovskim ostali. Tode kmali so se spet spuntali Judje, ki jih je Ismael sape-
ljaj, in so Godolijeta umorili. Ter so se bali Babilonfskiga kralja, in so beshali na Egiptovsko.

Esdr
dv

ati, vie
i poro-
hifhe
je prav
e obde-
je Bog
alji Ju-
ar pu-

avarija
kmali
sape-
ali Ba-
ko.

BUK VE

Esdrove, Eitrine, Nehemíjeve,
dvoje Makabejske, Jobove,
Tobijeve in Juditine
okrajshane.

BUKEVE

V' natif teh bukev so milostljivi Firfht, Gospod Gospod

ANTON ALOJS,

Ljubljanski Škof dovolili 16. dan Grudna 1840.

okrajšane.

K
Jud
prec
vezl
ter j
brik
gov
bili
višh
nov
je u
jih
jih
kter
stav
pro
kra

Babilonfka fushnost.

I. Danielova smérnost.

Dan. 1, 1-19.

Ko je Babilonfki kralj Nabuhodonosor pervikrat, Judovfkiego kralja Joakíma premagal v letu 606 pred Kristusam, je nasaj gredé v fushnost peljal vezh mladénzhev kraljeviga in imenítnega rodú, ter je svojimu víshimu dvorniku ukásal, poséбно brihtne in ozhítne smed letih mladénzhev v njegovo flushbo odlózhiti. Med témi mladénzhi so bili tudi Daniel, Ananíja, Misael in Azarija, in víshi dvornik jim je iména spreménil, ter jih je imenoval Baltasar, Sidrah, Misah in Abdenago. Kralj je ukásal, jim jéd in pijázho dati s njegove mise; jih v vřim potrebnim in korířtnim poduzhiti, kér jih je v svojo flushbo odménil.

Na miso malikovavřkih Babilónzov je marřkterá jéd priřhla, ki je bila Judam po Mojseřovi pošlavi prepovédana; torej je Daniel vířhiga dvornika prošil, de bi mu bilo perpuřheno, jedí in vina kraljeve mise sdershati se. „In vířhi dvornik je re-

kel Danielu: „Bojím je svojiga gospóda in kralja, kateri nam je jéd in pijazho odkasal; sakaj ako bo vashe obráse bolj medle vidil, kakor drugih mladénzhev, vaslih verstníkov, bom jest savolj vas per kralji glavo sapádel.“

„In Daniel je rekel Malasarju, kterimu je vishi dvornik Daniela, Ananija, Misaela in Asarija isrózhil: „Prósim, skuší nas, svoje flushabnike, desét dní, in naj se nam da sozhívje v jéd in voda v pijazho; in po tem ogléj nashe obráse, in obrase mladenzhev, ki králjevo jéd vshivajo; ter stóri s svojimi flushábniki, kakor se ti bo sdélo.“ Ko je to govorjenje slishal, jih je deset dní skušhal. Zhes deset dní pa so bili njih obrási ozhit-nišhi in pólnišhi kakor vsih drugih mladénzhev, ki so jédli králjevo jéd. Malasar je tedej prezhl jemal njim odménjene jedí in vino; ter jim je dajal sozhivja.“

„Bog je pa tem mladenzhem snánost in uzhenost dal vsih bukev in modrosti; Danielu pa tudi umétnost vsih perkásin in sanj. Kader so se bili tedej dnévi stekli, ki je kralj ukásal, de naj se po njih k njemu perpéljejo, jih je vishi dvornik k Nabuhodonosorju peljal. In ko je kralj s njimi govóril, ni najdel med vsimi enakih Danielu, Ananiju, Misaelu in Azaríju; ter so pred králjevim oblizhjem ostali.“

II. Susana.

Dan. 13, 1-64.

Tisti zhas, ko so se Daniel in njegovi tovaršhi mnogoterih umétnost uzhili, se je utegnila na-

kralja, ako bo ih mla- val per u je vi Asarija ke, de- n voda in o- to; ter sdélo. ní sku- ozhit- nzhev, prez h jim je in u- lu pa so se de naj dvor- ralj s Dani- d krá-

Nédnja sgodba goditi, po kateri se je Danielova modrost možnó raskasala. Med vjétimi, ki jih je bil Nabuhodonosor is Judeje na Babilonsko odpeljal, je bil tudi néki mosh, „Joakim po iménu, in je vsél sa shenó Helzíjevo hzhér po iménu Šusáno, grosno lépo in bogabojézho. Njeni starshi namrezh, kateri so bili pravizhni, so uzhili svojo hzhér po Mojsefovi postávi. Bil je pa Joakim slo bogat, in je imel sadin vert blis svoje hishe; in Judje so se per njem fhájali, sató ko je bil vsih nar zhashtljivshi. In sta bila sodníka postávljena dva stara smed ljudstva tisto léto, od kakorshnih je govóril Gospod: „Je shla hudobíja is Babilona od starih sodníkov, od katerih se je menílo, de vladajo ljudstvo.“ Ona sta sahajala v Joakimovo hisho, in hodili so k njima vsi, kateri so toshbe iméli. Kader je bilo pa ljudstvo odshlo okóli poldneva, je shla Šusana na vert svojiga moshá, in se je sprehajala. In starza sta jo vidila vsak dan va-nj iti, in sprehajati se; in vnélo se je v nju posheljenje do njé. In sta prevernili svoj um, ter uklonila svoje ozhi, de bi ne vidila neba, in se ne spomnila pravizhnih sodeb...“

Pergodí se pa, kader pásita perlóshin zhas, pride Šusána, kakor poprejšnje dní samó s dvéma déklama na vert, in se hozhe kopati; vrózhe namrezh je bilo. In nikogar ni bilo tam, rasun dréh starzov, ktera sta skrita, in jo strésheta. Rezhe tedej déklama: „Pernesíte mi olja in lepó dishézhiga masila, in vrata na vert saprite, de se skopljem.“ Kader ste pa dekli odshlé se ji starza perblishata in jo v gréh pregovárjata; ako jim téga ne storí, ji shúgata, jo satoshiti, de je bil néki

mladenizh per nji. „Susana sdihne in rezhe: V
 fliskah fim od vsih strani; zhe to storim, mi je
 umreti: zhe pa ne storim, ne bom ubeshala vaj-
 nim rokám. Vender bolje mi je bres gréha vama
 v róke pasti, kakor greshti vprizho Gospoda.“ In
 Susana je savpila s velikim glasam. Savpila sta pa
 tudi starza proti nji, in edin je stekel k vratam
 na vert, in jih je odperl. Ko so bili pa domázhi
 hlapzi saflishali krizhánje s verta, so planili sko-
 si sadnje vrata va-nj, de bi vidili, kaj de je.
 Kader sta pa starza povédala, je bilo hlapze slo
 fram, ker se ni nikóli kej takiga flishalo ad Šusa-
 ne govoriti.“

„In drugi dan, kader se je ljudstvo per Joa-
 kimu njenim moshi sbralo, prideta tudi starza
 polna krivízhnih naklépov soper Šusáno, de bi jo
 umorili. In rezheta vprizho ljudstva: „Poshljite po
 Šusano, Helzijevo hzher, Joakimovo sheno!“ In
 poshljejo jaderno. In pride s svojimi starshi, in s
 otrózi, in s vso svojo rodovíno .. Tedej jokajo nje-
 ni in vfi, kateri so jo posnáli. Starza pa vstaneta
 v frédi ljudstva, in poloshita svoje roké na njeno
 glavo. Ona pa plaka, in se vsrè proti nébu, sa-
 kaj njeno serzé je saupalo v Gospoda.“ In rezhe-
 ta starza vprizho sbirála, kar sta bila pred ta dan
 na vertu povedala .. „Verjéla jima je mnóshiza ka-
 kor starashinama in sodnikama ljudstva, in so jo
 v smert obsodili. Susana pa savpije s velikim gla-
 sam, in rezhe: „Vézhni Bog, ki posnash vse skri-
 to, in vésh vse, prédin se sgodí! tí vésh, de sta
 krivízhno prizhala soper mé; in glej, umerjem,
 ako ravno nisim nizh storíla téga, kar sta una hu-
 dobno spletla soper mé.“ In Gospod je uflishal njen

glas.
 tiga d
 in sav
 njéno
 rezhe:
 njih ré
 defi n
 dili Isr
 krivo

„
 niel j
 ji bon
 gi od
 „Sastár
 gréhi,
 dil, n
 ravno
 ga ne
 ktérim
 boj?..
 rezhe:
 kaj, g
 vélje p

„
 perpel
 Judov!
 zhilo t
 drevéfa
 On od
 rezhe:
 gubljer
 zhem,
 dej sav

glas. In ko jo péljejo k smerti, obudi Gospod své-
tíga duhá v mladénzhi, ktérimu je imé Daniel;
in savpíje s velikim glasam: „Nedólshin fim jest nad
njéno kervjó!“ In oberne se vse ljudstvo va-nj, in
rezhe: „Kaj je to, kar si govóril?“ Stojé v frédi
njih rêzhe: „Nespametni otrôzi Israelovi! kako ste,
desi niste isprafhali in sposnali, kaj je res, obso-
dili Israelovo hzhér? Verníte se na sodíshe, sakaj
krivo sta prizhala soper njó!“

„Ljudstvo se je tedej hitro vernílo..., in Da-
niel jim rezhe: „Odlozhíte ji delezh narasin, in
ji bom isprafheval.“ Ko sta bila tedej lozhena dru-
gi od drugiga, poklizhe nju eniga, in mu rezhe:
„Safárani v hudobíi! sdej so prifhli na dan tvoji
gréhi, ktere si popred délal, ko si po krivim só-
dil, nedólshne satíral, in krivizhne ispúfhal, ako
ravno Gospod govórí: Nedólshniga in pravizhni-
ga ne môri. Torej, zhe si jo vidil, povej, pod
ktérim drevésam si ji vidil pogovárjati se med se-
boj?“ On odgovórí: „Pod mirtvíkam.“ Daniel pa
rezhe: „Prav v svoje pogubljenje si se slegál; sa-
kaj, glej, angel Gospodov, kteri je od Bogá po-
vélje prejél, te bo rastergal na dvoje.“

„In ko so ga bili odpeljáli, je ukásal uniga
perpeljati, ter mu rezhe: „Sarod Kananov in ne
Judov! lepota te je omamila, in posheljenje je spa-
zhilo tvoje serzé... Torej mi povéj, pod kterim
drevésam si ji dobil pogovarjati se med seboj?“
On odgovórí: „Pod zhesmínam.“ Daniel pa mu
rezhe: „Prav si se slegal tudi tí sam v svoje po-
gubljenje; sakaj zhaka te angel Gospodov s me-
zhem, de te preséka po frédi, in vaji umórí.“ Te-
dej savpíje vfa mnóshiza s velikim glasam, in hváli-

jo Bogá, ki jih ohráni, kateri va-nj saúpajo. In se vsdignejo soper dvojá starza (sakaj Daniel ji je bil preprízhal is njunih uft, de šta krivo pri-zhala,) in jima storé, kakor šta ona hudôbno dé-lala soper svojiga blishnjiga, ter ji umoré. In otéta je bila nedólshna kri tisti dan. Helkija pa in nje-gova shena šta hvalíla Bogá sa svojo hzher Su-sáno s Joakimam njénim móshem, in s vfimi so-ródniki vréd, ker se ni nad njó nizh húdiga najdlo. Daniel pa je flóvil od tistiga dné vprizho ljudstva.“

III. Nabuhodonosorjeve sanje.

Dan. 2, 1-49.

„Drugó léto svojiga kraljevanja je Nabuho-donosor sanje imel, in njegov duh se je prestrá-fhil, in on je svojih sanj posábil. Kralj je pa u-kásal, zharavze, sagovarjavze, vrásharje in svés-darje sklizati, de bi mu njéga sanje nasnanili; ter so prishli, in se pred kralja vstopili. In kralj jim je rekel: „Sanje fim imel, in smamljen ne vém, kaj fim vidil . . In svesdarji so odgovorili . . : „Kralj! vézhno shivi; povéj sanje svojim hlapzam, in ti bomo nasnaníli islágo.“ In kralj je svésdarjem od-govóril in djál: „Sanj fim posabil; ako mi sanj in njih isláge ne povešte, ste pogubljeni in vashe hishe bodo odlózhene v kraljev saklad. Ako mi pa sanje in njih islágo nasnánite, bote od mene plazhila, in darila, in zhaft dobili, tedej mi po-véjte sanje in njih islágo.“

„So odgovorili vdruzgizh in djali: „Naj pové kralj nam svojim hlapzam sanje, ter bomo njih islágo nasnánili.“ Kralj je odgovóril in rekel: „Dobro

pajo. In Daniel ji rivo pri-
 ôbno de-
 In otêta
 in nje-
 her Šu-
 vimi so-
 a najdlo.
 udstva.“
 je.

vém, de zhaš ishite dobiti, kër véste, de fim sanj
 posábil. Ako mi tedej sanj ne povešte, bom od
 val vsih enáko mislil, de tudi lashnjivo in prav
 golúfno islágo splétate; de meni govoritè, de zhaš
 pretèzhe. Tedej mi povéjte sanje, de sposnám,
 de tudi resnizhno islágo govoritè.“ In svésdarji so
 vprizho kralja odgovorili in djali: „Ni ga zhlo-
 véka na semlji, kateri bi samôgel tvoje povêlje,
 o kralj! spolniti; in pa tudi noben, she tólikanj
 velik in mogózhin kralj ne térja kej takiga od
 nobeniga zháravza, sagovarjavza in svésdarja. Kar
 tí, o kralj! vprashash je teshkó; in nihzhè se ne
 bo najdel, de bi to kralju nasnánil;..“

„Kralj, to slishati, je serdit in hudó rasto-
 gotèn vse modre Babilónske pomoriti ukásal. Po
 nasnánjenim povêlji so modre moríli; in so shé
 iskali Daniela in njegove továrshe, de bi jih po-
 konzháli. Na tó je Daniel Arioka, poglavarja shi-
 votnih varhov, kateri je shel Babilónske módre mo-
 rit, vprashal, sakaj de je ta sapoved in to po-
 velje dano .. Ariok je to Danielu povédal; in Daniel
 je shel do kralja, ter ga prôfil, de bi mu odlòg
 dal sa islágo, ki je kralju nasnaniti. Ter je shel
 na svoj dom, in to svojim tovarshem Ananíju,
 Misaelu in Azaríju povédal; de bi nebeshkiga Bogá
 milosti profili, kar to skrivnóšt tizhe, in de bi
 Daniel in njegovi tovarshi ne vséli konez s dru-
 gimi Babilónskimi módrimi vréd.“

„Po tem je bila ta skrivnóšt Danielu po nô-
 zhi v perkásni rasodéta; in Daniel je hvalil nebesh-
 kiga Bogá, ter je rekel: „Bodi Gospódovo imé hvá-
 ljeno vékomej in vékomej; kër njegóva je mo-
 drost ino mozh. In on premínja zhase in štárosti;

prestávlja in vterdúje kraljéstva; on dajè módrim modroft, in snánoft rasúmnm. On rasgrínja neivédne in perkríte rezhí, in posná, kar je v temi; in svetlôba ga sprémlja. Tebe, Bog nashih ozhetov! zhaftím in hválim; ker fi mi modroft dal, in mozh; in sdej fi mi rasodèl, kar smo te profili, ker fi nam králjeve fánje nasnanil.“

In Daniel je bil pred kralja peljan, ter mu je rekel: „Skrivnoft, po kateri kralj vprashúje, mu módrí, sagovarjavzi, zháravzi in droboglédi ne mórejo povédati.. Tudi meni ni ta skrivnoft po modrófti rasodéta, ktere bi jest vezh imel, kakor vfi drugi ljudjé; temuzh de se králju islága pové, in de misli svojiga duhá posnáfh. Glej! tí kralj fi vidil velíko podóbo.. Glava te podóbe je bila is nar zhistéjiga slatá, perfí pa in roké is frebrá, trebuh pa in stegna is bróna; in pífhali shelesne; en del stopálov je bil is shelésa, en dél pa is íla. To fi vidil, dè se je kámin s gôre sam odtèrgal; ter je podóbo sadel na nogé, ki so bile shelésne in ilovzhafte, in jih je sdróbil. Takrat je bilo sheléso, il, bron, frebró in slató rasdrobljeno in rasméto, kakor pléve na gúmmu po létu, ki jo sapa rasnéfe; ter jih ni bilo níkjér najti; kámin pa, ki je podóbo udáril, je postál velíka gôra, in je vfo semljo napólnil. To so sanje, tudi njih islágo bom vprizho tebe povédal, o kralj! Tí fi kralj kraljev; in nebéfhki Bog ti je dal kraljéstvo, in mozh, in poglavarstvo, in flavo.. tí fi tedej sláta glava. In sa teboj se bo drugo kraljéstvo vsdignilo, manjshi od tvojiga, freberno; in po tem trétje kraljéstvo, bronafto, ki bo s vfo semljo gospodovalo. In zheterto kraljéstvo bo ko sheléso; kakor sheléso vse

sdrob
bilo i
bo ne
obstal
gimu
sdrob
kor fi
in il,
velíki
lo. In
je val
on ra
niti sa
in m
stavil
visfh
Dani
Abde
vil. I

kásal
slato
zov
posta
vfe i

sdrobí in ukrotí, také bo vse té (*kraljěstva*) sdrobilo in poterlo .. *) Ob dněh tištih kraljěstev pa bo neběšhki Bog obúdil kraljěstvo, ki bo vékomej obstalo, in njegóvo kraljěstvo ne bo nobenimu drugimu ljudstvu dano; tode ono bo vse te kraljěstva sdrobilo in povshilo; in ono bo štalo vékomej. Kakor si vidil, de se je s góre kámin sam vtěrgal, in il, shelěso, bron, frebró in slató rasdróbil: s tem vélikí Bog kralju pokashe, kar se bo po tém godílo. In to so refnizhne sanje, in njih svéšta islága ..“

Kralj je tedej Danielu govóril in djal: „Sa ref je vašh Bog, Bog hogóv, in Gospod kraljev, in on rasoděva skrivnósti; kěr si tí to skrivnost rasger-niti samôgel.“ Na to je kralj Daniela slo povíšhal, in mu dal mnoge in velike daríla; ter ga je postavil poglavárja zhes vse Babilonške deshele, in višhiga oblaštńíka zhes vse Babilonške módre. Na Danielovo prošńjo je kralj Šidraha, Misaha in Abdenaga zhes opravíla Babilonške deshele postávil. Daniel pa je v kraljevím dvóru oštal.“

IV. Trijé mladěnzhi v ognjénzi.

Dan. 3, 1-48.

Napúhnjen savolj svoje mozhí in slave je ukásal kralj Nabuhodonosor svojimu malíku Belu slato podóbo narediti, ki je bila shešdefet komólzov višoka in sheš komólzov šhiroka; jo je rékel postaviti na Dúrski ravńóti v Babilonu, ter sklizati vse imenitnike in vojvode svojiga kraljěstva k po-

*) Leté štítri kraljěstva so bile: Babilonško, Persanško, Mazedonško in Rimško.

svezhevanju podóbe. Ob nasnánjenim dnévu je osnanovaviz oklizovál, de naj, kader bo jéla trobénta buzhati, vsi pokléknejo in mólijo podóbo, ki jo je kralj postaviti ukásal; kdor pa téga ne stori, bo vèrshen v ognjénzo. Kader je tedej trobénta sabuzhala, so se vsi sbráni naródi in vójvodi na koléna vergli in molili malika. Vrásharji pa so stopili pred kralja, in mu na snanje dali, de trije Judje, ktere je v imenitno flushbo postávil, Ananija, Misael in Azarija niso molili malika. Kralj se je slo togotíl, ter ukásal, préd-se perpeljati tri mladénzhe; on jim rezhe moliti malíka, in shuga, de jih bo v ognjenzo vergel, ako téga ne storé. „In mladénzhi so odgovorili: „Ni nam treba tebi na to odgóvor dati. Glej! nash Bog, ki ga zhashimò, nash premòre is ognjénze otéti, in is tvojih rók, o kralj! reshiti. Ako pa ni to njegova vólja, naj ti bo snáno, o kralj! de tvojih bogóv ne zhashimò, in slate podóbe, ki si jo postávil, ne mólimo.“

„Na tó se Nabuhodonosor od serda vname, in njegov obras se je preménil .. ter je rékel, pézh sedimkrat húje sakuriti kakor se je szerkurílo. In je nar mozhnéjim moshem svoje vojské ukásal, de naj Ananiju, Misaelu in Azariju nogé sveshejo, ter vèrshejo v ognjenzo. In sdajzi so mladenzhe svésane .. v njih oblazhilih vèrgli v frédo ognjenze; sakaj kralj je pergánjal; in pezh je bila grosno sakurjena. Tiste moshé pa, ki so Ananija, Misaela in Azarija v pézh vergli, je plamen od ognja pokonzhál. In leti trije mladenzhi .. so padli svésani v frédo ognjénze; ter so hodili v frédi plaména, in flavíli in hválili Gospóda.“

„Azarija pa je stojézh tako môlil, ter odperl svoje usta v frédi ognja, rekózh: „Hvaljen bodi Gospod, Bog nashih ozhétov; in zhaſtitljivo in ſlavno tvoje imé vékoma; ker ſi pravízhin v vſim, kar ſi nam ſtóril, in vſe tvoje déla ſo reſnizhne, in tvoje pota ravne, in vſe tvoje ſodbe pravizhne. Pravizhno ſi namrezh ſodil v vſim, kar ſi nad naſ poſlal, in nad Jeruſalem, ſvéto méſto naſhjih ozhétov; ſakaj po reſnizi in pravizi ſi vſe to nad naſ poſlál ſavolj naſhjih gréhov. Ker greſhili ſmo, in hudôbno ravnáli, ki ſmo te ſapuſtili; v vſih rezhéh ſmo ſe pregreſhili; in tvojih ſapoved niſmo poſluſhali, in ne ſpolnili in ne ſtorili, kakor ſi nam ſapovédal, de bi bili frézhni. Karkóli ſi tedej nad naſ poſlál, in karkóli ſi nam ſtóril, ſi ſtoril po pravízhi ſôdbi; in ſi naſ dal v róke naſhim hudobnim ſovraſhnikam in nar huiſhim gréſhnikam, in krivizhnimu kralju, in pervimu hudodélniku na ſemlji. Sdej pa ſi ne úpamo úſt odpréti; ſramota in nezhaſt ſmo tvojim ſluſhabnikom, in njim, ki te mólijo. Proſimo, ne ſavèrſi naſ vékoma ſavolj ſvojiga iména, in ne raſdèri ſvoje ſavése; ne odtégni nam ſvojiga uſmiljenja ſavolj Abrahama ſvojiga ljúbiga, Isaka ſvojiga ſluſhábnika, in Israela ſvojiga ſvétiga; kterim ſi govoril in obljubil, de boſh namnóſhil njih ſarod, kakor ſvéſde na nebu, in kakor péſik ob kraji morjá. ſakaj ſmanjſhali, Gospod! ſmo ſe sdej bolj ko vſi naródi, in ſmo poníſhani po vſi ſemlji ſavolj ſvojih grehov. In nimamo sdej knéſa, ne preróka, ne vóyvoda, ne ſhgavniga, ne klavniga, ne jédniga darú, ne kadila, tudi ne méſta, ti darovati pervíne, de bi mogli najti tvoje uſmiljenje;

pa savolj potertiga serza in ponishniga duhá nas sprejmi. Kakor shgavni daróvi ovnov in junzhēt in veliko tavshēt tólstih jagnjet, tako bodi danf nashā daritev pred tvojim oblizhjem, de ti dopade; sakaj kateri v té saúpajo, ne oštanejo na framôti. In sdej gremo vsled tebe s vřim serzam, in se te bojimò, in ishemo tvojiga oblizhja. Ne osrami nas, temuzh stóri s nami po svoji dobrotljivosti, in po obilnosti svojiga usmiljenja. Otmi nas po svojih zhudeshih, in daj zhařt svojimu iménu, Gospod! In osramoteni naj bodo vsi, kateri budo délajo tvojim flushabnikom; naj se framújejo v tvoji vsigamogozhnosti, in njih mozh bódi saterata; in naj vedó, de fi tí Gospod Bog edíni, in flavin po vsi semlji.“

Med tem so králjevi flushabniki pezh ven in ven kurili, in plamen je is pezhí devet in štirideset komólzov visoko shvigal; ter se je vtergal, in poshgal njih, ki so bili sravin pezhí.

V. Péřim tréh mladénzhēv v ognjénzi.

Dan. 3, 49-97.

„Angel Gospodov pa je s Azarijem in njēga továrřhama stópil v pézh, in je plamén pahnil is pezhí. In je stóril v srédi pezhí kakor pahljanje hladne šápe, in ôginj se jih ni dotaknil, in nizh storil, in ne nadlégoval. Takrat so leti trijé kakor s enimi úřtmi Bogá zhařtili, in flavili, in hvalili v ognjénzi, rekozh: „Hvaljen bodi Gospod Bog nashih ozhétov; in zheřhèn, in flavljen in povelizheván vékomej; in hváljeno bódi svéto imé tvoje fláve; in zheřheno, in povelizhevano na vézhne

zhafē
ve; v
hodi
in po
v glo
povel
zheřh
dela
mej.
in po
béřa!
Gosp
povel
zhí G
Hvali
veliz
nébu
lite G
lizhu
duhó
te G
lizhu
vroz
lite G
zhúj
zhařt
spod
kome
in po
loba
Hval
veliz
fi in

zhafe. Hvaljen bodi v svetim tempelnu svoje fla-
 ve; visoko zheshe in slavljen vekomej. Hvaljen
 bodi na sedeshi svojiga kraljestva; visoko zheshe
 in povelizhevan vekomej. Hvaljen bodi, ki vidish
 v globozhine, in sedish nad kerubi; zheshe in
 povelizhevan vekomej. Hvaljen bodi na nebesu;
 zheshe in slavljen vekomej. Hvalite Gospoda vse
 dela Gospodove! zhasite in povelizhujte ga veko-
 mej. Hvalite Gospoda, angeli Gospodovi! zhasite
 in povelizhujte ga vekomej. Hvalite Gospoda, ne-
 besa! zhasite in povelizhujte ga vekomej. Hvalite
 Gospoda, vse vode, ki ste nad nebam! zhasite, in
 povelizhujte ga vekomej. Hvalite Gospoda, vse mo-
 zhi Gospodove! zhasite in povelizhujte ga vekomej.
 Hvalite Gospoda, solnze in mesice! zhasite in po-
 velizhujte ga vekomej. Hvalite Gospoda, svede na
 nebu! zhasite in povelizhujte ga vekomej. Hvali-
 te Gospoda vse desh in rosa! zhasite in pove-
 lizhujte ga vekomej. Hvalite Gospoda vsi boshji
 duhovi! zhasite in povelizhujte ga vekomej. Hvali-
 te Gospoda, oginj in vrozhina! zhasite in pove-
 lizhujte ga vekomej. Hvalite Gospoda, mras in
 vrozhina! zhasite in povelizhujte ga vekomej. Hvali-
 te Gospoda, rosa in slana! zhasite in poveliz-
 hujte ga vekomej. Hvalite Gospoda, fresh in ivje!
 zhasite in povelizhujte ga vekomej. Hvalite Go-
 spoda, led in sneg! zhasite in povelizhujte ga ve-
 komej. Hvalite Gospoda, nozhi in dnevi! zhasite
 in povelizhujte ga vekomej. Hvalite Gospoda, svet-
 loba in tema! zhasite in povelizhujte ga vekomej.
 Hvalite Gospoda, blisk in oblaki! zhasite in po-
 velizhujte ga vekomej. Hvali Gospoda, semlja! zha-
 si in povelizhuj ga vekomej. Hvalite Gospoda, hri-

bi in grizhi! zhaštite in povelizhujte ga vékomej. Hvalite Gospoda, vse sélifha na semlji! zhaštite in povelizhujte ga vékomej. Hvalite Gospoda, studênzi! zhaštite in povelizhújte ga vékomej. Hvalite Gospoda, morja in réke! zhaštite in povelizhújte ga vékomej. Hvalite Gospoda, sômi in karkóli se gíblje v vodah! zhaštite in povelizhújte ga vékomej. Hvalite Gospoda, vse ptize nebá! zhaštite in povelizhujte ga vékomej. Hvalite Gospoda vse sverí in shivína! zhaštite in povelizhujte ga vékomej. Hvalite Gospoda, zhlovéshki otrôzi! zhaštite in povelizhujte ga vékomej. Hváli Gospoda, Israel! zháští in povelizhúj ga vékomej. Hvalite Gospoda, duhovni Gospodovi! zhaštite in povelizhújte ga vékomej. Hvalite Gospoda, flushabniki Gospodovi! zhaštite in povelizhujte ga vékomej. Hvalite Gospoda, duhóvi in dushe pravizhnih! zhaštite in povelizhújte ga vékomej. Hvalite Gospoda, svéti in ponishni v serzu! zhaštite in povelizhujte ga vékomej. Hvalimo Gospoda, Ananija, Azarija, Misael! zhaštímo in povelizhujmo ga vékomej. Ker naš je is bresna slékel, in smerti otél, in réshil is fréde plaména, ter potégnil is ôgnja. Šlavíte Gospóda, kér je dóber; ker je vékomej milost njegóva. Hvalite Gospoda, Boga zhes bogóve, vsi bogabojézhi! zhaštite in slavíte ga, ker je na vse zhase milost njegóva.“

„Takrat je pa kralj Nabuhodonosor ostermel, in hitro vstal in svojim imenítnikom rekel: „Ali nísmo tréh mósh svésanih vergli v ôginj?“. In so odgovorili kralju, rekozh: „Kralj! réf je.“ Je odgovoril in djal: „Glejte! jest vidim shtiri moshé rasvépane hoditi v frédi ognja, ter nizh niso poškodvani, in zhetèrti je boshjimu finu podóbin.“

Na to
in rel
niki E
so og
votu z
glavi
nile,
je sav
svojig
ki so
vstavil
in ne
jiga E
kriv,
de bi
Misae

VI.

F
prihe
kásin.
ga ven
raspro
sverí
njem;
glej!
zal, i
kajte
njegov
ptize
ninam

Na tó je Nabuhodonosor stopil pred stéje ognjénze, in rekel: „Ananija, Misael in Azarija, flushabniki Bogá Narvisihiga, pojte ven.“ In imenitniki . . so ogledováli moshé, in vidili de óginj njih shivótu zlo nizh ni shkódoval, in ne en las na njih glavi ni perismódil; njih oblazhila se niso premenile, in niso po smodi difhále. In Nabuhodonosor je sarpil, rekózh: „Hvaljen bodi njih Bog . ., ki je svojiga ángela poslal, in svoje flushabnike otél, ki so va-nj verovali; ter so se kraljevimu povêlju vstavili, in so svoje telésa isdáli, de bi ne flushili in ne molili nobeniga drugiga bogá, rasun svojiga Bogá.“ Kralj je tudi saterdil, de je smerti kriv, kdor téga Boga kólne; „ker ni drugiga Boga, de bi takó reshiti samógel. Po tem je kralj Ananija, Misaela in Azarija v Babilonski deshéli povíshal.“

VI. Druge Nabuhodonosorjeve sanje.

Dan. 4, 1-34. Jer. 52, 31-34.

Kader je bil Nabuhodonosor is vojske domú prishel, je imel sanje, v katerih je vidil poséбно perkásin. On je namrezh vidil prav veliko drevó, ktéri-ga verh se je néba dotíkal, véje pa so se po vsi semlji rasprostírale. Ono je imélo veliko sadja na véjah, sverí so pozhivále, pod njim, ptize so gnjésdile na njem; vsm shivim stvarém je shivesh dajalo; „in glej! svet zhuvaj stópi dôli s néba, je možnó klišal, in takó govóril: „Posékajte drevo, in odsékajte mu véje; otresite mu pirje, in rastresite njegov sad; sverí, ki so pod njim, naj beshé, in ptize s njegovih véj. Shtor pa s njegovimi koreninami pustíte v semlji, s shelésnimi in bronastí-

mi vesmí bodi sunej med trávo pervésan, in rôfa spod néba naj ga mózhi . . in sédim zhasov naj nad njim pretêzhe . . dè shivi sposnájo, de Narvishi gospoduje s zhlovéshkim kraljéstvam; in de ga da, komurkoli hozhe, in nar nishjiga zhlovéka zhes tisto postávi.“

Kader je bil kralj v némar po islági téh sanj Babilonske védeshe vpráshal, je Daniela ogovoril rekózh: „Ti, Daniel! mi jaderno nasnani islago; sakaj vfi módri mojiga kraljéstva mi ne samôrejo islage povédati; tí pa samôresh, ker je Duh svétiga Boga v tebi.“ Daniel se je vstrašhil in molzhal, tode od kralja vnóvizh próshen, mu je sanje takó islóshil: „Drevó, ktero si vidil . . si ti, o kralj! kteri si povelizhan ter mozhán postál; in tvoje velizhastvo je raslo in prishlo do néba, in tvoja mogózhnost do krajev vesóljne semlje.“ Daniel je kralju na dalje nasnánil, de bo smed ljudi pah-njen, s shivíno na póljí shivel, travo jédel, kakor vol, ter leshal pod rôfo nebá, dè se sédim zhasov stêzhe; „dokler ne sposnásh, de Narvishi gospodúje s zhlovéshkim kraljéstvam, in de ga da, komurkóli hozhe. Ko je pa ukásal, de naj ostáne shtor s koreninami drevéfa, (*poméni*): Tvoje kraljestvo ti bo ostalo, kader bošh sposnal, de oblast pride s nebés. Torej, o kralj! vsêmi na-se moj svet, ter odkúpi svoje gréhe s miloshino, in svoje krivize s usmiljenjem do ubógih; morbiti ti bo dolgóve odpuštil.“

„Vse to je nad kralja Nabuhodonosorja prishlo. Zhes dvanajst mészov se je kralj v kraljévim dvoru Babilonskim sprehájal. In kralj je pregovoril, rekozh: „Ali ni to véliki Bábilon, ki fim ga jest so-

sidal s
slavi f
je per
sor! f
te bo
shivíno
in séd
nash,
ljestvan
uro se
ter je
kakor
je kof
bil, ka
K
snánil
zhasu
povsdi
lil Nar
komej
njegov
bivávzi
ker po
in s p
njegov
stóril?
fégel z
poprej
me mo
bil sop
lizhastv
buhode
nebésf

sidal sa kraljévo hišho, v svoji veliki môzhi in v flavi svojiga velizhastva. Še ni isgovóril, in glaf je perhrúmel is néba: „Tebi, kralj Nabuhodonosor! se pové: Tvoje kraljéstvo ti bo odvséto, in te bodo pahnili smed ljudi, ter bosh prebival f shivíno in svermí; travo bosh jédel, kakor vol, in sédim zhasov se bo steklo nad tábo, de sposnash, de Narvishi gospodúje f zhlovéshkim kraljéstvam, in de ga da, komurkoli hózhe.“ Tisto uro se je govor nad Nabuhodonosorjem spolnil, ter je bil páhnjen smed ljudi, in je jédel travo kakor vol, in rôfa je njegov shivot mozhíla; de je kosmat postal, kakor postójna, in krémplje dobil, kakor ptize.“

Kralj, kteri je to pergodbo sam v písmu rasnánil, jo je f temi besédami sklénil: „Po tístim zhasu fim jest Nabuhodonosor svoje ozhi k nébu povsdignil, ter fim se sopet savédil; in fim hválil Narvishiga, ter zhasíl in flavíl njega, ki vékomej shiví; sakaj njegova mózh je vézhna, in njegovo kraljéstvo vékomej in vékomej. Vsi prebívavzi semlje so pred njim shtéti, kakor nizh; ker po svoji vólji ravná s nebéshkimi mozhmí in f prebívavzi semlje; in nikógar ni, de bi se njegóvi rôki soperstavlil in njemu rékel: Sakaj si stóril? Takrat fim se sopet savédil, ter fim došégel zhas in svetlóst svojiga kraljéstva; in moja poprejshnja podóba mi je bila sopet dána; ter so me moji imenitniki in oblastniki poiskali, in fim bil sopet v svoje kraljestvo postávljen; in moje velizhastvo je bilo pomnósheno. Torej sdej jest Nabuhodonosor zhasím, in povelizhujem in hválím nebéshkiga kralja; sakaj vse njegóve déla so ref-

nížhne, in vse njegove pota pravízhne, in on pre-
môre ponishati njih, ki prevsétno ravnájo.“

Nabuhodonosor je umerl, kader je bil 43
lét kraljeval, v letu 562 pred Kristusovim rojstvom,
in sa njim je njegov sin Evilmerodah kraljeva-
nje nastópil.

Evilmerodah je Jekonija, predsadnjiga kra-
lja Judovskiga, kateri je bil v letu 599 pred Kri-
stusam v sushnost peljan, sopet is jézhe ispuštil,
ki je bil v nji 37 lét. On ga je povsdígnil zhes
druge kralje podvershenih deshel, ktéri so tisti
zhašt v kraljévim dvoru shivéli, ter je jédel per
njegóvi misi, in Evilmerodah mu je tudi vse od-
kásal, kar je szer potreboval.

VII. Daniel rasdéno Bela.

Dan. 14, 1 - 21.

Ob zhasu Babilonskiga kralja Evilmerodaha
se je tudi naslédnje pergodilo. „Babilonzi so iméli
malíka, po iménu Bel; kterimu so vsak dan dva-
najst mér zvetne móke, shtirdefet óvez, in shešt
verzhev vína darovali. Tudi kralj ga je zhaštil, ter
ga je vsak dan molit hòdil; Daniel pa je mólil
svojiga Bogá. In kralj mu je rékel: „Sakaj ne mó-
lišh Bela?“ Mu je odgovoril in djal: „Ne mólim
s rokó storjenih malíkov, ampak shiviga Bogá,
kteri je nebó in semljo stvaril, in kateri imá ob-
last do vsiga, karkoli shiví. In kralj mu je rékel:
„Se tebi Bel ne sdí shiv Bog? Ali ne vidish, kó-
liko vsak dan pojé in popijé?“ In Daniel se je po-
sméjal in djal: „Kralj! nikar se ne móti; on je
snotrej is íla, in sunej is brona, in nikoli ne jé.“

In kralj je jésin njegove duhovnov poklízal, in jim rekel: „Ako mi ne poveš, kdo té darove pojéda, bote umérli. Ako mi pa iskáshete, de tó Bel pojé, bo Daniel umerl, kér je Bela klél.“ In Daniel je rekel kralju: „Sgòdi se po tvoji besédi.“ Belovih duhovnov pa je bilo sedimdeset, bres njih shén, otrozhízhev in finov. In kralj je prishel s Danielam v Belov tempel. In Belovi duhovni so djali: „Gléj! mi greme ven, in tí kralj polòshi jedí, in natòzhi vina, ter saprí vrata in sapezháti jih f svojim perštanam; in ko jutri noter pridešh, in ne najdešh, de je Bel vse pojédel, naj umerjemo; ali pa Daniel, kteri se je od nas lagál.“ Oni pa niso málali, ker so pod miso skrite vráta naredili, koder so smirej noter hodili, in darí pojédali.“

„Kader so bili tedej oni ven odshli, je kralj polòshil jedí pred Bela; Daniel pa je svojim stréshnikam pepéla pernešti ukásal, ter ga je f šitam potrefel prizho kralja po všim tempelnu; ter so ven shli, in vrata saperli; in f kraljevim perštanam sapezhatili, in prezh shli. Duhovni pa so po nôzhi po svoji navádi noter shli f svojimi shenámi in otrózi; ter so vse pojédli in popili.“ —

„In kralj je ob pervim soru vřtal, in Daniel je s njim (*shel*). In kralj je rekel: „Daniel! Ali je pezhát zél.“ Je odgovoril: „Kralj! zél.“ In kakor hitro je vrata odperl, je kralj poglédal na miso, ter s velikim glasam savpil: „Vêlik je Bel, in per tebi ni nobene golufije.“ In Daniel se je pošméjal, in kralja dershál, de bi noter ne shel, in je rekel: „Pogláj na tla, preudari, zhiga so té štopínje?“ In kralj je rekel: „Vidim štopínje mósh, in shén, in otrók.“ In kralj se je vjésil. Tedej je prijél du-

hovne in njih shené in otrôke; in so mu pokasali skrite vrátiza, ki so skós-nje hodili, in povshivali, kar je bilo na misi. Torej jih je kralj umóril, in dal Bela Danielu v last; in Daniel je njega, in njegov tempel rasdjál.“

VIII. Daniel v levnjaku, vpervizh.

Dan. 14, 22-42.

„Na tistim kraji je bil tudi vèlik smáj, in Babilonzi so ga zhaštíli. In kralj je rekel Danielu: „Glej! sdej ne samôresh rêzhi, de ta ni shiv bog, torej ga mólí.“ In Daniel je odgovoril: „Gospoda; svojiga Bogá mólím; ker on je shivi Bog; uni pa ni shivi Bog. Tí pa, kralj! daj mi oblášt, ter bom smája umóril bres mêzha in kola.“ In kralj je rekel: „Dam ti jo.“ Daniel je tedej vsél smole, maslí in dlák, ter vkúp skúhal; in je kosóve narédil, ter smaju v góbiz dal, in smáj se je raspózhil. In (*Daniel*) je djál: „Glejte! kogá ste zhaštíli.“ Babilonzi, to slíshati, so se filno togotíli; ter so se soshli k kralju, in rekli: „Kralj se je pojúdil; Bela je rasdjál, smája pokonzhal, in duhovne pomóril.“ In ko so stopíli pred kralja, so djáli: „Isdaj nam Daniela; szer bomo pomoríli tebe in tvojo drushíno.“ Kralj je tedej vidil, de so slo vanj tífhali; in perfiljen jim je isdal Daniela. Šo ga vergli v levnják, in je bil tam shešt dní. V levnjaku pa je bilo sédím levov, in dajáli so jim na dan po dvé trupli, in dvé ovzé; sdej pa se jim ni nízhdalo, de bi posherli Daniela.“

„Je bil pa prerok Habakuk v Judeji, in on je bil skúhal podmet, in nadržóbil kruha v Ioniz;

ter je sh
je rékel
li jo im
ku. In
sim vidil
Gospodo
glave; i
hitro me
niel, flu
Bog pos
Gospod
In Dani
Habakuk
Séc
Daniela
glej! Da
velíkir
Danielo
kteri so
so bili p
kralj ré
shéli Da
dela sna
li je ré

Ev
pa Neri
gov fin
ga Balta
„K

ter je fhel na pólje, de bi néfel shenjzam. Tedej
 je rékel angel Gospodov Habakuku: „Nêfi obéd,
 ki jo imash, v Babilon Danielu, kteri je v levnjá-
 ku.“ In Habakuk je rekel: „Gospod! Babilona ni-
 sim vidil, in sa jamo ne vém.“ In ga je prijel angel
 Gospodov verh glave, in ga néfel sa lasé njegove
 glave; in ga postavil v Babilon nad jamo s svojo
 hitro mozhjó. In Habakuk je savpil rekozh: „Da-
 niel, flushabnik boshji, vsêmi obéd, ktéro ti je
 Bog poslal.“ In Daniel je rékel: „Spomnil si se me,
 Gospod Bog! in jih nisi sapústil, kteri te ljubijo.“
 In Daniel je vstal in jédel. Angel Gospodov pa je
 Habakuka bersh postavil na njegovo mésto nasaj.“
 Šédmi dan tedej je prishel kralj obshalovat
 Daniela, in je stópil k jami, ter va-njo poglédal, in
 glej! Daniel sedí v frédi levov. Takrat je savpil kralj
 s velikim glasam, rekózh: „Vêlik si, Gospod, Bog
 Danielov!“ In ga je potégnil is levnjáka; tiste pa,
 kteri so ga hotli pogubiti, je vergel v jamo, in
 so bili posherti per ti prizhi pred njim. Tedej je
 kralj rékel: „Bojé naj se vsi prebivávzi po vsi de-
 shéli Danieloviga Boga; kér on je odreshenik, ki
 dela snamnja in zhudeshe na nébu in na semlji,
 ki je réshil Daniela is levnjáka.“

IX. Kralj Baltasar.

Dan. 5, 1-30.

Evilmerodah je le dvé léti kraljeval; sa njim
 pa Neriglifar njegov déver shtiri léta, po tem nje-
 gov sin Laborosoarhod devét mészov, in vsléd té-
 ga Baltasar, Evilmerodahov sin.

„Kralj Baltasar je velíko gostarijo napravil svo-

jim tavshentérim imenitnikom... in kader je shé njen bil, je ukasal slate in freberne posóde pernésti, ktere je bil njegov (*stari*) ozhe Nabuhodonosor is tempelna vsél, ki je bil v Jerusalemu, de bi is njih píli kralj, in njegovi imenitniki, in shené... Tedej so jih pernesli, ter so pili is njih... in hvalili svoje slate, freberne, bronaste, shelésne, leséne in kamnéne bogóve. Ravno tisto uro so se pa perkasali persti, kakor zhlovékove roké, ktera je v kraljévi obédnizi na sténo svézhniku naspróti písála, in kralj je perste píshejózhe roke uglédal.

Kralj se je filno prestráshil, ter sklizal vse védeshe, in obljudil, de kdorkóli bo to písanje bral, bo v shkerlat oblézhen, slato vervizo na vratu nosil, in trétji v njegovim kraljéstvu. Nobèdin módríh ni mogel písanja brati, in ne isloshiti. Kralj se je tedej she bolj prestráshil; in kraljiza je k njemu stopíla, ter mu nasnánila, de je v njegovim kraljéstvu néki zhlovek, Daniel po iménu, ki je duh boshji v njem, in ki imá posébnó modróst in rasúmnošt.

Šo tedej peljali Daniela pred kralja, in Daniel mu je na njega proshnjo in obljuje odgovoril: „Tvoje plazhílo naj tebi ostane, in daríla svoje híshe daj drúgimu; písanje pa ti bom bral, o kralj! in ti nasnánil njéga islágo. Kralj! Bog Narvífhi je dal kraljéstvo in velizhastvo, slavo in zhast Nabuhodonosorju tvojimu ozhetu. In savolj velizhastva, ktero mu je bil dal, so se vse ljudstva, rodovi in jesíki tréslí, in se ga bali; ktere je hotel, je pomóril; in ktere je hotel, je udaril; in ktere je hotel je povíshal; in ktere je hotel, je ponishal. Ko se je pa bilo njegovo serzé povsdi-

nilo, in
je bil p
slava n
imá Na
de sa
nifi po
védl;
digova
néfli;
ste vin
našte i
ne vidí
pa, kt
nifi p
slani
bilo s
kel, I
kraljé
téhtni
kraljé
tém j
oblézh
in ok
lastnik
Baltas
pred

X

vaki
shí v

nilo, in ko je bil njegov duh v napúhu vterpnil, je bil páhnjen s sédesha svojiga kraljéstva, in njéga slava mu je bila odvséta..., dè je bil sposnal, de imá Narvishi oblast do zhlovéshkiga kraljéstva; in de sa kralja postávi, kogarkoli hózhe. Tudi tí... nishi ponishevàl svojiga serzá, ako ravno si vse to védil; temuzh si se soper nebéshkiga Gospoda povs- digoval; in posóde njegove hishe so préd-te per- néfli; in tí in tvoji imenitniki, in tvoje shené... ste vino pili is njih; tudi freberne in slate, bro- naste in shelésne, leséne in kamnene bogóve, ki ne vidijo, ne slisijo in ne zhútijo, si hvalil; Bogá pa, kateri imá tvoje shivljenje in tvoje pota v ròki, nishi povelizhevàl. Satorej so bili od njega po- flani pèrsti roké, ktera je to pisala, kar je bilo sazhekano. To pa je sapisano: Mane, Te- kel, Fares. In to je islága: Mane, Bog je tvoje kraljéstvo shtel in dokonzhal. Tekel, djan si na téhtnizo, tode prelohák; Fares, rasdeljeno je tvoje kraljéstvo, in dano Medjánam in Persánam.“ Po tém je bil Daniel po kraljevim povélji v shkerlat oblézhen, in mu slata verviza djana okoli vratú; in oklizovalo se je savolj njega, de je trétji ob- lastník v njegovim kraljéstvu. Tisto nozh je bil Baltasar, Babilonski kralj umorjen,“ v létu 538 pred Kristusam. Njega je naslédval Dari Medján.

X. Daniel v levnjaku, vdrugízh.

Dan. 6, 3-27.

„Daniel pa je bil modréjshi, kakor vsi per- váki in oblastniki; ker je bil Duh boshji obilni- shi v njem. In kralj ga je zlo mislil postaviti zhes

vse kraljestvo; tedej so perváki in oblastniki sabávo ífkali Daniela kake krivize zhes kralja obdolshiti; pa niso nobeniga sadolshênja in súma najti môgli, ker je bil Daniel svést.. Uni moshjé so tedej rekli: „Nobene sabáve ne bomo najdlí nad tem Danielam, rasun mordè v postavi njegoviga Bogá.“ Tedej so perváki in oblastniki kralja prehitéli, in so mu takó govorili: „Kralj Dári! vékomej shívi; vfi pervaki tvojiga kraljestva so skenili.., de se kraljévo ukasílo oklizhe: de fléhern, kdor bo v tridesetih dnéh kteriga bogá ali zhlovéka kej prôfil, rasun tebe, bodi vèrshen v levnják. Torej kralj poterdi sklepe, in píshti ukasílo, ki po Madjánski in Persanski postávi ne sme preklizano, in od nikógar prelómljeno biti.“ Kralj Dari je tedej ukasílo dal in poterdil. Kader je bil Daniel svédil, de je ukasílo dano, je shel v svojo hísho, ter je per odpertih oknih v svoji stanízi proti Jerusalemu obèrnjen trikrat na dan klezhé mólil in hvalil svojiga Boga, kakor je poprej navájen bil.“

„Uni moshjé so tedej prishli in Daniela najdlí moliti; torej so shli k kralju, in ga opómnilí ukasíla, in kralj je poterdil, de bo kasnovan, kdor povelju soper ravná. Tedej so Daniela satoshili. Kralj se je možhno prestrašil, ter shálostin do solnzhniga sahóda preískoval, kakó reshiti Daniela. Uni so pa le va-nj tífhali, in ga opomnili, de se po Medjánski in Persánski postavi kraljeva ukasíla ne sméjo preklizati. Tedej je kralj ukásal Daniela v levnják peljati, in mu je rekel: „Tvoj Bog, ki ga smirej zhasísh, te bo otél.“ Ter so pernêfli kámin, in ga poloshili pred jámo; in kralj ga je sape-

zhátíl
imení
In kra
in tuo
levnják
la s m
shabr
védno
niel j
shívi.
góbze
njim
kralj
tega
in D
bilo
val. I
kteri
levnj
in pr
sgral

vam
shéli
de n
v str
Saka
ljéstv
kom
zhúo
levn

zhátil f svojim pèrstanam, in f pèrstanam svojih imenitnikov, de bi se kej soper Daniela ne sgodílo. In kralj je shel na svoj dom, je légel bres vezhérje .. in tudi spati ni mogel.“

„Ob pervim soru je kralj vstal, ter hitel k levnjáku; in ko se je levnjáku blishal, je Daniela s milim glasam saklízal in rékel: „Daniel, flushabnik shiviga Bogá! ali te je tvoj Bog, ki mu védno flushish, ubraniti samôgel lêvam?“ In Daniel je kralju odgovoril rekozh: „Kralj! vékomej shívi. Moj Bog je svojiga angela poslál, ter je lêvam góbze saperl, in me niso poshkódvali; sakaj pred njim fim pravízhin sposnán, pa tudi pred tabo, o kralj! nisim nizh húdiga stóril.“ Tedej se je kralj tega slo veselíl, ter ukasal Daniela is jame vséti; in Daniel je bil is jame vsét, in nobene rane ni bilo najti na njem, ker je v svojiga Boga véroval. Po králjevím povêlji pa so bili tudi tísti moshé, kteri so bili Daniela satoshili, perpeljáni, in v levnják vèrsheni, oni, in njih otrôzi, in shené; in prédin so do dna jame perletéli, so jih she lêvi sgrabili, ter vse njih kostí sdrobíli.“

„Po tem je kralj Dári všim ljudstvam, rodóvam in jesíkam, prebivajózhim po vfi njegovi deshéli pifal: „Mir naj se vam mnóshi. Jest ukáshem, de naj po vfi moji dershávi, in mojim kraljestvu v strahu in trepétu Danieloviga Bogá sposhtujejo. Sakaj on je shivi Bog ino vézhni; njegovo kraljestvo ne bo rasdjáno, in njegova mozh bo vékomej. On otéva, in réfhi; on déla snamnja in zhúda na nébu in na semlji; on je Daniela is levnjáka réfhil.“

She s Darijem Medjánam vréd je takó rekozh

Zir kraljeval; po Darijevi smerti pa je sam Zir vladal dershávo od léta 536 pred Kristusam. Pervo léto téga kralja je Daniel umerl, in se ne vé, zhe je doshível selílo is fushnosti.

Esdra.

XI. Selílo is fushnosti.

Esd. 1, 1 - 11. pogl. 2.

„**P**ervo léto Zira, Persanskiga kralja, je Gospod obudil duhá Zira, Persanskiga kralja, de se beséda Gospoda spolni, ki jo je bil po Jeremii govoril; ter je po vsem svojim kraljestvu s pisanjem na snanje dal, rekozh: „To govori Zir, Persanski kralj: Gospod, nebesški Bog mi je dal vse kraljestva semlje, ter mi je ukasal, njemu hišho postaviti v Jerusalemu, ki je na Judovskim. Kdorkoli val je od vsiga njegoviga ljudstva, naj bo njegov Bog s njim! Naj gré gôri v Jerusalemu, ki je na Judovskim, in naj sida hišho Gospoda, Israelskiga Bogá; on je Bog, ki je v Jerusalemu. In vsi drugi moshjé, kjérkoli stanujejo, naj mu na svojim kraji na pomozh pridejo s frebram in slatam, s blagam in shivino; mémo tistiga, kar prostovoljno darujejo tempelnu boshjimu, ki je v Jerusalemu.“

„In so se vsdignili prvi starashini Judoviga in Benjaminoviga rodú, duhovni in Levitje, in kterimu je Bog duhá obudil, de bi gori shli tempel Gospodov stavit. . In vsi sosédje so jim na pomozh prishli s

freb
vino
no v
poso
hodo
boga
je b
Zoro
gori
babe
latie
nam
rusa
hlap
rédo
kter
in p

elov
vse
in r
nje
elov
naf
shá
ga
po
ljal
vali

frebernimi in slatimi posodami, s blagam in shivino, in s orodjem; mémo tistiga, kar so prostovoljno v darilo pernešli. Kralj Zir je tudi na dan slékel posode Gospodoviga tempelna, ktere je bil Nabuhodonosor is Jerusalema vsél in v tempel svojiga boga postavil.. Vsih slatih in frebernih posód pa je bilo pet tavshent in shtiri sto; in vse je vsél Zorobabel in tisti, kteri so is Babilonske sushnosti gori shli v Jerusalem.“ Vsih pa, kteri so s Zorobabelam, ki je bil pervak Judoviga rodú, sin Šatietiela in vnuk kralja Jehonija, s vélikim duhovnam Josvetam in s drugimi pervaki shli v Jerusalem, je bilo 42360, in rasun téh she 7337 hlapzov in dékel. Od shtir in dvajset duhovskih rédov Aronove hifhe so le shtirje nasaj prishli, ktére so pa spet v shtir in dvajset rédov rasdelili in po imenih popréjshnih rédov imenovali.

XII. Tempel vnovizh postavljen.

Esd. pogl. 3-6.

„Je bil pa she sédmi mesiz nastopil, in Israelovi mlajshi so bili v svojih méstih; torej se je vse ljudstvo v Jerusalem soslhlo. Ter so se Josve.. in njegovi tovarshi, duhovni, in Zorobabel.. in njegovi tovarshi vsdignili, in so altar postavili Israelovimu Bogú, de bi na njem shgavne darove pernaslhali, kakor je sapisano v postavi Mojsefa mo-shá boshjiga. Šo pa boshji altar postavili nad nje-ga stalo v strahu pred naródi, ki so bili krog njih po desheli, in so na njem shgavne darove opravljali Gospodu sjutrej in svezher. Ter so prasnovali prasník selenih shotorov;“ desiravno she ni

bil tempel postavljen. Ko so ga tedej jéli staviti, so duhovni štali v prasnizhnim oblazhilu s troben-tami v rokah, in Levitje s zimbali, ter so Bogá hvalili in péšme péli. Tudi vse ljudstvo je vpilo na glas in Bogá hvalilo. „Vezh duhovuov pa in Levitov, pervakov in starashinov, kateri so bili po-prejšnji tempel vidili, in ta tempel, ki so ga sta-vili, so na glas jokali; veliko pa jih je s veseljem svoj glas vsdigovali. In se ni dal raslozhiti glas njih, ki so se veselili od glasu ljudi, ki so jokali.“

Šo pa prishli (*Samarjani*) do Zorobabela in do starashinov, ter so jim rekli: „Sidajmo s va-mi; sakaj mí slushimo vašimu Bogu, kakor vi; ker klavne darove opravljamo od dní Asarhado-na, Afirskiga kralja, ktéri nas je lesim perpeljal.“ In Zorobabel in Josve, in vsi drugi starashini Israel-ski so jim odgovorili: „Kaj imamo mí s vami, de bi skupej hišho sidali svojimu Bogu; temuzh mi bomo samí stavili Gospodu svojimu Bogu, kakor nam je Zir, Persanski kralj, ukasal.“ To je Sa-marjane možno rasdrashilo, ter so Persanske slu-shabnike podkupili, de so sidanje tempelna ové-rali, dokler je Zir shivel. To so tudi storili, ko je Zirov sin Kambís kraljeval. Kambisovimu na-slédniku, ki se je Šmêrd imenoval, so Samarjani in Persanski slushabniki Jude satoshili, in mu nasnanili, de so Judje nepokojno ljudstvo in de bi se utegnili spuntati, zhe jim bo perpusheno Jerusalem sosidati in ga s sidovjem obdati. Šo tudi profili kralja v sgodovine kraljestva pogléda-ti, de se od téga preprizha. Kralj je verjél in Judam prepovédal tempel staviti. Njegov nasled-nik Dari je bil rasúmin in mogozhin kralj. Od

téga
bo t
temp
to št
de c
jéli
hotli
spor
v sg
vélje
pa l
don
jim
dam
telét
dati
njeg

stusa
ljen
bilo
ovne
gréh
nozi
ne l
tudi
so s
Gof

téga kralja bi bili torej Judje upati sméli, de jim bo tempel boshji postaviti perpušil; oní so pa tempel v némar pustili, in si le hífhe sidali. Na to šta Hagej in Zaharija, preroka Gospodova, Jude opominovala tempel vnovizh staviti; torej so jéli sidati in se niso bali sovrashnikov, ki so jih hotli sadershevati. Persanski oblastniki so pa to sporozhili svojimu kralju Dariju. Kralj je rékel v sgodovínah kraljestva poískati; ter so nashli povêlje kralja Zira, tempel sopet postaviti in slate pa freberne posóde nasaj dati, ktere je Nabuhodonosor seboj odpeljal. Kralj, to slifhati, je svojim oblastnikom na Judovskim povelje poslál, Judam ne braniti, tempel postaviti, temuzh jim tudi telét, jagnjet, ovnov, pshenize, solí, vina in olja dati, de darujejo Bogú, in molijo sa kralja in njegove otroke.

Shésto léto kralja Darija (515 lét pred Kristusam) je bil tempel dodélan, in s velíkim veseljem od duhovnov in Levitov posvezhén; ter je bilo darovánih što telét, dvé što jagnjet, štiri što ovnov, in mem téga she dvanajšt ovnov v dar sa gréh po shtevílu Israelovih rodov. In o velikonožnim prasniku so velikonožhno jagnje jédli, ne le tisti, ki so is sushnosti nasaj prifhli, ampak tudi vsi, kteri so se njih derskali, po tem, kader so se bili lozhili od nevernikov deshele in ískáli Gospoda, Israeloviga Boga.

XIII. Drugo selílo is sushnosti.

Esd. pogl. 7. 8.

Kferkf, Persanski kralj, in Darijev nafléd-

nik, je Judam, ki so bibi na Babilonskim she v fushnosti ostali, vnovizh dovolil, podati se domu, in jim je dal poboshniga in uzheniga vladnika, Esdra po imenu. Esdra je bil v svetim pismu prav snajden, in v rodu vélikimu duhovnu Šeraju, ktériga je Nabuhodonosor v Kemlatu na Širskim umoriti ukasal, po tem kader se je bil Jerusalemskiga mésta polastil. Kserks je dal Esdru srebra in slata, in mu tudi dopustil prostovoljne darila na Babilonskim nabirati, ktérih je bilo tréba v stavo in v osalshbo tempelna. Kralj je tudi varham kraljéve salóge ukasal zlo stó talentov srebra, in toliko shita, vina, olja in soli Esdru dati, kolikor bo poshêlel. Pooblastenje, ki ga je kralj Esdru dal, se je s temi besédami sklenilo: „Tí pa, Esdra! postavi po modrošti svojiga Bogá, ki jo imash, sodnike in prednike, de vladajo vse ljudstvo, ktero je unkraj réke (*Evfrata*); tiste namrezh, kateri postavo tvojiga Bogá vedó; ktéri jo pa ne vedó, jih po volji poduzhíte. Kterikoli pa ne bo skerbno ravnal po postavi tvojiga Bogá in po postavi kralja: bodi obsójen ali v smèrt, ali v isgnanje is domovine, ali v rubljenje njegoviga premoshenja, ali vsaj v jézho.“ Kralj je tudi duhovnam, Levitam, pévzam, vratarjem in drugim širéshnikam tempelna davke odjénjal. Ne le veliko tistih, ki so bili v boshjo slushbo odménjeni, temuzh tudi veliko drugih Israelzov je s Esdram nasaj shlo na Judovsko. Ta svéti mosh je védil, de bi blagó, ki ga je seboj imel, roparje po Širski pushavi ali sovrashne Šamarjane mikati utegnilo; vender se je pa sramoval, kralja sa oroshene varhe profiti, ker mu je bil rekel: „Roka Boga je s vsemi, kateri

ga f svéto voljo ishejo, njegova oblast pa, in njegova mozh, in njegov serd je nad vsimi, kateri ga sapusté.“ De bi bil boshjiga varstva tolikanj bolj svést se je f tistimi, ki so s njim shli postal; ter so sdihovali k Bogu, in on je njih prošnje uslišhal. Po tem takim so frézhno došli v Jerusalema „in so Bogu shgavnih darov pernešli, dvanajst telét sa vse Israelovo ljudstvo, šest in devetdesét ovnov, sedim in sedimdeset jagnjet, in dvanajst koslov v dar sa gréh; vse v shgavni dar Gospodu. Kraljeve povelja pa so dali poglavarjem, kateri so bili f kraljeviga dvora, in vojvodam na uni strani réke; in tí so ljudstvo in boshjo hišo svíshevali.“

XIV. Esdrovo shalovanje.

Esdr. 9, 1-15. 10, 1-14.

Judovska deshela jo zhe dalje mírníshi perhajala, in Judje so si od Esdra vladani slo opomogli; tode hudobna rasvada se je szhafama Israelzov lotila. Štarejšhíni so namrezh Esdru na snanje dali, de je veliko Israelzov f Kananskimi hzherami v sakon stopilo, in de so, kar to hudobijo tizhe, pervaki naroda húd sgléd dajali. Esdra, to slíshati, je pretergal svoj plajsh in svojo sukno, si je lasé is glave in brade pulil, ter shaloštin in tiho sedel. Šo se pa sošli k njemu, kateri so bili bogabojézhi, in on je le shaloštin sedel do vezhérne daritve. Ob vezhérni daritvi pa se je verigel na svoje kolena, je raspél svoje roke k svojemu Bogu, ter mólil:

„Bog moj! oframotèn sim, in fram me je svo-

je oblizhje k tebi povsdigniti; sakaj nafhe hudobije so se nad nafho glavó namnóshile, in nafhe pregrehe so do néba srafle; shé ob dnévih nafhih ozhétov: tode tudi mí smo hudó gresáli do téga dné; in savolj svojih hudobíj smo bili isdani mí, in nafhi kralji in nafhi duhóvni v last kraljem deshél; ter pod mèzh, v fushnost, v róp, in v osramotenje oblizhja, kakor se she danf ta dan vidi. In sdej je nekoliko in na kratko nafha proshnja prishla do Gospoda', nafhiga Boga, ter so nam bili ostanki pufheni, in nam je dano na njegovim svétim kraji kljuko perbiti; in nafh Bog nam je ozhí rasvetlil, in némaló shivljenja perhranil v nafhi fushnosti; sakaj fushnji smo bili, in nafh Bog naf ni v nafhi fushnosti sapustil, temuzh nam je dal milost najte pred Persanskim kraljem; ter naf je per shivljenji pustil, in svíshal hísho nafhiga Bogá, in njeno puštoto popravil, in nam je dal varno prebivalishe v Judeji in v Jerusalemu. In kaj hozhemo sdej, Bog nafh! na tó rêzhi, ker smo tvoje sapovedi v nemar pustili, ktere si po prerokih, svojih flushabnikih, nasnanil, rekozh: Deshela, v katero greste, jo v last vsét, je ognushena deshela s gnufôbo naródog drugih deshél, s ostudnostimi tístih, ki so jo f svojo gnufôbo napolnili od konza do kraja. Torej ne dajte svojih hzhér njih finóvam, in njih hzhér ne dajte svojim finóvam, in nikdar ne íshite po njih mír in frézho dosézhi: de bote možní, in vshivali, kar je dobriga v desheli, in de bote svoje mlajfhe sa déleshe iméli ven in ven. In po všim, kar je nad naf prishlo savolj nafhih takó hudobnih dél, in savolj nafhe grôsne pregréhe; si naf tí, Bog nafh! is

nafhe
kor se
vrazhe
in sa
naród
konzh
spod,
li, de
Gléj!
volj t
,
jókál
k nje
mosh
In Še
soper
f she
Israel
svojin
njih
volji
gá bo
gré r
in stó
Levit
zhejo
vsdig
haná
sakaj
bili i
zhen
prese
kimu

nashe hudobiye, in si nam refhenje dodélil, kakor se danashnji dan vidi; de bi se mi nasaj ne vrazhevali, in tvojih sapoved v némar ne pufhali, in sakonskih savés ne délali s temi ognufhenimi naródi. Ali naf hozhesi v svoji jési popolnima konzhati, in naf ne bosh vsaj nékej perhranil. Gospod, Bog Israelov! ti si pravizhin; mi smo ostali, de smo ohranjeni, kakor se danashnji dan vidi. Gléj! pred tabo sposnamo svojo pregrého; ker savolj té ne môremo pred tabo obstati.“

„Ko je tedej Esdra takó molil, sdihováł in jókal, in pred boshjim tempelnam leshal, se je k njemu grosno velika mnoshiza Israelzov sofhla; moshjé, shené in otrozi; in ljudstvo je slo jokalo. In Shehenija .. je odgovoril, in djál Esdru: „Mi smo soper svojiga Bogá gresili, ker smo se sarozhili s shenami ptujih naródog deshele; zhe se tedej Israelzi téga kefajo, naredimo savésó s Gospodam, svojim Bogam, de hozhemo vse (*ptuje*) shené in njih otroke odpraviti po volji Gospodovi, in po volji tistih, kateri se povelja Gospoda, nashiga Bogá bojé; po postavi naj se sgodí. Vsdigni se, tebi gré rasfoditi, in mi bomo s teboj; bódi serzhán in stóri.“ Esdra je tedej vstál, in víshim duhovnam, Levitam in všim Israelzam persézhi ukasal, de hozhejo tako storiti; ter so perségli. In Esdra se je vsdignil spred hishe boshje, ter shel v stanízo Johananovo ..; in ni kruha jédel, in ne vodé pil; sakaj obshalováł je pregreshénje tistih, kateri so bili is sushnosti nasaj prishli. Ter je bilo sporozheno v Judeji in v Jerusalemu všim, kateri so se preselili, de naj se snídejo v Jerusalemu; in vsakim, ki ne bo prishel v treh dneih po povélji

pervakov in starejšhinov, bodi odvseto vse njegovo premoshênje, in on bodi sklenjen is shirala preselenih.“

„V tréh dnéh se je tedej vse ljudstvo soshlo.. ter je sedélo na dvoru pred hisho boshjo, trepetajozhe savolj gréha in savolj deshja. In Esdra duhóven se je vsdignil, ter jim rékel: „Víte se pregresihili, in víte si ptuje shené vséli, de víte Israleovo pregrého svéksihali. Torej sposnajte pred Gospódam, Bogam vashih ozhétov, in storite, kar mu je vsfhéz, ter se lozhite od naródov deshele, in od ptujih shená.“ In vsa mnoshiza je odgovorila, in rekla na glas: „Kakor si nam govóril, takó se sgódi. Kér je pa vender veliko ljudi, in ker savolj deshévja sunej státi ne môremo, in se to ne môre storíti v enim ali dvéh dnévih.. naj bodijo perváki postavljeni pred vso mnoshizo, in vsi prebivavzi nashih mést, ktéri so se s ptujimi shenami sarozhili, naj pridejo ob odlózhenim zhasu, in s njimi starejšhíni in sodníki flehernih mést, de se odverne serd nashiga Bogá, ki je nad nami savolj téga gréha.“ In takó se je sgodilo.

Esfer.

XV. Aman sovráshi Jude.

Kserks, Persanski kralj in Darijev naslédnik, je svojiga flushabnika Amana slo povíhal, in zlo ukásal, de mórajo vsi ljudje njegoviga kraljéstva svoje koléna pred njim uklánjati. Šam Mardohej,

kteri je bil Jud, in smed tistih, ki so bili s kraljem Jekonijem is Judovskega odpeljáni, ni hotel Amánu té zhaſti ſkasovati, ker je miſlil, de le Bogú gré. Kar je pa Mardohej is bogabožehnoſti opúſtil, je njemu in vſimu Judovſkimu naródu groſno nevarnoſt navléklo. Sakaj Aman je ſklenil ne le Mardoheja, kteri ga je raſſhálil, ampak tudi vſe Judovſko ljudſtvo pokonzhati; torej je kralju naſnánil, de ſo Judje nepokójno ljudſtvo, ktero imá ſvojo véro, in vſe kraljéſtvo drashi. Lahkovérni kralj ni nizh preiſkoval Amanove ſklêpe; ter mu je dovôlil ukasati, de naj ſe en dan vſi Judje po vſim kraljéſtvu pomoré, bodijo moſhki ali ſhenſke, ſtari ali mladi.

Eſter, Mardohejeviga brata hzhí, je pa bila po poſébní naredbi boſhji od kralja Kſerkſa ſa ſhenó vséta, ter je globoko v ſerzu zhutíla neſrézho Judovſkiga rodu, deſiravno ni nihzhe védil, de je Júdinja; ſakaj Mardohej ji je ſvetoval, ſvoje rojſtvo perkriti. Ko je premiſhljevála, kakó reſhiti ſvoje ljudſtvo, ji je Mardohej rékel pred kralja iti, in mu pred ozhí poſtaviti krivizo téga poſvelja. Eſter pa mu je djala, de bi ſe ſ tem v ſmertno nevárnoſt perprávilá; ſakaj kterikoli k kralju gré, raſun zhe je poklizan, je ſmertí kriv. Mardohej pa ji je rekel, de naj ne miſli, de bo ſvoje ſhivljenje otéla, ker je v kraljevím poſlopji; in ako bi is ſtrahú molzhála, bo Bog po drugi poti ſvoje ljudſtvo otél, ona pa bo ſ ſvojo ſorodovíno koniz vséla; le ſató jo je Bog na kraljév ſédesh povſdignil, de ſvoje ljudſtvo otmè. Po tem mu je Eſter djala, de naj ſe on s vſimi Judi vréd

pósti in sa-njo móli trí dní, in je tudi sama trí dní molila ter se póstila.

XVI. Mardohej in Ester mólita.

„Mardohej je mólil k Gospodu rekozh: „Gospod Bog, vsigamogozhni kralj! pod tvojo oblastjó je vse, in ni ga, kateri bi se mogel vstaviti tvoji vólji, zhe si sklenil Israelze reshiti. Tí si stvaril nebó in semljo, in karkoli se pod nébam najde. Vsih Gospod si, in ni ga, kateri bi se vstávil tvoji-mu velizhastvu. Vse ti je snano, ter vesfh, de ni-sim is napúha in sanizhevanja, ne is kake zha-stílakomnosti téga storil, ko nifim poklekoval pred ofshabnim Amanam...; temuzh bal fim se, de bi zhaští, ki Bogú gré, zhlovéku ne skasová, in de bi nikogar ne mólil, rasun svojiga Bogá. Torej Gospod, kralj kraljev, Bog Abrahamov! usmili se svojiga ljudstva, ker nas hózhejo nashí sovráshni-ki pogubiti, in tvoj dél pokonzhati. Ne sanizhuj svojiga déla, kteriga si si is Egipta réshil. Uslíshi mojo próshnjo, in bódi milostiv svojimu ljudstvu, ktero je tvoj dél in tvoj odlózhik; in preo-berni nasho shálost v veselje, de homo shivéli in hvalili, Gospod! tvoje imé, in ne saprí jim ust, kteri ti hvalo pojó.“

„Tudi Ester se je vernila k Gospodu, ker se je bála nevarnosti, ki je nastájala. Ter je slékla kraljévo oblazhílo in se napravila v obleko, ki gré joku in shalovanju, in namésti mnogoterih ma-síl, je s pepélam in praham glávo potréfla, in pokorila s póstam svoje teló; ter je vse kraje, kjer se je poprej veselíla, s isrútimi lasmí potresála.

ma tri

ta.

: ,Go-

blasti

i tvoji

stvaril

najde.

tvoji-

de ni-

e zha-

l pred

de bi

in de

Torej

nili se

ášni-

izhuj

stislihi

dstvu,

preo-

éli in

n uft,

er se

lékla

ki gré

ma-

a, in

kjer

elala.

In je molíla k Gospodu, Israelovimu Bogu, rekozh: ,Gospod moj! ki si našh edíni kralj; pridi na pomozh meni sapuſhêni, ki rasun tebe nimam nobeniga drugiga pomozhníka. V gotovi nevarnosti fim. Šim ſliſhala od ſvojiga ozhéta, de ſi tí, Gospod! Israela smed vſih naródoſ isvôlil, in našhe ozhéte smed vſih njih ſprednikov, de bi jih imel v vézhni delèſh; ter ſi jim ſtoril, kakor ſi govéril. Greſhili ſmo pred tvojim oblizhjem, in ſatorej ſi naſ v laſt dal našhim ſovraſhnikam; ſakaj njih bogóve ſmo molili. Tí Gospod! ſi pravízhin; ſdej pa oni niſi dovóljni, de naſ ſi takó húdo ſuſhnoſtjo tárejo, temuzh kér ſvojo mozh mogózhnoſti malíkov perpíſújejo, hózhejo tvoje obljuje ovrezhi, in tvoj delèſh potrébiti, in ſapréti uſta njim', ki tebe hválijo, in konzhati ſlávo tvojiga tempelna in altárja; de bi odperli uſta nevérníkam, in hvalili mozh malíkov, in ven in ven ſlavili umerljiviga kralja. Ne daj, Gospod! ſvoje kraljeve páliſe njim, ki niſo nizh, de ſe ne bodo poſmehovali ob našhim pogubljenji; temuzh véрни njih naklèp v njé, ter pokonzhàj njega, ki ſe je ſazhel noſiti nad námi. Špomni ſe, Gospod! ter ſe nam pokáſhi ob zhaſu našhe ſtiſke, in daj mi ſerzhnóſt. Gospod, kralj bogov in vſe mozhí; daj mi perpravnih beſedí v uſta pred levam, in prenarèdi mu ſerzé, de našhiga ſovráſhnika ſovráſhi, de koniz vsáme on in kteri ſo njegovih miſel. Naſ pa otmí ſi ſvojo rokó, in pomágaj mêní, ki nimam drugiga pomozhnika, kakor tebe, Gospod! ki ti je vſe snano, in véſh, de ſovráſhim ſlávo húdóbnih.. Tí véſh de fim permórana, in de ſtúdim ſnamnje ſvojiga velizhaſtva in ſlave, ktero

je na moji glavi ob dnevih, ko se móram ozhit-
no pokasati; in de ga zhertim kakor omadeshvano
ruto, in de ga ne nósim ob dnévih svoje samò-
te; in de nisim per Amanovi misi jédla, in de
nisim veselja do kraljéviga kofila iméla; in ne píla
vina pitnih daróv; in de se jest tvoja flushabni-
za, kar sim sim prishla do danáshnjiga dné, ni-
sim veselila, kakor nad teboj Gospod, Bog Abra-
hamov! Narmozhnéji Bog! uslíshi prošnjo njih,
ki v drugiga úpati ne morejo; ter nas otmi is
ròke hudóbnih, in réfhi me sléga, ki se ga bojím.“

XVII. Ester pred králjem.

Estr. pogl. 15. 5.

Trétji dan je shla Ester pred kralja; tode svetlò-
ba kraljeviga sédesha, bogástvo njegoviga oblazhíla,
pred vsim pa serdítošt, ki se je is králjevih ozhi
kasala, je storíla, de je Ester v medlévze padla.
Bog je pa per ti prizhi kralju serzé prenarédil,
ter jo je sam shel vsdignit, in jo je ogovóril: „Kaj
ti je, Ester! tvoj brat sim; ne boj se. Ne bosh umer-
la; sakaj tebe ta sapóved ne tizhe, druge pa vse.
Pridi tedej blishe, in dotakni se kraljeve pálize.“
Ko je pa le molzhála, je vsél sláto pálizo, ter ji
jo polóshil na vrát. . in je rékel: „Sakaj mi ne od-
govorísh?“ In je odgovorila: „Ko sim tebe vidi-
la, sim mislila boshjiga angela viditi, in moje ser-
zé je medlélo od strahú tvojiga velizhastva. Sakaj
tí si strashan gospod, in tvoje oblizhje je póлно
milosti.“ In ko je isgovoríla, se je sopet sosédla,
ter ji je bilo skorej umréti.“ Kralj, ves prestrá-
shen, jo je pogovárjal, in ji polóvizo kraljéstva

dati
de b
kofilo
sta p
shel,
vnov
je A
kralj
je A
shel,
od s
vréd
pa je
in sh
tede
ber,
kralj
bilo

XV

ukas
prizh
bilo
kov
(K/e
réke
svest
niki

ozhit-
hvano
famò-
in de
e pila
habni-
né, ni
Abra-
njih,
tmì is
jím.“

dati obljubil, ako shelí. Ester pa je le prošla, de bi prišel naslednji dan s Amanam k nji na kosilo, kar ji je kralj tudi obljubil. Kralj in Aman sta prišla na kosilo, in kralj je Ester sopet vprašal, kaj de od njega shelí? Kraljiza pa ju je vnovizh povabila na kosilo sa naslednji dan. Ko je Aman domú shel, je Mardohej pred vratmi kraljeviga poslopja sedel, in se mu ni vklônil; to je Amana filno bolelo, in kader je bil domú prišel, je svojim prijatlam in shêni perpovedoval od svoje velíke frézhe, de je bil zlo s kraljem vréd od kraljize na kosilo povabljen; mém tega pa je tudi tóshil, de mu le Mardohej veselje kasí in shivljenje grení. Njega prijatli in shena so mu tedej svetovali, de naj v svojim vertu naprávi šteber, ki bo petdeset komólzov visók, in de naj jutri kralja prófi, de na-nj Mardoheja obésti velí. To je bilo Amánu vsfhéz, ter je šteber postaviti ukásal.

vetlò-
zhíla,
ozhí
padla.
rédil,
Kaj
mer-
a vse.
lize.
ter ji
e od-
vidi-
e ser-
akaj
óno
dla,
strá-
stva

XVIII. Mardohej povíshan; Aman kasnovan.

Estr. 6, 1-14. 7, 1-10.

„Tisto nozh kralj nizh ni mogel spati, ter je ukasal pernešti sgodovíne in létne bukve. Ko so bile prizho njega brane, so prišli na tisti kraj, kjér je bilo sapifano, de je Mardohej salesovanje dvornikov Bagatana in Taresa, ki sta hotla kralja Asvera (*Kserksa*) umoriti, nasnánil. Kralj, to slishati, je rékel: „Ktero zhašt in plazhilo je Mardohej savolj te svestobe prejél? Šo mu odgovorili njegovi flushabniki in stréshniki: „Prav nizh plazhila ni prejél.“ Kmalí po tem je kralj rékel: „Kdo je na dvó-

ru? Ker Aman je bil prishel na snotranji dvor kraljeve hifhe, kralja pregovorit, de bi Mardoheja ukasal obésti na víflize, ktére so mu bile perpravljene. Šo odgovorili flushabniki: „Aman stojí na dvoru? In kralj je djal: „Naj pride noter. In ko je bil noter prishel, mu je rekel: „Kaj se mora storiti njemu, kteriga kralj pozhaštiti shelí? Aman je pa v svojim serzu mislil in ménil, de kralj nobeniga drugiga, kakor njega pozhaštiti ne shelí, ter je odgovoril: „Kteriga kralj pozhaštiti shelí, naj se oblézhe v kraljévo oblazhilo, in posadí na konja, ki je sa kraljévo jésho, in naj dobí na svojo glavo kraljevo krono; in prvi pervakov in poglavarjev naj pélje njegoviga konja, in po méstnih ulizah gredé vpíje, rekozh: Tako se zhaští, kteriga kralj pozhaštiti hozhe.“ In kralj mu je rékel: „Híti, in vsemi oblazhilo in konja, ter stóri, kakor si govoril, Mardoheju Judu, ki sedí pred vratmi poslopja. Vari se kej tístiga opustiti, kar si govóril.“

„Aman je tedej oblazhilo in konja vsél, ter Mardoheja oblékel in na konja posadil, in po méstnih ulizah pred njim shel in vpil: „Takà zhaští gré tístimu, kteriga kralj pozhaštiti hozhe.“ In Mardohej se je vernil k vratam poslopja; Aman je pa shalostin in s ogernjeno glavó na svoj dom hítel, ter svoji sheni Zarefi in prijatlam vse povédal, kar se mu je permérilo. In modri, s ktérimi se je posvetováł, in njegova shena so mu odgovorili: „Ako je Mardohej, pred kterim si jél padati, Judovskiga rodú, se mu ne bosh mogel v bran staviti, temuzh bosh padel prednjim.“ Oni so she govorili, in so prishli kraljevi dvorniki,

ter so
bila l
kralji
..rék
in ka
lovizo
je od
tvojin
fim,
profi
njeno
vséli.
nefré
bila;
shelj
in d
to st
lovra
(Am
mog
nize
Tud
nje
lja r
..v
na l
flon
men
isgo
na,
,Glé

ter so ga perganjali hitro iti k obédu, ki jo je bila kraljiza napravila.“

„Kralj in Aman sta tedej noter shla, de bi se f kraljizo vréd gostíla. In kralj ji je tudi drugi dan ..rékel: ‚Kaj profish, Ester, de bi se ti dalo? in kaj hozhesh, de naj se sgodí? Akorávno polovizo mojiga kraljestva profish, bosh prejéla.‘ Mu je odgovorila: ‚Zhe fim, kralj! milost doségla pred tvojimi ozhmí, in zhe ti je vsfhézh, pústi, te profim, shivéti mene in moje ljudstvo, sa ktériga te profim. Sakaj meni in mojimu naródu je naménjeno, de bi bili saterti, sadavljeni, in de bi kóniz vséli. In ko bi bili le v sushnost prodani: bi bila nefrézha poterpéti, in jest bi sdihovala, in tiho bila; sdej pa imamo sovrashnika, ktériga kervosheljnost kralja sadéva.‘ Kralj Asvèr je odgovoril in djal: ‚Kdo je tisti, in káko oblast imá, de se to storiti predersne.‘ Ester je odgovorila: ‚Tisti sovrashnik, in nash nar huji sopernik je Aman.‘ (Aman), to slishati, je sdajzi ostermel, kér ni mogel kralju in kraljizi v oblizhje poglédati.“

„Kralj se je pa serdit vsdignil, in is obédnize shel na vert, kateri je bil s drévjem nasajen. Tudi Aman je vstal, kraljizo Ester sa svoje shivljeenje profit; sakaj, sposnal je, de mu je od kralja nefrezha naménjena. Kader je bil kralj is verta ..v obédnizo nasaj prishel, je vídel, de se je Aman na leshishe vergel (*jo profit*), na katerim je Ester slonéla, ter je djal: Tudi kraljizi hozhe prizhomené, v moji hishi filo storiti. Kralj she ni bil isgovóril, in she so mu obras sakríli. In Harbona, édin dvornikov, ktéri so kralju strégli, je djal: ‚Gléj! pétdefet komolzov visok steber stojí v hishi

Amana, ki ga je sa Mardoheja perpravil, ktéri je sa kralja dóbro govoril.‘ Kralj mu rézhe: ‚Obéfile ga na-nj.‘ Aman je bil torej obéshen na vífli-ze, ki jih je bil Mardoheji perpravil; in králjev ferd je bil potolashen.“

XIX. Judje otéti.

Estr. pogl. 8. 9.

„Tísti dan je dal kralj Asvèr Esteri kraljizi hísho Amana.. In Mardohej je shel pred kralja; sakaj Ester mu je nasnánila, de je Mardohej njé striz. In kralj je prijél perstan, ki ga je bil ukasal Amanu odvséti, in ga je dal Mardoheju. Ester pa je Mardoheja zhes svojo hísho postavila. In she ne f tem sadovoljna, se je vergla kralju pred nogé, je jokala, mu govoríla in ga profíla, de bi ukasal ovréti Agaázhana Amana hudobijo in njegove grósno hudobne naklêpe, ki si jih je bil so-per Jude smíflil. On je pa s rokó slato palizo vsdignil, f zhimur je bila milost na snanje dana; in (*kraljiza*) se je vsdignila, in pred njim stala.“

In kralj je nji in Mardoheju pooblastenje dal, v njegovim iménu in f kraljevim pezhatam povelje rasposlati na vse gosposke kraljestva. Hitro je bilo to povelje rasposlano; kér se pa uno poprejshno povelje, ktériga je bil Aman rasposlal, po postavah Persanskih, ni dalo preklizati: je bilo v kraljevim iménu na Jude písono in njim perpusheno, perpravljénim biti trinajsti dan dvanajstiga méfza, ktéri je bil v njih pogubljenje odlozhen; de se sméjo braniti, svoje sovrashnike osmertiti, in se njih premoshenja polastiti. Mar-

dohej
lu, f sl
postali
Z
je vel
bili p
je bil
Tode
ne po
kov lo
V
tovanj
kterig
nuje
méni
dan b
najstig
rin p
mész
beró
ne m
zhe A
klopí

P
er
lakfer

kteri
Obé-
vífli.
ráljev

dohej je pa shel is poslopja v kraljevim oblazhi-
lu, s slato krono na glavi. In Judje so takó imenitní
postali, de je veliko Persanov njih véro na-se vsélo.

Zhaft, k kateri je bil Mardohej povsdignjen,
je veliko perpomôgla, de sovrashniki Judov niso
bili podpirani. Trinajsti dan dvanajstiga mészá,
je bil torej dan pogubljenja sa njih sovrashnike.
Tode Judje se niso ne v Šufi, kraljevim mestu,
ne po dershavah, premoshenja svojih nasprotni-
kov lotili.

raljizi
ralja;
j njé
luka-
Ester
n she
d no-
le bi
nje-
il so-
alizo
lana;
ala.“
e dal,
po-
Hitro
o po-
flal,
bilo
per-
anaj-
od-
nike
Mar-

V spomín té reshitse so Judje sklenili po sve-
tovanji Mardohejevim vsako léto gód obhajati,
kteriga she dan danashnji obhajajo. Ta gód se ime-
nuje Furím, ki je Persanska beséda, in vádljo po-
méni, ker je Aman vadljál, de bi svédil, ktéri
dan bi nar loshe Jude pogubil. Trinajsti dán dva-
najstiga mézá se postijo, in ta post imenujejo Este-
rin post. Štirinajsti in pétnajsti dan ravno tistiga
mészá vsakomnogo veselje vshivajo. V f-hodnizah
beró Esterne bukve, in kateri naprej bere sashe-
ne med branjem petkrat vpitje. Kolikorkrat isrê-
zhe Amanovo imé, otrozi bijejo s kladvizehki na
klopí, in krizhé na glaf.

Nehemija.

XX. Nehemijevo shalovanje.

Neh. 1, 1-11.

Persanskiga kralja Kserksa naslédnik je bil Ar-
takserks I., kateri je kraljeval od léta 464 do 424

pred Kristusam. Dvajseto léto kraljevanja Artakserksova je prišlo nékej Judov is Jerusalema v mésto Šuso, kjer je bil sédesh Persanskega kralja, in po njih je Nehemija, ki je bil kraljev tozhaj, svédil, da so njegovi desheláni na Judovském v velíki stíski, da sidovje še ni dodélano, in méstne vrata niso narejene. To osnanilo ga je slobo-
lélo; on je jokal, in se postil vezh dní, in móli k Gospodu svojimu Bogu:

„Prósim, Gospod, mogózhni, vélíki in strašni Bog nebeski! ki derših svojo savéso in usmiljenje do njih, kateri te ljubijo in tvoje sapovedi spolnujejo; nagní svoje ushéla, in odprí svoje ožhi, da slíhish prošnjo hlapza, ki jo jest sdej nozh in dan pred tabo mólim sa tvoje hlapze, Israelove mlajše; ter spoznam gréhe Israelzov, s kterimi so soper tebe grešili; jest in hísha mojiga ozhéta smo grešili; nizhémernosti so nas sapeljale, in se nísmo deršali tvojih povelj, sakonil in ukasíl, ki si jih svojimu slushabniku Mojsefu sporožhil. Spomni se beséde, ki si jo svojimu slushabniku Mojsefu govoril, rekozh: Kader se bote pregréšili, vas bom med naróde raskrópil; ako se pa bote k meni vernili, in moje povélja spolnivali in po njih ravnali: vas bom, ako bi bili ravno na kraj svetá odpeljáni, od ondod sklizal, in nasaj peljal na kraj, kteriga sim isvótil, da bi ondi moje imé pozhivalo. In oní so tvoji hlapzi in tvoje ljudstvo, ki si jih réšhil s svojo veliko mozhjo, in s svojo mogózhno rokó. Prosim Gospod, naj poslušajo tvoje ushéla prošnjo tvojiga hlapza, in prošnjo tvojih slushabnikov, kateri se hozejo

tvoji
in d

X

hemi
bil. I

sa, k
mar;

Nehem

„Kra
obras

sapul

je ré
bésh

vshéz

tvoji

kjer j

In kr

mu r

saj?“

nasaj

domo

glava
Judov
bi po
pervo
in je
no. T
mi p
ljevo

tvojiga iména bati; ter vódi sdej svojiga hlapza, in daj mi milost najti pred tém móshem.“

XXI. Stava Jerusalemskiga osídja.

Neh. pogl. 2 - 5.

Permérilo se je pa, de je kmali po tem Nehemija kralju per mísi strégel, in ves shaloftin bil. In kralj mu je rékel: „Sakaj si shaloftniga obra- sa, ker ne vídim, de bi bil bolan? to ní v né- mar; pa ne vém, kaj hudiga tvoje serzé teshí.“ Nehemija se je grosno prestrašhil, in rékel kralju: „Kralj, vékoma shívi! Kakó bi ne bil shaloftniga obra- sa, ker je mésto, pokopalishe mojiga ozheta, sapusheno, in méstne vrata poshgane!“ In kralj mu je rékel: „Kaj profish?“ In je sdíhnil k Bogu ne- béshkimu, ter kralju odgovóril: „Ako je kralju vshézh, in ako je tvoj flushabnik milost nashel pred tvojim oblizhjem, me pústi na Judovsko v mésto, kjér je pokopalishe mojiga ozhéta, in ga bom sidal.“ In kralj pa kraljiza, ki je sravin njega sedéla, šta mu rekla: „Doklé bosh hôdil, in kdaj pridefh na- saj?“ In Nehemija je nasnanil zhas, ob katerim bo nasaj prishel; ter je kralj dovolil, in ga pustil v domovíno. Nehemija je tudi profil píssem do po- glavarjev unkraj Evfrata, de bi ga spremíli na Judovsko, in do oskerbnika kraljevih gojsdov, de bi potrebniga lesá podélil. In tudi to mu je bilo pervoljeno. Nehemija je tedej prishel v Jerusalem in je oglédal méstno osidje, ki je bilo vse rasdja- no. Ter se je poménil s duhóvskimi in deshélini- mi pervaki, jim je nasnanil svoj namén, in kra- ljevo pervoljenje. Vsi so oshivéli in sidanje perzhéli.

Sanabalat pa, ktéri je bil Judam sovrashin, jih je salmehoval, ter je rékel: „Kaj Judje pozhnejo, ti réveshi? Jim bodo mar naródi perpuštili? Ali bodo darovali, in en dan dodélali? Bodo kali sa sidanje is kúpov prahú kamnov vséli, ki so bili foshgani.“ In tudi Tobija Amonjan, njegov tovarsh je djál: „Naj le sidajo; zhe pride lesíza, bo njih kamnéni síd preskozhila.“ Ko sta pa vídila, de se sidovje zhe dalje vsdiguje, sta se jesila, in tudi sosédnji narodi so Judam, kteri so někdej s njimi sapovedovali, savídili. Torej so se sternili de bi naméne Judov s filo overgli. Judje so pa molíli, in strashe raspostavljali po dnévu in po nôzhi.

Velíko ljudí pa je péshalo, in nektéri so zlobersh ko ne is strahú pred nasprótniki, rekli, de se délo ne bo móglo dokonzhati. Nehemija je tedej nekej Judov s oroshjem preskerbel, in jih na strasho postavil. Je tudi ogovarjal starejshine in jih opominjal, de naj v Vfigamogozhniga Boga saupajózhi, perpravljeni bodo serzhno vojskovati se sa svoje brate, sinove in hzhére, shene in hishe. Po tem takim je Bog naklepe sovrashnikov overal. Vender so pa bili Judje vedno varni, in pol odrashenih je bilo oroshenih, in pol jih je pridno délalo. In tudi, kteri so délali, so bili s mézhem opasani, de so tako rekozh, s eno roko delali, in s drúgo oroshje dershali. Edin je tudi s trobento v rokah sravin Nehemija stal, snamnje dati ako bi sovrashniki v mésto udariti utegnili.

Téga svétiga mosha je slo shalilo, de so nektei skópi bogatinzi, soper boshjo postavó, svoje uboge brate s preobréstnostjo terli; kteri njih so jim she tudi svoje njive, nograde, oljníke, hishe,

tudi f
dolshn
ter je
zal, in
te, ki
nosti
prodaj
zhali,
she ré
v strah
sovrash
moji
li; ne t
ki so r
njive
ni dél
tirjate
dali n
bomo
ne, in
govóri
njimi,
kteri
in od
ubósha
so hva
soper
niga d
nosti
jemal,
vakov
zov, k
R

tudi svoje otrôke kakor fushnje saſtavili. Révni dolshníki ſo jéli na glaſ vpiti in toſhiti v ti ſtiſki, ter je Nehemija ſtarejšhíne in pervake ljudſtva ſkli-
zal, in jim rékel: „Mí, kakor véſte, Jude ſvoje bra-
te, ki ſo bili narodam prodani, po ſvoji smósh-
noſti odkupujemo; bote tedej tudi ví ſvoje brate
prodajali, in mí jih bomo odkupovali?“ In ſo mol-
zhali, ter niſo védili kej odgovoríti.“ In jim je
ſhe rékel: „Ní prav, kar delate; ſakaj, ne ravnate
v ſtrahu naſhiga Bogá, de bi nam narodi naſhi
ſovraſhniki ne ozhitali. Jeſt, in moji bratje, in
moji hlapzi ſmo mnógim dnarja in ſhita poſodi-
li; ne tirjajmo ga vſi na enkrat, puſtímo jim dnarje,
ki ſo nam jih doſhní. Dajte jim ſdej naſaj njih
njíve in nógrade, óljnike in hiſhe; in tudi ſtót-
ni dél dnarja, ſhita, vína in olja, ki ga od njih
tirjate, ſa-nje plazhajte.“ Šo odgovorili: „Bomo
dali naſaj, in nizh ne bomo jemali od njih; ter
bomo ſtorili, kakor velíſh.“ Nató je ſklizal duhov-
ne, in je ljudi ſavéril, de naj ſtoré, kakor je bil
govóril; ter je ſvojo ſuknjo ſ-gnil, in jo ſtréſel pred
njimi, in djal: „Takó naj Bog is-shêne vſakiga,
kteri ne bo ſpolnil téga povêlja, is njegove hiſhe,
in od njéga perdélkov; takó bodi iſgnán, ter naj
ubóſha.“ In vſa mnoshiza je djala: „Amen.“ Ter
ſo hvalili Boga.“ Nehemija je tolikanj ſerzhnéji
ſoper tó hudobijo govóril, kér ni bil shêljin laſt-
niga dobizhka, temuzh je v vſim ſgléd dobrodel-
noſti dajal; tudi perhódkov, ki ſo njemu ſhli, ní
jemal, deſiravno je vſak dan ſtó in pétdeſet per-
vakov Judovſkih, in mémo tih ſhe drugih ptuj-
zov, ki ſo ven in ven perhajali, goſtíl.

Kér ſo Šanabalat in drugi ſovraſhniki Nehe-

mijevi vidili, de je bilo mesto dodélano, in de le she vrata niso bile nataknjene, so ga mislili s svjazho v pést dobiti. Štirikrat ga je Šanabalat na pogovor povabil, in Nehemija se je isgovarjal, de ga opravila perdershujejo. Šanabalat mu je she vpetizh poslal hlapza s pismam, v katerim mu je lashnjivo pisal, de je slishati, Nehemija in Judje se hozhejo spuntati soper kralja, in de so she preróki postavljeni, kateri ga bodo sa Judovskega kralja oklizovali. To bi utegnilo do kralja priti. Torej naj pride k njemu, de se bota posvetovala. Nehemija ga je pa ob kratkim odpravil, rekózh: „Ni tako, kakor ti govorish; tó si ti smishljujesh.“ Tudi drugi ljudje so hotli Nehemija s lashmi motiti; on pa si ni téga mém stóril, je serzhno naprej delal, in v dva in pétdefetih dnéh je bilo vse osidje dokonzhano, desiravno so mu sovrashniki ozhitno in s svjazhami nasprotvali.

XXII. Prasniki sédmiga mésza.

Neh. pogl. 8. 9.

Pervi dan sédmiga mésza pa, to je noviga léta dan, so se Judje is vsih mést v Jerusalemském shli, ter so profili Esdra, de naj pernese buke Mojsesove postave, katero je Gospod Israelskimu ljudstvu dal. Esdra je dovótil, ter se vstópil na svishanim méstu, in bral od jutra do poldné; shest pervakov je stalo na njéga désni rôki, in shest na lévi; trinajst Levitov pa je zhulo nad poslušavzi. „In Esdra je hvalil Gospoda vélikiga Bogá; in vse ljudstvo je odgovorilo: Amen! Amen! ter so vsdignili

svoje
Bogá
”
in Lev
svezh
ne jok
beséde
tolstih
tudi n
dan je
veselje
vse lju
fréti d
ras-sh
obhaja
”
ljudstv
shli,
shli v
ukasal
sedmi
snanje
v Jeru
oljkin
kor je
fli. T
in na
so v r
Je pa
pervi
sédim
nik s

svoje roké, in se perklonili, ter vergli na tlà in Bogá molili.“

„Nehemija, in Esdra duhoven in písmouk, in Levitje .. so pa rekli ljudstvu: ‚Ta dan je posvezhèn Gospodu, našhimu Bogu, ne shalújte, in ne jokajte.‘ Sakaj vse ljudstvo je jokalo, ko je slishalo beséde postave. In jim je rékel: ‚Idite, ter jéjte tolstih jedí, in píte sladko pijazho, in oddelíte tudi njim, kateri si niso nízih perpravili; sakaj ta dan je Gospodu posvezhèn, torej ne shalujte; ker veselje v Gospodu je našha mózh.‘ Levitje so pa vse ljudstvo tolashili, rekozh: ‚Tiho bodite, ker je svéti dan, in nikar ne jokajte.‘ Vse ljudstvo se je tedej ras-shlo jest in pit; so oddelili, in velíko veselje obhajali; ker so rasuméli beséde, ki jih je bil uzhil.“

„Drugi dan pa so se pervaki rodovín vsiga ljudstva, duhovni in Levitje k písmouka Esdru so-shli, de bi jim beséde postave raslagal. In so našli v postavi sapísano, de je Gospod po Mojsefu ukasal, de naj Israelovi mlajshi prasnizhni dan sedmiga mészà v shotorih stanujejo; in de naj na snanje dajo in rasglafijo po vsih svojih méstih in v Jerusalemu, rekózh: ‚Pojte v góro, in pernesite oljkinih, palmovih .. véj, de se shotóri naredé, kakor je písano. Ljudjé so tedej ven shli, in pernesli. Ter so si vsi shotóre narédili, verh svojih hísh, in na dvorishih, in na dvorih híshe boshje .. ter so v njih stanovali. In je bilo prav velíko veselje. Je pa bral v bukvah boshje postáve vsak dan, od perviga dné do sádnjiga; ter so prasník obhajali sédim dní, in ósmi dan je bil shod po shegi.“

Dva in dvajseti dan perviga mészà je bil prasník selenih shotórov konzhan. Nehemija in Esdra,

obá pólna svetiga Duha, sta vidila de so bili ljudje prav ginjeni in omezhêni, ter sta na shtiri in dvajseti dan obzhje pokorjenje in post napovedala. „In kar jih je bilo Israeloviga rodú, so se lozhili od ptujcov; ter so se vsdignili in sposnali svoje grêhe, in hudobije svojih ozhétov .. In so brali v bukvah postavu Gospoda svojiga Bogá shtirikrat na dan, in shtirikrat so sposnali, in Gospoda, svojiga Bogá molili.“

„Levitje so pa stali na svishanim kraji, in klicali: „Vsdignite se, ter hvalite Gospoda svojiga Bogá vékomej in vékomej; ter naj hvalijo visôko imé tvoje slave s vso hvalo in zhefhênjem. Tí sam Gospod! si narédil nebó, in nebó nebés, in vse njih vojskne trume; semljo, in karkoli je na nji; morjé, in karkoli je v njem; in tí vse to oshivljash, in vojskne trume néba te molijo.“ Ter so osnovovali slavne zhúdesha boshje vfigamogózhnosti in ljubésni, ktéro je Bog svojimu ljudstvu od Abrahamovih dní skasoval, in so sposnali nesvestôba svojih prédnikov in svojo lastno, savolj ktere jih je Bog ptujimu kralju podvergel, akoravno v svoji desheli prebivajo. Na sadnje so she slavno savéso naredili s Gospodam, ter s perfégo saljubili, njegovo postavo natanko spolnovati. To saljubo so sapitali, in pervaki, duhovni in Levitje so jo sapezhatili.

XXIII. Svéti ôginj najden.

II. Mak. 1. 20-36.

Bersh ko ne je bil tudi ob tistim zhasu svéti ôginj najden. Ko so bili namrezh vjéti Judje na Babilonsko peljani, so duhovni po Jeremijevim

povêlj
krili v
mlajsh
shli v
v tem
pravlj
ki je
„
ki je b
vnél,
li, de
in dru
môlil:
strash
si edin
vizhin
lóg ot
vsêmi
ni in
réshi
nizhev
ti nash
no sa
kraj,
„
loshga
sal s
Ko se
nil; t
vshil.
skimu
kraji,
ôginj

ljudje povêlji svêti ôginj s altarja vsêli, in ga per-
krili v néko globôko, fúho jamo. Nehemija je
mlajšhe tih duhovnov po-nj poslal; in leti so na-
šli v jami kalno vodó. Jo je ukasal sajéti, in
v tempel pernêti. Kader je bilo vse k daritvi per-
pravljeno, je rékel vodó na drevá isliti in na dar,
ki je bil nad drevám.

„Ko so to storili, in se je solnze pokasalo,
ki je bilo poprej s oblaki sakrito, se je vêlik ôginj
mél, de so se vsi zhudili. Vsi duhovni so pa moli-
li, de je bil dar foshgan; Jonata je perzhenjal,
in drugi so odgovarjali. Nehemeja je pa tako
môlil: „Gospod Bog, stvarnik vsih rezhí; ki si
strašhin in mozhan, pravízhin in usmiljen; ki
si edini dóbri kralj; edini dobrotljiv, edini pra-
vizhin in vfigamogózhin; ki Israela is vsih nad-
lóg otévash; ki si ozhéte isvôlil in jih posvétil;
vsêmi dar sa vse svoje Israelsko ljudstvo, ter ohra-
ni in posvétí svoj delèsh. Správi nas stréšene vkùp,
réshi njih, ki naródam slushijo, in osrì se na sa-
nizhevane in ognushene: de naródi svedó, de si
ti nash Bog. Nadlégovaj, kateri nas tárejo in oshab-
no saframújejo. Vfélí svoje ljudstvo v svoj svet
kraj, kakor je Mojseš govóril.“

„Duhóvni so pa psalme péli, de je bil dar
foshgan. In kader je bil foshgan, je Nehemija uka-
sal s vodó, ki je bila ostala, vezhi kamne políti.
Ko se je bilo tó storílo, je plêmen is njih shvíg-
nil; tode ôginj, ki je tlêl na altarji, jo je po-
vshil. Kader se je to rasglasílo, je bilo Persan-
skimu kralju na snanje dano, de se je na tistim
krají, kjér so duhovni, ki so bili prezh peljani,
ôginj skríli, vóda perkasala, s katero so Nehemija

in njegovi tovaršhi darove ozhišhevali. Kralj je to rézh preudaril in natanko preiskal, ter k spri-
zhevanju téga, kar se je bilo sgodilo, ondi snam-
nje postavil.. In Nehemija je tisti kràj imenoval
Nestár, kar je prestavljeno: Ozhišhevanje.“

XXIV. Posvezhenje Jerusalemskiga osidja.

Neh. pogl. 12. 13.

Kader so bili méstni sidóvi dodélani, je Ne-
hemija hvalni gód napovédal, in sidovje je bilo
posvezhenó; ter so sklizali vse Levite, ki so bili na
kmétih. Nehemija in Esdra sta shla s pervaki in s
dvéma pévskima trumama po sidu okóli; ter so
vmés trobentali in na harpe bíli. Esdra je shel
pred êno pévsko trumo, in Nehemija je shel pred
drúgo. Obé trumi ste se frézhale pred tempelnam
Gospoda; „ter so mu tisti dan velíko darov per-
néšli, in se veselíli; sakaj Bog jim je dal grosno
velíko veselje; in tudi njih shené in otrôzi so se
veselíli, in radevanje se je flishalo délezh od Je-
rusalema.“

Po tem pa, ko je bil Nehemija dvanajst lét
oblastnik v Judéji je nasaj shel k Persanskimu kra-
lju. Tode kmali je spét kralja prôfil, ter mu je
dovôlil nasaj iti na Judovsko, in je sopet oblast-
nik bil. Med tém pa je bil svéti mósh Esdra umerl,
in dôsti svád je bilo najti med Israelzi. Levitam
in stréshnikom v tempelnu niso dajali, kar jim
je shlo; ter so mogli na kméte iti, slehern na
svojo njivo. Sabóte niso prasnovali, ker so dela-
li, prodájali in kupovali. Nehemija se je možnó

vnél s
ljudtv
préti
pa n
sóféske
brata
shenó
je um

Sadn
Mazed
kralje
v vezh
Egipto
le Sirl
kralj A
dé je
osimde
móril,
shirid
klinjal
in sre
slatimi
hrame
tov sla
D

ralj je
k spri-
snam-
enoval
«
kiga

vnél soper te sváde; on je to ozhítal pervakam
ljúdstva, ter je ukasal ob saboteh méstne vrata sa-
préti in varvati, de je kupzhevavze odpravil. Slaſti
pa ní poterdil, de so se nektéri f ptujzi, ki so v
ſoféſki ſtanovali in malíke molíli, sarozhili; ter je
brata vélikiga duhóvna, ki je ſhanabalatovo hzhér sa
shenó vsél, is méſta ſpódil. — Šplòh se terdi, de
je umerl v létu 407 pred Kriſtufam.

Makabêji.

XXV. Kervoshêljni Antioh.

L Mak. 1, 1-66.

je Ne-
e bilo
bili na
ki in s
ter so
e ſhel
l pred
elnam
y per-
rosno
i so se
d Je-

ſadnji Persanſki kralj Dari Kodoman je bil od
Mazedonſkiga kralja Alekſandra uſhúgan. Tode
kraljeſtvo Alekſandra je kmali po njegovi ſmerti
v vezh délov raspadlo, in Judje so bili vpervizh
Egiptovſkimu kralju podloſhni; f zhaſama pa so
ſe ſirſkim kraljem podvergli, in ſmed téh jih je
kralj Antioh nar huje imél. Is Egipta naſaj gre-
dé je plánil nad méſto Jeruſalem, ga je porópál,
oſimdefet tavshent ljudí, tudi shena in otrok po-
móril, ſhtirideſet tavshent vjétih prezh pëljal, in
ſhtirideſet tavshent v ſúſhnoſt prodal. Je tudi pre-
klinjal Boga, ter ſhel v ſvetiſhe, in ukasal vſe ſlató
in frebró, ſlato miſo, altar in ſvézhnik s vſimi
ſlatimi poſodami vréd odvséti; tudi podsémeljſke
hrame je preiſkal. Veſ róp je snéſel 1800 talen-
tov ſlatá.

je Ne-
e bilo
bili na
ki in s
ter so
e ſhel
l pred
elnam
y per-
rosno
i so se
d Je-

Dvé léti po tem je ſopet poſlál ſvojiga vój-

voda Apolónija s dvéma tavshent bojakov v Jerusalemu. Kakor hitro je bil Apoloni v mésto prifhel, je ukasal veliko Judov umoríti, mésto obrópati, ôginj podloshiti, sidóve rasdjati, veliko shená in otrók v sushnost peljati. Sionski grad je s novim osídjem obdal, in bojaki, ki so ondi stanovali, so Judam branili v tempelk flushbi boshji sahajati; veliko krvi je bilo prelite, in svetishe ognushêno. Kar je bilo Judov v méstu, je beshalo, in le ptujzi so v méstu ostali.

Na tó je Antioh ukasílo rasposlál po vsem svojim kraljéstvu, de mórajo vsi njemu podloshni naródi flushbo boshjo po enako opravljati. Malikovavzi so tórej svoje rásne shêge popusili, ter se dershali Antiohoviga ukasila. Veliko Judov je od vére odstópilo, darovalo malíkam, in sabóto gnufilo. Antioh je tudi poslal êniga svojih dvórníkov v Jerusalemu, de bi Jude móral, malíke zhasíti. Ta je v Jerusalemski tempel malika postávil, in verh shgavniga altarja majhin altar narédil, in je nanjem maliku daroval. Tudi v tempel, ki so ga Šamarjani na Garizimski góri iméli, je malika postavil.

Odlé pa je bil vsak ktéri je Mojsefovo postavo spolnoval, smerti kriv; bukve postave so bile, kjérkoli so jih nashli, prezh vséte, rastergane in soshgane. Po vsih méstih so malíke postávil, in méstnjani so jim mógli darovati, in svinško mesó jésti. Obrésane otróke so pred hishami obéshali, in njih, kteri so jih obresali, moríli. V Jerusalemu sté bile dvé máteri, ktere so svoje otróke obresale, ozhitno skos mésto peljane, in s otrózi v narozhji vréd zhes sid pahnjene. Po vsih mestih so bili rasposlani bojaki, de bi Jude filili, natanko spolnovati kraljevo povélje. „Veliko smed Israelskiga

ljudstva pa je terdno sklenilo, nizh ognusheniga ne jésti; ter so bili perpravljeni raje umréti, kakor s ognushenimi jedmí ofskruniti se, in niso hotli svéte postave boshje prelomiti, ter so bili pomorjeni.“

XXVI. Eleazar.

II. Mak. 6, 18-31.

„Eleazar, édin pervih písmoukov, perlétin mósh, in lépiga obrása je bil filjen, svinško mesó jésti, ter so mu ústa rasklépali. On si je pa isvôlil visôko zhahtitljivo smert, in ne sanizhljiviga shivljenja, ter je shel radovoljno v smert. Ker je pa premislil, kaj de ga zhaka, je pohlévno terpel, ter sklênil, v nizh pregréshniga ne dovoliti is ljubesni do shivljenja. Oni pa, ki so sravin stali, so bili prevelikiga usmiljenja ginjeni, kér so bili she davno s moshem prijatli, so ga na stran vséli in profili, de bi si dal mesá pernêsti, ktériga bi smel jésti; in se hlínil od (*malikam*) darovaniga mesá jésti, kakor je bil kralj sapovédal; de bi se po tem takim smerti otél; savolj stare prijasnosti do moshá, so mu to usmiljênje skasovali.“

„On je pa jél premishljevati svojo zhahtitljivo perlétnost in starost, svojo plemenitno rodovino in své lasé in nedolshno sadershanje od otrozhjih lét; ter je hitro po sapovedih svéte in od Bogá dane postave, odgovóril, de hozhe raje pred zhasam v grob iti. Ter je djál: „Ne spodóbi se moji starosti, hlínite se, de bi se veliko mladénzhev dálo sape-ljati, ker bi míslili, de je devétdefet lét stari Eleazar ptujo véro na-se vsel, savolj mojiga hlinjênja in savolj malo zhasa sanizhljiviga shivljenja;

in de bi si jest f tem v svoji starosti madesh in pogubljenje navlékel. Sakaj akoravno se sdej zhlo-
véfhkih shtrafing otmèm, vender rôki Vfigamo-
gozhniga ne bom ne shiv ne mertev odshel. Torej
ako serzhno umerjem, bom stárosti vrédin spos-
nan; mladenzhem pa bom mozhan sglèd popu-
stil, ako radovóljno in serzhno sa tako imenitne
in svete sapovedi zhástitljivo umerjem.“

„Kader je bil tó isgovóril, so ga sdajzi k
terpljenju peljáli. Uni pa, ki so ga peljali, in so
malo poprej usmiljeni bili, so se rasferdíli savolj
téga, kar je bil govoril, kér so mislili, de je is
prevsétnosti govóril. Ko je pobívan shé pojémal,
je sdíhnil in rékel: „Gospod! ki imáfh svéto uzhe-
nost, gotóvo véfh, de na trúplu húde bolezhné
terpím, po duhu pa to radovoljno terpím is stra-
hú do tebe.“ On je tedej takó shel is svetá, in ni
le mladénzhem, ampak tudi všimu naródu spomin
svoje smerti v sglèd krepósti in serzhnosti sapústil.“

XXVII. Sédim bratov, in njih mati.

II. Mak. 7, 1-41.

„Tudi sédim bratov je bilo s njih materjo
vréd prijétih, in od kralja móranih soper postá-
vo svínsko mesó jésti; ter so bili s bizhi in s jer-
meni tepeni. Edin njih, kateri je bil prvi, je takó
rékel: „Kaj ishesfh? in kaj hozhesfh od nas své-
diti? perpravljeni smo, raji umréti, kakor boshje
sapovedi svojih ozhakov prelomiti.“ Kralj se je te-
dej rastogotil, ter je ukasal ponve in bronzhéne
kôtile rasbéliti; so jih bili koj rasbelíli, ter je ré-
kel njemu, kateri je bil prvi govóril, jesik od-

résati, kosho s glave potegniti, mu roké in nogé odlékati prizho drugih bratov in mátere. In ko je bil shé vef vef omagal, je ukasal ôginj permakniti, in ker je she sôpel, ga pêzhi na ponvi; in ko je bil dolgo zhafa na-nji muzhèn, so se drúgi (bratje) in mati med seboj opominovali serzhno umréti, rekozh: „Gospod Bog bo na svestôbo poglédal in s nami usmiljenje imel, kakor Mojsef v sahválni pésmi sprizhuje.“

„Kader je bil tedej prvi takó umerl, so druga peljáli, ga saframovat; in so mu kosho s lasmí vréd s glave potegnili, ter vprashali, ali hozhe poprej jésti, predin bo po vřim shivótu na fléd-njih udih pekljen. On pa je v domázhim jesíku odgovóril, rekózh: „Ne bom stóril.“ Savolj téga je tudi on vřléd perviga, ravno tó, kar prvi terpel; in ko je she pojémal, je rékel: „Tí nar hudobniřhi nam řzer sedajno shivljenje vsámesh; tode kralj řvetá bo nař, ki savolj njegóvih sapóved umerjemo ob vřtajeñji, k vézhnimu shivljenju obúdil.“

„Sa tém je bil trétji saframovan, in ko mu je bilo ukasano, je hitro jesik pomóлил in serzhno roke is-řtégnil, ter saupljivo rékel: „Is nebés řim tó prejél, tode savolj boshjih sapóved sdej sanizhújem, kér od njega to sopet sadobiti upam;“ de so se kralj in kteri so s njim bili, nad mladénzhevo řerzhnóřtjo zhudíli, ker je vse terpljenje sanizhevál.“

„In ko je bil ta umerl, so zhetertiga peřili, in po enakim muzhíli. In ko je ravno umiral, je tako govóril: „Bolje je nam, od ljudí morjenim, upanje iméti v Boga, de nař bo sopet obúdil; sakaj tebi vřtajeñje ne bo k shivljenju.“

„In so pétiga perpeljali, ter ga terpinzhili. On pa se je v kralja oserl, ter djal: „Ker imash oblast do ljudi, in si vender strohljiv: délash kar hozhesih; tode ne misli, de je nash ród od Bogá sapushèn. Le malo pozhákaj, in bosih videl njegovo veliko mózh; kakó bo tebe in tvoj sárod peklil.“

„Vfléd téga so peljali shéftiga, in ko je pojémati sazhél, je takó govóril: „Nikar se v nemar ne móti; sakaj, mí savolj sebe to terpimò, ker smo soper svojiga Bogá greshili, in zhúda vrédne rezhí so se nad nami godile; tí pa ne misli, de bosih shtrafigam odsihel, ker si se soper Boga bojevati se, predersnil.“

„Mati pa, ki se nad-njó ni mózhi sadošti zhuditi, in ki je spomína pobóshnih vrédna; ktéra je en dan svojih sédim finov umréti vidila, in pohlévno terpéla savólj upanja, ki ga je v Bogá iméla: je modrósti polna, serzhno njih flédnjiga v domazhim jesíku opominovála, in shénsko slabósti móshko serzhnostjo drushila, ter jim djala: „Nisim vam dala ne sape, ne dushe, ne shivljenja, in vas flédnjih úde nisim jest stavila vkúp; temuzh stvarnik svetá, kteri je dal zhlovéku rojénimu biti, in kteri je sazhétnik vsih rezhí; on vam bo milostvo sopet dal sapo in shivljenje, ktero ví sdej sanizhújete savolj njegovih sapóved“

„Antioh pa je ménil, de ga sanizhuje, je tedej njé ozhitanje v nemar puštil, in ker je le narmlaji she shivel, ga ni le s besédami opominjal, temuzh mu tudi s perségo obljubil, de ga hózhe bogatiga in frezhniga storíti; in ako se od ozhetovih sapóved odverne, ga sa priyatla iméti, in s vsim potrebnim preskerbétí. Kér se pa

mladenzh nikakor ni dal pregovoriti, je kralj poklizzal mater, in jo opominjal, da naj vsaj nar mlaji per shivljenji ostane. In ko jo je bil s mnogimi besédami pregovarjal, mu je obljubila, da hoize svojimu finu svétvati. Ona se je torej k svojimu finu sklonila, je kervosheljníga trínoga sanizhevala, ter v domazhim jesiku rekla: „Šin moj! usmili se mene . . , ki fim tebe do tih lét perredila. Pró-fim, déte! pogléj nebó in semljo, in vse kar je na njima; in védi, da je Bog tó in zhlovéshki ród is nizh stvaril; in po tem takim se ne boish téga trínoga bal, temuzh kér fi bil vrédin svojim bratam perdrushen biti, sprejmi smert, da te po tistim usmiljenji, ki ga upamo, f tvojimi brati vréd nasaj dobím.“

„Je she govorila, in mladénzh je rékel: Kaj zhakate? nisim pokórin sapóvedi kralja, temuzh sapovedi postave fim pokorin, ki nam je bila po Mojsefu dana. Tí pa, ki Hebréjem vsfaktériga terpljenja smishljujesh, ne boish odshel boshji róki. Sakaj mi tó savolj svojih gréhov terpimò. Akoravno se Gospod, nafh Bog nad nami nemálo serdí, naf posvariti in poboljšhati: se bo dal vender sópet správití f svojimi flushabniki. Tí pa, o pregréshni, in vsih ljúdi nar hudobníshi! ne napihúj se v némar f prasnim upanjem, ker se togotísh nad njegovimi flushabniki. Ker sôdbi vsigamogózhniga in vsigavedózhniga Bogá she nifi odshel. Sakaj moji bratje so se, ker so kratko terpljenje prestali, obljub vézhniga shivljenja vdeleshili; tí pa boish po boshji sôdbi f svojim napuham saflushe-ne shtrafinge terpel. In jest, kakor tudi moji bratje, dam shivljenje in dúsho sa ozhétne sapovedi;

ter prósim Boga, de bi se skorej nashiga naróda usmílil; in de bi tí v terpljenji in v nadlogah sposnal, de je on edíni Bog. Nad menoj pa in nad mojimi brati bo jénjala jésa Vfigamogozhniga, ktera je po saflushenji nad ves nash národ prishla.“

„Na tó se je kralj rastogótil, in se nad tem bolj kervosheljno, kakor nad všimi drugimi snófil, ker mu ni bilo vshezh sasmehovanimu biti. Tudi ta je tedej zhišt umerl, ker je v všim v Gospoda saupal. Na sadnje pa je bila vfléd finóv tudi mati umorjêna.“

XXVIII. Matatija.

I. Mak. 2, 1-70.

„Tiste dni se je vsdignil Matatija .: duhoven is Jerusalema, ter se na Modínski góri vstanóvil; in je imel pét finov: Janesa, Šimona, Juda Makabeja, Eleazarja in Jonatana. . Leti so vídili nadlóge, ki so ljudstvo terle po Judeji in v Jerusalemu. In Matatija je rékel: „Gorjé meni! pokaj sim bil rojen, de vidim stisko svojiga ljudstva, in stisko svétiga mésta, in de móram ondi prebivati, ko je sovrashnikam v roke dano? Svetishe je ptujim v last dano, in tempel je sanizhljivimu zhlovéku enak. Posode njegóve slave (*duhovni*) so v sushnost peljane; njegovi starejšhíni so po ulizah pomorjeni, in njegovi mladenzhi so pod mēzhem sovrashnikov. Kteri národ ni delèsh imél njegoviga kraljéstva, in ní od njegóviga rópa dobil. Vsa lepóta mu je odvseta. (*Mésto*) ki je bilo prósto, je sushno. Glejte! nash svetishe in nasha lepóta, in nasha slava je pušlôta, in naródi so jo ognu-

fili. Zhimu bi tedej she dalje shivéli?“ In Matatija in njegovi finóvi so svoje oblazhila pretergali, ter se oblékli v ojsre oblazhila in so možnó shalovali.“

„In so tjè prifhli, ki so bili poslani od kralja Antioha, de bi njih, ki so v Modínsko mesto sbeshali, morali, (*malíkam*) darovati, in kadilo ushigati, in od boshje postave odstopiti. In veliko Israelskiga ljudstva jih je pervolilo, in k njim stopílo; Matatija pa in njegovi finóvi so stanovitni ostali. Kteri so pa bili od Antioha posláni, so Matatiju govorili in djali: „Pervák fi, in nar imenitníshi in mogózhin v tem méstu, in imash veliko finov in bratov. Torej perstópi prvi, in stóri po kraljevim povelji, kakor so storili vsi narodi, in Judejski moshjé, in ktéri so v Jerusalemu ostali; in tí in tvoji finovi bote kraljevim prijatlam pershtéti, in oblagodarjeni s slatam in srebrom, in s mnogimi daríli.“

„Matatija je pa odgovóril, in rékel na glas: „Ako bi bili ravno vsi naródi kralju Antiohu pokórni, in bi néhali po postávi svojih ozhétov flushiti, in bi po njegovih ukasilih delali: bomo vender jest, in moji finovi, in moji bratje postavi svojih ozhétov pokorni. Bog nam bódi milostiv; ni nam korístno postavó in sapóvedi Bogá sapustiti; mí ne bomo poslušali besedí kralja Antioha, in ne bomo darovali, de bi sapovedi svoje postave lomíli, in po drugi poti hodili.“

„In kader je bil tó isgovóril, je néki Jùd prizho vsih perstópil malíkam darovat na altari v Modinu, po kraljevim povelji; in Matatija je vidil, in je bil shaloftin . . in serd se je v njem vnél po povélji postave; ter je planil in

ga na altarji umóril; in tudi mosha, ki ga je bil kralj Antioh poslal, in ki je móral k daritvi, je ravno takrat umóril, ter je altar poderl; in se je sa postavo potégnil, kakor je bil Finees Zamritu .. storil. In Matatija je v méstu na glaf savpil, rekozh: „Vsak, kateri je sa postavo vnét, in der-shati hózhe savéso, naj gré sa menojo.“ In on, in njegóvi finovi so beshali v goré, ter so popuflili, karkóli so iméli v méstu.“

„Po tem je veliko tistih, ki so se postave in pravize derskali v pufhavo potegnili; ter so se ondi vstanovili oní, in njih otrozi, in njih shené f shivíno vréd; sakaj nadloge so jih bile obdale. Kraljevim flushabnikom pa in bojakam, ki so bili v Jerusalemu .. je bilo nasnanjeno, de je nékej mósh, kateri so kraljevo povelje v nemar pustili, v pufhavo na fkrivne kraje pobégnilo, in de jih je veliko sa njimi fhlo. Ter so sdajzi nad-nje fhli, in so se jéli s njimi bojevati sabotni dan, ter so jim djali: „Ali se fhe sdej v bran stavite? pójte ven, ter storite po povelji kralja Antioha, in bote shivéli.“ In so djali: „Ne pojdemo ven, in ne bomo storili po kraljevim povelji, in ne gnuflili sabóte .. Umrímo vfi v svoji pripróshini; in pri-zhevala bota sa naf nebó in sémija, de naf po krivizi morité.“ Torej so sovrashniki ob sabotih s vojsko nad-nje hodili, in jih veliko pomorili.

„In Matatija in njegovi priyatli so svédili, in so savolj njih slo shalovali. Ter so edin drugimu rekli: „Zhe bomo vfi délali, kakor nafhi bratje delajo, in zhe se sa svoje shivljenje in sa svojo postavo ne bomo vojskovali soper naróde; naf bodo hitro f semlje potrebili.“ Torej so takrat fkle-

nili
fabo
ume
shil
okoli
soval
fabo
ter j
mózh
ferdi
vo,
kov;
svojil
imé
sposn
ob zh
fal g
boshj
duho
fal v
zhevá
ufmil
se je
Ko so
isple
fhine
rodú
opésh
ka; s
danf
je v f
nil. T

nili, rekozh: „Kdorkóli s vojsko nad nas pride sabotni dan, se bomo s njim vojskovali, de ne umerjemo vsi, kakor so našhi bratje po skrivaliških umerli.“ Matatija pa in njegovi tovaršhi so okoli hodili, in altarje podírali, in otroke obrezovali, kolikor so jih dobili; ter so podili pred sabo prevsétne, in délo se jim je frezhilo.“

„In Matatiju se je zhaš perblishal umréti, ter je rékel svojim finóvam: „Sdej je prevsétnost mózh dobila in pokorjenje; zhaš so rasdjanja in serdite jése. Torej, finovi! bodite vnéti sa postavo, in dajte svoje shivljenje sa savéso svojih ozhákov; ter se spomnite dél ozhétov, ki so jih ob svojih zhaših storili; in bote velíko slavo in vézhno imé doségli. Ni bil Abraham v skušnjavaí svést sposnán, in mu je bilo shtéto v pravizo. Joshef je ob zhasu svoje stiske sapoved dershal, ter je postal gospod zhes Egipt. Našh ozhe Finees se je sa boshjo zhašt vnél, ter je dobil savéso vezhniga duhovstva. Ker je Josve povelje ispólnil, je postal vojvoda Israelski. Ko je Kaleb mnóshizi spri-zheval, je delèsh prijel. David je savolj svojiga usmiljenja kraljev sedesh sadobil vékomej. Ker se je Elija sa postavo ponéfel, je bil v nebó vsét. Ko so Ananija, Azarija in Misael verovali, so bili ispleména résheni. Daniel je bil savolj svoje priproshine is gerla lêvov otét. In takó preiskujte od rodú do rodú; sakaj kdorkoli va-nj saupa, ne bo opéshal. In ne bójte se besedí gréshniga zhlovéka; sakaj njegóva zhašt je bláto in zhervojédina; danš se vsdiguje, in jutri ga ni najti; ker on se je v svoj prah povernil, in njega spomín je sgínil. Torej, finovi! bodite serzhni, in moshko se

ponášajte sa postavo; sakaj v nji bote zhašt sadobili. Gléjte! vém de je Šimon vaš brat dober svetovaviz; njega vselej slušajte, in on bo vaš ôzhe. In Juda Makabej, kteri je is mladiga mo-zhan junák, bodi poglavár vojskni trúm, in on naj se sa ljudstvo vojskuje. Špravite k sebi vse, ki postávo dershé; in mas hujte se savolj krivíze do svojiga ljudstva. Povernite naródam, kar so se sadolshili, in iméjte pred ozhmí sapoved postave.“

„Ter jih je blagoslóvil, in se je sdrushil f svojimi ozháki... in njegovi finóvi so ga pokopali v gróbbi svojih ozhétov v Módinu, in vsi Israelzi so ga grosno obshalovali.“

XXXIX. Juda Makabej.

I. Mak. 3, 1-60. 4, 1-59.

Sa Matatijem se je vsdignil njegov fin Juda Makabej, kteri je bil serzhin in mozhan, kakor mlad lev; on je f svéstimí Israelzi, ki jih je bilo okoli shéšt tavshent, po deshêli hôdil, je satíranim pomagal, in se tudi mashevál nad njimi, ktéri so hotli ali f sílo, ali f svijázho ljudí v malikovanje sapeljati. Apolóni, kteriga je Antioh oblastníka postavil, in ktéri je boshje ljudstvo hudó pregánjal je s velíko vojsko shel nad Júda; Juda ga je pa ushugal in osmertil, drugi pa so pobégnili. Juda mu je vsél mezh, in ga je nôfil do smerti.

Na tó je prishel Šêron poglavar Širfskih trum, bojevat se s Judam Makabejem. Juda mu je shel napróti. Ko so pa njegóvi tovarshi trume sovrashnikov uglédali, jim je serzé vpádalo, ter so rekli Judu: „Kakó se bomo samôgli takó veliki in môzhni

trumi
slábi o
bo ve
oblizn
ljudi
truma
dejo r
raskro
in naf
shivlje
šerl p
K
nil; in
je bés
slo ser
trúm
iti, jih
deliti;
poslal
f trém
v Jude
naróda
skupej
njegov
sebi sb
Ondi f
f pepél
in se n
Juda ji
ní, in
bojeval
in naf
jemo v

ast sa-
dober
o valh
a mo-
in on
i vse,
vize do
se sa-
stave.“
ushil f
kopali
sraelzi

n Juda
kakor
je bilo
íranim
téri so
ovanje
íka po-
gánjal
je pa
. Juda
i.

trum,
je shel
rashni-
rekli
nôzhni

trumi v bran stávití, ker naš je malo in smo danš
slábi od posta.‘ In Juda je rékel: „Lahko se sgotí, de
bo velika truma od majhne premágana; in pred
oblizhjem Bogá nebés je eno, s veliko ali málo
ljudi réshiti; sakaj premága v vojski ni s veliko
trumami, temuzh is nebés pride mozh. Uni pri-
dejo nad naš s divjimi trumami, in napúhnjeni,
raskropit naš, in našhe shené, in našhe otrôke,
in naš obropat: mí pa se bomo bojevali sa svoje
shivljenje, in sa svojo postavo; Gospod sam jih bo
šerl pred našhim oblizhjem; ví pa se jih ne bojite.“

Ko je pa bil dogovóril, je sdajzi nad-nje pla-
nil; in Šeron je bil s trúmami vréd ushugan, ter
je béschal na Filistejsko. Antioh, to slishati, se je
slo serdí, ter je poglavarju Lísiju pol vojskni
trúm in slonov isrózhil, in mu ukasal nad Jude
iti, jih potrebiti in njih deshelo med ptujze ras-
deliti; Antioh pa je shel na Persansko. Lísija je
poslal tri vojvode Nikanorja, Timoteja in Gorgija
s trémi tavshent moshmí in sédim tavshent kójniki
v Judejo. Vse je mislilo, de bo kóniz Judovskiga
naróda; zlo kupzhevavzi so prishli od vsih krajev
skupej vjéte Jude od Širzov kupovat. Juda pa in
njegovi bratje se niso prestrašili, temuzh so k
sebi sbrali majhno mnóshizo, ter so se sosli v Maffi.
Ondi so se v ojsre oblazhila oblékli, glavo potréšli
s pepélam, ter ozhitno boshjo flushbo opravljali;
in se niso bali, desiravno so bili v húdi stíski. In
Juda jim je govóril: „Prepafajte se, in bodite serzh-
ní, in perpravite se na jutrejšni dan, de se bote
bojevali s temi naródi, ki so prishli nad naš, naš
in našhe svetishe konzhat; sakaj bolje je, de umer-
jemo v vojski, kakor de nesrézho svojiga naróda

glédamo in svetishta. Tode kakor je vólja v nebésih, tako naj se sgodi.“ Le s trémi tavshent moshmí je plánil nad Širze, ki jih je bilo veliko vèzh, in jih je raspódil, ter shel s svojimi tovarshi v Širsko shotorje, kjér je veliko rópa dobíl. Po tém so shli domú, in so péli psalm, ki se s témi besédami sazhnè: Hvalite Gospoda, ker je dober, kér vekomej je milost njegova.

Poglavarju Lísiju je to grosno hudó djalo, torej se naflédnje léto s shestdeset tavshent péshzi in pét tavshent kojniki shel v Judejo. Juda mu je shel napróti s deset tavshent moshmí, je mólil k Bogu, ter plánil nad sovrashnike, jih ushúgal, in pét tavshent Širzov je mertvih obleshalo. Odlé se Lísija vezh ni upal nad Jude iti, torej se je na Širsko vernil; sakaj serzhnost Judovskiga naróda je ráfla, kér je bilo njih upanje v Bogá uterjeno.

„Juda pa, in njegovi bratje so rekli: „Gléjte! nasli sovrashniki so poterti; pójmo torej góri svetishe ozhistit in ponovít.“ In vsi bojaki so se sbrali, ter góri shli na goro Šionsko. In so vidili svetishe sapusheno, in altar ognushen, in vrata loshgane, in po dvórih s germóvjem porásheno, kakor v gojsdu ali v hribih, in hrame rasdjane. Ter so pretergali svoje oblazhila, in so možhnó shalováli, ter svoje glavé s pepélam potréfli. Ter so se na obras vergli na semljo, s trobentami, ki se s njimi snamnje daje, trobili, in vpili v nebó. Na tó je Juda ukásal nékej moshém, bojevati se soper tiste; ki so bili v gradu, de je bilo svetishe ozhísheno.“ Shgavni altar, ki je bil ognushen, so poderli, in noviga postavili, ter so spét darovali na njem pét in dvajféti dan devétiga mes-

za, ki
mészov

ter so
ki jim
vali ó
nih, f
je bil
je bila
vsa m
posvez
ofim
radeva

is Per
pravi
mésto
shla,
Antioh
je bil
bilo N
pa v
shih,
torej
néhan
kér j
Jerusa
dov sp
vle vi

za, ki so ga Kaslev imenovali. Trí léta in shéšt mészov so ga bili malikovavzi gnufili.

„In vse ljudstvo se je na svoj obras verglo; ter so molili in zhasili njega, ki je v nebésih, in ki jim je dal frezhnim biti. In altar so posvezhevali ósim dní, ter so s veseljem pernafhali shgavnih, spravnih in hvalnih daróv. In med ljudstvam je bilo grosno veliko veselje, in gnušôba naródovala je bila odpravljena. In Juda, in njegovi bratje, in vsa mnóshiza Israelska so skleníli, de naj se dan posvezhenja altarjeviga ob svojim zhasu vsako léto ósim dní od petindvajsetiga dné mesza Kaslev s radevanjem in s veseljem obhaja.“

XXX. Antioh shtrafan.

II. Mak. 9, 1-12. I. 6, 10-13. II. 9, 13-28.

„Tífti zhas je Antioh osramotén nasaj shel is Persije. Sakaj on je prishel v mésto, ki se mu pravi Persépol, in je hotel tempel porópati in mésto rasdjati; tode mnóshiza se je oroshêna sofhla, ter so bili odpojeni; in po tem takim je Antioh sbéshal, in osramotén nasaj shel. In ko je bil prishel bliso Ekbatane, je svédil, kar se je bilo Nikanorju in Timoteju permérilo. Kér se je pa v jési napuhóval, je sklénil savolj krivíze tíftih, ki so ga odpodili, nad Judi mashevati se; torej je rékel prav hitro vositi, in se je neprenéhama vósil, ko ga je nebésška sôdba gnala; kér je bil takó prevsétno govóril, de hozhe v Jerusalem iti, in ga v grobljo k pokopalíshi Judov spremeniti. Tode Gospod, Israelov Bog, kateri vse vidi, ga je s neosdravljivo in nevídno boles-

nijo udaril. Ko je bil namrežh to isgovoril, so se ga hude bolezhine v dróbu lotíle, in grôšno klanje v oferzhji; in szer po vfi pravizi; kér je on s velikimi in novimi martrami drugih drób víl, in ni zlo nizh od svoje hudobíje odjenjal. Verh téga, pa je poln napúha, in vnét od jése nad Judi, ukásal, hitro napréj vosíti; ter se je permerilo, de je, ko je takó hitel, s vósa padel, in na udih filno terpel, kér se je telo slo poterlo. In on ktéri je bolj napuhnjen, kakor se misliti da, ménil, de samôre tudi s valóvi morjá ukasovati, in nar víshi goré téhtati, je bil sdej do tal ponishan v nosílnize nesèn, in je sprizheval boshjo mozh, ki se je nad njim raskasala; sakaj is shivota hudobnika so zhervi léslí, in njemu shivimu je méfó v bolezhinah odpadalo; njega dúh in smrad je tudi vojskne trume nadlegoval. In ktéri se je malo poprej svésd neba dotikati mislil, njega nihzhè ni môgel nësti savolj smradú, ki ga ni bilo mozhi preterpéti.“

„Torej je jél od grôsniga napúha odvernjen sámiga sebe sposnovati; kér ga je boshje pokorilo opómnílo, in kér so njegove bolezhíne spótama hujshi perhájale. In kér she on sam ni môgel svojiga smradú šterpéti, je tako govóril: ‚Spodóbi se, de se umerljivi zhlovek Bogú podvershe, in de se Bogú enákiga ne déla.‘ Ter je sklizal vse svoje prijatle, in jim je rékel: ‚Spanje beshí pred mojimi ozhmí, ter fim omágal, in serzé mi je vpadlo savolj škerbí; in mislim v svojim serzu: V káko štísko fim sabrédil, in v káke valóve shalošti, ki me sdej obdája; jest, kteri fim bil velél in ljubljén v svoji mogózhnosti. Sdej se pa

spomn
ril, in
ki je l
vavze
me sa
like sh
„
riga m
shélel
ga v p
(trupl
ki jih
ril, de
s otroz
ti; de
s nar
pofód
far bo
pojúdi
mogóz
Je
in jim
in pre
kakor j
ráh pra
stufovin
sdihov
tóvo b
bilo nj
le strak
tho na
mlajsh
dal „d

oril, so
grôšno
r je on
vîl, in
h téga,
l Judi,
merilo,
a udi h
In on
la, mé-
rati, in
nishes
mozh,
ta hu-
je me-
smrad
ri se je
ga nih-
ni bilo
ernjen
poko-
ne spó-
ni mô-
spodó-
ershe,
sklízal
beshí
rzé mi
m ser-
valóve
bil ve-
se pa

spomnim hudobíj, ki fim jih v Jerusalemu stó-
ril, in fim od ondód vse slató in frebró pobrál,
ki je bilo ondi; ter fim poslal, nedolshne prebi-
vavze is Judeje potrebit. Torej sposnám, de so
me savolj téga té nadlóge sadéle; in gléjte! ve-
like shálosti kôníz jêmljem v ptuji deshêli.“

„Ta hudodélnik pa je prôfil Gospoda, od kte-
riga mu ni bilo usmiljenje odménjeno. On je sdej
shêlel mésto isprostiti, ki je dirjal proti njemu,
ga v prah spremenit, in k pokopalishu smetanih
(truplov) naredit; in obljubo dela, de hozhe Jude,
ki jih zlo pokopalisha ni vredínil, temuzh govó-
ril, de jih bo ptizam in sverínam rastergati dal in
s otrozi vréd pokonzhàl, Atenjanam enáke storí-
ti; de bo svéti tempel, ki ga je bil poprej obrópal,
s nar drashjimi daríli olépsshal in veliko svétih
posód narédil, in is svojih perhódkov podélil, zhe-
sar bo k daritvi tréba; in verh téga, de se bo
pojúdil, in vse kraje semlje prehódil, in boshjo
mogózhnost osnanová.“

Je tudi prijasno in poníshno písal Judam,
in jim je svojiga finú perporózhil. „Ta ubijaviz
in preklinjevaviz je tedej prav hudó udarjen, in
kakor je bil on s drugimi ravnal, na ptujim v go-
ráh prav shalostíno umerl;“ v létu 162 pred Kri-
stusovim rojstvom, ko je bil 39 lét star. On je szer
sdihoval k Gospodu, pa ni sadobil usmiljenja. Go-
tóvo bi bil tudi on usmiljenje nashel, ko bi se
bilo njegóvo serzé od prave grévinge vnélo. Tode
le strah pred smertjo je njegóvo obupajózho du-
sho navdájal, in spolnílo se je, kar mu je bil nar-
mlajshi sedmérih Makabejskih bratov pred pové-
dal „de bo v terpljenji in nadlógah sposnal, de

je on (*Gospod*) edini Bog.“ Sa Antioham, kteri je bil tudi imenovan Epifan; je nastopil njegov sin Evpator; kér je pa ta še le devét lét star bil, je namésti njega Lísija kraljestvo ofkerboval.

XXXI. Nebéshki kojniki.

II. Mak. 10, 1-38. 11, 1-39.

Idumeji pa, kterim so se tudi nektéri ne-svésti Judje perdrushili, so spet jéli pravoverne Israelze nadlégovati, ter so jim nékej gradóv vséli. Juda pa in njegóvi tovarshi so molíli k Bogú, planíli nad-nje, jih ushúgali, jim veliko gradov vséli, in okóli dvajset tavshent mósh osmertili.

Na tó je shel Širski vojvoda Timotej, kteriga je bil shé pred dvéma létama Juda premágal, s veliko vojskó nad Jude. „Juda Makabej pa, in kteri so s njim bili, so, ko se je blishal, Gospoda profíli, ter so glavó s praham potréfali, in v ojštro oblézheni, se pred altar vergli na obrás, de bi jim bil milostiv, njih sovráshnikam pa sovráshin, in de bi nasprotnikam nasprotoval, kakor govóri postava. Po molítvi pa so ségli po oróshji, ter so shli delez is mésta, in ko so bili bliso sovrashnika prishli, so se vstanovili. Ob solnzhuim vs-hódu pa so se jéli od obéh straní bojevati; leti sfer so memo serzhnósti, Gospoda poroka smage in frézhe, iméli; uni pa samó serzhnost sa vóyvoda v vojski. In ko so se prav možhnó bojevali, se je sovráshnikam pet mósh na konjih is ne-bá perkasálo, ki so bili s slatimi bersdami osnáshe-ni, in so Júde vodíli; in dva smed njih sta Makabeja v frédi iméla, ter ga s svojim oroshjem várvala;

de ni bil ránjen; v sovráshnike pa so pshize in stréle metáli; in po tem takim so f slepôto omamljeni in f smôtnjávo navdáni, padali. Pobítih pa je bilo dvajset tavshent pet sto (*péshzov*) in shešt sto kojnikov.“ Timotej je sbéshal v Gazarfski grad, v kterim je njegov brat Kárea sapovedováł. Juda je grad oblégel; sovráshniki pa, ki so bili v njem, so jih saframováli in kléli. Tedej se je vsdignilo dvajset mladénzhev, so ropíli f filo v grad, in drugi sa njimi; ter so poshgali grad in so vjéli tudi Timoteja in Karea, ki šta se bila poskrila, ter so ju osmertili. „Po tem so f pésmami in f hvaljénjem slavili Gospoda, ki je bil Israelu tolikofhno dobroto skasal, in jim smágo dodéłil.“

Po tém je shel Lísija, oskerbník Širfskiga kraljéstva, s veliko vojskó, namrezh s ofimdeset tavshent peshzi, s vfimi kojniki, in s ofimdeset slo- ni nad Jude. Mislil je Judovsko ljudstvo popól- nima podvrézhi, is tèmelpna vèlik dobizhik dobivati, in vèlikiga duhovna vfako léto sa dnar postaviti. On je légel pred Betšúrfki grad, ki je bil kakih shéšt úr od Jerusalema. Juda in njegovi to- várfhi to slifhati, „so s vfim ljudstvom vréd, s jókam in solsámi Gospoda profili, de bi dobriga angela poslál Israelzam na pómozh. In Makabej je prvi ségel po oroshji, ter druge spodbudováł, de bi fhli s njim v nevárnost, ter pomagáli svojim bratom. In ko so s dobrovóljnim serzam skupej fhli, se jim je sunej Jerusalema kójnik v béli- m oblazhilo in f slatim oroshjem perkasal, ki je pred njimi shel, in súlizo súkal. Takrat so vfi vkúp milostiviga Gospoda slavili, in so serzhni postáli, ter so bili perpravljeni ne le ljudí, ampak tudi

nar hujšbi sverí, in shelésne sidóve podréti. Tedej so shli s veselím serzam, ker so iméli pomozhnika is nebés, in nad sabo milostiviga Gospoda. Lévam enáki so tedej planili nad sovrashnike, ter so pobili enajst tavshent péshzov in tavshent sheft sto kójnikov; ter so vse sagnáli v bég, véliko pa jih je bilo ránjenih, ter so bres oroshja utékli. Zlo Lisija je nesrámmo beshal in utékel. In ker ni bil bres pámeti, je sam per sebi premislil, de se pománjshan, in je sposnál, de so Hebreji nepremagljivi, kader jih pomózh vsigamogózhniga Bogá podpíra; ter jim je sporózhil in obljubil, de jim bo vse pervótil, kar je prav, in kralja pogovóril, de se s njimi sprijasni.“

Juda je pervótil Lisijevim próshnjam; tedej je Lisija kralju písal, in kralj mu je odgovóril, de je tudi njegóva vólja, de v prihódno Judje prósto po svoji véri in svojih pravízah shivé. Lisija je Judam kraljevo vóljo v listu nasnánil, in kralj sam jim je list poslá, v katerim jim je dovótil v njegovim kraljestvu shiveti, opravila opravljati, Judovske vére dershati se. Ta list je kralj po Meneláji, vélikim duhóvnu poslá. Menelaj pa je bil malopridin zhlovek, kateri je bil s dnarji to svéto flushbo na-se správil, kateri je bil kriv smerti práviga velikiga duhóvna Onija, in kriv tolikanj nesfrézh, ki so Jude sadéle. Po tem ko je bil mir narején, se je Lísija s vojsko vernil domú.

XXXII. Judova skerbljivost sa mertve.

II. Mak. 12, 1-46.

Komej pa de so Judje polje obdelovati sa-

ti. Te-
 éli po-
 spoda.
 hnike,
 vshent
 g, véli-
 roshja
 utékel.
 i pre-
 so He-
 igamo-
 zbil in
 prav,
 i.“
 tedej
 ovóril,
 Judje
 vé. Li-
 il, in
 je do-
 oprav-
 kralj
 enelaj
 dnarji
 l kriv
 a kriv
 m ko
 lomú.
 rtve.
 ti sa-

zhéli, so kmali sposnali, de s he nimajo praviga mirú. Širski poglavárji jim niso dali pokója. Verh tega so pa prebivávzi Jópstkiga mésta néko prav húdo rézh storíli; prijasno so k sebi povabili né-kej Judov, in leti so se s svojimi shenámi in otrózi v njih zhólne podáli; kader so bili pa nekóliko od bréga prishli, so jih okóli dvesto potopíli. Juda, to slishati, je po nôzhi barke v brodíshti Jopstkiga mésta posmodil. — Tudi prebivávzam Jamníschkiga mesta, kateri so tudi Jude salesováli, je barke poshgal.

Všled téga je shel zhes Jordan nad Timoteja, kateri je bil sin tistiga, ki je v Gasarefshkim mestu koniz vsél. Kakor hitro so pa Judovske trume uglédali, jih je strah spreletel, ter so besháli, in okóli trideset tavshent jih je bilo osmertenih. Š to smago je Juda vso Galaafshko deshelo v last dobil; ter se je v Jerusalem vernil, in je ondi binkefhtni prasník obhájal.

Po prasníku so shli nad Idumeje; Juda je klizal v Gospóda, in je svoje továrshe s svétimi pésmami spodbudováł, ter sagnal v bég Idumeje. Po tem je shel s svojimi kardéli v Odolamsko mésto; ondi so se ozhisheváli in sabóto prasnováli. „Naslédnji dan pa je Juda s svojimi prishel, trupla pobítih pobrat, in k stárfhem polóshit v pokopalíshta ozhákov. Pod súknjam pobítih pa so našli neke rezhi, ki so bile malíkam darováne, ki so bili v Jámnii, kar Judam postáva prepové. Vsi so tedej sposnali, de so uni savólj téga pádli. Šo tedej vsi slavíli pravízhno sodbo Gospodovo, ki je skrite rezhi raskásal. Torej so molíli in profíli, de bi bilo pregreshenje posábljenje. Juda,

nar serzhneji mosh je pa, ko so bili bíro storili dvanajst tavshent drahem srebrá poslal v Jerúsalem, de bi opravil sa gréhe mertvih daritev, ker je dobro in verno od vstajenja mislil; (ko bi namrežh ne bil úpal, de bodo, kateri so bili pobiti, vstali, bi bilo nepotrebno in prasno moliti sa mertve), in ker je mislil, de imájo tisti, kateri so v pobóshnosti umerli, obílno milost perhránjeno. Šveta in dobra je tedej misel moliti sa mertve, de bi bili résheni od gréhov.“

XXXIII. Matatijev sin Eleazar umerje.

II. Mak. 13, 1-26.

Širzi so she smirej Šionski grad v lasti iméli, so nadlegovali Jerusalemske prebivavze in njih, ki so hodili v tempel. Juda je tedej Šionski grad oblégel, in sklenil ga s filo v last dobiti. To je bilo Širskimu kralju sporozhêno; kralj in Lísija sta tedej s velíko vojskó fhla v Judejo. Pa tudi Meneláj se je k njim perdrúshil, in je prav svjazhno Antioha (*Eupatora*) prôfil, pa ne sa prid svoje domazhe deshele, temuzh ker je mislil, de bo v vélikim duhovstvu potèrjen. Tode kralj kraljev (*Bog*) je Antiohu serze soper gréfhnika obúdil; in ker je Lisija nasnánil, de je ta vfiga hudiga kriv, ga je ukásal, (kakor jim je bilo v navádi) na tistim kraji prijeti in umoriti. Je bil pa ondi stólp, ki je bil petdeset komólzov visok, in od vsih strani s pepélam nasút.. Od ondod je ukásal bogoróp-nika v pepél vrézhi, ker so vsi njéga pokonzhanje tirjali. In po ti postávi je prestópnik postáve Meneláj umerl, in ni bil pokopan. In szer po vsi

pravízi; ker je namrezh veliko hudiga soper boshji altar dopernéfel, kτέρiga ôginj in pepél sta svéta, je bil on v smert v pepélu obsójen.“ Sa njim je Širski kralj Alzima, kateri je bil tudi hudôbin, sa velikiga duhóvna postavil.

„Kralj je pa vef serdit prishel, ter se je hotel hujšhe, kakor njegov ozhe nad Judi snofiti. Juda, to slifhati, je ljudstvu sapovédal, de naj nozh in dan klizhejo v Gosпода, de jim bo tudi sdej, kakor vselej pomagal; ker so se bali, de bi jim ne odvseli postave, domovíne in svétiga tempelna; in de bi (*Gospod*) ne perpústil, de bi národi soper kléli ljudstvo, ki se je pred malo zhasam komej oddahnilo. Ker so tedej vfi vkup to storíli, in Bogá profili usmiljenje s jókam in postam, in zéle trí dní na semlji leshali, jih je Juda perpraviti se opominjal. Je pa f starejšhini sklenil poprej, ko bo kralj s vojskó v Judejo prishel in mésto v last spravil, ven iti, in to rézh Gospodovimu sklêpu isrozhiti. Ko je tedej vse môzhi Bogá, stvarnika svetá isrózhil, in svoje opominjal, serzhno bojevati se, in do smerti sa postávo, tempel, mésto, domázho deshelo in sa deshélane stanovitni biti, je sravin Modína vojskne trume postavil. In kader je bil svojim sa snamnje dal (*té beséde*): Boshja premága, je isbral nar serzhnéjšhi mladénzhe, ter je s njimi po nózhi na králev shotor plánil; in je v shotorji osmertel shtiri tavshent mósh.“

Ko se je dan sasnál je vidil Judov brat Eleazar flona, kateri je bolj osnáshen kakor drugi, ter je mislil, de je kralj na njem. Tífti zhas so namrezh flonam stólpe na herbet postavljali, v kterih

je bilo okóli trideset mósh. Eleazar je tedej fhínil med bojake, ki so flona obdájali, jih je veliko konzhal, flona prebódil; ter je padel flon in tudi Eleazarja osmertil. Širške trume so bile s stráham in trepétam navdáne.

Na to je kralj Jerusalem oblégel; ker se je pa néki vójvoda spuntal, in kralj nad-inj hotel iti, je mir narédil s Judi in ga s perségo poterdil; zlo dar je oprávil v tempelnu, in veliko daril podélil; Juda pa je postavil sa vójvoda in perváka. Kralj je kmali posábil svoje persége; ker je namrezh branishe tempelnovo možhno bilo, ga je ukásal, prédin je prezh shel, podréti.

XXXIV. Nebéfhka perkásin.

II. Mak. 14, 1-46. 15, 1-37.

Sa Evpatorjem je Demetri Širsko kraljéstvo nastópil; Demetri je poslal Nikánorja, in mu je ukasal, Juda vjéti in v Antiohíjo perpeljati. Nikanor je shel na Šionski grad, in je ondi térjal od duhovnov, ki so v tempelnovim dvóru daritve opravljali, de naj mu Júda in njegove tovaršhe isdajó; duhovni so se pervérili, de ne vedó, kjé de je Juda. Na to je Nikanor déšno rokó vsdignil proti tempelnu, in je duhóvnam perségel, de bo to hifho boshjo rasválil, altar poderl, in ondi malíku Bákhusu tempel postavil, ako mu Júda v last ne dajó. Kader je bil to isgovoril, se je událil. Duhóvni so pa svoje roké proti nébu vsdignili, ter klizali v shiviga Bogá, de naj váruje svoj sveti tempel.

„Ko je bil pa Nikánor svedil, de je Juda v

Šamarishkih okrájnah, je sklênil vojskovati se s vŕo mozhjó ob sabóti. In Judje, ki so bili permórani s njim iti, so mu djali: „Ne ravnaj takó divje in nespodóbnó, temuzh posvezhúj sveti dan, ter zháŕti njega, kateri vse vidi;“ je ta nefrézhni vpraŕhal, zhe je kateri mogózhni v nebésih, ki je sapovédal sabótni dan prasnováti. In so mu odgovorili: „Shívi Gospod, kateri sam je mogozhin, je v nebésih; on je sapovédal sédmi dan prasnováti.“ On pa je djál: In jest sim mogózhin na semlji, ki ukashem oroshje vséti, in kraljeve opravila storiti.“ In Nikanor je szer v svojim prav velíkim napuhu mislil, sebi velizhaŕtno snamnje savolj smage zhes Jude napráviti.“

„Makabej pa je smirejs vŕo svéŕtjo upal, de mu bo pomozh priŕhla od Bogá. Ter je svoje opomínjal, de naj se ne bojé prihóda národov, temuzh de naj se spomnijo pomózhi, ki so jo she is nebés prijéli, in de naj tedej tudi sdej úpajo, de jim bo premagati dal Vfigamogózhni. On jih je ogovárljal is poŕtáve in prerókov, in jih opomnil bojev, ki so jih poprej iméli, ter jih serzhnéjŕhi stóril; in ko je po tem takim njih serza ŕpodbúdil, jim je tudi ŕkasal golufijo národov in prelomljenje perŕég. Njih fléherniga pa je oróshil ne (*tolikanj*) ŕ ŕhkítam in súlizo, ampak ŕ prav dobrimi“ ogóvori, in opominjevanjem, in perpovedovanjem verjétnih perkásin ŕ ktérimi je vse rasvesélil. Perkásin pa je bila takosŕhna: Onija, glej! kateri je bil veliki duhóven, pobóshin in dobrotljív mosh, zhaŕtitljíve podóbe, pametniga sadershanja, in prijétnin v govorjénji, in ki se je is mladiga v zhédnoŕŕih vádil, je roké vsdigoval

in môlil sa vse Judovsko ljudstvo; po tem se mu je drug mósh perkásal, kateri je bil savolj starosti in sláve zhuda poln, in s velikim velizhastvam obdán; in Onija je pregovoril in djal: „Ta je prijatelj bratov in Israeloviga ljudstva; ta je Jeremija, prerok boshji, kateri veliko móli sa ljudstvo, in sa vse sveto mésto;“ in Jeremija je déšno roko istégnil, in Júdu slat mezh dal, rekozh: „Vsémi slati mezh v darílo od Bogá, s kterim bosh sovrashnike mojiga Israeloviga ljudstva ushúgal.“

„Spodbujeni tedej s Judovimi prav lépimi ogóvori, ki so serzhnost svekshevali, in serzé mladénzhev s mozhjó navdajali, so sklenili serzhno udariti se in bojeváti; de bi mozh v ti rézhi rasfodila, ker sta bila sveto mésto in tempel v nevárnosti. Sakaj oní sa shené in otrôke, in sa brate in foródnike niso ravno tólikanj skerbéli; nar vézhi in pervo skerb so iméli sa svéti tempel. In tudi tisti, kateri so bili v méstu, niso kej máliga skerbéli sa njih, ki so bili naménjeni bojevati se. In ko so she vfi perzhakováli, kakó de se bo is-fhlo; ko so sovráshniki she bliso bili, in trume sverstene, sverí in kójniki na perlóshnim méstu postavljeni: je Makabej premishljeval prihod tolikanj trúm, in mnogotéro oroshje, in divjanje sverí, ter je vsdignil rokó proti nebésam, in klizal v Gospoda, ki zhudeshe déla in vrédnim smágo deli, ne po môzhi oroshja, ampak kakor je njemu vfhézh. Klizhejózsh pa je také govóril: „Tí Gospod, ki si svojiga angela poslal ob zhasu Ezechija, Judovskiga kralja, in ki si jih sto petinosimdeset tavshent v Shenaheribovim shotórji pokonzhál; pôshlji tudi pred nami, Gospod

nebé
pétar
ki f
stvo.

bénta
továr
v bo
serzu
tridel
selili
s ves
nor
vsdig
siku

teló
Nikan
v Jer
vkup
in po
je po
ktero
gá sté
ukasa
rasfél
temp
nebé
mésta
je na
nje bo
nili,
ta go

nebé! svojiga dobriga angela, s šraham in trepétam pred svojo mogózhno rokó; de se bojé oni, ki s preklinjevanjem pridejo nad tvoje svéto ljudstvo.“ In je tako svojo molitev skonzhál.“

„Nikanor, in kateri so s njim bili, so se s trobéntami in pétjem blishali; Juda pa in njegovi továrfhi, so se klizhejozhi v Boga in s molitvami v boj spuštili; leti so se szer s rokó bojeváli, v serzu pa k Gospodu molili; ter jih okóli pet in trideset tavshent osmertili, in so se prav slo veselili boshje pomózhi. In kader so bili nehali, in s veseljem nasaj shli, so vidili, de je tudi Nikanor padel v svojim orôshji. Tedej se je vpitje vsdignilo, in hrup vstal; ter so v domázhim jesíku vsfigamogózhniga Gospoda slavíli.“

„Juda pa, kateri je vselej perpravljen bil, teló in shivljenje sa svoje brate dati, je ukasal, Nikanorju glavo in roko s ramó vred odsékati, in v Jerusalem nésti. Kader so bili tjé prishli, je vkúp spravil k altarju svoje rojáke in duhóvne, in poklizal tudi njih, ki so bili v gradu. Ter jim je pokasal Nikanorjevo glavo, in hodóбно roko, katero je bil nad svéto hísho vsfigamogózhniga Boga stégnil, in se prevsétno hválil. Tudi jesik je ukasal hudobnemu Nikanorju isrésati, na kósze rasfékati in ptizam dati; roko nespametniga pa tempelnu nasproti obésti. Vsi so tedej Gospoda nebé! slavíli rekozh: „Hvaljen bodi on, ki svojiga mésta ni ognusiti perpuštil.“ Nikanorjevo glavo pa je na verh grada obéšel, v vidno in ozhitno snamnje boshje pomózhi. Vsi so tedej s eno mislijo skle-nili, de se móra ta dan prasnovati; in de naj se ta god obhája trinajsti dan mésza Adarja (*Sushza*).“

Tisti zhaš so se Judje s Rimljani sosnánili, ter je Juda s njimi saveso narédil; po kateri so obljubili med seboj prijasno shivéti, in ob potrebi êdin drugimu na pomozh priti.

XXXV. Judova smert; naflédniki.

I. Mak. 9, 1-21.

Letá smaga je bila poslédnja Judova. Sakaj kralj Demetri je bil filno raskázhen savolj Nikanorjeve smerti, ter je poslal Bakhída in Alzima s dvajset tavshent péshzi in dvema tavshent kojnik na Judovsko. Juda je imel le tri tavshent mósh; ko so pa leti vidili tólikoshno mnoshizo sovrashnikov, so se sbáli, ter se ras-shli is shotorja, in le ófim sto mosh je Júdu svestih ostálo. „In Juda je vidil, de so se njegove vojskne trume rastêkle, in de se boj napoveduje, ter mu je serzé vpadalo, ker ni imel zhasa jih sklizati; in je medlel. Tedej je rekel njim, ki so ostali: „Vsdígnimo se, ter pojmo nad svoje sovráshnike, zhe se bomo mordè s njimi bojevati samôgli.“ In so ga prego-varjali rekózh: „Ne bómo môgli; torej otmímo svoje shivljenje, ter se vernímo k svojim bratom, in po tem se bomo s njimi bojeváli; sakaj malo naš je.“ In Juda je rekel: „Kratko in malo ne, de bi to storili in pred njimi besháli; ako je našh zhaš prishel, umrímo serzhno sa svoje bráte, ter ne ofkrunímo svoje sláve.“

Zeli dan so se bojevali; Juda je bil shé déšno stran sovrashnikov, kjer je Bakhid vládal, v bég sagnál; na to pa so se sovrashniki is léve strani sa Judam spustili, ter je hujshi boj postal, in veliko

jih j
besh
svojig
jih
ljudst
sa ob
raele

varja
vélike
gov l
kabej
je mo
saveso
vanji
ushug
ski vj
palist

Hirká
shal,
flédni
bil te
je bil
der J
ter so
pertje
sta bil
bul se
spunta
s vojs
pel v
hovna

jih je padlo. „Tudi Juda je padel, in drugi so besháli. Jonatan pa in Šimon sta prezhl nesla Júda svojiga brata, ter ga pokopála v pokopalishi svojih ozhetov v Modinskim méstu. In vse Israelovo ljudstvo ga je prav možhnó objokovalo, in vezhl zhaša obshaloválo: „Kako je padel junák, ki je Israelevo ljudstvo otéval.“

Po Judovi smerti so Judje Jonatana sa poglavarja isvolili, in Širski kralj Aleksander mu je tudi véliko duhovstvo isrózhil; sa njim je nastópil njegov brat Šimon. Obá sta svekshevala slavo Makabejeve hishe in Judovskiga naróda, in njih imé je možhnó slovélo, de so zlo mogózhni Rimljani savéso ponovili; obá sta pa tudi padla po salesovanji hinavskih priyatlov, ki ju niso mógli v boji ushúgati. Pred njima je bil nju brat Janes v vojski vjét in umorjen; in vsi so bili pokopani v pokopalishi, ki ga je bil Šimon v Modinu naredil.

Šimona je nasledval njegov tretji sin Janes Hirkán, kteri je od ozhéta sprejéto dershavo svékshal, in savéso s Rimljani ponóvil. Hirkanov naslednik Aristobul se je sopet kralja imenovál; je bil tedej vélikí duhóven in kralj. Sa Aristobulam je bil kralj Juda Aristobul, in vsléd téga Aleksander Janej. Tisti zhaš se je Judam prav frezhílo, ter so sédimdesét lét prav mirno shivéli. Tode raspertje je vstalo med Hirkanam in Aristobulam ki sta bila finóva Aleksandra Janeja. Mlaji sin Aristobul se je soper svojiga starejiga brata Hirkana spuntal. Torej je prishel Rimski vojvoda Pompej s vojsko v Judejo, je Aristobula vjél, mésto in tempel v last dobil, in sopet Hirkana sa vélikiga duhovna postávil; oblast pa mu je slo smanjšhal in

tudi kraljevo imé odvsél. Tode spet je vstal raspertje med Judi; torej so Rimljani Antipaterjeviga finú Heroda sa kralja naredili. Judje so tedej prišli pod oblast Rimljanov, Makabeji pa so bili v vojski, ali s svijazhami pokonzhani.

Job.

XXXVI. Job v frézhi.

Job. 1, 1 - 12.

„**J**e bil mósh v Hufhki deshêli, Job po iménu; in ta mosh je bil priprošt in pravízhin; ter se je Bogá bal, in húdiga varval. Je pa imel sédim finóv in tri hzhére. In je posédel sédim tavshent ováz, in tri tavshent kamél, pét sto parov volóv, in pét sto oslíz, in prav velíko drushino; in ta mosh je bil nar mogozhnišhi v jutrovih deshelah. In njegoví finóvi so šhli, ter pojednje napravljali po hifhah, fléhern ob svojim dnévu. Ter so posláli in poklizali svoje trí sestre, de bi s njimi jédle in pile. In ko so bili dnévi gostarije sa-porédama pretékli, je Job po-nje poslal, in jih posvétíl; ter je sjutrej vstájal, in sa fléherniga shgavnih darov opravljal. Sakaj on je djál: „Morbíti so moji finovi greshili.“ Takó je Job delal ven in ven.“

„Eniga dné pa so prišli finovi boshji (*án-geli*) pred Gospóda, mu strézh, in med njimi je bil tudi Šatan. In Gospod mu je rékel: „Od kód pridešh?“ Je odgovóril in djál: „Šim shel okóli po semlji, ter sim jo obhòdil.“ In Gospod mu je

rékel: „Ali si si v serze vtisnil mojiga slushabnika Jóba; ker ní ga njemu enakiga na semlji; priprošt in pravizhin mósh je, ter se Bogá bojí, in hudiga varuje.“ Šatan mu je odgovóril in djal: „Še Job Bogá saštonj bojí? Ali nifi njega, in njegóvo hišho, in vse njegovo premoshenje s ográjo obdal, déla njegóvih rók si blagoslovil, in njegóva laština se je v deshêli narašla. Tode le malo istégni svojo rokó, ter se dotakni kolikej, kar v lašti imá; zhe te ne bo v obras blagoslóvil (*ti ozhitá*).“ Gospod je tedej Šatanu rekel: „Gléj! vse, kar imá, je v tvoji rókí; vender na-nj svoje roké ne istégni.“ In Šatan je shel spred Gospodoviga oblizhja.“

XXXVII. Job v nefrezhi.

Job. 1, 13-22. 2, 1-13.

„Ko so pa êniga dné njegovi finóvi in hzhére njegóve jédli in vino pili v hišhi svojiga pervorojeniga brata, je prishel sporozhnik k Jobu, ter je djal: „Vôli so oráli, in oslíze so se sravin njih pasle; ter so ropíli Šabeji, in so vse prezh gnali, in pastirje so s mèzhem konzhalí, in le jest fim ushel, de ti osnánim.“ Je she govóril, in je drugi prishel, in rékel: „Boshji ôginj je padel s néba, in je ovzé in pastirje poshgal in pokonzhal, in le jest fim ushel, de ti osnanim.“ In ko je tudi ta she govóril, je drugi prishel, in je rékel: „Kaldéji so se v trí trume rasdelili, ter so planili nad kaméle, in so jih odgnali; in tudi pastirje so s mèzhem konzhalí; in le jest fim ushel, de ti osnánim.“ Je she govóril, in gléj! drugi je noter stopil, in djal: „Tvoji finóvi in hzhére tvoje so jéd-

li in vino pili v hišhi svojiga pervorojeniga brata, in sdajzi je grosin vihar od pufháve perlômil, in fhtiri vogále hiške pretrefel, ter se je poderla in tvoje otroke podfúla, in so umerli; le jest fim ufhel, de ti osnánim.“

„Na tó se je Job vsdignil, in svoje oblazhila pretergal, in glavó obril, in se vergel na tlà, in mólil, rekózh: „Nag fim prifhel is teléfa svoje matere, in nag pojdem tje nasaj; Gospod je dal, Gospod je vsél; kakor je bilo Gospodu vsfhézh, tako se je sgodílo; hvaljeno bódi Gospodovo imé.“ V vřim tem Job ni greshil f svojimi shnabli, in tudi ni nizm nespámetniga soper Bogá govóril.“

„Eniga dné pa so prifhli boshji finovi, ter so stali pred Gospodam; in je prifhel tudi řatan med-nje, in stal pred njegovim oblizhjem; in Gospod je řatanu rékel: „Od kóđ prideřh?“ Je odgovoril in djal: „řim řhel okóli po semlji, ter fim jo obhódil.“ In Gospod je rékel řatanu: „Ali ři ři v řerzé vtířnil mojiga řlushabnika Jóba; sakaj ni ga njemu enakiga na semlji; priprořt in pravizhin móřh je, ter se Bogá boji in húdiga varuje; in je řhe nedolřhnost ohránil? Tí ři pa mene soper njega nadrářhil, de fim ga nedolřhniga udáril.“ řatan mu je odgovóril, in djal: „Kóřho sa kóřho, in karkoli zhlovek imá, da sa svoje řhivljenje; le istégni řvojo rokó, in dotákni se njegovih kóřti in meřá, ter bořh vidil, de te bo v obras blagoflovil.“ Gospod je torej rékel řatanu: „Gléj! v tvoji rôki je; vender vari se njegoviga řhivljenja.“

„řatan je tedej řhel řpred oblizhja Gospodoviga, in je Joba f prav húdo oteklíno od podpláta do témena udáril. In Job je na gnojířhi ředel,

in ři
pa m
ořán
,Gov
dobr
jéli?

zho,
řvojig
zhan
řniti
od d
ter ř
gali,
Ter
in ře
voril

řvoj
kteri
Zhlov
v ten
in no
na ře
in v
řtem
in ne
na, r

in si f zhepínjo gnjilobo odpravljaj. Njegova shena pa mu je rekla: „Ali she védno v svoji pripróshini ošánefh? Blagoflôvi Bogá, in umri.“ In on ji je djal: „Govorífh, kakor neúmne shené govoré; ker smo dobróte prejéli od Bogá, pokaj bi nadlóge ne sprejéli?“ V vřim tém Job ni greshil f svojimi shnábli.“

„Trijé prijatli Joba pa so flifhali vřo nefrézho, ki ga je sadéla, ter so prifhli fleherni is svojiga kraja; Elifas Temanján, in Baldad řuřh-zhan, in řofar Naamljan. Sakaj pogovorili řo se, řniti se, ga obifkat in tolashit. In kader řo bili od delezh řvoje ozhi vsdignili, ga niřo posnali, ter řo vpili in jokali, in řvoje oblazhila pretergali, in prah metali nad řvojo glavo próti nébu. Ter řo s njim vréd ředéli na řemlji řédim dní in řédim nozhí, in nobêdin ni s njim beřéde govoril; sakaj vidili řo, de je britkořt velika.“

XXXVIII. Jobovi pogóvori.

1. *Job in Elifas.*

a) Job tóshi řvojo nefrézho. Pogl. 3.

„Na tó je Job řvoje uřta odperl, in je rotíl řvoj rojřtni dan, ter je govóril: „Naj pogíne dan, kteriga řim bil rôjen, in nozh, ktero se je reklo: Zhlovek je řpozhet. Tiřti dan naj se řpreoberne v temò! Bog ne vprářhaj po njem na viřokóřti, in nobêna řvetloba ga ne rařřvétli. Temà in řmert-na řenza naj ga ogernité, temòta naj ga pokríje, in v britkóřt naj se pogrésne! Tiřto nozh potrébi temin vihar; ona naj se ne verřti med dnévi léta, in ne řhtéje med mészze. Tiřta nozh bodi řamot-na, nobêno petje naj se ne flifhi v nji.“

Prijatli, ki so prišli Joba obiskat, so slo obzhtili njega nesfrézho; pretergane oblazhila, prah na njih glavah, in molzhanje skos sédim dní so bile ozhitne snamnja njih shalošti. V svojih serzih pa so svojiga prijatla gotóvo ojstro sodili, in Job je njih misli na njih zhèlu bral. Hudó mu je móгло biti, ko je vidil, de oni, ki so ga toláshit prišli, njegovo shivljenje preiskujejo, kér so mislili, de ga Bog savolj skrivnih gréhov tako pokorí. Torej tudi takó možnó tóshi svojo nesfrézho. — In Bog tudi kterikrat svojim pobóshnim flushabnikom odtégne obzhtje svoje gnade, kar je tudi tisti, kteri sam je svet, v svoji zhlovéshki natóri, ko je kélih terpljenja do dna isprasil, pokufiti hotel in je okúfil, ko je s velikim glasam vpil, rekózh: „Moj Bog, moj Bog! sakaj si me sapústil?“

b) Elifas tolashi Joba. Pogl. 4.

„Elifas Temanjan pa je odgovoril in djal: Zhe ti govorím, ti bom mordè nadléshin? Tode kdo bi se tù govorjenja sdershati samogel? Glej, veliko si jih uzhl, in trudne roké si krepzhál. Omagljiviga so tvoje beséde poterdovále, in flabe koléna si navdájal s mozhjó. Sdej pa, ko je tebe nadlóga sadéla, omagújesih; doteknila se te je, ter si omámljen? Kjú je tvoj strah (*boshji*), tvoja mozh, tvoja poterpeshljivost, in popólnost tvojiga shivljenja? Premisli, kdaj je kteri nedólshin koniz vsél? ali kdaj so bili pravízhní potréblieni? Kar sim vidil, so tisti, kteri húdo délajo, in pogubljenje séjejo, ga tudi shéli. Bog je dihníl, ter so pogínili; duh njegove jése jih je povshíl. Je kali zhlovek pred Bogam pravízhin, ali zhíft

pred svojim stvarnikom? Glej! kateri mu flushijo, niso stanovitni; v svojih angelih je nashel hudobijo. Kolikanj bolj prebivavzi ilovzhaštih hiš, ki so v prah vstavljeni; povshiti bodo kakor od mola .. Nizh se na semlji ne sgodí bres vsroka, in is prahú ne pride shalošt. Zhlovek je rôjen, de déla; in tizh, de léta. Torej bom Gospoda prôfil; in Bogú isrôzhil svojo skerb; ki velíke in neisvédne rezhí dela, in breshte vilne zhuda; ki daje dèsh na semljo, ter namáka vse; ki ponishne povishúje, in shaloštne í frézho toláshi; ki ovéra naklépe hudóbnih, de njih roké ne môrejo dokonzhati, kar so perzhéle; ki modroúmne v njih svijázhi vjáme, in malopridnih sklepkonzhá; po dnévi sajdejo v temò, opóldan távajo kakor 'po nôzhi. Ubogiga otmè is njih gerlà, in révesha is roke mogózhniga. Ubógi imajo tedej she úpanje, krivíza pa omólkne. Glej, blagor mu, kteriga Bog svari! ne sanizhúj tedej Gospodoviga svarjenja. Sakaj on ráni, in on osdrávlja; on udári, in njegóve roké osdrávijo .. Ob lákoti te on otmè smerti, ob vojski od mèzha. Lashnjivimu jesíku fi perkrit, ter se ne bojísh, kader nadloga pride .. Bosh vidil velíko shtevílo mlajshév, in tvoj narod kakor trava na póljí. V obílnosti bosh shel v grob, kakor se kùp pshenize ob svojim zhasu správi. „Glej! kakor smo preiskali, takó je, premishljuj kar fi slíshal.“

2. *Job in Baldad.*

a) Job se s Elifasovimi besedami ne da tolashiti, in terti, de nedólishno terpi. Pogl. 6. 7.

„Job pa je odgovóril in rékel: „Oh, de bi

se pazh na téhtnizo djali moji gréhi, ki fim s njimi jéso saflúshil, in nadlóga, ki jo terpím. Kakor péfik morjá bi bila teshji; torej so tudi moje beséde polne britkósti. Ker Gospodove pshize so v meni, njih strup povshíva moje oferzhje; in Gospodov strah se s mano bojúje. Ali divji osel vpije, kader trávo imá? ali vol múka, kader pred polnimi jaflami stóji? .. Oh, de bi se pazh moja próshnja uslífhala! de bi mi Bog dodélil, kar perzhakújem! De bi me saterl on, ki je sazhél; de bi on istégnil svojo rokó, in me konzhal! .. Ker kolikóshna je moja mozh, de bi she úpal? ali kateri je moj koniz, de bi potèrpel? Je mar moja mozh, ko skálina mozh, in moje mesó ko brón? Gléj! nimam mozhí v sebi, in tudi priyatli moji so me sapustili .. Poduzhíte me, ter bom molzhal; in ako fim se smótil, mi nasnaníte .. Zhlovéko-vo shivljenje na semlji je vojskovánje; in njegove dní kakor najemnikovi dnévi. Kakor fushinj hrepéní po sénzi, kakor najemnik perzhakúje kóniz svojiga déla; takó fim tudi jest imel mészé nepokójne, in teshkih nozhí veliko shtevílo .. Moj shivot je poln gnjilôbe in trohnjénja; moja kósha se je usúfhila in sgèrbila. Moji dnévi so se hitreje stekli, kakor tkáviz nit odréshe; sginili so bres úpanja. Pomisli, (*o Bog!*) moje shivljenje je kakor sapa; moje okó vezh ne bo vidilo fré-zhe .. Sanêfi mi, Gospod! sakaj moji dnévi so nizh. Kaj je zhlovek, de ga povíshújesh? ali pokaj ga zhíslash? Sjutrej sgodej ga obíshesh, in ga hitro skúsh. Doklé mi ne saneshesh, in mi svoje sline ne puštísh poshréti? Greshíl fim; kaj ti zhem storíti, o zhlovékov varh! Pokaj fi me

puštil tebi nasproti délati, de fim torej sam sebi teshák? Sakaj mi ne odvsamešh gréhov, in sakaj ne sbríšhešh moje hudobje? Glej! sdej grem v prah pozhivat; in ako me jutri íšhešh, me ne bo.“

b) Baldal terdi boshjo pravízhnost. Pogl. 8.

„Baldal Šufhzhán je odgovóril in rékel: Doklé bosh takó govóril? in kakor vihar beséde tvojih ust? Ali Bog mordè pravizo ovrázha; ali Vfigamogózhni krivizo déla? .. Zhe se tí do zhasa k Bogu vèrnesšh, in Vfigamogozhniga profíšh; (ako fíle zhisto in pravízhno shivel); se bo on kmali v tvoje varštvo vsdígnil in pomíril tvoje pravízhno stanovalíshe; in szer, ako je tvoja popréjšhina fré-zha majhna bila, bo poslédnja prav velíka .. Sa-úpanje hinávza sgine; študi se mu nespámeti njegove, kakor pájzhina je njegovo úpanje .. Glej! Bog ne savershe poboshniga, hudóbnim ne podá roké. Ušta ti bo she napólnil í sméham, s veseljem shnable. Tvoji sovrashniki bodo oframoteni, in stanoválišhe hudodélnikov bo raspadlo.“

3. *Job in Sofar.*

a) Job poterdi, de je Bog pravízhin; tode she védno terti, de Bog pravízhniga in hudobniga pokori. Pogl. 9. 10.

„In Job je odgovóril in djál: „Sa ref vém, de je taka; in de nihzhe pred Bógam ní pravízhin. Ako bi se s njim pravdati hotel, bi mu éne ne mogel odgovoriti na tavshent. On je moder in vfigamogózhin; kdo se mu soperštávi, in v miru shiví? On prestávi goré, in ne vedó oné, ki jih v svojim serdu sdrobí. On majè semljo na njé méštu; in njé štebri se trésejo. On prepové solnzu

vs-hájati; in saprè svésde, kakor pod pezhátam. On sam raspnè nebó, ter hódi po valóvih morjá. On je stvaril (*svésde:*) burovsha in pálize, in gostofevzhe in hráme júgove. On déla velíke rezhí in neisvédne, in zhuda breshtevílne... Šit fim svojiga shivljenja, f svojimi ušmi se bom nad sabo snôfil; v britkósti svoje dushe bom govóril. Bogu porêzhem: Nikar me ne savèrsi; povej mi, sakaj me takó sódifh? Še li tebi dobro sdí, de mi filo délašh; in mene, délo svojih rók, tarešh; in de podpírašh sklepe hudobnih! Imas h kali meséne ozhí? Ali glédašh tudi tí, zhesar zhlovek gléda? Šo li tvoji dnévi, kakor zhlovékovi dnévi; in tvoje léta, kakor zhasi zhlovékovi; de po moji hudobii oprashujesh, in moj greh pregledújesh? Vésh, de nifim nizh hudiga stóril; ker níkogar ni, de bi is tvoje róke rešhiti samôgel. Tvoje roké so me storíle, in mene vfiga sobrasile; in me takó nanaglima podêresh? Špomni se, prósim, de fi me is prahú isdélal, in me bos h sopet v prah spreménil... Š kosho in méfam fi me oblékel; f kóstmí in f kitami fi me sklenil. Shivljenje fi mi dodélil in usmiljenje, in mojiga duhá previdnost tvoja váruje... Sakaj fi mi dal rojenimu biti? O de bi bil koniz vsél, di bi me nobeno okó ne vidilo. Bi bil, kakor de bi me ne bilo, is mater-niga telésa prenesèn v grob. Ne bo li mojiga kratkiga shivljenja skorej koniz? Odjenjaj mi tedej, de nekóliko svojo bolezhíno objokújem: prédin grém, in nasaj ne pridem v tamno in f smertno féenzo pokrito deshelo; v deshelo révfhine in temóte, v kateri ni nobeniga réda, témuzh kjer stanuje vezhna grósa.“

b) Šofar terti, de je Jobovo terpljenje saflushena kaslu sa njegove gréhe, ktére naj tedej popravi. Pogl. 11.

„Šofar Naamljan pa je odgovóril in rekel: „Ne bo li on, ki veliko govóri, tudi poslušhal? ali bo néki kdo savolj veliko besedí opravizhen?.. O de bi le Bog f teboj govóril, in svoje shnable soper tebe odperl! De bi ti pokásal skrivnosti modrostne . . , in tí bi sposnal, de te veliko menj pokorí, kakor tvoja kriviza saflúshi. Bosh mar boshje sklêpe rasumél, in Vfigamogózhniga popólnima sposnal. Višhi je, kakor nebó, kaj zhesfh storiti? globokeji, kakor dno semlje, kakó ga zhesfh sposnati? dalji kakor semlja, shirji kakor morjé . . Ako svojo hudobijo od se odpravish, in ako kriviza ne bo prebivala v tvoji hifhi: takrat bosh svoj zhišli pogled vsdígnil; in bosh terti in bres strahú. Tudi nadlóge bosh posabil; ter se je bosh spomnil kakor povódnje, ki je odsfhla . . Pozhíval bosh, in nihzhe te ne bo ustráfhil, in njih veliko te bo ponishno profílo. Ozhí hudobnih pa bodo omedléle; ne bodo nashli perbeshálifha; in nad njih upanjem se bo njih dufhi gnufile.“

4. *Job in Elifas.*

a) Job pravi, de se na ti semlji hudóbnim nar bolje godi, ter obshaluje shaloštin stan zhlovékov. Pogl. 12 - 14.

„In Job je odgovóril in djal: „Ni li rasun val nobeniga zhlovéka; in bo li s vami vréd modróst umerla? Tudi jest imam pámet, kakor ví; in nisim menj rasúmin kakor ví; sakaj, kdo bi ne védil téga, kar ví veste. Po tem takim sim jest zhlovek, ki je sanizheván od svojiga prijatla, ker je v Bogá klizal, de bi ga usfhshal! sakaj priprošt pravi-

zhin zhlovek je sasmehovan.. V hishah rópavzov je obilnost, in preshéno Boga dráshijo, ker jim je vse v last prepústil. Le vpráshaj shivíno, in ti bo povédala; in ptíze nebá, in ti bodo nasnánili; rêzi semlji, in ti bo odgovor dala; in ribe morjá ti bodo perpovedovále. Kdo ne vé, de vse to Gospodova roka naréja; v kteriga ròki je shivljenje vfiga shiviga, in duh vsih zhlovékov.. Kar on podére, nihzhe ne postavi; kteriga on okléne, ga nihzhe ne isproští. On saprè vodó, vse se posúhí; on jo spuští, ter sèmljo pokonzhá. On imá mozh in modróst; on posná golúfa in goluániga. On puští svetovavze nespametin sklep štoriti, in sodníke v smóto priti. On kraljem opafilnizo odvéshe, in njih lédja s vervjó opáshe.. Kar je v globôki temôti, rasodene; in smertno sénzo rasdaní. On mnóshi naróde, in jih pokonzhá; jih raskropí, in sopet skupej spravi.. Glej! vse to je moje okó vidilo, in moje uhó slíshalo, ter fim, vse rasumel. Kar ví veste, vém tudi jest; nobèdin val me ne bo ushúgal. Vender bom Vfiga-mogózhnimu govóril:.. Povej mi: Kóliko krivíz in gréhov imám nad sabo; daj mi sposnati svoje hudobiye in pregréhe. Sakaj mi svoje oblízhe perkrívašh, in mene sa svojiga sovrashnika imášh. Nad listam, ki ga sapa odnese, skasújesh svojo mogózhnost, in súho bilko pregánjash. Sakaj grenko sodbo píshesh soper mene, in me hozhesh sa-volj gréhov moje mladósti pokonzhati. Moje nogé fi v klado djal, vse moje stese oglédal, in stopí-nje mojih nóg premíslil. In jest bom, ko gnjílôba minul, in kakor oblazhilo, ktéro mol rasjéda. Zhlovek, od shène ròjen, shiví malo zhafa, in

je s mnogimi nadlógami obdan. Kakor zvét se perkáshe, in ufáhne, in sgíne kakor sénza, in se níkdar ne vstanoví. In tí vender nad tákoslnim svoje ozhí odpresh, in pred sé v sodbo vsámesh? Kdo samóre ozhísti spozhétiga is nezhistiga rodú? Kaj ne, tí sam si tísti? Malo je dní zhlovékovih, shtevílo njegovih mészov je per tebi odmé-njeno; tí si mu postávil mejo, ki je ne more pre-stopiti. Odjénjaj nekóliko, de se oddahne, dokler ne nastópi njemu sasheljén dan, kakor najémnika.. O de bi me tí v grobu vároval in perkril, dokler tvoj serd ne mine; in de bi mi zhas od-lózhil, ki se me bosh spomnil. Ménish tí, de bo mertev zhlovek sopet oshivel? Vse dní, ki se sdej voj-skujem, dozhakujen svojiga spremenjenja. Tí me bosh poklízal, in jest ti bom odgovoril; meni ki sim délo tvojih rók, bosh podál desnízo. Tí si fzer moje stopínje preshtel, tode odpústi mi gréhe.“

b) Elifas ozhíta Jóbu, in terdi, de frézha greslnikova ni stanovitna. Pogl. 15.

„Elifas Temanján pa je odgovoril in djál: „Bo li módrí odgovárjal, kakor de bi v fápo go-vóril? in ali bo on svoje serzé f togôto navdá-jal? Ozhítash s besédo njemu, ki tebi ni enak, in govorish, kar ti ni v prid.. Ši tí kali pervi-rojeni med ljudmí, in poprej stvarjen ko grizhi? Ši kali slishal sklepe boshji, in je mordè menj mó-der, kakor tí?.. Ali néki samóre zhlovek misliti, de je zhíst? in od shène rojeni, de je pravízhin? .. Nasnanil ti bom, poslúshaj me; kar sim vidil, ti bom povédal.. Hudóbni se vse svoje shive dní tréše, in ni snano shtevílo lét njegoviga divjá-

nja. Štrahin hrúp védnó v njegovih ushéfih buzhí; in ako ravno je mír, on védnó salesovánje natólzuje. On ne verjáme, de bi is temè sopet v svetlóbo priti samógel; on vidi mezh od vsih strani... Sakaj on je svojo roko soper Boga stégnil, in se Vfigamogózhnimu v bran postávil... On ne bo obogátel, in njegóvo premoshênje ne bo obštalo, in se ne bo vkorenínil na semlji.“

5. *Job in Baldad.*

a) Job klizhe Bogá na prizho svoje nedólishnosti, in ga prósi, de bi njegovo nedólishnost ozhítno storil; onse nádja smerti. Pogl. 16. 17.

„In Job je rékel: ... S ojstrim oblazhílam fim svojo kosho ogernil, in s pepélam svoj shivòt potréfil. Moj obras od jokú satéka, in moje ozhí temné. Tóliko terpím, in nifim nobene krivize stóril; moja molitev do Bogá je bila zhišta... Glej! moja prizha je v nebésih; in kteri me posná, je na visokósti. Moji prijatli so sgovórni; moje okó pa k Bogu solsé tozhi... Sakaj, glej! moje kratke léta so se štekale, in grém po štesi, ki se ne bom vernil po nji. Moj duh omagúje, moji dnévi se krajshajo, in le grôba fim si švest. Nifim greslil, in vender moje okó le britkost ugléda. Otmí me, o Gospod! in postávi me k sebi, in naj se bojújejo s menoj, kdorkoli hozhe... Moji dnévi so se istékli; moje misli, ki so moje serzé teshíle, so se rassgubile. Nozh je v dan spreménjena, in sa temò sopet luzhi perzhakujem. Ako ravno perzhakujem, je vender grob moja hifha, in v temi fim si posteljo postlal. Gnjlôbi fim rékel: Moj ozhe fi; in zhervam: Moja mati, in moja sestra. Kjú je tedej, kar fim upal, in kdo se osrè na mojo poterpeshljivo.“

b) Baldad popisuje nesfrézhni kôntz gresfnika, in f tèm na Joba zika. Pogl. 18.

„Baldad Šufhzhan pa je odgovóril in djal : . . Ne bo kali luzh hudobniga ugasnila? in plamen njegoviga ognja ne bo svétíl. Luzh se bo v temò spreobernila v njegovim fhotóru, in svetílo, ki nad njim sveti, bo ugasnilo. Njegova mozh se ne bo môgla naráfhati ; njegov sklêp ga bo v brêsin povésnil . . Lákote bo njegova mozh oslabéla, in stradanje se bo njegovih kostí lotílo. Nar strasfnéji smert bo lepôto njгови koshi odvséla, in povshíla njegove roké . . Njegov spomín bodi potrêbljen f sêmlje, in po úlizah naj ne sloví njegovo imé. Is svetlôbe naj bo ispojen v temò, isgnán is svetá. Ne finú, ne vnúka ne bo imel med svojim naródam ; ter se ne bo otél nobêdin njegovih gostí. Nad njegovim dnévam bodo sterméli, kteri prebívajo na vezhéрни strani, in strah bo opadel njih, ki so na jutrovim. Tako se tedej godí fhotóram hudobniga, in taka je hífha njega, ki ne posná Bogá.“

6. *Job in Sofar.*

a) Job prófi usmiljenja in úpa v Bogá, svojiga Odresneníka. Pogl. 19.

„In Job je djal : „. Nizh drugiga me ni, kakor kostí in kosha, in le shnabli so okóli mojih ust ostáli. Usmilite se me, usmilite se me, vsaj ví, priyatli môji! ker me je rôka Gospodova sadéla. Sakaj me preganjate, kakor Bog, in se s mojim méšam shivite? O de bi se moje beséde popisale! O de bi se v bukve sarésale f shelésnim perésam, in na svinzhéno plóshizo, ali de bi se s dlétam v terdo skalo sasékale! Ker vém, de

moj Odrefheník shiví, in de bom poslédnji dan is semlji vstal, in sopet f svojo kosho prevlézhen, in v svojim mesu vidil svojiga Bogá. Jest sam bom njega vidil, in moje ozhí ga bodo glédale, ki ne bom drúgi; to úpanje je v mojim serzu hránjeno.“

b) Sofar popisúje shtrafinge, ki so gréfhniku odménjene. Pogl. 20.

„Sofar Temanján pa je odgovóril in rekel: .. Hvala hudóbnih je kratka, in veselje hinavza míne, ko bi trenil. Ako se ravno njegov napúh do néba vsdigne, in njegova gláva oblákov dotíka: bo na posled kakor blato savèrshen, in kteri so njega vidili, porekó: Kjú je? .. Njegóve otroke bo ubóshstvo tèrlo, in njega roké mu bodo hudobíjo povrazhevale. Pregréhe njegove mladósti bodo njegove kostí návdále, in s njim v prahu pozhivále .. On se bo pokoríl sa vse, kar je stóril, in ga vender ne bo koniz; kólikor je hudiga storil, tolíko bo tudi terpel. Sató ker je ubóge satíral in slázhil; hifho f filo vsel, ki jé ni losidal .. Nebó bo njegovo hudobijo rasgernílo, in semlja se bo soper njega vsdigníla. Sárod njegove hifhe bo odpelján, rasfhel se bo ob dnevu boshjiga serda. To je dél hudóbniga od Bogá, in delèsh sa njegóve déla od Gospóda.“

7. *Job in Elifas.*

a) Job dokasúje, de je marfiktéri hudodélnik do smerti frézhin. Pogl. 21.

„In Job je rekel: .. Sakaj tedej hudóbní shivé, so imenitni in mogózhni? Njih sárod ostáne okóli njih; truma soródnikov in vnúkov je pred njih ozhmí. Njih hifhe so varne in pokójne, in shiba boshja ni nad njimi .. Svoje dní v veselji shivé,

in v enim hipu gredó v grob .. Kakó me tedej s nizhémernimi rezhmí toláshite, ker fim vam skasal, de je vash odgóvor soper resnizo.‘ (Jobovi priyatli ven in ven tèrdijo, de Bog le hudobne pokorí; de móra tedej tudi Job hudôbin biti. Job pa hozhe dokásati, de je nedólshin, in de je hudôbni dostikrat do smerti frézhin.)“

b) Elifas dolshi Joba grosnih pregréh. Pogl. 22.

„Elifas Temanján pa je odgovóril in rekel: Ali se samôre zhlovek Bogú permériti, ako bi ravno popólno snanje imel? Kaj pomága Bogu, zhe fi pravízhin? ali kaj mu dasih, zhe je zhišto tvoje shivljenje? Še bo kali bal tebe svariti, in tebe v sôdbo poklizati? Ni li tvoja krivíza filno velika, in niso li tvoje hudobíje breshtevilne. Sakaj sálávo fi po nepotrébni jemál od svojih bratov, in oblazhila nágim pobiral. Trudnimu nifi dal vodé, in lázhnimu fi kruh odrékel .. Vdóve fi prasne odpravil, in poterl firótam roké. Satorej fi prishel v saderge, in nagli strah te sprehája .. Isrózhi se tedej njemu, in správi se s njim; ter bosih imel nar bolji blagó. Vsêmi na-se postávo is njegovih ust, vtísní fi v serze njegóve beséde .. Po tem takim bosih veselje imel nad Vfigamogózhnim, in svoje oblizhje k Bogú vsdigovová. Prôfil ga bosih, in te bo uslisihal; ter bosih oprávil svoje oblube. Šrezhílo se ti bo, kar bosih sklenil; in luzh bo tvojo pôt rasvitoljala.“

8. *Job in Baldad.*

a) Job sheli svojo nedólshnost vprizho Boga dokasati. Pogl. 23

„In Job je djál : .., O de bi jest njega (*Boga*)

sposnal in náshel, in do njegóviga sédesha prishel! Pred njim bi svojo toshbo raslóshil, in svoje usta s dokásami napólnil.. Njemu je snáno moje shivljenje, in me je poskúsil kakor slató, ki se zhišti v ognji. Moja noga je hodila po njegovih stopinjah; njegove poti fim se dershal, ter nisim stópil s njé. Njegove sapóvedi nisim prestópil; v svojim serzu fim ohránil njegove beséde..“

b) Baldad popisúje boshjo vsigamogózhnost, in terdi, de nihze ni zhišt pred boshjim oblizhjem. Pogl. 25.

„Baldad Šufhzhan pa je odgovóril in djal: Oblast in strah je per njem, ki v svoji visokósti povrazhúje. Še dajó kali njegove trume rashtéti? in nad kom njegova luzh ne vs-hája? Samóre kali zhlovek pred Bogam pravizhin biti? in zhišt, kteri je rôjen od shene? Glej, tudi méfiz ni svítel, in svésde niso zhište pred njegovim oblizhjem! Kóliko menj zhlovek, ki je gnjilôba; in fin zhlovékov, ki je zherv!“

9. *Job in Elihu.*

a) Job savershe Baldadov nepristójni odgovor, popisuje veliko ozhitnisthi boshjo vsigamogózhnost, perpovedúje od svoje poprějshine frézhe in sedajne nadlóge, in sopet terdi svojo nedolshnost. Pogl. 26-31.

„In Job je rékel : „Glej! velikáni jezhe (*pred njim*) pod vodámi, in kteri s njimi prebivajo (*mertvi v temnízah*). Šmertne dráge so njemu rasger-njene, in brêsin mu ni perkrit. Polnozhno nebó je rasgèrnil nad prepád, in nad prasnôto sêmlje obéfel. On vodé v svoje obláke savéshe, de se skúp dôli ne vderó. On svoj sédesh perkríje, ter ga s svojo megló sagèrne. Vodám je mêje postávil, dokler

ne minete svetlôba in temà. Štebri nebá se trésejo in trepetájo ob migljeji njegóvim .. Shile srebrá se nêkje sazhnó; in slató imá mésto, kjér se topí. Sheléso se jemlje is semlje, in s vrozhíno se kámin v bron spreobrázha .. Kjé se pa modróft najde? in kjé štanúje rasúmnoft? Nihzhe ne posna njé zéne; in se ne dobí v deshêli njih, ki v veselji shivé. Prepád klizhe: Ni je v meni; in morjé pravi: Ni je s menojo .. Od kod tedej pride modróft? in kjé štanúje rasúmnoft? Perkrita je ozhém vřih shivih; tudi ptize nebá sa-njo ne vedó. Prepád in smert právita: Š svojimi ushêfi sva flisihala od njé govoriti. Bog posná njé pót, in on vé njé štanoválišhe. Saka j on vidi do konza svetá; in spre-gléda vse, kar je pod nébam. Kader je téhtal tésho vetrov, in méro odkasováł vodám; kader je ukasíla dajál deshju, in pot shumézhim vihárjem: takrat jo je vídil in osnánil, odlózhil in preiskál. Ter je rékel zhlovéku: Glej! štrah Gospodov je modróft; in húdiga varvati se, je rasúmnoft. O de bi bil, kakor fim bil ob preteklih méřzih; ob dnéh, ko me je Bog varval. Ko je njegova luzh nad mo-jo glavó svetíla, in ko fim v njegóvi svetlôbi hôdil po temi. Kakor fim bil ob dnévih svoje mladósti, ko je bil Bog na škrivnim v mojim šhotórji. Kader je bil Vřigamogózhni s maño, in okóli mene moji otrôzi .. Kdorkoli me je flisihál, me je blagrovál, in kdorkoli me je vídil, me je blagrovál. Ker fim otél klizhejózhiga ubógiga, in firóto, ki ni imel pomozhnika. Šapushéni me je blagoslovíl, in ferzé vdóvé fim toláshil. Pravíznoft je bila mo-je oblazhílo; s svojimi šodbámi fim se, kakor s plajšhem in nazhélNIKAM obdal. Okó fim bil flépimu,

in noga hromovimu. Ozhe fim bil ubógim; in rezh, ki mi je bila nesnána, fim prav fkerbno preifkovał.. Sdej pa moja duřha v meni medlí, in dnévi řtiřke řo nad-me priřhli. Po nôzhi me bôde po kořtéh; in kćeri me objédajo, ne řařpé.. Kakor blato fim, ter prahu in pepélu podobin. K tebi kližhem (*Gospod!*) in me ne uřliřhiřh; pred-te řtópim, in ře na me ne ořrěřh.. Savéřo fim ř řvojimi ozhmí narédil, zlo miřliti ne na devízo. In kakřhin dél mi Bog da od řgorej? kakřhin delěřh Vřigamogózhni is viřkosti? Ne gré kali pogubljenje grěřhniku, in jadínřhina hudodélnikam? Ne ogledúje néki on mořih pót, in řhteje vře řtópínje moje? Ali fim kdeř nizhémerin bil? ali je moja noga hitéla goluřat? (*Bog*) naj me téhta na pravízni téhtnizi, in naj ře preprízha od moje nedólřhnořti. Zhe fim ř (*práve*) poti řtópil, in zhe je moje řerzé po řheljah mořih ozhí ravnálo; in zhe řo ře moje roké omadeřhvale: naj drug pojé, kar bom řijał; in moj řárod bodi ř řkoreníno iřdért.. Zhe fim ubógim odrékel, kar řo hótli; zhe fim vdóvo zhakati puřtil; zhe fim řvoj grishljeř řam pojédel, in ni řiróta od njega vřhíval;.. zhe fim řanizhevál njega, ki je koniz jemál, ker ni imel oblěke:.. naj moja rama is řvojiga řklépa pade, in moja roka bódi řlómľjena ř řvojimi kořtmí vřéd..

b) Elihu, zhetertí priřatel. Pogl. 32-41.

Triřé mořhję pa řo řénjali Jobu odřovarjati, po tem ko řo ga bili permórali, řvoje pravízno řhivľjenje nařnániti. Oni řo mu ozhitali řkrivne pregréhe, in řo ga hinavřhine dolřhíli, kćer mu je Bog zhářno terpljenje pořlál. Job pa řim je řvojo ne-

dols
řnár
vori
je n
Bog
řvar
řavo
mu
zhlo
grěł
řhke
kaj
kaj
Zhł
in z
řadr
broř
kař
ker
řhar

tal
pre
řařř
gów
kaj
řnar
in l
de v
ta.

dolshnost dokasal, ter so omólknil. Elihu je nasnánjene góvore poslúfhal, in kader so bili dogovorili je on jél govoriti; on je Jóbu ozhítal, de se je hotel pred Bogam opravizhiti, in je tèrdil, de Bog zhlovéka s bolésniyo pokorí, in sopet otmè, zhe svarjènje na-se vsáme, in nápoke pobóljsha, ki je savolj njih pokorjen; — de Bog vfigavedózhi vřaki-mu zhlovéku po njèga délih povrázha; — de, ako zhlovek pobóshno shiví, to sam sebi v prid déla, s gréhi pa sam sebi řhkoduje: „Ako greřhířh, kaj mu řhkódujeřh; in ako se tvoje hudobije namnóshijo, kaj mu to nasprótuje. Ako dalje pravízhno ravnářh, kaj mu ř tém dařh, ali kaj sprejmè is tvojih rók? Zhlovéku, ki je tebi enák, řhkóduje tvoja hudobija; in zhlovékovimu řinu pomaga tvoja pravíza. .“ Na sadnje popisúje Job boshjo mózh, modróřt in do-brotljivořt, ki se takó ozhítno v njegovih délih ras-kasúje; zhlovek naj řtermí nad řtvarnikam řvetá; ker ga ne samóre popólnima rasumèti; on je dol-shan Bogá bati se, in njegovo voljo řpolnovati.

10. *Bog govori s obláka. Pogl. 42.*

Poslédnjizh je Bog govóril s obláka, je ozhítal Jóbu predersnost, ř ktéro je boshjo prevídnořt preřojevál, ter mu je dal mnogotére vprařhánja sařtran řtvarjenih rezhí, de ga je k řposnánju nje-góve nevédnořti perpéljal; tudi mu je nasnánil, sa-kaj de puřtí na semlji gréřhniké shivéti, in mu v řnamnje řvoje vřigamogózhnořti in modróřti řlóna in krokodila popishe.“

„Job je pa Gosřodu odgovóril in rekel: „Vem, de vse premóreřh, in de ti ni nobena miřel perkri-ta. Kdo řklep (*boshji*) neúmno sakríva (*graja*)?“

Tedej fim nespametno govóril, in kar je neskonzhno moje snanje preséglo. Poslúshaj, in bom govóril; vpráshal te bom, ter mi odgovôri. Š svojimi ušhéfi fim te slifhal, sde pa te vidi moje okó. Torej sam sebi ozhitam, in se pokorím v prahu in pepélu.“

„Ko je bil pa Gospod .. Jobu dogovóril, je rekel Elifasu Temanjánu: „Moj serd se je vnel do tebe in do tvojih dvéh prijatlov, kér nísta prav pred mano govorila, kakor moj flushabnik Job. Vsemíte tedej sédim junzhet in sédim ovnov, ter idite k mojimu flushabniku Jóbu, in oprávíte sa-se shgávin dar; moj flushábnik Job pa bo mólil sa vas; njega bom dobrotljivo uflifhal; de vam ne bo vafha neúmnošt shtéta v gréh.“ Šo tedej shli .. in stóríli, kakor jim je bil Gospod ukasal, in Gospod je Jóba uflifhal.“

„Gospod pa je Jóbu vfiga, kar koli je imel dvakrat tóliko povérnil. In so prifhli do njega vfi njegoví bratje in vse njegóve sestré, in vfi kteri so ga bili poprej posnáli, in so ga blagrováli savolj vfiga húdiga, katero je bil Gospod nad-inj poslál .. Gospod pa je Joba v njegovim poslédnjim stanu veliko bolj oblagodáril, kakor v poprėjshnim; ter je dobil shtirnajšt tavshent óvez, shéšt tavshent kamél, tavshent jarmov volóv, in tavshent oflíz. In je imel sédim finov, in trí hzheri .. Job pa je po tem she sto in shtirdefet lét shiyel, ter je vidil svoje sinove in vnúke do zhetertiga rodú, ter je umerl star in dovóljin shivljenja.“

Tobija.

XXXIX. Tobijeva dobrodelnost.

Tob. 1, 1-25.

Sadnji zhaš Israelskiga kraljestva je shivel v Nef-talovim rôdu mosh, ki mu je bilo imé Tobija. Shé v mladosti je bila nad njim modrost viditi, in boga-bojézhnost; on ni molil telét, ki ju je Jeroboam v Danu in Betelu postavil, temuzh je hodil v tempel shiviga Boga v Jerusalem, je dershal vse njegove sapovedi in je bil usmiljen do ubogih, slasti do ptujzov, vdóv in firót.

„Ko je pa odrasel, je vsél sa shenó Ano is svo-jiga rodú, in je imel s njó fina, kteriga je pa svo-jim iménu imenoval; ter ga je is mladiga uzhil hati se Bogá, in sdershati se vsakiga gréha. Ko je tedej vjét prishel v Ninive s svojo shenó, in s finam, in s vřim svojim rodam, je on (desiravno so vři jédli od jedí malikovavzov) svojo duřho varval, in se ni nikoli s njih jedmí ognúfil. In ker je is vřiga ser-za na Gospoda mislil, mu je Bog dal milost najti pred oblizhjem kralja Šalmanasarja, ter mu je do-pustil hoditi, kamerkoli je hotel, in mu je bilo per-pušheno delati, karkoli se mu je ljubilo. Torej je hodil do vřih tiřtih, ki so bili v sushnosti, in jim je dajal sdraivih naukov. Ko je pa prishel v Rages Medisřhko mésto, in je od tiřtiga, s zhimur je od kralja obdarovan bil, deset talentov frebrá imel, in je vidil, de je med veliko mnoshizo njegoviga ljudřta, Gabael, kteri je bil is njegoviga rodu v potre-bi: je njemunasanjeni snéřik frebra dal na pířmo.“

„Veliko zhasa po tem pa, ko je bil kralj Šalmanasar shé umerl, in ko je sa njim njegov sin Šenaherib kraljeval in Israelove mlajšhe zhertíl: je Tobija vso svojo rodovino obískoval, in jih tolashil, in je vsakimu od svojiga premoshenja delíl, kolikor je mogel: lazhne je nashívljal, nagim obléko omíshljeval, in mertve pa umorjene je fkerbno pokopoval. In ko je bil kralj Šenaherib nasaj prishel is Judovskiga, ker je beshal savolj kasni, ki ga je s njo Gospod udaril sastran njegoviga preklinovanja, in je serdíť veliko Israelovih mlajšhev umoriti ukasoval, je Tobija pokopoval njih trupla. Je pa bilo kralju povédano, ter ga je rekel umoriti, in se je vsiga njegoviga premoshenja polastil. Tobija pa je s svojim finam in shenó beshal, se perkril vsiga isbósen; sakaj veliko njih ga je ljubilo.“ Kmalí po tem je bil kralj umorjen, „ter je Tobija nasaj prishel na svoj dom, in mu je bilo povernjeno vse njegovo premoshenje.“

XL. Tobijeva poterpeshljivost.

Tob. 2, 1-23. 3, 1-25.

„Po tém pa je bil prasnik Gospodov, in je bilo bolji kofilo v Tobijevi híshi, ter je djál svojimu finu: „Pojdi, in perpelji nekterih nashiga rodú, ki se Boga bojú, de s nami jedó.“ Je shel in nasaj prishel, ter mu je osnanil, de nékdo Israelovih mlajšhev umorjen leshí na ulizah. Ter je hitro planil is sa mise, je popuťtil kofilo, in je tesh prishel do mertviga, ter ga je vsdignil in ga skrivaj néfel na svoj dom, de bi ga po solnzhnim sahódu varno pokopal. Ko je bil truplo perkril, je jédel shaloshin

in prestrašhen, ter se je spomnil beséd, ki jih je Gospod govoril po preroku Amosu: „Vasli prasniki so bodo spremenili v plakanje in jok.“ Kader je bilo pa solnze sashlo, je shel in ga pokopal. Vsi njegovi sosédje pa so mu ozhitali, rekozh: „Savolj téga je bilo she ukasano, tebe umoriti, in komej si smeriti odshe, in spet pokopujesh mertve.“ Tode Tobija se je bolj bal Boga, kakor kralja, je umorjenih trupla pobiral in v svoji hišhi perkrival, in po nozhi sagrébal.“

„Perpetilo se je pa en dan, de je prishel domú vel trudin pokopovanja, je légel k steni in saspal, in spijozhimu je gorak lastovjek is lastoviga gnjesda v ozhi perletel, ter je oslépel. To skušnjo pa je Gospod savolj téga nad-inj priti perpustil, de bi bilo prihodnim v sgled njegove poterpeshljivosti, kakor tudi (sgled) svétiga Joba. Sakaj, ker se je is mladiga védno Boga bal, in njegove sapovedi der-shal, se ni pertoshil nad Bogam, de ga je slepota sadela; temuzh stanovitin je bil v boshjim strahu, in je Bogá hvalil vse dni svojiga shivljenja. Sakaj... soródniki njegovi so se njegovimu shivljenju posmehovali, rekozh: „V kogá si upal, de si ubogajme dajal, in mertve pokopoval?“ Tobija jih je pa svaril, rekozh: „Ne govorite takó; sakaj svetnistki otrozi smo, in tistiga shivljenja dozhakujemo, ki ga bo Bog tistim dal, kateri nikoli ne odjenjajo od svestobe.“

„Njegova shena Ana pa je vsak dan hodila prést, in je pernafhala shivesh, ki ga je s svojimi rokami perflushiti môgla. Torej se je pergodilo, de je koslizhka dobila in domú pernešla. Ko je pa njé mosh ga meketati flishal, je rékel: „Gléjte, de bi kjé ne bil ukraden; dajte ga nasaj njegovi-

mu gospodarju; sakaj ne smemo ne jésti nizh ukradeniga, in tudi ne dotakniti se ga. Na tó je njegova shena serdito odgovorila: „Ozhitno je tvoje upanje prasno, in (*priid*) tvoje miloshine je snan.“ In s temi in takimi besédami mu je ozhitala.“

„Na to je Tobija sdihoval, je jokal in molil rekozh: „Pravizhin si, Gospod! in vse tvoje sodbe so pravizhne; in vse tvoje pota so usmiljenje, refniza in praviza. Torej Gospod! spomni se me, in ne mas huj se savolj mojih gréhov, in ne pómni pregréh mojih ali mojih staršhev. Ker nismo bili tvojim sapovedim pokorni, smo vsem naródam, ki si nas med-nje raskropil, isdani, de nas rópajo, in sa fushnje imajo, in moré, oponashajo in samshujejo. Torej so grosovitne tvoje sodbe, o Gospod! ker nismo delali po tvojih sapovedih, in ne ravnali prav pred tabo. Tedej, o Gospod! stóri s menoj po svoji volji; in ukashi, de se v miru lózhi moja dusha; sakaj bolje je sa-me umréti, kakor shivéti.“

Permérilo se je pa, de je ravno tisti dan mlada Israelka, Sara po iménu, Ragvelova hzhí na Medishkim od néke dékle ozhétove hishe saframovana bila, desiravno je bila nedolshna, kakor Tobija; sakaj njé sedméri moshjé so bili od hudobniga duhá pokonzhani. Slo rasshaljena je shla v sgornizo, ni tri dní in trí nozhi nizh jédla in ne pila, temuzh jokala je, in k Bogu molila. Na to je mozh sadobila v duhu, ter je Boga hvalila, rekozh: „Hvaljeno bodi tvoje ime, Bog nashih ozhakov! kateri milost skasujesh, ko se serdísh; in ob zhasu stiske grehe odpuashah njim, kateri v tebe klizhejo. K tebi Gospod obrazham svoje oblizhje, k tebi vsdigu-

jem svoje ozhí . . Vlak, kateri tebi flushi, si je svést, de bo po skufhnji vénzhan, is stiske refhen, in po strahovanji od tebe milost doségel. Ker tí se ne veselish nashiga pogubljenja. Po viharji rezhesih solnzu sijati, in po joku in plakanji navdájash s veseljem. Bódi tvoje ime, Bog Israelov! hvaljeno vékoma.“

„Tisti zhas sobile proshnje obéh uflishane pred zhasitljivim oblizhjem Boga Narvishiga. In je bil poslan angel Gospodov, sveti Rafael, de bi obéma pomagal; ktera sta tisti zhas pred Gospodovim oblizhjem molila.“

XLI. Tobijevi nauki sa finú.

Tob. 4, 1-23.

„Ko je tedej Tobija mislil, de je njegova molitev uflishana, in de bo umerl, je svojiga finú Tobija k sebi poklízal, in mu rékel: „Poslufhaj, sin moj! beséde is mojih úst, in posádi jih v dno svojiga serza. Kader bo Bog mojo dusho vsél, pokoplji moje truplo; in spofhtuj svojo mater vse njé shive dní; sakaj pomniti mórash, kaj vse je savolj tebe terpéla . . Kader bo pa tudi zhas njeniga shivljenja istékel, jo pokoplji sravin mene. Boga pa iméj v serzu vse dní svojiga shivljenja, in vari se de kdej v gréh ne pervólish, in v nemar ne pustish sapóved Gospoda, nashiga Boga. Ubogajme dajaj od svojiga premoshenja, in ne oberni svojiga oblizhja od nobeniga ubogiga; in po tem takim tudi Gospod ne bo obernil od tebe svojiga oblizhja. Kolikor uterpish, daj ubogajme. Zhe imash veliko, daj veliko; zhe imash malo, daj tudi malo radovoljno. Sakaj veliko plazhilo si salagash sa dan stiske. Kér miloshina

résli vřiga gréha in smerti, in ne puřtí duřhe v smert iti. Kdorkóli milořhine podeluje, se smé s veliko řvéřtjo na Boga Narviřhiga sanashati. Vari se, řin moj! vse nezhiřtořti . . Ne daj nikoli prořtóra napuhu v řvojim řerzu, ne v řvoji beřédi; sakaj po njem se je vse pogubljenje perzhélo. Kdorkoli ti kej déla, mu prézej plazhaj, in nikdar ne perdershuj najémnikoviga sařlushka. Kar nozhesh, de bi kdo tebi řtoril, tudi ti nikomur ne řtóri. řvoj kruh s lazhnimi in potrebnimi déli, in náge ř řvojimi oblazhili oblazhi . . Vřakrat vprařhaj sa řvét pametniga mořhá. Hvali Boga ven in ven, in proři ga, de tvoje pota vlada, in de se vři tvoji řklépi nanj opírajo. Na snanje ti tudi dam, řin moj! de řim dal deřét talentov řrebrá Gabelu, ki je v Ragesu, Mediřhkim méřtu, ko řim řhe mladenzh bil, in piřmo imám od njega per řebi. řkérbi tedej kakor ři bodi do njega priři, in nasnanjeni snéřik řrebra od njega dobiti; ter mu daj nasaj njegovo piřmo. Ne boj se, řin moj! révno řzer řhivimò, tode veliko dobriga homo vender imeli, ako se Bogá bojimò, se vřiga gréha varujemo, in delamo dóbro.“

XLII. Pořlavljenje Tobijevo.

Tob. 5, 1 - 28.

„Na to je Tobija řvojimu ozhetu odgovoril, in rekel: ,Karkoli ři mi ukasal, ozhe! bom řtoril. Tode ne vém, kakó te dnarje dobiti. On me ne posná, in jeřt ne posnam njega. Káko snamnje mu zhem dati? In tudi sa pótne vém, po kteri se tje gré. Na tó mu je njegov ozhe odgovoril, in djal: ,Piřmo od njega imam per řebi, in ko mu ga bořh pokasal, bo

koj povernil. Torej idi, in poišhi fi svéstiġa moshá, ktéri sa plazhilo f tabo gré, de dobísh, dokler she shívim.“

„Po tem je ven shel Tobija, in je nashel lepi-ga mladénzha, ki je stal prepasan, in kakor de bi bil perpravljén na pót. Ni védil, de je angel boshji, ter ga je posdravil, in ogovoril: „.. Snash pot, ki dershi na Medíshko? Mu je odgovoril: „Snam, in vse pota ondodne fim vezhkrat obhodil, in fim nozhíl per Gabelu..“ In Tobija mu je rékel: „Po-zhakaj me malo de to svojimu ozhétu povém.“ Na tó je shel Tobija v hišho, in vse to svojimu ozhétu nasnanil. Ozhe se je zhudil nad tém, in profil, de naj pride noter do njega. Je tedej noter stopil in rekel: „Veselje bodi tebi ven in ven.“ In Tobija je djál: „Káko veselje zhem néki iméti jest, ki v temi sedím, in luzhi néba ne vidim.“ In mladenzh mu je odgo-voril: „Bodi serzhan, Bog te bo skorej osdravil.“

„Tobija mu je tedej rekel: „Bosh li mogel mo-jiga finú peljati do Gabela v Rages, Medíshko me-sto? Plazhal ti bom, kar ti gré, kader pridesh nasaj.“ In angel mu je odgovoril: „Jest ga popeljem, in ti ga bom perpeljal nasaj.“ Tobija je po iménu in ro-dovini mladenzha vprashal in rékel: „Šrézhno ho-dita, in Bog bodi s vama na poti, in njegov an-gel vaji sprémi.“ Kader je pa bilo vse napravljeno, kar je bilo tréba seboj nesti po póti, je Tobija flovó vsel od svojiga ozhéta in matere svoje, ter šta shla fkupej.“

„Ko šta pa bila odshla, je jéla njegova mati jo-kati in rêzhi: „Podpóro starosti fi nama odvsel, in prezh poslal. Ko bi pazh nikoli ne bilo tistih dnar-jev, savolj kterih fi ga poslal. Prijetno nama je bilo

révnima biti, kér sva v bogastvo shtéla, de sva vidila svojiga finu.‘ In Tobija ji je djal: ‚Ne jokaj! frezhno bo naji fin dofhél, in frézhno k nama nasaj prishel, in ozhí tvoje ga bodo glédale. Sakaj upam, de ga dober angel boshji spremlja, in de bo vse dobro obravnal, kar njega tizhe, de bo torej s veseljem k nama nasaj prishel.‘ Na té beséde je mati njegova néhala jokati, ter je potihnila.“

XLIII. Velika riba.

Tob. 6, 1 - 22.

„Tobija je shel, in pfizhik je shel vsled njegaj; in je pervo nozh vstal sravin réke Tiger. Ter je shel, si nogé umít; in gléj! velika riba je shínila ga poshrét. Tobija se je ustrašhil, ter na glas savpije in rezhe: ‚Gospod! nad me gré.‘ In angel mu je rékel: ‚Sa plavute jo sgrabi, ter jo potégni k sebi.‘ Je to storil, in jo isvlékel na súho, ter mu je pred nogami vtripala. Nató mu je angel rékel: ‚Istrébi to ribo; serzé pa sholzh in jétra spravi; sakaj té rezhi so potrebne in dobre sdravila!‘ Kader je bil to stóril, je spékel njeniga mesá in sta seboj nesla po poti; drugo pa je nasólil, kolikor bi ga bilo dovelj, de prideta v Rages. .“

Angel mu je tudi nasnanil rabo ribjiga oferzhja; in grésta dalje, in sta prishla do nékiga mésta. In Tobija je angelu rékel: ‚Kjé hozheva nozhíti?‘ Angel je odgovoril in djal: ‚Tukej je mosh, Ragvel poiménu; kteri ti je v rodu in on imá hzhér, Šaro po imenu, in rasun njé nima ne finú ne hzhére. Tvoje bo vse njegovo premoshenje; vsemi jo torej sa shenó. Šnubi jo tedej per ozhétu, in ti jo bo dal

sa shenó. Nató je Tobija odgovoril in rékel: „Slíshim, de je bila í sédmimi moshmí sarozhena, in so pomerli; pa tudi to fim slíshal, de jih je hudi duh umóril. Bojím se torej, de bi se kjé tudi meni taka ne sgodila; in ker fim njih edini fin, bi jih ob njih starosti í shaloftjo spraval pod semljo!“ Po tem mu je angel Rafael rékel: „Poslúshaj me, in ti bom povedal, do katerih imá oblast húdi duh. Do tístih namrezh imá oblast hudi duh, ktéri v sakon stópijo, in Bogá od sebe in svojiga serza isklénejo in po svojih sheljah takó ravnajo, kakor konj in messeg, ki nimata pameti.“ Angel ga je tudi poduzhil, de mórajo sarozheni in sakonfski bogabojezhó in zhišto shiveti, ako se hozhejo nadjati boshjiga blagoflóva.

XLIV. Tobijeva oshenitev.

Tob. 7, 1-17. 8, 11-24.

„(Tobija in angel) sta tedej shla k Ragvelu, in Ragvel ju je s veseljem sprejél. Ragvel je Tobija glédal, ter je rekel Ani svoji sheni: „Kako je ta mladenzh mojimu strizu podóbin.“ In ko je bil to isrékel, je djál: „Od kod sta mladenzha moja, in brata?“ Šta odgovorila: „Od Nestaloviga rodú sva, od vjemzov v Ninivi.“ In Ragvel jima je rékel: „Posnata Tobija, mojiga brata?“ Šta odgovorila: „Posnava ga.“ In ko je veliko dobriga od njega pravil, je angel djál Ragvelu: „Tobija, od kteriga govorísh, je ozhe letéga.“ In Ragvel se ga je oklenil, je jokál in ga kúshnil; in ko je na njegovim vratu jokál, je rékel: „Blagoflovljen bodi fin moj! kér fin si dobriga, in prav dobriga moshá.“ In Ana, njegova shena in Šara nju hzhí, ste jokale.“

„Kader so se pa bili pogovorili, je Ragvel rékel ovna saklati, in napraviti gostí. In ko ju je profil k mísi vsésti se, je rékel Tobija: ‚Danf tukej ne jém in ne pijem, dokler mi profhnje ne dovolité in meni Šare svoje hzhére ne obljubite.‘ Ragvel, to flifhati, se je prestrašhil, ker je védil, kaj se je unim sedmérím moshém sgodilo . . , ter se je bal, de bi tudi s tem taka ne bila; in ko je opresoval, in ni odgovora dal profézhimu, mu je angel rékel: ‚Ne boj se jé mu dati; sakaj on se bojí Bogá, in njemu gré tvoja hzhí sa shenó; savolj téga jé nobedin drugi ni môgel imeti.“

„Na tó je Ragvel odgovoril: ‚Ne dvómim, de je Bog moje profhnje in solsé pred-se pustil. In menim, de vaji je ravno savolj téga k meni perpeljal, de se una v svoj ród omoshí po Mojsešovi postavi: torej vezh ne dvomi, dam ti jo.‘ Ter je prijel déšno svoje hzhére, in jo je djal v Tobijevo desno, rekozh: ‚Bog Abrahamov, in Bog Isakov, in Bog Jakobov bódi s vama, in vaj sarôzhi, ter spolni nad vama svoj blagoflov.‘ Je vsél popirja, in so naredili shenítno písmo. In po tém so se gostili, ter hvalili Boga.“

„Ob petelinovim petji pa je Ragvel velíl svoje hlapze sklizati, ter so shli s njim jamo kopat. Sakaj rékel je: ‚Morbiti se je tému ravno taka pergodila, kakor unim sédmim moshém, kateri so se bili s njó sarozhili. In ko so bili jamo skopali, je Ragvel k svoji sheni nasaj shel, in ji rékel: ‚Poshlji eno svojih dékel poglédat, zhe je umerl, de ga pokópljem, predin dan napózhi.‘ Ter je eno svojih dékel poslala; in ta je shla v stanízo, in je obá nashla sdra-va . . Je nasaj prifhla, in vesélo osnanilo povéda-la, ter šta Gospoda hvalila, Ragvel namrezh in Ana,

shena njegova, in šta rekla: „Hváliva te, Gospod, Israelov Bog! de se ni sgodilo, zhefar sva se bala. Sakaj tí si nam svojo milost skasal, in si od nas odgnal sovrashnika, ktéri nas salesuje. Usmilil si se pa dvéh nesmóshnih. Daj Gospod! de te zhe dalje bolj zhálita, in ti hvalnih darov darujeta sa svoje ohranjenje, de vsi narodi sposnajo, de tí si edini Bog po vsi semlji.“

„In Ragvel je svojim hlapzam hitro ukasal, sašuti jamo, ki so jo bili skopali, predin se sdaní. Švoji sheni pa je rekel pojédino narediti in vse perpraviti, zhefar je popotnim tréba v jéd. Je tudi dal saklati dvá lépa vóla in shteri ovne, in gostí napraviti vsim svojim sosédam, in vsim prijatlam. In Ragvel je Tobija slo profil, de bi shtirnajšt dní per njem ostal. Ragvel je pa polovizo vsiga svojiga premošenja Tobiju dal, in je pismo narédil, de naj drugo polovízo po nju smerti Tobija v last dobí.“

XLV. Tobija gré domú.

Tob. 9, 1-12. 10, 1-13.

„Po tem je Tobija angela k sebi poklízal.. in mu je djál: Profim poslušhaj moje beséde. Ko bi samiga sebe tebi dal sa hlapza, bi se ne dalo permeriti tvoji skerbnosti. Vender te profim, vse mi seboj shivine in hlapzov, ter pojdi do Gabela v Rages .. in mu nasaj daj njegovo pismo, in prejmi dnarje od njega, ter ga profi, de pride na mojo shenitev. Sakaj tí sam vésh, de moj ozhe dní shtéje, in ako se le en dan vezh mudím, bo shaloval. Ši lahko vidil, kako me je Ragvel profil, in njemu profhnje ne morem odrézhi.“

„Na tó je Rafael vsel shtiri Ragvelovih hlapcov in dvoje kamél, ter je shel v Rages . . ; in ko je Gabela nashel, mu je dal njegovo písmo, in je vse dnarje od njega nasaj dobíl. Mu je tudi vse nasnal od Tobija . . kar se je bilo sgodilo, in ga je seboj spravil na shenitev. In ko je bil v Ragvelovo hišo prishel, je nashel Tobija per jedi; ter je planil po konzú, in šta se kufhníla; in Gabel je jokál ter hvalil Boga in je djál: ‚Blagoslovi te Israelov Bog, sakaj fin si prav dobriga, pravizhniga in bogabojézhiga moshá, ktéri tudi ubogajme daje. Oblagodarjena bodi tvoja shena in tvoji starshi, in doshivita svojih otrók, in vnukov do tréttjiga in zhetertiga rodú; in vaš sarod bodi oblagodarjen od Israeloviga Bogá, ki vlada vékoma.‘ Šo tedej vfi rekli: Amen (*Sgôdi se*), ter so shli k jedi; tode v boshjim strahu so shenitev iméli.“

„Ko se je pa Tobija savolj shenitve mudil je njegov ozhe Tobija skerbel, in djál: ‚Kaj menish, sakaj se moj fin mudí, in sakaj je ondi sadershevan? Ménish li, de je Gabel umerl, in de mu nihzhe ne poverne dnarjev.‘ Shalost je torej jéla možno obhajati njega in s njim vréd Ano, njegovo sheno; ter šta jéla jokati, sato ker nju finú ni bilo nasaj ob pravim zhasu. Mati njegova je tedej neprenéhama jokala, ter je rekla: ‚Oh, oh, fin moj! pokaj sva te poslala v ptujo deshelo, tebe luzh svojih ozhi, podpóro svoje starosti, tolashbo svojiga shivljenja, upanje svojiga saroda. Ker si bil tí vse naji premoshe-nje, bi te ne bila sméla od sebe poslati.‘ Tobija pa ji je rékel: ‚Bodi tiho in nikar ne shaluj; naji fin je sdrav; mosh, s kterim sva ga poslala, je prav svést.‘ Še pa nikakor ni dala potolashiti, temuzh vsak

dan je letala in okoli glédala in vse pota obhodila, koder bi bil utegnil priti, de bi ga od delezih uglédala priti, ako bi bilo mogozhe.“

„Ragvel pa je djal svojimu setu: ‚Tù ostani, in jest sporozhím Tobiju tvojimu ozhetu, de se ti dobro godí.‘ Tobija mu je odgovoril: ‚Vém, de moj ozhe in mati moja sdej she dni shtejeta, in de jih slo skerbím.‘ In ko je Ragvel veliko profil Tobija, in ta nikakor ni hotel dovoliti, mu je torej dal Šaro in polovizo vsiga svojiga premoshenja.. in ga je sdraviga in veséliga odpravil, rekózh: ‚Švétí angel Gospodov bodi s tabo na poti, in te perpêlji sdraviga (domú), in najdi svoje staršhe prav sdrave; moje ozhi pa naj vidijo, predin umerjem, vajne otroke.‘ In staršhi so she svojo hzhér objéli, in kushnili, ter jo spustili na pot, jo opominovaje, de naj sposhtuje tašta in tašho, ter ljubi moshá, de naj drushino vlada, in hišho gospodíni, in pa bres madesha bo v všim.“

XLVI. Tobija pride domú.

Tob. 11, 1-20.

„Ko so nasaj shli, so prishli enajsti dan v Haran, ki je na pol pota do Ninive. In angel je rékel: ‚Tobija, brat moj! Vêsh, kakiga si pustil svojiga ozhéta. Zhe ti je torej vshezh, pojva naprej, in drushina naj gré sa nama po zhasi s tvojo shenó in s shivino vréd.‘ Mu je bilo vshezh naprej iti, ter je Rafael rékel Tobiju: ‚Vsemi seboj ribjiga sholza; sakaj tréba ga bo.‘ Tobija je torej vsel tistiga sholza, in šta shla. Ana je pa dan na dan ob poti poséjala na robu hriba, kjer je vidila delezih okrog. Je pa ravno na tistim kraji njega prihod perzhakovala, ter ga

od delezh ugléda, in per ti prizhi sposná, de njén fin pride; ter je tekla in svojimu moshu nasnanila, rekozh: „Glej! tvoj fin pride.“

„In Rafael je rékel Tobiju: „Kakor hitro v hišho stopišh, môli Gospoda, svojiga Bogá, ter ga sahvali; in stópi k svojimu ozhétu, ter ga kufhni. In mu koj pomashi ozhí s tistim ribjim sholzam, ki ga sabo nesešh; ker védi de se bodo sdajzi njegove ozhí odperle, in tvoj ozhe bo vidil luzh nebá, ter se bo veselil tebe gledati. Med tem je pfizhik, ki je s njima shel, napréj pertékel; in kakor de bi ju bil hotel napovédati, je s repam mígal, in se perkupoval.“

„Njegov flépi ozhe je vřlal, in hotel tezhi, pa je sadéval s nogami, ter je hlapzu roké podal, in svojimu finu hitel naproti. In on s svojo sheno vřéd ga je objél in kufhnil, in oba řta sagnala jok od veselja. In kader so bili Boga molili in ga sahvalili, so se vsédli. Na tó je Tobija vsel ribjiga sholza, in je svojimu ozhétu pomasal ozhí. In je zhakal okoli pol ure; ter se mu je jéla mréna lupiti od ozhí kakor jajzhina mréniza. Tobija je prijél, in posnél is ozhí, in per ti prizhi je preglédal. Ter so hvalili Boga, on namrezh, in shena njegova, in vři, ki so ga posnali. In Tobija je rekel: „Hvalim te, Gospod, Bog Israelov! sakaj, tépel si me, in sopet osdravil; in glej! jeřt glédam svojiga finu Tobija.“

„Šédim dní potem je tudi řrézhno prishla řara, shena njegoviga finú, in vřa njegova drushína, in shivina, in kaméle, in velíka dota shene; in tudi dnarji, ki jih je od Gabela dobil, in je svojim řarřhem perpovedoval vse dobrote, ki mu jih je Bog po zhlovéku řkasal, kteri ga je vodil. Tudi Tobijeva řtriza Ahior in Nabat řta veselá prishla do To-

bija in sta mu frézho vofhila savolj vſih dobrót, ki mu jih je bil Bog ſkasal. Ter ſo ſe ſédim dní goſtíli, in vſi ſo bili prav ſlo veſéli.“

XLVII. Angel ſe da ſposnati.

Tob. 12, 1-22.

„Po tem je Tobija ſvojiga ſinu k ſebi poklízal, in mu djal: ‚Kaj bomo dali unimu ſvétimu móſhu, ki je ſ tabo priſhel?‘ Tobija je ſvojimu ozhetu odgovoril, in rékel: ‚Ozhe! káko plazhilo mu hozhe-mo dati? ali kaj mu gré po méri njegovih dobrót. Mene je peljal in sdraviga perpeljal, on je ſhel k Gabelu po dnarje, on mi je ſhenó naklonil, on je od nje hudobniga duhá odgnal, njé ſtarſhe rasveſélil, mene otél, ko me je hotlá riba poſhréti, tebi je dal viditi luzh nebá, in po njem ſmo s vſimi mnogimi dobrotami obſuti. Pa vender proſim moj ozhe! de ga napravíſh, de ſa-ſe polovizo vsame vſiga, kar ſmo perneſli.‘ Ozhe in ſin ſta ga torej na ſtran poklízala, in ga jéla proſiti, de bi vsél polovizo vſiga ſa-ſe, kar ſo bili perneſli.“

„Na tó jima je rékel ſkrivaj: ‚Hvalite nebéſh-kiga Bogá, in dajajte mu hvalo pred vſimi ljud-mi, ker vam je ſvojo miloſt ſkasal. Sakaj, dobro je ſkrivnoſti kakiga kralja ſamolzhati; zhaſtitljivo pa je boſhje déla na ſnanje dati in ſlaviti. Bolje je mo-liti, poſtiti ſe in ubogajme dajati, kakor ſaklade ſla-tá ſpravljati. Sakaj miloſhina otmè od pogubljenja, ter ſbrishe gréhe, in daje doſézhi miloſt in vézhno ſhivljenje. Kteri pa gréh délajo in krivizo, ſovraſhi-jo ſvojo duſho. Torej vama rasodénem reſnizo, in vama ne bom vezh ſkrivnoſti perkríval. Ko ſi ſ ſolsa-

mi v ozhéh molil, in mertve pokopaval, in svoje kofilo popuſhal, in po dnévi merlizhe ſkrival v ſvoji hiſhi, po nozhi pa jih pokopoval, ſim jeſt tvojo molitev pred Goſpoda noſil; in ker ſi bil Bogu prijétin, te je mogla ſkuſhnja uterditi. Torej me je Goſpod poſlal, de ſim te osdravil in ſaro, ſheno tvojiga ſinú od hudobniga duhá otél. Ker jeſt ſim angel Rafael, êdin ſedmérih, ki ſtojimò pred Goſpodam.“

„To ſliſhati, ſta ſe uſtraſhila, in trepetala, ter na ſvoj obras padla na ſemljo. Angel pa jima je rekel: „Mir vama, ne bojta ſe! ſakaj Bog je hotel, de ſim bil per vaſ; njega hvalite, ter mu prepevajte. Viditi je bilo ſzer, de s vami jém in pijem; tode moja jéd in pijazha je nevidna, ki jé zhlovek ne mòre viditi. Pa zhaſ je, de ſe vernem k Njemu, kteri me je poſlal; ví pa hvalíte Boga, in oſnanujte vſe njegove zhudne déla.“ In ko je bil to iſgovoril je ſginil ſpred njunih ozhi, in ga vezh niſta vidila. Ter ſta ſe vergla na obras, in ſta trí ure Bogá hvalila; ter ſta ſe vsdignila in oſnanovala vſe zhuda njegove.“

XLVIII. Tobijeva ſahvalna péſim.

Tob. 13, 1 - 23.

„Štari Tobija pa je odperl ſvoje uſta, je hvalil Goſpoda, in rekel: „Goſpod velik ſi vekomej; in tvoje kraljeſtvo je od véka do véka; ſakaj tí tepeſh in sdraviſh; peljeſh v jamo, in perpéljeſh naſaj; in nihzhe tvoji roki ne uide. Šlavíte Goſpoda, Iſraelovi mlajſhi! in zhaſtite ga prižho narodov. Ker ſavolj téga vaſ je med narode raskropil, ki ga ne poſnajo, de bi ví rasglaſovali zhuda njegove, in de bi jim oſnanovali, de raſunNjega ni Boga Vfigamogozhni-

ga. On naš tepe savolj naših pregréh; in on naš bo rešil po svoji milosti. Poglédjte torej, kaj nam je storil, in slavite ga v strahu in trepétu; povelizhujte vézhniga kralja s svojim djanjem. Jest ga hvalim v svoji jetníšhki desheli, ker je svoje velizhastvo nad pregréšhnim narodom skasal. Špreobernite se tedaj greslniki in délajte pravizo pred Bogam; verjemite, de vam bo svojo milost dodélil. Jest pa in moja duha se bova nad njim veselíla. Hvalite Gospoda vsi njegovi isvoljeni; prasnujte vesele dní, ter ga slavite. Jerusalem hoshje mésto! Gospod te je kasnoval savolj del tvojih rók. Slávi Gospoda sa prijéte dobróte in hváli vézhniga Bogá, de svoj shtor sopet postavi vsrédi tebe, de k tebi nasaj sklizhe vse vjéte, in de se veselíšh vekomej in vekomej. Blišhezhe lúzhi se bosh svetil; in vse pokrajne semlje te bodo zhaštíle. . . Narodi bodo k tebi prishli od daljnih krajev in daríla nosíli; bodo v tebi Gospoda molili in tvojo semljo posvezhevali. Sakaj v tebi bodo klizali v véliko Ime. Gorjé njim, ki te bodo sanizhevali; in pogubljeni bodo, kateri bodo tebe preklinjevali; in oblagodarjeni, kateri te bodo štavili. Ti pa (*Jerusalem!*) se bosh svojih otrok veselil; ker vsi bodo oblagodarjeni, ter se snidali k Gospodu. Blagor všim, kateri tebe ljubijo in kateri se tvojiga mirú veselé. Hvali Gospoda, moja duha! sakaj Gospod, naš Bog, je svoje mésto Jerusalem réšil vsih njegovih nadlóg. Blagor meni, zhe bo moj sarod velizhastvo Jerusalemsko vidil. Jerusalemske vrata bodo is sáfira in smaragda (*dragih kamnov*) sidali, in is dragiga kamnja bo vse njegovo osidje. S belim in zhištim kamnjem bodo vsi njegovi tergi vlošeni, in po njegovih ulizah bodo Aleluja péli. Hvaljen bodi

Gospod! kateri si ga povišhal; in on naj s njim kraljuje vékomej in vékomej. Amen.“

XLIX. Smert stariga in mladiga Tobija.

Tob. 14, 1-17.

„Po tem pa ko je bil Tobija pregledal, je shivel dvé in shtirdefét lét, in je vidil fine svojih vnukov. Ko je bil tedej sto in dvé leti star, je bil zhaštitljivo pokopan v Ninivi. Sakaj shéšt in pétdefet lét star je oslepel, in v sheštdefetim je sopet preglédal. Kar szer tizhe njegovo shivljenje, veselo je bilo, in kér je slo rafel v boshjim strahu, je mirno shivel. Ob smertni uri pa je k sebi poklizal svojiga finú Tobija, in njegovih sedim majhnih finov, svojih vnukov, ter jim je rékel: „Bliso je Ninivishkiga mésta pogín; sakaj beséda ne sajde; in nasli bratje, ki so raskropljeni is Israelske deshele, bodo shli va-njo nasaj. Vsa deshela pa, ki je pusla, bo polna; in hlišha boshja, ki je bila v nji poshgana, bo spet postavljena; in se bodo tje povernili vsi, ktéri se Bogá bojé; ter bodo narodi svoje malike popustili, in bodo prishli v Jerusalem, in ondi stanovali, in vsi kralji semlje se bodo tam veselili, ter molili Israelskiga kralja. Poslufhajte torej finovi moji! svojiga ozhéta: Shlushite Gospodu v resnizi, in skerbite storiti, kar mu je vsfhézh; in perporozhújte svojim finovam, prav ravnáti, in ubogajme dajati; de imajo Bogá v mislih, in ga hvalijo vél zhaš v resnizi, in is vse svoje mozhí. Torej me slufhajte finovi! in ne ostanite tukej; tode kader bote svojo mater sravin mene v enim grobu pokopali, se sdajzi vsdignite in

pojte odtod. Sakaj vidim de bo hudobija téga mé-
šta njega konzhalá.“

„Po smerti svoje matere pa je Tobija is Ninive
shel s svojo shenó, in s finovi, in s vnuki, ter se je
vern timer k svojimu tastu in k tasthi svoji, in ju je na-
shel sdrave v lépi starosti, ter je sa-nje skerbel, in tu-
di njima ozhi satisfnil; je tudi dobil vso délschino Rag-
velove hishe in je vidil péti rod, otroke svojih otrok.
In kader je bil devét in devétdefet lét spolnil v stra-
hu Gospodovim s veseljem, so ga pokopali. Vsa nje-
gova sorodovina pa in ves njegov sarod je lepó shi-
vel, in se svetó sadershal, ter so bili perjétni Bogú,
in ljudem, in vsm prebivavzam deshele.“

Judit.

L. Holofern in Betuljzi.

Jud. 1, 1-7. 25.

Afirski kralji so bili shiba, s ktéro je Bog narode
tépel, kakor se she is téga pošname, kar je bilo od
Šalmanasarja in Šanheriba nasnanjeno; in to se
da tudi rézhi od Nabuhodonosorja, kateri je bil Šan-
heribov vnuk, in se je tudi Šausdušhin imenoval; in
tede j ni tisti Nabuhodonosor, ktéri je Judovsko kra-
lještvo konzhal. On je bil fin in naslédnik Asarha-
dona, kateri je bil Šanheribov fin in naslédnik. Na-
buhodonosor si je isvolil Holoferna sa poglavarja
vseh vojsknh trum, in Holofern je tore j mislil, de
mu je vse mogozhe in de morajo vsi naródi hitéti
podvrézh se Nabuhodonosorju, predin jih on s mo-

zhjó podvèrshe. Ko blisk je tedej v deshele planjal; jih pokrival s bojaki, in s vosmí, je v grosin strah perpravil mésta; je ropal tiste, kateri so se mu podvergli; in pomóril vse, ktéri so se mu v bran stavili. Dalje ko je prishel, bolj so se ga bali; torej so poshijali sporozhniké od vsih strani, po katerih so se v vsm njegoví volji podvergli.

Tisti zhaš je bil Judovski kralj Manase v fushnosti (*glej stran 202*). Ko so tedej Judje slisiali pravití od Holofernóviah déh, so se jeli bati sa-se in sa tempel, in sgled drugih narodov jim je dal sposnati, kolika nefrézha bi nad-nje priti utegnila. Torej so f sidovji obdali mésta, in pota preperli. Vse tó pa jim je vender le malo upanja dajalo. „Ter je vse ljudstvo neprenéhama v Gospoda vpilo, in so se ponishevali, in molili pa posíli, oní in njih shene. Duhovni so se pa v ojsire oblazhila oblékli, in otroke pokladali pred altar Gospodov in f pregrinjalam pokrili Gospodov altar, ter so en gláf vpili v Gospoda Israelskiga Boga, de bi jim otrozi ne bili f filo vséti, njih shene ne odpeljane, njih mésta ne rasdjane, njih svetishe ne ognusheno, in od nevernikov sani-zhevano.“

„Eliakim, véliki duhoven Gospodov, je torej shel do vsih Israelzov, in jih je nagovarjal, rekozh: „Védite, de bo Gospod vashe proshnje uslisshal, zhe bote stanovitni v postih in molitvah vpri-zho Gospóda. Špomniti se Mojsefa, Gospodoviga flushabnika, kateri je f svétimi molitvami, in ne s mezhem v boji premagal Amalezhane, ki so v svojo mózh saupali, in v svojo mogozhnost, v svoje vojfskne trume in shkite, vosove in kojniké. Taka bo vsm sovrashnikam Israelzov, zhe bote stanovitni v tém,

kar ste sazhéli.‘ Na to njegovo opominovanje so neprenéhama pred Gospodovim oblizhjem molili, in tudi tisti, ki so Gospodu shgavnih darov pernešli, so v rasovnikih oblézheni, in s pepélam na glavi darovali Gospodu. In vsi so is vfiga svojiga serzá Bogá profili, de bi svoje ljudstvo Israel obiskal.“

Ko je Holofern svédil, de se Israelzi ne mislijo podvrezhi, temuzh v bran staviti: se je filno rasferdil; ter je hotel vediti, ktero ljudstvo je to, ki se ho-zhe njemu v bran staviti. Na tó mu je Ahior, Amonski poglavar na dalje nasnanaoval velizhastvo Judovskiga Bogá, in zhuda, po katerih je on svojo vfiga-mogozhnošt ven in ven rasodeval. On mu je pokasal, de je to ljudstvo frezhno in nepremagljivo, dokler je svesto Gospodu; kakor hitro pa je svojiga Bogá rasshalilo, je premagano. Holofern je mislil, de ga Ahior sanizhuje; ter se je rastogótil in ga ukasal s verigami svésaniga v Betuljo peljati, de bi bil po tem, ko bo Betulja v last vséta, s vsemi Judi vréd umorjen, ker se je upal Judovskiga Boga zhes Nabuhodonosorja povsdigovati. Ahior je prishel v Betuljo in je Judam na snanje dal, kar je bil Holofern govoril; Judje so ga tolashili, in mu djali, de upajo refheni biti po boshji pomózhi.

Holofern pa se je méstu blishal, in tudi strah Judov je zhe dalje ráfel; sakaj Holofern je imel seboj sto in dvajset tavshent peshzov, in dva in dvajset tavshent kojnikov. Ter so se Judje vèrgli na tla in so sposnali, de jih le Bog môre otéti. Holofern je oblégel mésto, in vodo preperl, de bi jih s shéjo permoral podvrézhi se mu. Kmalí je vodé po vsem méstu manjkalo. Betuljski meštjaní so se torej k Oziju mešnimu poglavarju sosšli, in ga pregovarjali

in filili, de bi se s njimi vred Holofernu podvergel. Na glaf so jokali in rjuli moshjé in shené, mladenzhi in otrozi, in dolgo zhasa eno mero v Gospoda vpili in djali: „Grefhili smo s svojimi ozhéti vréd; krivizhno smo délali, hudobno ravnali. Tí pa, ker si milostiv, usmili se nas, ali tēpi nas s svojo shibo savolj naslih hudobij, in ne isdaj nas, ki te hvalimo, ljudstvu, ktero te ne posná, de ne porekó med narodi: Kjé je njih Bog.“

„In ko so téga vpitja in joka trudni, omolknili, se je Oziya vèl objokan vsdignil in rékel: „Šerzhni bodite bratje! in she pet naflédnjih dní perzhakújmo Gospodoviga usmiljenja. Sakaj morbiti se bo dal potolashiti, ter bo svoje imé raskasal. Zhe pa v petih dnéh ne pride pomozh, bomo storili, kar ste govorili.“

LI. Judit.

Jud. 8, 1.-11, 21.

„To je pa slifhala Judit vdova, ki je bila . . od Rubenoviga rodú; njen mosh pa je bil Manase, kteri je ob jezhenovi shétvi umerl; je bil namrezh per shenjzih na njivi, in solnze mu je na glavo perpékalo, ter je umerl v Betulji v svojim mestu, in je bil ondi pokopan sravin svojih ozhetov. Judit pa, ktero je bil sapustil, je bila vdova shé tri leta in shešt meszov. In si je sgorej v svoji hifhi fkrit hram naredila, v katerim je s svojimi deklami saperta shivéla; in je na svojim ledji ojstro oblazhilo nofila, ter se postila vse dní svojiga shivljenja sunej sabot, in mlajev, in prasnikov Israelove hifhe. Je bila pa filno lépiga obrasa in njen mosh ji je obílno bogastvo

popuſtil, in veliko drushino, in veliko laſtnino go-
véd in drobnize. Ter je med vſimi nar bolj ſlové-
la; ſakaj groſno ſe je bala Goſpoda, in nihzhe ni
od njé nizh ſlabiga govoril.“

„Ko je bila tedej ſliſhala, de je Ozija obljubil,
de hozhe po preteklih petih dneh meſto isdati, je
poſlala po ſtarejſhina Habrita in Harmita. Ter ſta k
nji priſhla, in jima je rekla: „Kaj je Ozija obljubil,
de hozhe méſto Afirzam isdati, zhe nam v petih
dnéh ne pride pomozh? In kdo ſte ví, de Goſpoda
ſkuſhate. Po tem ſe ne obudí uſmiljenje, temuzh
ſe veliko bolj jéſa vname, in ſerd uſhge. Ví ſte Go-
ſpodu zhaſ odkasali uſmiljenja, in mu po ſvoji volji
dan dali. Ker je pa Goſpod persaneſljiv, ſe pokorí-
mo ſavolj téga, in proſimo ga ſ ſolsami miloſti; ſa-
kaj Bog ne ſhuga kakor zhlovek, in ſe ne da raſfer-
diti kakor ſin zhlovekov. Ponishajmo ſe torej pred
njim, in v ponishnim duhu mu ſluſhimo; in rezí-
mo ſ jokam Goſpodu, de nam po ſvoji volji ſvoje
uſmiljenje ſkaſhe; de kakor je naſhe ſerzé ſavolj
napuha unih v britkoſti, ſe mi ravno takó po ſvoji
ponishnoſti hvale vdeleſhimò . . Torej bratje, ker
ſte ſtarejſhini boſhjiga ljudſtva, in ker je njih ſhiv-
ljenje v naſhah rokah: navdáajte jih ſ ſerzhnoſtjo ſ
ſvojo beſedo, de ſe ſpomnijo, de ſo bili naſhi ozhétje
ſkuſhani, de bi ſe iſkaſalo, zhe prav zhaſté ſvojiga
Boga. Naj ſe ſpomnijo, de je bil naſh ozhe Abraham
ſkuſhan, in de je bil boſhji prijatel po tém, ko je
bil ſ mnogimi nadlogami uterjen. Takó ſo Isak, ta-
kó Jakob, tako Mojſef, in vſi, kteri ſo bili Bogu
vſhézh, mnogih nadlóg ſtanovitno preneſli. Tiſti pa,
kteri niſo v Goſpodovim ſtrahu ſkuſhnje preterpéli,
in ſo nepoterpeſhljivi bili, in ſo ſoper Goſpoda ſa-

nizhljivo mermrali: so bili od angela smerti pokonzhani in od kazh pomorjeni. Tudi mí se torej ne jesímo savolj tega, kar terpimò, temuzh míflimo, de veliko vezhíh kasín saflushimo savolj svojíh gréhov, ter sposnajmo, de je Gospodova shíba, í ktero smo kakor fushnjí krotení, nad nas príshla, v nashe poboljšhanje in ne v pogubljenje.“

„In Ozija pa štarejšhíni so jí rekli: ‚Vse, kar sí govorila, je res, in v tvojíh besédah ní nizh napzhniga. Torej móli sa nas; sakaj svéta shena sí in boga-bojézhá.‘ In Judít jí je djala: ‚Ker ste sposnali, de je od Boga, kar sí govorila: poterdíte tudi, zhe je od Bogá, kar sí storíti sklenila, in molíte, de Bog moj sklep poterdi. Ostaníte to nozh per vratíh, ter pojdem ven í svojo déklo; in molíte, de se Gospod v petíh dneh na svoje ljudstvo Israel osrè, kakor ste bilit rekli. Tode nozhem, de bí ví po mojíh sklepu poprashevali, in dokler ne pridem nasaj, in vam ne sporozhím, nizh ne pozhníte, temuzh le samo molíte sa-me k Gospodu, nashimu Bogu.‘ In Ozija Judovskí poglavar jí je rékel: ‚Pojdi v miru, in Gospod bodí í teboj, in naj se masluje nad nashimí sovrashniki.‘ Ter so se verníli in prezshíhli.“

„Na to je Judít shla v svojo sgornízo, se je oblekla v oístro oblazhílo, je glavo í pepelam potréšla, se vergla pred Gospodam, in je va-nj klízala.“ Ona mu je raskasovala, kolíkrat de je on v poprejšhníh zhasíh svojímu ljudstvu pomagál, ter je molíla í tístim terdním in poníshním saupanjem, ktero ufímljenje s nebél sklízuje. Mémo drugíga je tudi djala: „Tvojo mozh, o Gospod! ne obštojí v mnogím shítevilu, in tvoja mogózhnost ne v terdníh konjích; in tudi od nékdej prevsétní tebí níso bilit vshézh;

temuzh ponishnih in krotkih molitev ti je védnó dopadla.“

Kader je bila odmolila, je vstala in svojo dekle poklizala; ter je shla doli in se je v prasnizhno oblazhilo oblekla. „Gospod pa je njé lepota svéksfal; sakaj ni se napravljala is posheljivoſti, ampak is bogabojézhnoſti.“ Švoji dékli je naloshila méh vina vérzh olja, ſmokev, móke in kruha, de bi se ne ognuſila s jedmí nevernikov. Med vrati ſo ſtali Ozija in ſtarejšhini, kakor je bilo pogovarjeno in vſe se je zhudilo nad njé lepoto; pa jo vender niſo praſhali, kaj de miſli ſtoriti, temuzh ſo jo ven puſtili in ji frézhó voſhili, rekozh: „Bog naſhíh ozhétov ti ſkáshi miloſt, in potèrdi ſlédnji ſklep tvojiga ſerzá ſvojo mozhjó, de ſe bo Jeruſalem nad teboj veſelil, in de bo tvoje imé med ſvetnike in pravizhne ſhtéto.“ In vſi, kteri ſo tam bili, ſo v en glaſ rekli: „Šgôdi ſe! ſgôdi ſe.“ Judit pa je molila k Gospodu, ter je ſhla ſkos vrata ſ svojo déklo.“

Kader ſe je bila nékoliko od méſtnih vrat událila, ſo jo Holofernóvi bojaki uglédali, ſe ſavséli nad njé lepoto, ter jo peljali pred Holoferna; on je v ſvojim dragim ſhotoru ſedel, ki je bil ſ ſlatam in s dragimi kamni vtekán, ko je Judit pred-inj ſtopila; ter ſe je vergla na ſvoj obras, in Holofern ji je rekel vſtati. On jo je prijaſno ogovoril, ter jo vpraſhal, ſakaj je priſhla. Mu je rekla, de ſe Bog nad njenim ljúdtváſu huduje, in de je is méſta ſhla po povelji Boga, kterimu tudi v njegovim ſhotorji ſveſto ſluſhiti hoſhe; ter mu je obljubila, ga po frédi méſta Jeruſaleſkiga peljati, de bo vſe ljúdtvo Iſraelfko v laſt dobil kakor ovzé, ki nimajo paſtirja; in noben pèſ ne bo ſalajal nad njim.“

LII. Holofernova smert.

Jud. 12, 1.-61, 31.

Juditin govor je bil Holofernu vsfhézsh, torej jo je ukasal peljati v svoje saloshifhe in ji jésti dajati od svoje mise. Ona je pa djala, de ji ni perpushe-no od njegovih jedíl jestí, in de se je she s drugim shiveshem preskerbéla. Ko jo je pa Holofern vpra-shal, kaj bo jédla, kader bo shivesh poshel; mu je Judit odgovorila: „Kakor gotovo shivish tí go-spod moj! jest tvoja dekla ne bom vsfiga téga povshi-la, dè Bog stóri po meni to, kar fim sklenila.“ Je tudi profila, de bi sjutrej in svezhér sméla is shotorja, svoje molitve opravljat. In Holofern je svojim flushabnikom rékel, de naj jo pusté ven in nasaj hoditi, kakor se ji spoljubi. Na vézher je hodila proti Betulskim vratam „in je molila k Gospodu Israelovimu Bogú, de bi ji dal, svoje ljudstvo frézh-no otéti.“ In se je sopet vrazhevala v shotorje.“

Zheterti dan pa je Holofern gostí napravi-ti ukasal svojim vójvodam, in tudi Judit k pojédi-ni perfiliti; hude naklépe je imel. Judit pa, ker je vedila, de je v boshjih rokah, in gnana od ve-seliga saupanja, de bo Bog po nji svoje ljudstvo otél, je shla bres strahú pred Holofernam, in on jo je ho-tel s tem pozhaštiti, de je nesméno pil. Gostí so se bili rasfhli, in ko je Holofern pijan leschal, ni dalje odlafhala svoj sklèp spolniti. Na tihim je mo-lila k Bogu, in ga profila, de bi jo s mozhjó na-vdal v ti okolishini. Na to je blishe stopila, je ségla po mēzhi, ki je visel na stebru, ga isderla is nósh-niz, ter djala: „Gospod Bog! stóri me možno to uro.“ In je Holofernu glavó odsékala, jo savila v

pregrinjalo, ki ga je s štebrov snéla, in jo je dala svoji dékli, ki je sunej zhakala.

Po tem šte fhlé skosi shotorje na polje, kakor de bi bile hotle moliti, in šte okoli po dolini do méstnih vrát doshlé. „Beršh ko šte tje prishle, je Judit nad zhuvaji savpila: „Odpriti vrata, sakaj Bog je s nami, ter je Israela refhil. In ko so moshjé njen glaf saflifhali, so méstne starejšhine sklizali. In vsi so do njé letéli, odrasheni in majhni, ker so shé mislili, de je vezh ne bo nasaj. Ter so bakle per-shgali, in jo vsi obsuli; ona je pa gori fhla na svishan kraj, in jim je rekla utihniti. In ko je vse tiho bilo, je djala Judit: „Hvalite Gospoda, nashiga Boga, kteri ne sapustí njih, ki va-nj upajo; in je po meni, svoji dekli, milost skasal, ki jo je Israelovi hifhi obljubil; in je to nozh po meni sovrashnika svojiga ljudstva konzhal.“ Ter je vsela Holofernovo glavo is jerbazhika, jim je pokasala, rekozh: „Glejte glavó Holoferna, poglavarja Afirskih trum, in gléjte pregrinjalo pod katerim je pijan leshal, ko ga je Gospod nash Bog s shensko rokó udaril. Kakor pa gotovo Gospod shiví, me je njegov angel varval, ko sim tje fhla, in tam bila, in od ondod lesim nasaj fhla; in Gospod ni perpuštil mene, svoji dékle ognufiti, temuzh me je zhísto slédnjiga k vam nasaj perpeljal, ter se veselím svoje smage, in svojiga perhranjenja, in vashe refhitve. Šlavite ga vsi, ker je dober, ker je vekomej milost njegova.“

„In vsi so Gospoda molili, in ji rekli: „Gospod te je s svojo mozhjó oblagodaril; sakaj po tebi je nashe sovrashnike pokonzhal.“ In Ozija poglavar Israeloviga ljudstva ji je djal: „Blagoslovljena si, hzhí! od Gospoda, Boga Narvishiga, med vsemi shenami

na semlji.“ Nató je tudi on Bogá hvalil, in vse ljudstvo je reklo: „Sgôdi se! sgodi se!“ Ter so poklizali Ahiorja in so mu Holofernovo glavo pokasali. Ahior, jo viditi, je ostermel, se je vergel pred Judit, ter je djal: „Blagodarjena si od svojiga Bogá med vsemi shotori Jakobovimi; sakaj Israelov Bog bo savolj tebe zheshen od vsih narodov, ki bodo slisnali tvoje imé.“ In kér je vidil perzhudno pomozh, ki jo je Bog Israelzam skasal, se je dal obrésati, in je Judovsko véro na-se vsel.“

Ko se je dan storil, so Betulji Holofernovo glavo na sid obefili, ter so is mésta ropili s velikim vpitjem in hrupam. To so storili po besédi Judite, ki jim je bila rekla, de jim je Gospod sovrashnike podvergel. Štrashe Afirske so hitéle do Holoferna, in tisti, ki so bili snotrej, so sheptali pred hrámam, ga sbuditi. Na to so prishli vojskni pervaki, in so rekli Holoferna sbuditi. Je torej noter shel njegov hishnik in je nashel Holofernovo truplo, ki je bres glavé v kervi na tleh leshalo.. Ter je vpitje vsdignil na glas, in svoje oblazhilo pretergal. Na tó je shel v Juditin hram, in ker je ondi ni bilo, je shel venkej k ljudém, ter je rekel: „Hebrejska shena je smotila hisho kralja Nabuhodonosorja; glej! Holofern leshi na tléh, in nima glavé.“ Pervaki Afirskih trum, to slishati, so pretergali svoje oblazhila, in grosovitin strah in trepét jih je perletel, ter so bili mozhno omamljeni. In strashno vpitje se je vsdignilo v shotorji.“

Vse je bilo na skrishim v shotorji, in Afirzi so beshali. Israelzi so pa vpili in trobentali, in derli sa sovrashniki, in so osmertili, kterigakoli so sajéli. Ozija je sporozhnikov rasposlal krog in krog do vsih

Israelskih mést, tedej so se povsod šernili, in Afirzi podili. Betuljski prebivavzi so is mésta derli v Afirsko shtorje, in so ondi velik in bogat rop nabrali. In veliki duhóven Joakim je prishel is Jerusalema v Betulijo s všimi svojimi starejšhini, de bi Judit vidil. Je k njim ven prishla, ter so jo vfi v en glas blagoslovili, rekozh: „Tí si slava Jerusalemska, tí veselje Israelsko, tí zhašt nashiga ljudstva ker si se serzhno ponešla, in tvoje serzé je bilo uterjeno, ker si zhištoš ljubila...; tí bošh blagoslovljena ven in ven.“ In vse ljudstvo je odgovorilo: „Sgodi se! sgodi se!“ V tridesetih dnéh je Israelsko ljudstvo komej pospravilo plén Afirski.“ Kar je bilo Holofernove lastnine so dali Juditi. Moshjé in shene, mladenzhi in dekléta so se veselili, Judit pa je Gospodu sahvalno pésim péla.

Betuljzi so gori shli v Jerusalem Gospoda molit, ter so se ozhišhevali, darovali in obljube pernašhali. Judit je vse Holofernovo oroshje, in pregri-njalo, ki je leshal pod njim, v tempelnu obefila. Vse ljudstvo se je veselilo, in ona je bila slo slo zheshe-na v Israelu. Vdova je ostala v hišhi svojiga ranziga moshá, je svojo déklo isprošila, in sto in pét lét do-shivéla; ter so jo pokopali sravin njéniga moshá Manafeta. Ljudstvo jo je sédim dní obshalovalo. Vse njene dní se nobedin sovrashnik ni perders-nil nad Israelze priti. V spomin te premáge so Israelzi létni gód obhajali.

Mefija

v sgodovinskih bukvah stare savése.

Pervi zhlovek Adam je, kakor hitro je bil boshjo sapóved v raji prelômil, svetósti in pravizhnost, v kateri je bil stvarjen sgubil, ter si je s to pregrého boshjo jéso in nevóljo navlékel, in tudi smert, ki mu jo je bil poprej Bog pretíl, in s smertjo vréd fushnost pod oblastjó njega, ktéri je potlej smertno kraljestvo imel; s to pregrého se je Adam po teléfu in dúfhi sprídil. Adamova pregréha pa ni samó njemu, ampak tudi njegovimu sarodu shkodvala; on ni samo sebi, ampak tudi nam od Bogá prijéte svetósti in pravizhnosti sgubil; in po njem niso le smert in telézne shtráfinge v zhlovéshki rod prishle, ampak tudi gréh, ki je smert dúfhe.

Letá greh, ki se isvírni gréh imenúje, se ne da s nobenim drugim perpomózhkam odprávi, kakor s saflushênjem edíniga frédnika Gospoda našhiga Jesusa Kristusa, ki nas je s Bogam spravil s svojo kervjó. De bi ga pa ljudjé ob njegovim prihodu sposnali, je Bog shé v stari savési mnogotére snamnja nasnánil, katerih pèrve so temne, naslédnje pa zhe dalje ozhitnishi, in vse skupej prav shivo podóbo Mefija pred ozhí stávijo. Tukej so le tiste prerokbe sostavljene, ki so nar imenitnishe, kar to ti zhe, v sgodovinskih bukvah; in se bodo po tem takim s njimi tiste lahko sklépale, ki so v drugih bukvah stare savése.

Mefija je szer she le prishel na svet okóli shtiri tavshent lét po stvaritvi svetá, vender pa je bil

koj po storjenim gréhu osnánjen. Grosna shalost je namrezh móгла pèrve staršhe po storjenim gréhu sprehájati, ko so svoj nefrézhni stan poprèjshnjimu vesélimu permérjali. Nikakor se niso mógli tolashiti, le Bog jih je samogel s saúpanjem navdati. In on je to tudi storil, kaker beremo v prvih Mojsefovih búkvah. Ko je Bog, po storjenim gréhu prvim staršhem shtrafinge osnanoval, je rékel kazhi: „Ker si to storíla, bodi prekléta med všimi sbivalmi in sverinami semlje; po svojim trebuhu se bosh plasila in prah jédla vse dní svojiga shivljenja. Šovraštvo bom narédil med teboj in shenó, in med tvojim saródam in njenim saródam; on (*po hebr.*) ti bo glavo sterl, in tí bosh njèga peto salesovala.“ I. Mojs. 3, 14. 15. Š temi besédami je Bog prvim staršhem reshítev osnánil, tode ni islózhił, od kogá, kdaj in kakó de bodo résheni. Vender pa, ker kazha kôniz vsame, zhe se ji glava stêre; in ker kazha zhlovéku nar menj shkodvati samore, zhe ga v péto pizhi: so prvi staršhi is te prerókbe sposnali, de bo kdej mozh tistiga, kateri jih je v kazhi v gréh sapeljal, pokonzhana, in de ne bo mógel zhlovéshkimu rôdu shkodvati. Sakaj Šatan je bil, ki je v kazhi pèrve staršhe v gréh sapeljal, kar tudi Jesuf nasnáni, ker Jan. 8, 44. hudizha imenúje ubijavza od sazhétka; in po skrivnim rasodenji s. Janesa, je pervák hudobnih duhov, vélíki smáj in stara kazha imenován.

Po tem velíko lét ne najdemo nobeniga snamnja v s. písmu sapífaniga, vender pa beremo marliktero pergódbo, ki se is njé rasvídi, de je Bog prpravljen tiste is pogubljenja reshiti, kateri boshje sapóvedi spolnújejo; kar tudi reshitev Noeta is ve-

sóljniga potópa skáshe. Nekteri svetopísmíski islagarzi tèrdijo, de je Bog ob Noetovim zhasu osnániti dal, de bo Mefija is Šemoviga saróda; Noe namrezh Šema blagofloví rekozh: „Hvaljen bodi Gospod, Šemov Bog; Kanaan (*Hamov sin*) bódi njegov lushinj. Rasfhíri Bog Jafeta, in naj prebiva v Šemovih shotórih.“ I. Mojs. 9, 26. 27. Ozhák Noe, ne de bi le dobro shelel Šemu, on mu to prerokúje; on vidi takofhno frézho Šemu odmenjeno, de hváli Bogá, delívza dobróte, namésti de bi mu frézho natanke popisoval. Beséde: „Šemov Bog,“ na snanje dájó, de bo Bog s Šemovim saródam posebno savéso narédil, de se jim bo rasodeval, ter jih nebéshkih in semljíshkih dobrót vdeléshil. She bolj ozhítno pa to nasnánijo naflédnje beséde, „Rasfhiri Bog Jafeta, in naj prebiva v Šemovih shotórih;“ leté beséde rekó, de bo prava véra per Šemovih mlajshih ohránjena, in de se bo po njih tudi med Jafetove mlajshe rasfhirjala. Š. Avgushtin pravi: „In naj prebiva v Šemovih shotórih; to je v zerkvih, ki so jih prerofhki finovi, apostelni postavili. — Tudi v s. písmu nove savése poméni sprejéma v vézhne stanovalísha, sprejémo v vézhno kraljestvo boshje, ko Kristuf pravi: „Délajte si priyatle s sapeljivim mamonom, de vas, kader obnemagate, vsamejo v vezhne stanovalísha.“ Luk. 16, 9.

Bolj dolózhene so pa Mefijeve prerókbe, ko je Bog smed Šemovih mlajshev eniga moshá, Abraháma, isvólil, kterimu je oblube isrózhil; in sa njim Isaka, Jakoba, in ker je leta dvanajst finov imel, eniga smed njih Juda. Leté prerókbe so szer bolj dolózhene, kakor poprejshnje, vender pa ne takó, kakor naflédnje, slasti tiste, ki so bile po prerókih

dane. Abraham je od Bogá vezh obljúb prejél; v njegóvi velíki stárosti mu je obljubil sinú, po kterim se bo njega sarod namnóshil, de ga bo, kolikor je svésd na nébu, in péfka ob brégu morjá; de bo tému naródu, po tem, kader bo shtiri sto lét v ptuji deshéli prebival, v last dal Kanánsko deshe-lo. In ko je Bog Abrahámu ukasal iti is svoje deshele in od svoje sorodovíne, mu je tudi djál: „Po tebi bodo blagoslovljeni vsi narodi semlje.“ I. Mojs. 12, 3. — Ta obljuba je bila Abrahamu ponovljena takrat, ko je trí moshé sprémljal, ki so na Šódoma shli I. Mojs. 18, 18.; in ko je perpravljen bil svojiga sinú Bogú darovati, mu je bilo rezhêno: „In po tvojim saródu bodo oblagodárjeni vsi naródi semlje.“ I. Mojs. 22, 18. S. Pavl v listu do Gala-zhánov uzhi, de je Bog f témi besédami Mesijsa obljubil, in de govóri od eniga Abrahamovih mlajshév, od Kristusa. To obljubo je Bog I. Mojs. 26, 4. Isaku, in I. Mojs. 28, 15. Jakobu ponóvil.

Pomén letih Abrahamu, Isaku in Jakobu danih obljub je, de bo po njih saródu svelizhanje prishlo nad vse ljudstva semlje. Kakó de bodo ljudstva oblagodárjene, szer ni natanko dolózheno; vendar so se pa ozháki dohóvnih dobrót nadjati mogli, ker jim je Bog le savolj téga obljubil, zhe bodo po njegovih sapovedih ravnáli, in ravno savolj téga jih je tudi isvólil, de se po njih prava véra ohráni; torej so mogli ozháki misliti, de bodo po enako duhovne dobróte prishle nad njih mlajshé. Is svetiga písmá nove savése pa se lahko skáshe, de je Bog Abrahamu po posébnim rasodênji na snanje dal, kakó bodo naródi oblagodárjeni. Per f. Janesu govóri Jesuf 8, 56.: „Vas h ozhe Abraham se je fil-

no veselil viditi moj dan; vidil ga je, in je bil vesel. Leté beséde ozhitno skashejo, de je bilo Abrahámu rasodéto, de bo Mesija prishel na svet, oblagodarit in svelízhat vse naróde.

Jakob je imel dvanajst finov, torej je móгло dolózhenó biti, po katerim smed njih de bodo naródi semlje oblagodarjeni. To je Jakob storil, ko je na smertni postelji svoje finóve blagoslovil. Zhe-tertímu finu, Judu, je memo drugiga rekel: „Kraljeva páliza ne bo vséta od Juda, in vójdova ne od njegoviga lédja, dokler ne bo Tíftiga, ki je poslan biti naménjen, in naródi bodo upali v Njega.“ S temi besédami je bil zhas odkásan, kdaj de bo Mesija prishel; kader bo namrezh Judov sárod stanovitno vládati néhal Israelovo ljudstvo.

Ob Mojsésovím zhasu je bilo tréba bolj natanško nasnaniti okolíshine Mesíjeviga prihóda; Israelovo ljudstvo se je bilo namrezh she slò slò namnóshilo; Mojses je bil slovezh vójevoda Israeloviga ljudstva, ktero je s veliko zhúdeshi is Egipta ispéljal, in mu po boshjim povélji sapovedi dal. Israelzi bi bili tedej utégnili mísliti, de bodo po njem oblagodarjeni vfi naródi semlje. Torej jim je Mojses noviga, she vézhiga preróka osnanil, rekozh: „Gospod, tvoj Bog, ti bo obúdil preróka smed tvojiga naróda in tvojih bratov, kakor mene, njega poslušhaj; kakor si profil Gospoda svojiga Bogá pod Horebam, ko je bila vsa mnóshiza sbrana, in si rékel: Vezh nózhem slúshati glasú Gospoda, svojiga Bogá, in vezh ne glédati tega filno velikiga ognja, de kjé ne umerjem. In Gospod mi je rekel: Prav so govorili vse. Preróka, tebi enakiga, jim bom obúdil smed njih bratov, ter mu bom polóshil svoje be-

féde v ústa, in jim bo govóril vse, kar mu bom ukásal. Kdor pa ne bo hotel poslušati besedi, ki jih bo govóril v mojim iménu, nad tem se bom jest mashevál.“ V. Mojs. 18, 15-19. — Prihódni prerok bo tedej, kar je bil Mojsej: Odrefheník, uzheník, zhudodélník, postavodajaviz, poglavar. Leté so bile imenitne snamnja prihódniga Mefija.

Júdog rod se je bil možno namnóshil, in v breshtevilne drushíne rasdelil, torej je bilo tréba nasnániti, is ktere drushine de je Mefija priti naménjen. In to je bilo tudi na snanje dano. Bog je namrezh Davidovo hisho isvótil, in mu je to po preróku Natanu osnánil: „In tvoja hisha bo stanovitna, in tvoje kraljestvo bo pred mojim oblizhjem vékoma, in tvoj sédesh bo sa vselej utérjen.“ II. Kr. 7, 16. — Ob Davidovim zhasu je bilo Hebrejsko ljudstvo filno možnó in slovézhe; nje-ga sovrashniki so bili premágani, in Judov ród prav mogózhin. Israelzi bi bili tedej utegnili misliti, de so ozhákam dane obljúbe spólnjene; torej je David prejél od Bogá mnogotére rasodénja od prihódniga Mefija, ktere je v svojih psalmih popisál. Prav dolózhne snamnja obljubljeniga Odrefhenika se najdejo v prerófhkih bukvah.

Bog je pa tudi ob zhasu kraljev vezhkrat v djanji pokásal, de hozhe svoje obljuje sveštó spólniti. Ob Roboamovim zhasu se je deset rodov spuntalo, in si kralja isvolilo; vender pa je Bog Davidu storjeno oblubo ponóvil, de bo njegov sarod kraljeval. Davidova hisha je bila vezhkrat v nevarnosti do sadnjiga potrebljena biti, kakor sgodovina uzhi; Bog pa jo je vender ohránil.

Bog pa ne, de bi bil le s besedo snamnja nananil, po katerih bi se Mefija sposnata dal; on je tudi po pergodbah in delih, ki so bile takó rekozh podóbe, Mefija osnanováł. She David govori v 109. psalmu, de je kralj in duhoven Melkisedek, ki je Bogu kruh in vino darováł, podóba njegoviga vélikiga Šinú, Mefija; kar tudi s. Pavl v svojim listu do Hebrejev uzhí.

Velikonozhno jagnje, kterimu niso sméli po boshjim povêlji nobene kosti slomiti, je bilo tudi prerófhka podóba Mefija, slasti ker ga preróki jág-njetu permérjajo; ker je s. Janes kerstník Jan. 1, 29. sprizheval, de je Jesuf jagnje boshje, ki gréhe svetá odjêmlje; "in ker s. Janes evangelist, ko vojshaki niso Jesusu golén sterli, pishe: „To se je namrezh godilo, de je písmo dopólnjeno: Nobene kosti mu ne sterite.“ Jan. 19, 36.

Jesuf sam je prizhal, de je bila bronasta kazha, ktero je Mojsef v pufhávi postavil, njegova podóba, rekozh: „Kakor je Mojsef povíshal kazho v pufhavi, takó móra povíshan biti Šin zhlovékov; de kdor koli va-nj veruje, se ne pogubi, temuzh imá vézhno shivljenje.“ Jan. 3, 14, 15.

Tudi daróvi stáre savése so bili podóba Kristufove daritve, ki jo je s svojo smertjo na krishi opravil. To je Jesuf sam per sadnji vezhérji na snanje dal, in s. Pavl slasti v listu do Hebrejev uzhí: „Zhe kri koslov in junzov, in potrésene telízhni pepél ognúshene posvetí v telésno zhístost; koliko bolj bo kri Kristusa, kteri je po svetim Duhu sebe bres mádesha Bogú dal, našho vést ozhístila od mertvih dél, de bomo flushili shivimu Bogú! In sató je frédnik nove savése, de s smertjo

obljubo odrefhenja od tistih pregréh, ki so bile pod poprejſhnjo ſavéso, prejmejo, kateri ſo pokli-
zani k vézhnemu délu v Kriſtuſu Jeſuſu Goſpodu
naſhim.“ Hebrej. 9, 13-15.

Mém darov ſo bili tudi mnogotéri déli ozhit-
ne flushbe boshje: prasniki, slati ſvézhnik i. t. d.;
duhovni, poſámesne oſébe ſtare ſaveſe: Isak, Joſhef
i. t. d. podóbe Meſija in njegove ſvete zerkve; kér
je enakoſt takó ozhítna, de ſe ne da tajiti.

Po pravovérnim nauku katolíhke zerkve ſe
ſamóre tudi terditi, de je Angel Goſpodov, ki ſe
je tólikrat v ſtari ſavéſi perkáſal, edini ſin boshji
bil. Zerkvéni ozhaki v pervim Antiohiſhkim sbô-
ru ſo v liſtu do krivovérniga Pavla ſamofaténſkiga
tudi piſali, de ſe je „angel Ozhétov, ki je Goſpod
in Bog, angel velike ſavése“ Abrahámu, Jákobu,
in Mojſeſu v gorezhim gèrmu perkáſal. S. Juſtin
muzheniz pravi, de je Kriſtuſ is germa Mojſeſu
govoril. To tèrdijo tudi zerkvéni ozhaki: S. Ire-
nej, ſ. Teofil, ſ. Zipriján, ſ. Janes Kris., ſ. Am-
broſi, in drugi. —

To ſe tudi ſkaſati ſamóre is péſmi', ki ſe pôje
vèlik pétik med kuſhevanjem ſ. krisha. Takrat ſe
namrezh pôje, kakor de bi Jeſuſ ljudſtvu govó-
ril: „Ljudſtvo moje! kaj ſim ti ſtóril? Š zhem ſim
te shálil? odgovôri mi. Ker ſim te is Égipta ſpê-
ljal, ſi krish naprávilo ſvojimu Svelízharju. — Ker
ſim te ſhtirdeſet lét po puſhavi vódil, in s mano
shivil, in te perpéljal v prav dobro deſhelo: ſi krish
naprávilo ſvojimu Svelízharju. — Jeſt ſim ſavolj te-
be Egipzhane s njih pervénzi vréd tépel; in tí me
raſtepeniga iſdaſh. — Jeſt ſim te is Égipta ſpêljal,

in Faraona potópil v rudézhim morji; in tí fi me víšhim duhovnam isdalo. — Ješt fim pred tabo morjé rasgernil; in tí fi mi súlizo stran prebodlo. — Ješt fim pred tabo hódil v oblazhnim flebru; in tí fi me peljalo v Pilatovo sodishe. — Ješt fim se s mánó v pushavi shivil; in tí fi me sa uhó in s bízhi bílo. — Ješt fim te f sdravo vodó is skale napájal; in tí fi me napajalo f sholzam in jéfiham. — Ješt fim savolj tebe Kananške kralje udáril; in tí fi f tèrštam mojo glavo bílo. — Ješt fim ti dal kraljévo palizo; in tí fi mi ternjevo krono na glavo djalo. — Ješt fim te s velíko mozhjó povíshal; in tí fi me na léf krisha obéfílo.“ V ti péfmi se velike dobróte, ki so jih Israelzi prejéli, Kristusu perpíšújejo; v Mojsesovih bukvah pa se bere, de jim jih je Bog delíl; tedej se lahko skléne, de je ravno tísti Israelovo ljudstvo vódil, kateri je sa ves svét umerl, to je, Mefija. — Ravno takó tudi zerkev móli v drugim vézhim predglasji pred boshízhem: „O Gospod (*Adonaj*) in vladník Israelove híšhe, ki fi se Mojsefu v ognjénim plaménu perkasal, in mu postávo dal na Šinaji: pridi na odkúpit s vsdignjeno ramó.

In f. Pavl I Kor. 10, 9. píšhe: „Tudi ne skušhajmo Kristusa, kakor so ga njih nekteri skušhali, in so jih kazhe pokonzhale;“ tedej je Mefija (*Kristus, masíljeni*) Israelze vodil; kteriga f. Štefan Gospodoviga angela imenuje, djanje apost. 7, 30. 38.; in ta angel je Bog imenovan, in se mu boshje dela perpíšújejo, I Mojs. 19, 1. 24. 21, 17. 18. 22, 1. 11.

KASALO.

II. DEL.

	Stran.
1. I sraelzi ob Jordanu	1
2. Israelzi gredó zhes Jordan	5
3. Jerisfko mesto rasdjáno	8
4. Ahan kamnjan	12
5. Israelzi golufani	16
6. Josve premaga petère kralje	18
7. Rasdela Kanánske deshele	19
8. Škerbljivost Israelzov	21
9. Josvetovi poslédnji ogóvori, in smert	24
10. Pokliz sodnikov	29
11. Gedeon	30
12. Matjánzi premagani	33
13. Abimelek	37
14. Jefte	39
15. Šamfon rojen	43
16. Šamfonove zhudne déla	45
17. Šamfonova smert	49
18. Rútina miloferzhnost	53
19. Boozova dobrodélност	54
20. Booz in Rut se vsameta	57
21. Šamvel rojen	59
22. Šamvel Bogu darován	60
23. Heljeva sinova	62
24. Šamvelova odkritoferzhnost	64
25. Heli in sinova kasnovani	66
26. Škrinja savése nasaj poslána	68
27. Filisteji premagani	70

28.	Israelzi hozhejo kralja	72
29.	„Savl pride do „Samvela	74
30.	„Savl kralj	76
31.	„Savl premaga Amonfkiga kralja	79
32.	„Samvelova pravizhnost	80
33.	„Savl daruje	82
34.	Jonatanova ferzhnost	83
35.	„Savlova nepokorfhina	84
36.	David masiljen in na kraljev dvor poklizan	87
37.	Goljat velikán	90
38.	Davidov boj s Goljatam	92
39.	Jonatan in Mihol	94
40.	David beshi s dvora	96
41.	Jonatanovo lépo ferzé	98
42.	„Savl pomori duhovne	101
43.	David sanéfe „Savlu	103
44.	Nabal in Abigajl	105
45.	Davidada sadnji snid f „Savlam	109
46.	„Savlova smert	111
47.	David kralj ; njega sdershnost	113
48.	„Skrinja savése prenefena	115
49.	Obljuba vézhniga saróda	117
50.	Davidov gréh , in pokora	120
51.	Abfalomov púnt	122
52.	„Siba in „Semej	125
53.	Abfalomova smert	126
54.	David gré nasaj	129
55.	Kuga	132
56.	Davidada sadnji pogovori in smert	134
57.	„Salomon kralj	137
58.	Modra „Salomonova sodba	138
59.	„Salomonov tempel	139
60.	Pofvezhenje tempelna	141
61.	„Sabejka kraljiza	147
62.	„Salomonova smert	148
63.	Rasdertev kraljestva	150
64.	Jeroboam malikovaviz	152
65.	Ahab ; Elija v bégu	155

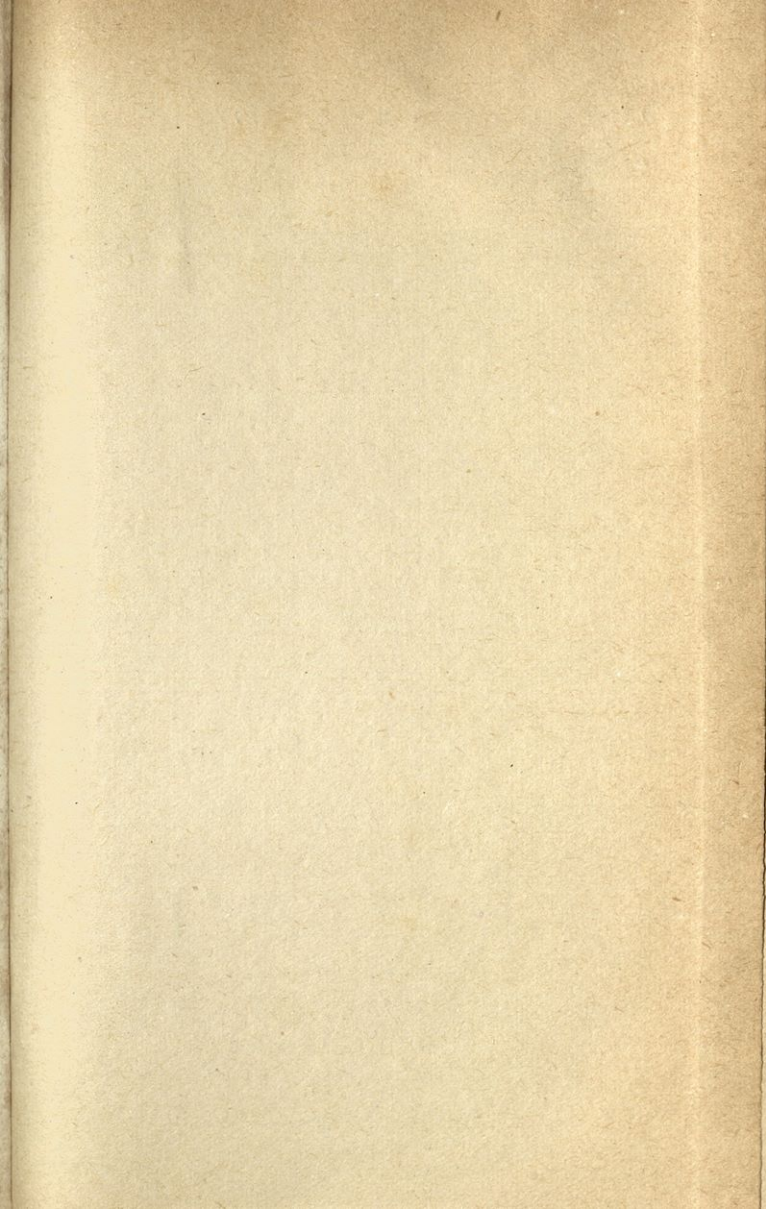
66.	Eljeva daritev	158
67.	Elja beshi vdrúgizh	162
68.	Nabot	164
69.	Ahabova smèrt	166
70.	Elja se vsdigne v nebó	169
71.	Elisejevi zhúdeshi	171
72.	Naman osdravljen	176
73.	Širski bojáki oflepljeni	178
74.	Šamarifsko mésto otéto	180
75.	Jezabelina smert	183
76.	Elisejeva smèrt	185
77.	Aširka fushnost. Šamarjani	186
78.	Roboam, Abija, Afa	188
79.	Josafat, Joram, Joahaz	190
80.	Joas, Amasija, Asarija, Joatam, Ahaz	191
81.	Ezehija	194
82.	Šenaherib beshi	197
83.	Ezehijeva bolésin	200
84.	Manafe, Amon, Josija	202
85.	Judovsko ljudstvo v Babilonsko fushnost peljano	204

III. DEL.

1.	Danielova smérnost	209
2.	Šusana	210
3.	Nabuhodonosorjeve fanje	214
4.	Trijé mladénzhi v ognjénzi	217
5.	Péšim tréh mladénzhev v ognjénzi	220
6.	Druge Nabuhodonosorjeve fanje	223
7.	Daniel rasdéne Bela	226
8.	Daniel v levnjaku, vpervizh	228
9.	Kralj Baltasar	229
10.	Daniel v levnjaku, vdrugizh	231
11.	Šelilo is fushnosti	234
12.	Tempel vnovizh postavljen	235
13.	Drugo šelilo is fushnosti	237
14.	Esdrovo shalovanje	239
15.	Aman sovráshi Jude	242
16.	Mardohej in Ester molita	244

	Stran.
17. Eſter pred králjem	246
18. Mardohej povíchan ; Aman kaſnovan	247
19. Judje otéti	250
20. Nehemijevo ſhalovanje	251
21. Stava Jeruſalemfkiga oſidja	253
22. Prasniki ſédmiga méſza	256
23. Svéti óginj najden	258
24. Poſvezhenje Jeruſalemfkiga oſidja	260
25. Kervosheljni Antioh	261
26. Eleazar	263
27. Sédim bratov, in njíh mati	264
28. Matatija	268
29. Juda Makabej	272
30. Antioh ſhtrafan	275
31. Nebéſhki kojniki	278
32. Judova ſkerbljivoſt ſa mertve	280
33. Matatijev ſin Eleazar umerje	282
34. Nebéſhka perkáſin	284
35. Judova ſmert ; naſlédniki	288
36. Job v frézhi	290
37. Job v nefrezhi	291
38. Jobovi pogóvori	293
39. Tobijeva dobrodelnoſt	311
40. Tobijeva poterpeſhljivoſt	312
41. Tobijevi nauki ſa ſínú	315
42. Poſlovljenje Tobijevo	316
43. Velika riba	318
44. Tobijeva oſhenitev	319
45. Tobija gré domú	321
46. Tobija pride domú	323
47. Angel ſe da ſpoſnati	325
48. Tobijeva ſahvalna péſim	326
49. Smert ſtariga in mladiga Tobija	328
50. Holofern in Betulji	329
51. Judit	332
52. Holofernova ſmert	336
Meſija v ſgodovínſkih bukvah ſtare ſavéſe	340





COBISS 4042400

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJI2NICA



00000428969

